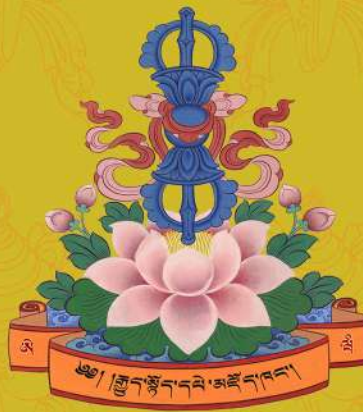

གཡའཆེག་འདོད་ཀྱི་འོ་ཕྱེ་འཕམ་ལྟུང་།

༄༅། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་བདེ་ལམ་དང་སྐྱུར་ལམ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་
བཅས་བཞུགས་སོ།།

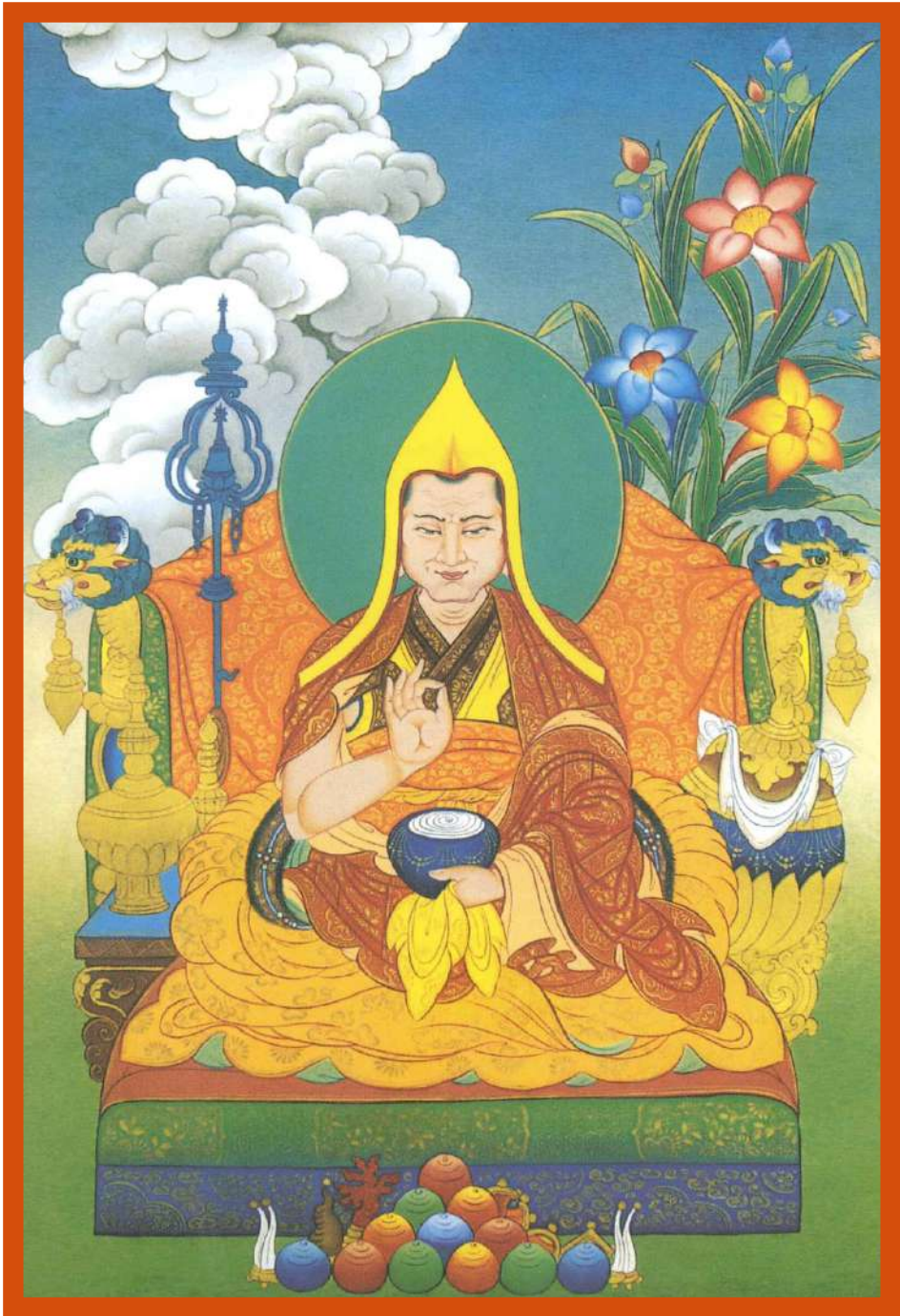
པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་དང་པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གྱིས་མཛད།

རྒྱན་སློད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༢༠༡༩

༥ བཏུ་ཚེན་སྐུ་མེད་བཞི་པ་སྐོ་བཟང་ཚུལ་རྒྱན་དབལ་བཟང་པོ་ལ་ན་མོ།

༩ བཀ་ཚེན་སྐྱ་མེད་ལྷ་བ་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དབལ་བཟང་པོ་ལ་ན་མོ།

གཡའཚེགས་ལོ། ལྷུ། འཕྲོ། ཡེ། འཕོ། ལྷ། འཕྲ།

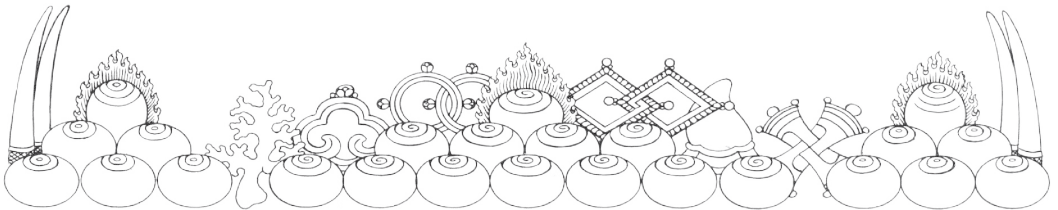
༄༅། རྒྱལ་ཚུབ་ལ་མ་གྱི་རི་མ་པ་འི་དམར་ཁྲིད་ཐ་མས་ཅད་
མ་གྲིན་པར་བརྟོད་པ་འི་བདེ་ལམ་དང་ལྷུར་ལ་མ།
རྩེ་ག་པ་ཆེན་པོ་འི་སྒོ་སྦྱོར་དོན་བདུན་མ་
བཅས་བཞུགས་སོ།།

པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་དང་པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མཛད།

རྒྱལ་སྦྱོར་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༢༠༡༤

ཀམ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ཤོ་ཡེ་འཛོལ་ཡ།

གུང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁུན་པར་བསྐོད་པའི་བདེ་ལམ་དང་རྣམ་ལམ།

མངོན་པ་པོ། པཎ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཚོས་རྒྱན། པཎ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས།

བརྗོད་བྲ། རྒྱུ་སྲུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།

རྒྱུ་ཁྲིབ་སློབ་སྟོན་པ།	མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
ཞུ་ཆེན་པ་དང་སློབ་སྟོན་པ།	དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ལོ་ར་བཟང།
རྒྱུ་ཁྲིབ་འགན་ཁུར་པ།	རྒྱུད་སྟོན་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་སློབ་བཟང་རྒྱ་རྒྱལ།
ལག་བསྟར་ཞུ་རྒྱུ་ག་པ།	ཚངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།
ཞུ་རྒྱུ་ག་ལས་རོགས།	དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།
དབང་སྐྱོན་བདག་དབང།	རྒྱུད་སྟོན་དཔེ་མཛོད་ཁང།
དབང་སྐྱོན་པ།	རྒྱུད་སྟོན་དཔེ་མཛོད་ཁང།
	རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས་ཨང། ༤༧༩ ༤༣ ༤༯༤༣༤ ༠༤ ༣

Series Title: *gsaṅ-chen-stod-rgyud* Series; Volume 15

The Bliss Path and The Quick Path—Bared Commentarial Teachings on The Stage of the Path to Enlightenment, for traversing to Omniscience

Authors: paṅ chen blo bzañ chos rgyan (Panchen Losang Choegyan);
 paṅ chen blo bzañ ye shes (Panchen Loang Yeshe)

Subject: The stages of the path of the three capable persons

Chief Editorial Advisor: Prof. Samdhong Rinpoche
Editor and Advisor: Geshe Khedrub Norsang
Executive Editor: Ven. Losang Ludup (Librarian, Gyuto Library)
Editorial input: Langtsang Tenzin Rabten
Copyright: Gyuto Library
Publisher: Gyuto Library

ISBN: 978-93-84839-09-3

Published by: Gyuto Library, Sidhbari - 176057, Dharamshala
 Distt. Kangra, Himachal Pradesh, India
E-mail: gyutolibray@gmail.com

Printed in New Delhi by Norbu Graphics

༥ ལྷོན་སྒྲིང་།

དེ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་རྟོགས་པ་དང་། །
གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་འཆར་བ་དང་། ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་རྟེན་པ་
དང་། ། ཉེས་སྒྲིང་ཆེན་པོའི་གཡང་ས་ལས་ཀྱང་བསྐྱུང་། ། དེ་སྤྱིར་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་སྐྱེ་པོ་
ལོ། ། སྐལ་ལྷན་དུ་མས་བསྟེན་པའི་གདམས་པ་མཚོག། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
ཡིས། ། ཡིད་རབ་མི་འཕྲོག་དཔྱོད་ལྡན་སྤྱི་ཞེས་ཡོད། ། གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུ་
བསྐྱུ་བ། ། རྒྱལ་འདི་ཐུན་རེ་སྟོན་དང་ཉན་པས་ཀྱང་། ། དམ་ཚོས་འཆད་དང་ཐོས་པའི་ཐན་
ཡོན་ཚོགས། ། རྒྱབས་ཆེན་སྤྱད་པར་ངེས་པས་དེ་དོན་བསམ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཆེ་བ་བཞི་དང་ཁྱད་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཚོས་སྤྱད་བརྒྱད་མི་བཞི་སྟོང་གི་སྤྱིང་བཅུད།
མཚན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ལམ་ལོག་དང་ལམ་གོལ་གྱི་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་དབང་མེད་དུ་
སེལ་བ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་པ་ཐབ་མོ་འདི་ནི་སྟོན་པ་བྱུགས་རྗེ་ཅན་ལས་
ཐབ་རྒྱས་གྱི་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཤོན་པ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་གདམས་པའི་རྒྱ་བོ་
གཉིས་གཅིག་འདྲེས་སྤྱི་ལྟར། དེ་ནས་བཀའ་གདམས་བརྒྱད་གསུམ་ཤོན་པ་མཐའ་དག་
གི་བཀའ་འཇམ་མགོན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་བབ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
ལོ། ། སྤྱས་བཅས་རྒྱལ་བའི་མད་བྱང་འཕྲིན་ལས་ལས། ། ལེགས་བསྐྱིགས་བྱང་ཚུབ་ལམ་
གྱི་རིམ་པས་ཀྱང་། ། ཐར་འདོད་རྣམས་གྱི་ཡིད་ལ་དཔལ་སྟེར་ཞིང་། ། རྒྱལ་བའི་མཛད་
པ་རིང་དུ་སྐྱོང་བྱུང་ཅིག ། ཅེས་པ་ལྟར་རྒྱེང་དུ་བརྒྱད་པའི་སྐྱེ་མ་རྣམས་གྱི་ཞལ་བསྟན་
ཅིང་གསུང་གིས་དབྱུགས་དབྱུང་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་པའི་བྱིན་མཐུ་དང་རྗེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རབ་འབྲམས་ལ་གཟིགས་དབྱུད་ཡང་ཡང་མཛད་བཞིན་དུ་བྱ་དགའ་

བའི་བསགས་སྐྱེད་གནད་སྤྱིན་མཛད་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོ་བྱུགས་བཅུ་མས་མཛད། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ནས་བྱུགས་ཉམས་སྲུ་བཞེས་པའི་
 རྒྱལ་རྣམས་དང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་མཛད་པའི་དགོས་དོན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་སོགས་
 གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ཚུ་ཁོ་དཔོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་གདམས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་
 འདིར་གསལ་བས་གཞུང་དེ་ཉིད་འདིར་ཆ་ཚང་ཞིག་འགོད་འབྲུལ་ཞུས་ན། འདྲེན་མཚོག་
 རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་རྒྱལ་ཚབ་དང་། རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཉེར་དང་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས། འཕགས་
 པ་སོགས་མེད་རྣམས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་རྣམས་། ལྷལ་ལྷན་ཁྱོད་ལ་ཉག་ཏུ་འཇུག་གྱུར་ཅིག །
 ཡངས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མཁའ་ལྷར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ལུལ་བྱུང་དད་པ་རི་དབང་ལྷར་བརྟན་ལ།
 བརྟན་པའི་ཁྱུང་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་ངལ་བའི། བཤེས་གཉེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་ཞེས་
 གྲགས་པའི། ལྷོ་བཙོན་མཚོག་དེས་ཤིང་རྟ་ཆེ་གཉིས་ལས། ལེགས་པར་བརྒྱུད་པའི་
 སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ། ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི། ཡི་གའི་སྤྱིང་
 བས་མིག་ལ་དབལ་བྱིན་པས། དོན་དཔྱོད་ཡིད་ནི་བདུད་ཅིས་དོམས་སོ་ཞེས། རྣར་
 སྟོན་ཡིད་ལ་འབབ་པའི་སྤོན་ཡིག་གིས། སྲབ་འཇམ་ཡང་བའི་དམར་སྐྱུག་གོས་མཚོག་
 དང་། མཚེལ་ལྷམ་ལུང་གི་ཉེན་བཅས་བསྐྱར་བ་འཕྲོད། གཟར་བུས་ཚོད་མའི་རོ་ལ་རི་
 བཞིན་དུ། ལེགས་བཤད་རིང་དུ་བརྟེན་ཀྱང་སྤྱིགས་དཀའ་བ། རོ་འཛིན་དབང་པོས་
 རོ་ལ་རི་བཞིན་དུ། ལུང་ཅམ་རེ་ཡིས་ཉམས་སྲུ་སྤྱོད་བ་མཚར། དེང་དུས་ཡང་དག་པ་
 དང་ལྷར་སྐྱེད་གི །ལམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་ཆེས་ཆེར་དགོན། བརྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱང་ལེགས་
 བཤད་ལེགས་བཤད་དུ། རི་བཞིན་ཤེས་པའང་དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བས། དེ་སྤྱིར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་
 ཆེའི་ལམ་གྱི་གནད། སྤ་མོ་རྣམས་ལའང་བཅོས་མིན་དེས་རྟེན་ཅིང་། ཡི་གའ་བཀོད་པ་
 མཐོང་ཆེ་ཁོ་བོའི་ཡིད། རིང་དུ་ངལ་བའི་འབྲས་བུ་སོལ་བས་ཚེམ། ཚོས་གྱི་རྗེ་ཉིད་གྱིས་
 བརྟེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་གདུལ་བུ་རྣམས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་བགྱི་བར་བཞེད་ནས་

མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་གསུངས་པའི་མདོ་ནས་འབྱུང་བའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པར་བཤོད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདིས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྲིའི་རྐང་
གཟུང་ནས་གདུལ་བྱ་མཚོག་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་སྡེའི་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདྲིན་པ་འདི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་
དུ་ཤར་བའི་རྒྱ་བོད་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན། ཁོ་བོས་ཀྱང་དེ་རྫོགས་པའི་
དོན་དུ་ལོ་མང་པོར་བས་མཐའ་བརྟེན་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་སྤྱད་བ་གཞིར་
བཞག། བསག་སྤྱང་གི་ལྷན་ཅིག་གྲེད་རྒྱུན་མང་པོ་དང་ལམ་གྱི་ལུས་ཚང་བའི་དམིགས་
རྣམ་སྦྱོང་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་འབད་བས། མཁས་པ་དགེས་པའི་མདོ་སྡེ་གསུང་གྱི་
ལམ་སྤོགས་རགས་པ་ཅམ་མཐོང་ནས། བསྟན་པ་ལ་དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་
ནས་བསྤངས་ནས། སྟོན་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིན།
འདི་ལའང་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་། ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་དང་ལམ་གྱི་
ཆ་སྲ་མོ་རྣམས་ནས་ལག་ལེན་དུ་བྱས་ནས་འབྲིང་ཚུལ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཞི་གནས་དང་
སྟག་མཐོང་གཞུང་ཆེ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བཤོལ་བ་འདི་དག་སྦྱིང་ནས་
སྦྱབ་པ་གྲེད་འདོད་བྱུང་བའི་ཚེ། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་
རྣམས་ངེས་པར་བཞག་དགོས་པར་མཐོང་ནས་འདོར་ཞིང་། སྦྱབ་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་སྡོ་སྣ་མ་
སྦྱེས་པའི་ཆེ་དེ་དག་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་འབད་བ་གྲེད་པ་ན་ཉམས་ལེན་རི་ལྟར་བསྟན་ལ་སྡོ་
ཁ་མ་སྤོགས་པར་ཐ་སྙད་ཅམ་ལ་མཁས་པའི་ཡན་ལག་ཅམ་དུ་མཐོང་ནས། གཞུང་རེ་རེའི་
ཆིག་དོན་ལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོའི་འབྲུ་གཞོན་ཆིག་སྦྱི་ཅམ་དུ་མ་སོང་བ་རེ་ཐེབས་
ན། དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་དག་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་འདོད་པའི་ད་ལྟའི་དུས་འདྲ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། སྟོན་
དུས་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཆེ་འདིའི་བུན་ལོང་ཡལ་བར་བཞག་ནས་རིག་པའི་གནས་མང་དུ་
བསྐྱབས་ཏེ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་དུ་སྦྱབ་འདོད་གྱིས་ལྡངས་

བའི་ཤེས་འདོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རིང་དུ་དབྱུང་ཡུང་དཔག་དཀའ་བར་བྱང་འདུག་པས་
 ལམ་ལ་བསྐྱོར་བའི་གོ་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཚིམ་སྐྱ་བ་མ་མཛད་པར། ལྷན་བཤའ་བ་ལྷན་
 གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་འབོད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོལ་བ་ཐོབ་ལ་ཞེས་པར་ཚོད་མཛོད། མ་གོ་
 བའི་གོ་རྒྱ་བྱང་རེས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ལྷ་དང་དམ་པའི་བཤེས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་བཟུང་ལ་སྐྱར་
 ཡང་ཟང་ཟེང་དང་སྐྱབ་པའི་མཚོད་པས་སྐྱ་རྒྱུན་གསོབ་པ་ལ་འབོད་དང་སྐྱོ་བྱང་ལྷུགས་
 བར་སོང་ནས་ལམ་གྱི་གནད་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་རེས་པ་རེ་
 རྟེན་ནས། ལྷ་དང་སྐྱ་མ་ལ་རྗེ་དད་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་རྗེ་གྲུས་སེམས་ཅན་ལ་རྗེ་
 བཅེ་སྐྱབ་པ་ལ་རྗེ་བཅོམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ལེགས་པར་དམིགས་སྟེད་པའི་གནད་གྱིས་བག་
 ཚགས་བརྟན་པར་འཛོག་པ་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲའོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཆ་ཁོ་བ་མཁམ་ཆེན་
 དག་དབང་གྲགས་པའི་ལྷ་ཡིག་གི་ལན་དུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་
 གནད་བའོ། ། ཞེས་པའི་གདམས་ངག་འདིར་ཡང་ཡང་གཟིགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ་
 ཞེས་ལྷ་བ་ཡིན། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འོན་ཀྱང་བཤའ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ཤེས་པ་སྟིད་མཐའ་དུ་སྐྱང་བས་སྐྱོང་རྒྱ་ཉི་བར་བསྐྱས་པ་རེ་གྲུང་
 དུ་བྱའོ། ། ཞེས་པའི་དགོངས་དོན་ལྷན་རྗེས་འཇུག་མཁམ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་རིམ་གྱི་
 ཚོས་བསྐྱོར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞེས་མཛད་པ་ལས་དཔེན་ས་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་སྐྱགས་
 དང་འགྲེལ་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་སྐྱོང་ཁྲིད་བཞུ་ཆེན་སྐོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་བདེ་ལམ་དང་
 དེའི་དོན་འགྲེལ་སྐྱ་བྱར་བཞུ་ཆེན་སྐོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྐྱར་ལམ་མཛད། གཞུང་འདི་ཉིད་
 གྱི་སྟེང་ནས་ལམ་རིམ་གྱི་སྐྱོང་ཁྲིད་བཤའ་བ་བཞི་བཤའ་ཅན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱབས་གྱི་གཟི་འོད་མ་
 ཉམས་པ་ད་བར་བཞུགས་པ་འདི་དང་། དེ་བཞིན་སྐོ་སྐྱོང་ཀུན་གྱི་ཉིང་ཁུ་དོན་བདུན་མའི་
 ཁྲིད་སྐོལ་ཡང་ད་བར་ཉམས་མེད་དུ་བཞུགས་པ་ལས། ད་ལམ་གསང་ཆེན་དཔལ་སྐྱོན་
 སྟོད་རྒྱུད་གྲ་ཚང་ནས་མང་ཐོས་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་སྐྱབས་མཚོག་བཀའ་རྒྱུན་ལྷ་མེད་

ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ལ་འདི་དག་གི་མིང་རྒྱན་རྣམས་ཞིབ་རྒྱས་
 །ཤིག་གནང་སྒྲོང་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་དོན་ལྟར་བཀའ་བཞེས་ཟབ་མོ་ཐོབ་པའི་
 །སྐལ་བཟང་མངོན་དུ་གྱུར་སྐབས་འདི་གའི་དཔེ་མཛོད་ནས་ལམ་མིང་ཁག་དཔར་གསར་
 །རྒྱན་མཛད་བཞེད་ཀྱིས་སྒྲོན་སྒྲེང་ཞིག་གི་དགོས་ཀྱི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་དགེ་བཤེས་
 །མཁས་གྲུབ་ཚོར་བཟང་ནས་ཕུལ་བ་དགའོ།།

༩ དཔེ་སྐྱུན་གསལ་བཤད།

༡༡། །འདིར་གསང་ཆེན་དཔལ་ལྷན་སྟོན་རྒྱུད་གྲུ་ཚང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་འགན་དམིགས་གཙོ་བོ་འདི་ག་ཉེན་ཡོངས་ཀྱི་འདེན་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་མེད་ལྟུང་སེང་གའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞེས་བསྟུན་པའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིད་ཟབ་པའི་གདམས་ངག་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་རྒྱན་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སྦྲར་གསོ། དེ་བཞིན་གཞུང་བཟང་དེ་དག་སྟོ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སྟོབ་སྟོང་དང་ཉམས་བཞེས་ལ་སྦྱོར་པའི་ཆེད་ཟབ་གསང་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚོས་སྟོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་པའི་གསུང་རབ་གལ་ཆེན་ཁག་ཕྱོགས་བསྟུན་གྱིས་《གསང་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་པོད་ཐོང་》ཞེས་པ་ལྷ་སྟེལ་གྱི་དཔེ་ཚོགས་གསང་དུ་དབང་སྐྱུན་ལུས་དང་ལུ་ལུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན།

ད་ལམ་ལ་སྐྱབས་རྗེ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་བསྟན་འདོན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་ནས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་བདེ་སྦྱར་གྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་ཁྲིད་རྒྱས་པ་སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་དང་སྟགས་ཉེ་ས་བཅད་རྗེ་བཙུན་སྟོ་མའི་ཞལ་ལུང་གི་ཐོག་ནས་ལུག་སྟོལ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་རྒྱུའི་བཀའ་བཞེས་ཟབ་མོ་ལེགས་པར་ཐོབ་པའི་སྐལ་བཟང་དང་བསྟན་གོང་གསལ་གཞུང་དེ་དག་《གསང་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་པོད་ཐོང་བཅོ་ལྔ་པ་》དེར་སྟོལ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ཞིབ་གང་ལེགས་དང་འབྲེལ་དག་ལུས་གྱིས་དབང་དུ་བསྐྱུན་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་རྗེ་པ་ཐོང་ཁ་བ་བདེ་ཆེན་སྟོང་པོས་མཛོད་པའི་《བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་བདེ་སྦྱར་གྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་ཁྲིད་སྟོང་ཚུལ་གྱི་ས་བཅད་རྗེ་བཙུན་སྟོ་མའི་ཞལ་ལུང་》རྗེ་བདེ་ཆེན་སྟོང་པོའི་གསུང་འབྲུམ་ཅ་པའི་ནང་བཞུགས་པ་དེ་དང་། བཏ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་

མཛད་པའི་《བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཤོད་པའི་བདེ་
 ལམ་》དཔར་ཉིད་ཤོག་གྲངས་ཉེར་ལྔ་ཅན་དང་། བཏ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་
 《བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཤོད་པའི་སྐུར་ལམ་》 དཔར་
 ཉིད་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལྷུ་དག་གནང་ཞིང་རྗེ་པ་པོང་ཁ་བདེ་ཆེན་སྡིང་པོས་དཔར་བྱང་
 སློན་ཚིག་སྐུར་བའི་ཤིང་དཔར་ཆུ་བཟང་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པ། རྗེ་བདེ་ཆེན་སྡིང་པོས་སྟོགས་
 སྡིག་གནང་ནས་ས་བཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་《ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཙ་བ་》
 བཅས་ལ་ཙ་བའི་དཔར་གཞི་བྱས། བཏ་ཆེན་ལྷམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་
 པའི་བདེ་སྐུར་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྐབས་དཔར་
 སྐྱབ་ལྷུས་པའི་ལམ་རིམ་དེབ་སྤེང་གསུམ་པའི་ནང་གི་ལམ་རིམ་བདེ་སྐུར་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་བཅས་
 ལ་མཚུངས་བསྐུར་ལྷུས་ཉེ་དག་བཅོས་བྱས།

ལམ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་འོག་མཆན་དུ་“མ་དབེ་”ཞེས་པ་ཤོང་གི་ཙ་བའི་དཔར་གཞི་གཉིས་
 དང་། “ལམ་རིམ་དེབ་གསུགས་”ཞེས་པ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོར་གླིང་སྐབས་དཔར་སྐྱབ་ལྷུས་
 པའི་དེབ་གསུགས་བཅས་ལ་གོ་བ་ཡིན།

དག་ལྷུས་བྱེད་སྐབས་སྐུར་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དཔལ་བའི་སྐྱབ་བསྐུལ་བསམ་པའི་སྐབས་སུ་
 “ཡང་གསོས་”ཞེས་པ་དང་། བདེ་སྐུར་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་ནང་སྐྱེ་བོར་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་
 བཞིན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་“ཡང་སོས་”དང་། སྐྱོམ་བཞིན་པ་ལྟ་བུར་དག་བཅོས་ལྷུས་ཉེ་འོག་མཆན་
 དུ་བཤོད་པའི་ངལ་བ་མ་བསྟེན། ཚིག་སྤང་རྣམས་ཀྱང་དབེ་སོ་སོར་མི་མཐུན་པ་མ་བཟང་དབེ་
 གཅིག་གི་ནང་དུ་འང་གོང་འོག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་བཤོད་ཅིང་དཀྱུས་སུ་
 བད་སློབ་ཀྱི་འགྲོས་ལ་གཞི་བཟུང་། བསྐུར་མཆན་རྣམས་སྤང་མཆན་དང་མཚམས་འབྲེད་
 སྐབས་ཆེད་ཅུང་ཉག་ཤས་ཆེ་བ་བཟོས།

ལྷུང་མཆན་འགོད་ཚུལ་ནི། ལྷུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དཔུང་ཞིབ་གནང་བདེའི་

སྤྲོད་ལུང་འདྲེན་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྡེ་དགོ་དཔར་མ་དང་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གི་གསུང་འབྲུམ་
 བཀའ་སྒྲུབ་དཔར་རྙིང་བཅས་ལ་གཞི་བཅོམ་ནས་ལུང་བྲངས་སའི་ལུངས་ལྷག་དཔེ་སོ་སོའི་
 མཚན་དང་ངོ་ཐག་ཚོད་པའི་དཔར་མ་གང་ཡིན་གྱི་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་དཔེར་མཚོན་ན། རྗེ་
 བཀའ་ཤོ་མདོ་སྡེ། ས དགོ་སྤོང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ། འོག་གངས་༡༣༦བ། ལས་བྱུང་བ་
 རྩུང་མི་འབྲ་སྟེ། “ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བདེ་བ་སྟེ། ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི། ཚུལ་
 ཁྲིམས་སྤྲོད་པ་བདེ་བའི་མཚོན་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན།” ཞེས་སོ། ཞེས་
 དང་། རྗེ་བསྟན་སྡེ་སྤྲོད་རབས། གོ་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ། རིན་ཆེན་སྡེ་བ། ལེའུ་གསུམ་པ། འོག་
 གངས་༡༡༠བ། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འབྲ་སྟེ། “གཟུགས་གྱི་དངོས་པོ་མིང་ཅམ་གྱིར། རྣམ་
 མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཅམ་སོ། འབྲུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་གལ་ཡོད། དེ་སྤྱིར་མིང་ཅམ་ཉིད་ཀྱང་
 ཡིན།” ཞེས་སོ། ཞེས་བཀའ་བསྟན་གང་ཡིན་གྱི་མཚན་དང་། གཞུང་གི་སྡེ་ཚན། མོད་སྡེ་
 གི་སྡེ་པ། བསྟན་བཅོས་ལ་མཛོད་པ་སོ། གཞུང་མཚན། ལེའུའི་མཚནས། འོག་གངས། མདུན་
 རྟགས་(ན) རྒྱབ་རྟགས་(བ) ཐེག་སྡེ་གི་གངས་བཅས་ཁ་གསལ་དང་འབྲེལ་ལུང་ཚིག་མི་
 མཐུན་པ་རྣམས་མེ་མེ་བཞེན་བཀོད་པ། དཔེར་ན། རྗེ་བསྟན་གྱི་ལུང་དུ་“གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་
 གཟུང་དུ་མེད།” ཞེས་པར། གཞུང་དུ། “བཟུང་ཡོད་རིགས་ན་བཟུང་དུ་མེད།” ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། ཡང་དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ལུང་གི་མཚནས་གསལ་པོར་འབྲེད་པའི་ཆེད་ལུང་ཚིག་གི་ཐོག་
 མཐའ་གཉིས་སུ་རྟགས་འདི་“ ”དང་། ལུང་ཚིག་དེའི་ནང་དུའང་ཚིག་རྒྱུ་རེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་
 ལུང་ཚིག་རྟགས་འདི་“ གཉིས་གྱི་བར་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། གཞུང་གི་ལུང་མཚན་དུ་“བྱང་
 རྩུབ་སེམས་གྱི་རྟོལ་ནས། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བལ། སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་སྤྱིད་
 ལྷག་འགྱུར།” ཞེས་པའི་སྐབས་སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་སྤྱིད་ལྷག་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཚིག་
 རྒྱུ་གཅིག་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་སོ།

ལུང་འགའ་ཞིག་བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་གྱི་གསུང་སྤོས་

དག་རྒྱན་ཅམ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་གསུང་ཁ་ཐོར་ཡོད་པ་རི་ཡིན་དོ་ཐག་མ་ཚོད་པ་དང་། གཞུང་
 ལག་སོན་མ་བྱུང་བ་ཅི་རིགས་གྱིས་ལུང་ལུངས་འགོད་ཐབས་མ་བྱུང་བས་སྤང་ཞིབ་འཇུག་གི་
 གནས་སུ་གྱུར་ཡོད། གཞན་ཡང་དཀར་ཆག་ནང་དུ་གཞུང་གི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཅ་བ་དང་
 ཡན་ལག་གི་ས་བཅད་གང་ཡོད་ཆ་ཚང་ལ་མཚམས་མ་འདྲེས་པ་གསལ་བཀོད་ཞུས།

གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་གྱི་སྲོན་སྒྲེང་། གཞུང་མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་
 བསྐྱུས། ལུངས་བཅོལ་གྱི་གཞུང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་བོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཁག་གི་གསུང་ལས་ལུང་
 ལུངས་གང་གསལ་གྱི་གཞུང་གི་བསྐྱུས་མིང་དོ་སྐྱོད་བཅས་སྲོན་འགྲོའི་རྒྱལ་དུ་བཀོད།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་། མཛད་པ་པོ།
 བོད་སྐད་། འོག་གངས་བཅས་གསལ་བཀོད་ཞུས་ཡོད་པ། བཅ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་
 འབྲུམ་ཤིང་པར་ལ་གཞི་བཟུང་བའི་དཀར་ཆག དཔར་བྱང་སྲོན་ཚིག་བཅས་མཐའ་མའི་རྒྱར་
 རྒྱན་དུ་བསྐྱིགས་ནས་སྟག་བསམ་དག་པས་རང་བྱུས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་བཅོལ་ཞུས་ཞུས་
 ཡིན། མདོར་ན་ལམ་སྟོན་དང་བཀའ་འདྲི་ལྷུ་ལྷུ་གྱི་ཐད་ཉ་ཅང་ལུན་སུམ་ཚོགས་དེས་ཤེས་པ་
 ཡིན་ཡང་། ལྐབས་དོན་ལས་ལ་འཇུག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སློ་གྲོས་དང་ཉམས་སྦྱོང་གིས་མ་ཟེན་
 བས་ལོར་སྲོན་དང་ཆད་སྟག་རི་བྱུང་ལྟ་དང་སྐྱ་མ། གཞུང་གནས་མཁས་པའི་སྐྱུན་སྒྲུབ་དང་བས་
 ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་རྒྱུ་ལས་མ་འདས། དཔར་སྐྱུན་བསྐྱུད་རིམ་ཁོད་ལོར་སྲོན་
 ཆད་སྟག་སོགས་འབྲུས་སྐོ་མ་ཚང་བའི་ཆ་རི་ཡོད་ཐད་བཀའ་སྐོབ་དང་མཇུག་སྟོན་གནང་མཁན་
 རྣམས་ལ་སྦྱིང་ཁོངས་རུས་པའི་གཏིང་ནས་དགའ་བསུ་དང་འབྲེལ་དང་ལེན་ལྷུ་བ་ལགས་སོ།།

༣ ལེགས་གསོལ།

གསར་ཆེན་སྟོང་རྒྱུད་པོད་སྐྱེད་བཅོ་ལྔ་པ་དབར་གསར་སྐྱུན་གྱི་ལས་གཞི་ནང་
ལ་སྐྱབས་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ནས་ཞིབ་སྲིའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་འདྲི་
བསྐྱེད་པ་བཀའ་འདྲི་སྐྱབ་ལྷག་ཏུ་ཆེ་ལྷན་དང་། དེ་བཞིན་གྲུ་ཚང་གི་དཔེ་བྱིད་ཀྱང་དང་དཔེ་
མཛོད་གྱི་ལྷ་ཆེན་པ་གཅིག་སྟོབས་སེར་སྟོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་སྐྱ་རམས་པ་མཁས་གྲུབ་
ལོར་བཟང་མཚོག་ནས་ཀྱང་སྟོབ་སྟོན་གནད་སྲིན་དང་འབྲེལ་སྟོན་སྐྱེད་གསར་འགྲི་གནད་བ།
སྐྱ་ཞབས་བསྟན་འདྲིན་དོན་ཡོད་མཚོག་ནས་སྐྱབས་སྐྱེད་ཆེན་པོས་མཐའ་མའི་ལྷ་སྐྱིག་སྐྱབས་
མཐུན་འགྱུར་རྒྱ་ཆེར་གནད་བ། དཔེ་མཛོད་གྱི་ལག་བསྟར་ལྷ་སྐྱིག་པ་སྐྱེད་ཆེན་པོར་བསྟན་འདྲིན་
རབ་བརྟན་ལགས་གྱིས་གཙོ་འགན་སྐྱེད་ཞིང་། ལྷ་སྐྱིག་ལས་རོགས་སྟོ་སྐྱེད་དགེ་བཤེས་འཇམ་
གཅེས་གཉིས་ནས་ཐོག་མར་སྟོབ་སྟོན་ནང་མ་དཔེ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་བ། བར་དུ་དཔེ་བསྐྱེད་དང་ལྱང་
སྐྱེད་འཚོལ་ཞིབ། མཐའ་སྐྱེད་མཚན་དང་བསྐྱེད་མཚན་བཀོད་ཅིང་ལྷ་སྐྱིག་གི་སྐྱ་སྐྱེད་ལས་
རིམ་ཡོངས་ལ་འགན་སྐྱེད་ཀྱང་ཡེན་གྱིས་སྐྱབས་བསྐྱུན་ལས་རིམ་ཡོངས་གྱི་ཐད་ལས་དོན་
ཚགས་ཚུད་གནད་བ་དང་། ལྷ་སྐྱིག་འདྲིན་སངས་རྒྱལ་ལགས་ནས་བསྐྱེད་ཞིབ་སྐྱབས་
རོགས་རམ་གནད་བ། སྐྱ་ཞབས་སྐྱ་བ་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་བདག་དབང་ཤོག་དོས་དཀྱིན་
བསྐྱེད་གནད་བ་བཅས་ལ་བཅོས་མིན་གྱིས་སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ཡོད།

སྐྱབས་བརྟུ་དུག་པའི་སྐྱབས་མཛོད་དགེ་སྟོང་སྐྱབ་བསྐྱུན་དོན་ཡོད། དགེ་སྟོང་བསྐྱུན་
འདྲིན་ཚུལ་ཞིམས། དགེ་སྟོང་ལོར་བྱ་དག་འདུལ། དགེ་སྟོང་བསྐྱུན་འདྲིན་ལོར་བྱ། དགེ་སྟོང་
པ་སངས་རྒྱ་མཚོ། དགེ་སྟོང་སྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། དགེ་སྟོང་དགེ་ལེགས་མགོན་པོ། དགེ་སྟོང་
སྟོ་བཟང་སྐྱ་སྐྱབ་བཅས་གྱིས་སྐྱབས་ཀྱང་ནས་དབར་སྐྱུན་གྱི་རྒྱ་འགྲེལ་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཆར་སྐྱེད་

བ་བཅས་གོང་གསལ་འགྲེལ་ཡོད་ཚང་མའི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་འབད་བཅོམ་བཅས་ལ་
བརྟེན་ཅ་ཆའི་ཕྱག་དཔེ་འདི་ཉིད་དད་ལྡན་ཚོས་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བསྟུན་ཕྱབ་པ་རྗེས་སུ་
ཡི་རང་གི་གནས་དམ་པར་མཆིས་སོ།།

དེ་སྟེར་རང་ཅག་རྣམས་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
བཟང་གི་གོ་སྐབས་ལ་དགའ་སྟོན་དང་བཅས་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཅ་རྣམས་བསྟུན་འདོན་
ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ལོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་
མཚོག་གི་གཙོས་པའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དམ་པ་རྣམས་སྤྱི་ཚེ་བསྐྱལ་བརྒྱུར་བརྟེན་
ཅིང་རྒྱབས་ཆེན་ཕྱགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་གོགས་མེད་ལྡན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། ལྷག་
པར་དུ་ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཕྱགས་ཀྱི་བཅུད་སྤྱང་བའི་གདམས་
པ་ཐབ་མོ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མཚད་ཉན་ཉམས་བཞེས་རྣམས་ཕྱོགས་དུས་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ཉུང་དུ་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ། །

རྒྱུད་སྟོན་དཔེ་མཛོད་འགན་འདོན་བསྐྱེད་རིམ་པ་སྐོ་བཟང་སྐྱ་སྐྱུབ་གྱིས།
བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༧༥ ལྷི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལྷི་ཟླ་༡༡ ཚེས་༡༥ ལ།

ལྷན་བཅའ་མི་དང་རྒྱ་རྒྱུ་

བཀའ་འགྲུ་

ལྷན་བཅའ་པོ་རྒྱ་རྒྱུ་ཚིག་སྲིད་བཅའ་

(ལྷན་བཅའ་པོ་རྒྱ་རྒྱུ་ཚིག་སྲིད་བཅའ་པ།)

མདོ་སྡེ། མ ༡༠༧བ༣-༡༠༧བ༤

དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ།

(དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ།)

མདོ་སྡེ། མ ༡༡༥ཞ༢-༡༡༥ཞ༣

ལྷན་བཅའ་པོ་པའི་མདོ།

(ལྷན་བཅའ་པོ་པའི་མདོ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

མདོ་སྡེ། མ ༡༡༧-༡༡༧བ༤

ལྷན་བཅའ་པོ་པའི་ལྷན་

(ལྷན་བཅའ་པོ་པའི་ལྷན་པོ་ལྷན་བཅའ་པོ་པ།)

ལྷན་བཅའ་པོ་པ ༤ ༤༧བ༡-༡༡༧བ༢

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚིག་སྲིད་

(ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚིག་སྲིད་པ།)

མདོ་སྡེ། མ ༡༠༧ཞ༡-༡༡༧ཞ༢

ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ།

(འཕགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་སློབ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་
པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

མདོ་སྒྲེ། ད ༡༧༡-༡༧༠༧༧

བརྟག་གཉིས།

(ཀྱའི་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ཀྱའི་དོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་མ་དྲ་བའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་
པོ་གཉིས།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ༨ ༡༧༡-༣༠༩༣

མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག།

(འཕགས་པ་དམ་པའི་ཚོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ།)

མདོ་སྒྲེ། ཡ ༡༣༡-༣༡༡༧༧ ཉམ་མདོ་སྒྲེ། ༧ ༡༧༡-༣༣༤༧༧

བདེ་མཚོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སློབ་འབྲུང་།

(དཔལ་བདེ་མཚོག་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ར ༣༤༥༣༡-༣༡༡༣༤

མདོ་སྤྱད་པ།

(འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྤྱད་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ།)

ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས། ༧ ༡༣༡-༡༤༧༧

འདུལ་བ་རྣམ་འབྲེད།

(འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ།)

འདུལ་བ། ༣ ༣༡༣༡-༣༤༣༣༧ ཉམ་འདུལ་བ། ༩ ༡༧༡-༣༤༤༣༤

སྤོང་པོ་བརྒྱན་པའི་མདོ།

(སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་སྤོང་པོ་བརྒྱན་པའི་ལེན།)

པལ་པོ་ཆེ། ༧ ༣༣༤༧༧-༣༤༤༣༣༣ ཨ ༡༧༡-༣༤༤༣༣

དབྱུང་བཟང་གིས་ལྷན་པའི་རྒྱུ་

(འཕགས་པ་དབྱུང་བཟང་གིས་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་)

རྒྱུ་འབྲུག་ ༡༡༡༣༡-༡༢༠བཟ

བྱ་མོ་ལྷ་མཚོག་གིས་ལྷན་པའི་མདོ།

(འཕགས་པ་བྱ་མོ་ལྷ་མཚོག་ལྷང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

མདོ་སྒྲེ། ཅ ༡༡༢བཟ-༡༢༣བཟ

ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ།

(འཕགས་པ་ཡབ་དང་སྲས་མཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

དགོན་བརྗེས་ཀྱི་ ༨ ༡བཟ-༡༤༡བཟ

ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་

(འཕགས་པ་ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུ་འབྲུག་ ༥ ༡བཟ-༡༥༤བཟ

ལས་བརྒྱ་ཐམ་པ།

(ལས་བརྒྱ་ཐམ་པ།)

མདོ་སྒྲེ། ༩ ༡བཟ-༣༠༤བཟ ཅས་མདོ་སྒྲེ། ༩ ༡བཟ-༡༡༤བཟ

ལྷང་རྣམ་འབྲེད།

(དག་སྲོང་མའི་འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ།)

འདུལ་བ། ༩ ༡༤༣༡-༣༡༤༣༤

སའི་སྤྲིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པའི་མདོ།

(འདུལ་བ་ཆེན་པོ་ལས་སའི་སྤྲིང་པོའི་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

མདོ་སྒྲེ། ༩ ༡༠༠༣༡-༡༢༡བཟ

སོ་ཐང་གི་མདོ།

(བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐེག་པ་ཚེས་བཞི་རྒྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ།)
མདོ་སྡེ། ༣ རྗེས་ཀྱི་-༥ (༤༧)

སྐབས།

(ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད་ཚེན་པོ།)
རྒྱད་འབྲུམ། ༧ རྗེས་ཀྱི་-༡༡༧

གསང་འདུས་ཅུ་རྒྱད།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་གསང་ཚེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ།)
རྒྱད་འབྲུམ། ༩ རྗེས་ཀྱི་-༡༤༧

གསང་བ་སྦྱི་རྒྱད།

(དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིའི་ཚོ་ག་གསང་བའི་རྒྱད།)
རྒྱད་འབྲུམ། ༩ རྗེས་ཀྱི་-༡༤༧

བསྟན་འགྲུལ།

སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ།

(སྐོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་བདུན་ཅུ་པ།)
དབྱེ་མ། ༧ རྗེས་ཀྱི་-༡༤༧

སྦྱིས་རབས།

(སྐོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སྦྱིས་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱད།)
སྦྱིས་རབས། ༧ རྗེས་ཀྱི་-༡༤༧

དགའ་ལྷན་གྱི་དཀའ་འབྲེལ།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཀར་མཁེས་མཛད་པའི་དཔལ་གཤིན་རྗེ་དགའ་ལྷན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོའི་དཀའ་འབྲེལ་རིག་པོ་ཆེའི་སློབ་མ།)

རྒྱུད་འབྲེལ། བེ ༡༩༧༡-༡༩༧༨

ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས།

(འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།)

སེམས་ཚམ། རི ༧༧-༡༩༠༩

ཚོས་མངོན་པ་མངོད།

(སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

མངོན་པ། ཀུ ༡༧༡-༡༧༩

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང།

(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་བཤེན་གཉེས་པའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཞལ་གྱི་ལྷང་།)

རྒྱུད་འབྲེལ། དི ༡༧༡-༡༨༧

ཉི་ཤུ་པ།

(སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཉི་ཤུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

སེམས་ཚམ། ཤི ༣༧༧-༣༧༩

དོ་ཏ་མངོད།

(དཔལ་ས་ར་ཏས་མཛད་པའི་དོ་ཏ་མངོད་ཀྱི་མུ།)

རྒྱུད་འབྲེལ། མེ ༢༠༧༥-༢༡༣

མདོ་སྡེ་རྒྱན།

(འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

སེམས་ཚམ། རི། ༡༧༡-༣༧༧

སློབ་འཇུག

(རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྷན་མཛད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སློབ་པ་ལ་འཇུག་པ།)
དབུ་མ། ལ ༡༧༡-༢༠ན༢

པར་ཕྱིན་བསྐྱེས་པ།

(སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱེས་པ།)
དབུ་མ། བི ༡༡༢༧-༡༣༥༧

དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ།

(མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ།)
དབུ་མ། ཅ ༡༧༡-༡༥༧༡

དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ།

(སློབ་དཔོན་ལྷན་དེ་བས་མཛད་པའི་བསྐྱེས་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)
དབུ་མ། ཚ ༡༧༡-༡༦ན༢

དབུ་མ་འཇུག་པ།

(སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།)
དབུ་མ། འ ༡༠༡༧༡-༡༡༤ན༢

དབུ་མ་མཐའ་རྣམ་འབྲེད།

(འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)
སེམས་ཅམ། མི ༢༠༧༡-༢༥ན༢

ལྷ་མ་ལྷ་བརྒྱ་པ།

(སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་དོན་བསྐྱེས་པ་ལྷ་བརྒྱ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། རྒྱ ༡༠ན༡-༡༡ན༡

ལྷ་འདོན་བསལ་བ།

(ལྷོ་བོ་དཔོན་ཉ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྷ་འདོན་བསལ་བ།)

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༣-༣༤༣༣

སྤོན་ལམ་ཐེམ་སྐྱེས་མ།

(མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤོན་ལམ་ཐེམ་སྐྱེས་མ།)

དཔེ་སྤྱད། ༡༩༡-༡༩༡༥

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ།

(ལྷོ་བོ་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེན་བྱས་པ།)

ཚད་མ། ༣ ༡༩༣༡-༡༩༣༡

རིམ་ལུ།

(མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་ལུ་པ།)

རྒྱད་འགྲེལ། ༡ ༡༩༣༥-༡༩༣༧

རིན་ཆེན་སྲེང་བ།

(མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྲེང་བ།)

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༧-༡༩༣༩

བཤགས་བསྟོན།

(ལྷོ་བོ་དཔོན་ཅུ་ལོ་མིས་མཛད་པའི་བཤགས་བསྟོན་པ།)

བསྟོན་ཚོགས། ༡ ༡༩༣༥-༡༩༣༥

བཤེས་སྤྱིང་།

(མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཤེས་སྤྱིང་ལོ།)

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༥-༡༩༣༩

སྤྱན་འཛིན་འགྲེལ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེང་བ།

(རྒྱལ་འཕྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དཔལ་པོ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེང་གཞི་དང་གསང་ཆེན་དཔལ་གྱུན་དུ་ཁ་སྐྱོར་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེང་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ར ༡བ༡-༡༡༡ན༣

བསྐྱབ་བརྟུས།

(སྐོབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱུ་དེ་བས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་པ་གྱུན་ལས་བརྟུས་པའི་ཆོག་ལེན་འཁུར་བ།)

དབུ་མ། བ ༡བ༡- ༣ན༣

བསྐྱབ་པ་གྱུན་བརྟུས།

(སྐོབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱུ་དེ་བས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་པ་གྱུན་ལས་བརྟུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱལ་ལས་པའི་དཔལ་པོ་ལ་མཛད་པའི་སྐྱེ་དུ་མ་ལས་བརྟུས་པ།)

དབུ་མ། བ ༣ན༣-༡༥༥༥

བོད་གྱི་སྐྱོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་།

སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་གསོལ་འདེབས་སུ་རྒྱུ་བ།

(དབེན་ས་པ་སྐོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་གསོལ་འདེབས་སུ་རྒྱུ་བ།) བོད། ༡ འོག་གངས་༡༤བ༤-༣༠བ༤

སྐྱེས་བུའི་རྣམ་འབྲེད་གཞོན་ཅུའི་མགྲུལ་རྒྱན།

(ས་སྐྱ་པརྗེ་ཏ་གྱུག་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྣམ་འབྲེད་བཤད་པ་གཞོན་ཅུའི་མགྲུལ་རྒྱན།) ས་སྐྱ་བཀའ་འབྲུམ་མ་གྱི་གསར་རྙེད་ཚོགས་བསྐྱོགས། བོད་ཚ། ༡ན༡-༡ན༣

རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ།

(རྒྱལ་སྐས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ།)

བཀའ་འབྲུམ་ཐོར་བྲ། འིང་དཔལ། ༣ འན༣-༤༡ན༤

བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་ཅུ་པ།

(ནག་ཚོ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཚུལ་གྲིམས་རྒྱལ་བས་མཛད་པའི་ཚོ་བོའི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་ཅུ་པ།)

ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དབར་སྐྱེན་ཁང་གིས་བྱི་ལོ་༡༠༠༣ ལོར་བྱང་རྒྱལ་ལོ་མ་དཔེ་ཚོགས་སུ་དབར་སྐྱེན་ཞུས་པའི་

ཚོ་སྐྱོང་ཉེར་མཁོ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས། འོག་གངས་༣༣༡-༣༣༡

དེང་རི་བརྒྱ་ཅ།

(པ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཞལ་གདམས་དེང་རི་བརྒྱ་ཅ་མ།)

༡༠༠༣ ལོར་ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་ནས་བྱང་རྒྱལ་ལོ་མའི་དཔེ་ཚོགས་སུ་དབར་སྐྱེན་པའི་ཚོ་སྐྱོང་ཉེར་མཁོ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས། འོག་གངས་༢༡༠-༢༡༡

དྲིས་ལན་སློབ་བཟང་བཞད་པའི་སྐྱ་དབྱངས།

(པཎ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་དྲིས་ལན་སློབ་བཟང་བཞད་པའི་སྐྱ་དབྱངས།) འོག་ ༨ འོག་གངས་༡༣༡-༡༡བཟ

བདེ་མཚོག་སློབ་ལམ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་ལོའ་ལོ་སྣམ་པ་ལུ་ཨི་པའི་ཚོགའི་མཇུག་ཏུ་བྱས་པའི་སློབ་ལམ།) འོག་ ༩ ཀའང་དབར། ༡༡༣ན༡-༡༡༡ན༡

ཕྱག་ཆེན་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།

(པཎ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་དགེ་ལྷན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།) འོག་ ༨ འིང་དབར། འོག་གངས་༡༣༡-༤བ༡

ལེའུ་བུམ་སློབ་པོ།

(པོ་ཏོ་བ་རིན་ཆེན་གསལ་གྱིས་མཛད་པའི་ལེའུ་བུམ་སློབ་པོའི་ཅ་བ།)

མཚོ་སློབ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་གི་༡༤༤ ལོ་དབར་སྐྱེན་པའི་གངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སློབ་ལུང་ལྟེ་མིག་དེབ་བཅུ་དྲུག་པ། ༡-༤༤

སྐྱ་མ་ལྷ་བཙུ་པའི་རྣམ་བཤད་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མངོན་པའི་སྐྱ་མ་ལྷ་བཙུ་པའི་རྣམ་བཤད་སློབ་མའི་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་།) བོད། ༧ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༡༩༩༣

མར་པའི་རྣམ་ཐར་མཐོང་བ་དོན་ལྡན།

(བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་འབྲེང་ལས་བྱང་པའི་རྗེ་བཙུན་མར་པའི་རྣམ་ཐར་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན།) བོད་གྲངས་༡༩༡-༢༡༧༥

ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་མངོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ།) བོད། བ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༡༩༩༣

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མངོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་བ།) བོད། བ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༢༡༩༦

ལམ་རིམ་ཉམས་མགུར།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མངོན་པའི་གསུང་ཐོར་བྱ་ལས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟུན་ཏེ་བརྗོད་བྱང་དུ་བྱས་པ།) བོད། ཞ གཙང་དཔར། ༢༥༧༣-༢༥༧༧

སྡེ་བཀའ།

(སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར།)

བོད་རབ་བྱུང་བཙུ་གཉིས་པའི་ས་བྱ་བྱི་ལོ་༡༡༣༤ནས་རྒྱ་བྱི་ལོ་༡༡༣༥ནས་བཟང་བྱ་ལྡེ་རིང་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གཏུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་ནས་བཙུན་པ་ཆེན་པོས་དཔར་དུ་བཞེངས་པའི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར།

སྡེ་བསྟན།

(སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར།)

བོད་རབ་བྱུང་བཙུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་སྡུལ་བྱི་ལོ་༡༡༣༥ནས་ལོ་མཚམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གཏུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱོད་པའི་དབུ་བཙུན་པ། དེའི་སྐོར་སྐྱ་མ་ལྷ་བཙུན་དགའ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཛུགས་བསྐྱུངས་ནས་ཤིང་བྱི་བྱི་ལོ་༡༡༣༥ལོར་ལོགས་པར་གྲུབ་པའི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར།

༥ བཏ་ཚེན་ཚོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་མངོན་ནམ་མཁོར་བསྐྱེད་པ།

༡༡། །བཏ་ཚེན་ཚོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གཙང་མོར་མཚམས་ལྷན་དུག་དུས་ནི་
སྤེལ་མེད་པ། ཡབ་དཔོན་ཚང་ལྷན་དགའ་ལོད་ཟེར། དུམ་མཚོ་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་
རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ལོས་ཀྱི་ལོ་༡༥༧༠ ལོ་ལ་འབྱུངས། དགྲུང་ལོ་ལྷན་སྐྱོག་བསྐྱེད་
པ་དང་འཛིན་སྐྱོར་སོགས་གནང། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག་དཔོན་དཔོན་ཚོས་གྲུང་
ལྷན་གསུམ་གྱི་གཙང་མོར་ལྷན་གསུམ་སྐྱོར་མངོན། མཁམ་གྲུབ་སངས་རྒྱལ་ཡི་
ལེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་སྐྱེམ་པ་བཞེས། མཚོན་ཚོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚོན་དུ་གསོལ།
དགྲུང་ལོ་བཅུ་བཞི་ལ་སྐྱོབ་གཉེར་ཚེད་བཀའ་སྐྱོན་དུ་ཐེབས། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ཐོག་
བཏ་ཚེན་དམ་ཚོས་ཡར་འཕེལ་གྱི་མདུན་ནས་བསྐྱོན་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་བཞེས། དགྲུང་
ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་ཚོས་གྲུང་གངས་ཅན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་ཁྲིའི་བཞུགས། དགྲུང་ལོ་སྐུ་ལྷན་
སྐྱེས་བཀའ་སྐྱོན་དཔོན་གྱི་ཁྲིའི་ཐེབས་ནས་དཔོན་དེར་ལོ་ལྷན་ཚོ་འབྲུལ་སྐྱོན་ལམ་
ཚེན་ལོ་ཚུགས་རྒྱུའི་སྐྱོམ་གཏོང། སྐྱེས་གྲུང་གཙང་མོ་ལ་ཁང་ཉེན་དང་བཞེན་པར་
བཅས་པ་བཞེདས། དགྲུང་ལོ་སོ་བཞི་ལ་འབྲས་སྐྱེས་སྐྱོན་ནས་ལྷན་པ་ལོན་ཉན་
རྒྱལ་མཚོར་བསྐྱོན་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་གནང། དགྲུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ལོར་བཀའ་སྐྱོན་རྒྱུད་པ་
གྲུང་གསུམ་འབྲུགས་མངོན། དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཐོག་ལྷན་དབང་ལྷན་པ་སྐྱོ་བཟང་རྒྱ་
མཚོའི་གཙུག་ལྷན་བཞེས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱུད་ལ་ཐེབས་སྐྱེས་སེ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་སེང་
ཁྲིའི་འཕོད་ནས་ལྷན་སྐྱོན་ལམ་གྱི་གྲུང་དུ་ལྷན་པའི་མངོན། དགྲུང་ལོ་ད་བརྒྱུད་ལོ་སོག་
དམག་དུང་ཚེན་གྲུང་རྒྱལ་དུ་འབྱོར་བས་རིན་སྐྱེས་ཚོས་རྒྱལ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཚེདས་རྒྱལ།

བར་འགོ་དགོས་བཀའ་ཉན་ཐེབས་པ་སྣང་རོང་པོ་འདམ་གྱི་བར་ཐེབས་ཀྱང་དོན་འབྲས་
 མ་སྤྱང་བར་རེ་ཞིག་འབྲས་སྤྱངས་སུ་སྤྱོ་མཚམས་ལ་བཞུགས། དེའི་སྐབས་སོག་དམག་
 མོ་བྱར་དུ་རྒྱགས་ནས་མི་བརྒྱ་སྟག་བསད་པ་གསལ་ནས་སྤྱོ་མཚམས་ལས་ཉར་འདོན་
 གནང་སྟེ་དན་འབག་བར་ཐེབས་ནས་སོག་པོའི་དཔོན་པོ་སྟ་བཙུན་ལ་རྒྱ་དངོས་པངས་
 མེད་གྱི་གསོལ་རས་ཐོག་ལྷོ་ནན་གནང་ནས་དམག་མི་འབྲུམ་དུ་ཉེ་བར་སྟོག་ལས་སྤྱབས།
 དགྲུང་ལོ་དོན་གཉེས་ལོ་གོ་བྱི་བསྟན་འདོན་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་བོད་དུ་འབྱོར་ནས་དེའི་སྤྱི་
 ལོ་གཙང་པ་རྒྱལ་ལོ་པམ་བར་བྱས། དགྲུང་ལོ་དོན་ལྷ་ལོར་དབེན་དགོན་གཙུག་ལག་
 ཁང་ཀ་ཆེན་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟེ་རྒྱ་ཁྲིལ་གསར་བཞེངས་རྒྱ་བ་བདུན་ནང་ལེགས་པར་བྱུང། ཁོང་
 གིས་བཀའ་སྤྱོད་དགོ་འདུན་རེར་ལོ་རེ་ནས་འབྲུ་ཁལ་བརྒྱད་རེའི་སོགས་ཐོབ་སྦྲུལ། དུས་
 འཁོར་དང་གཞན་ཡང་རིས་མེད་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། མདོ་སྟགས་གྱི་ཚོས་གྱི་འཁོར་
 ལོ་བསྐོར་ནས་མཐར་དགྲུང་ལོ་གོ་བྱི་ལྷ་སྟག་གྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལ་སྤྱོ་གཤེགས། འདིར་
 གསུང་བོད་ལྷ་བཞུགས།

༥ བཏཱ་ཚེན་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛད་ནུས་མདོར་བསྟུན།

༡༡། །རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚུ་ལོས་(༡༦༦༣)ལོའི་བོད་རྒྱ་བརྟན་པའི་ཚེས་
བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཡབ་ཞབས་བྱུང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་ཡུམ་ཚེ་བརྟན་བྱ་བྲིད་གཉིས་
ཀྱི་སྲས་སྲ་གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་བྱུལ་ཚང་དུ་སྐྱབས་ལྷུན་མཁུ་གྲུང་རྒྱུད་བོན་ཡིན་པར་གྲགས།
ཤིང་འབྲུག་(༡༦༦༤)ལོར་དུ་ལའི་རྒྱ་མ་སྐྱབས་ལྷུང་ལྔ་པ་ཚེན་པོས་བཏཱ་ཚེན་སྐྱབས་ལྷུང་བཞི་
པའི་ཡང་སྲིད་དུ་དོས་འཛིན་མཛད། མེ་ཡུག་(༡༦༦༥)ལོར་དུ་ལའི་རྒྱ་མ་སྐྱབས་ལྷུང་ལྔ་པ་
ཚེན་པོའི་བཀའ་དཔོངས་བཞིན་བཀྲས་སྐྱབས་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གསེར་གྲིང་མངའ་གསོལ།
དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ཐེབས་པ་སྐྱགས་ཀྱི་(༡༦༦༦)ལོར་དུ་ལའི་རྒྱ་མ་སྐྱབས་ལྷུང་ལྔ་པ་ཚེན་
པོས་དགོ་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བསྟུན། དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ལ་སྐྱགས་ཚེན་རྩི་རྩི་འཛིན་པ་
དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚོན་ཀྱི་བྱུང་ནས་བསྐྱེད་རྩིགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བཞེས། ལོང་མ་ཁང་ཤིས་
པོ་ཉ་མངགས་ཏེ་གདན་ལྷུ་ལན་དུ་མ་བྱུང་བུང་ཐེབས་མ་བྱུབ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པ་
མེ་སྲང་(༡༦༦༧)ལོར་རྒྱལ་དབང་བྱུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ལ་དགོ་བསྐྱེད་
དང་། རབ་བྱུང་། དགོ་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འབོགས་པར་མཛད། དགྲུང་ལོ་ང་གཅིག་
པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚུ་སྐྱལ་(༡༦༦༨)ལོར་ལོང་མས་བཏཱ་ཚེན་ཨེར་ཉི་ནི་(ལཏ་ཞེས་
པ་ལེགས་སྐྱུང་ཀྱི་སྐྱད་པ་རྩི་ཉའི་བསྟུས་མིང་། བོད་སྐད་དུ་མཁས་པའི་དོན་དང་། ཨེར་ཉི་ནི་ཞེས་སོགས་སྐྱད། བོད་སྐད་དུ་རིན་
པོ་ཚེ་ཞེས་པའི་དོན) ཞེས་པའི་མཚོན་འཕར་དང་འཇའ་ས་ཐམ་ག་སྟུལ། དེ་ནས་བཟུང་སྐྱབས་ལྷུང་
རིམ་བྱོན་ལ་ཐ་སྐྱད་དེ་སྟུང་གྲགས། མེ་བྱ་(༡༦༦༩)ལོར་སོག་པོ་རྒྱན་གར་ཚེ་དབང་རབ་
བརྟན་གྱིས་དམག་ཁྲིད་དེ་ཤིང་ཅང་ནས་བོད་དུ་འཇུག་དུས་བཏཱ་ཚེན་རིན་པོ་ཚེ་ལྷ་སར་

བར་འདུམ་གྱི་ད་དུ་ཕེབས་ཀྱང་དོན་འབྲས་མ་བྱུང་བས་བཀའ་སློན་དུ་སྲིད་ཕེབས། ལྷགས་
 གྱི་(༡༧༢༠) ལོར་རྒྱལ་དབང་སྐྱ་ལྷེད་བདུན་པ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ལ་དགོ་ཚུལ་
 གྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པར་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྷགས་གྱི་(༡༧༦༠)ལོ་ནས་
 རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྐྱལ་(༡༧༩༧)ལོ་བར་བཀའ་སློན་གདན་ས་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་
 བརྒྱད་བསྐྱངས། ལམ་རིམ་སྐྱུར་ལམ་དམར་ཁྲིད་དང་རང་རྣམ་སོགས་བཀའ་ཚོམ་པོད་
 བཞི་བཞུགས། དགུང་ལོ་དོན་ལྡེ་ལ་ཕེབས་པ་མེ་སྐྱལ་(༡༧༩༧)ལོར་ལྷ་བྱང་ཡིད་དགའ་
 ཚོས་འཛིན་དུ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། སྐྱ་གདུང་རིལ་པོ་བཞུགས་པའི་མཚོད་
 སྤང་ཆེན་པོ་བཀའ་ཤིས་སྐྱོན་པོར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཉེ་ལོ་བར་བཞུགས།

ལྷོ་དཀར་ཆུ་ག

དང་པོ། ལྷོ་གླེང་། 3

གཉིས་པ། དཔེ་སྐྱེན་གསལ་བཤད། 9

གསུམ་པ། བསྐྱེད་མིང་དོ་སྐྱོད། 19

བཞི་པ། བཏེ་ཆེན་སྐོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་མཛད་ཀླུ། 29

ལྔ་པ། བཏེ་ཆེན་སྐོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཛད་ཀླུ། 31

དྲུག་པ། ས་བཅད། 33

བདུན་པ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤི་ཁྱིད་བདེ་ལྷུང་གྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་ཁྱིད་སྐྱེས་སྐྱབས་གྱི་
ས་བཅད་རྗེ་བཅུན་སྐྱེ་མའི་ཞལ་ལྷུང་། 3

བརྒྱད་པ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤི་དམར་ཁྱིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྐྱོད་པའི་
བདེ་ལམ། 13

༡ ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པའི་རྒྱལ། 13

༡ ལྷོ་གྱི་དོ་བོ་ལ་རི་ལྷུང་བྱ་བ། 13

༡ ལྷོ་རྒྱུང་བ། 13

༡ ལྷོ་དངོས་གཞི། 13

གི་བསམ་བསམ་བསྟེན་ཚུལ། ༡༧

 ༡ ཅ་བ་དད་པ་སྐྱེད་པ། ༡༧

 ༢ བཀའ་རིན་ལྗན་སྲུང་བ་ཉེ་གྲུས་བར་བྱ་བ། ༡༩

 གུ་སྐྱོར་བསམ་བསྟེན་ཚུལ། ༡༩

གཤམ་མཁུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༢༠

 ཁ རྩལ་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༢༠

༣ བསྟེན་ནས་སྐྱོ་རི་ལྟར་སྐྱེད་པའི་རིམ་བཤེན། ༢༠

 ཁི དཔ་འཕྱོར་པ་སྐྱོང་པོ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་བསྐྱེད་པ། ༢༠

 གི རྩལ་གྱི་རོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༢༠

 དེ་སྐྱོར་བ། ༢༠

 ཅུ དཔོན་གཞི། ༢༡

 ༡ དཔ་འཕྱོར་དོན་ཆེ་བར་བསམ་བཤེན། ༢༡

 ༢ རྩལ་བར་དཀའ་བ་བསམ་བཤེན། ༢༣

 དེ མཁུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༢༣

 གུ རྩལ་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༢༣

 ཁ རྩལ་པོ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ། ༢༣

༤༡ རྩལ་གྱི་ཚུང་ཅུ་དང་ལྷན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེན་གྱི་སྐྱེད་པ། ༢༣

 ཆེ རྩལ་གྱི་རོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༢༣

 དེ་སྐྱོར་བ། ༢༣

 ཅུ དཔོན་གཞི། ༢༤

༡ འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་བཤམ། ༢༩

༢ འཇོམ་པོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་བཤམ། ༣༥

༣ དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་སྤྱོད་བཤམ། ༣༥

༤ ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བསྐྱེད་བཤམ། ༣༦

 ༣ མཚུགས་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༣༧

 ༤ ལྷན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༣༧

༥ ལྷན་མཚམས་སུ་འབྲིང་དང་ལྷན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་གྱི་སྤྱོད་བཤམ། ༣༧

 ༦ ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱོད་བསྐྱེད་བཤམ། ༣༧

 ༧ ལྷན་གྱི་དོན་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༣༧

 ༨ ལྷན་བྱ་བ། ༣༧

 ༩ དངོས་གཞི། ༣༨

 ༡ འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་བཤམ། ༣༨

 ༢ མོ་མོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་བཤམ། ༣༩

 ༣ མཚུགས་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༣༧

 ༤ ལྷན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༣༧

 ༥ ཐར་པར་འགོ་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་བཤམ། ༣༧

 ༦ ལྷན་གྱི་དོན་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༣༧

 ༧ ལྷན་བྱ་བ། ༣༧

 ༨ དངོས་གཞི། ༣༨

 ༩ མཚུགས་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༣༨

དུ་ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༣༣

༡༣ ་ རྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་བལ་ལ་སློབ་སྦྱང་བ། ༣༣

 ཀི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ། ༣༣

 མི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས། ༣༣

 མི་རྒྱ་བྱས་མན་དག་བདུན་གྱི་སྐོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ། ༣༣

 མི་འདི་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་རོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༣༣

 ༡ སློབ་བ། ༣༣

 ༢ དངོས་གཞི། ༣༤

 ༣ མཚུགས་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༤༡

 བྱ་ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༤༡

 སུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྐོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ། ༤༡

 བྱ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོ་གས་བཟུང་ཚུལ། ༤༤

 ༡ སྐོ་མ་བལ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ། ༤༤

 ༢ ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་ཚུལ། ༤༥

 བྱ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སློབ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ། ༤༦

 མི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་ཀྱི་སློབ་པ་སྐྱི་ལ་སློབ་ཚུལ། ༤༦

 ཙཱི་ཐུན་གྱི་རོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༤༦

 ཙཱི་སློབ་བ། ༤༦

 ཙཱི་དངོས་གཞི། ༤༦

 ༡ དང་རྒྱུད་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་པར་སྐྱིན་བྱལ་གྱི་ཉམས་ལེན། ༤༦

༡ གཞན་རྒྱུད་སློབ་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བཞིའི་ཉམས་ལེན། ༤༩

 ཆེ་མཚུགས་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༥༠

 ཚུ་ལྟར་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༥༠

ལུ་མར་སྤྱོད་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ༥༠

 རི་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ༥༠

 མི་ལྟར་གྱི་རོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༥༠

 ༡ ལྟོར་བ། ༥༠

 ༡ དངོས་གཞི། ༥༠

 ༡ མཚུགས་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༥༤

 ལུ་ལྟར་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༥༤

 རྒྱ་ཤེས་རབ་གྱི་རོ་བོ་སྟག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ༥༤

 མི་ལྟར་གྱི་རོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༥༤

 འེ་ལྟོར་བ། ༥༤

 ལུ་དངོས་གཞི། ༥༤

 ༡ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སློམ་ཚུལ། ༥༤

 ༡ ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སློམ་ཚུལ། ༥༦

 ༡) འདུས་བྱས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སློམ་ཚུལ། ༥༦

 ༡) འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སློམ་ཚུལ། ༥༩

 འེ་མཚུགས་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༥༩

 ལུ་ལྟར་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༥༩

དགུ་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེན་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པར་བསྐྱོད་པའི་

ལྷུང་ལམ། ༤༡

༡ ལྷ་མ་བརྒྱུད་པའི་ཁུངས་བཤད་པའི་སློབ་ནས་ལམ་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ལ་ངེས་པ་

བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ། ༤༢

༢ ངེས་པ་སྐྱེས་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེན་སློབ་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ། ༤༤

༣ ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ། ༤༤

༣༡ ལྷུང་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྗེ་ལྷུང་བྱ་བ། ༤༤

༣༢ ལྷུང་གྱི་སྐྱེད་པ། ༤༤

༣༣ ལྷུང་དངོས་གཞི། ༤༤

༣༤ ལྷུང་གི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་མཁུ་ལོན། ༤༤

༣༥ ལྷུང་གི་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། ༤༤

༣༦ ལྷུང་གི་བསམ་བསམ་བསྟེན་ཚུལ། ༡༠༣

༡ ཅ་བ་དང་བསྐྱེད་པ། ༡༠༣

༢ བཀའ་ཁྲིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སྐྱབས་བྱ་བ། ༡༠༤

༣ ལྷུང་གི་སྐྱེད་པས་བསྟེན་ཚུལ། ༡༡༣

༤ ལྷུང་གི་མཁུ་ལོན་གྱི་ལྷུང་བྱ་བ། ༡༡༤

༥ ལྷུང་གི་ལྷུང་མཚམས་སྐྱེད་པའི་ལྷུང་བྱ་བའི་ཚུལ། ༡༡༤

༦ ལྷུང་གི་ལྷུང་སྐྱེད་པའི་ལྷུང་བྱ་བའི་ལྷུང་བྱ་བ། ༡༡༤

༧ ལྷུང་གི་ལྷུང་སྐྱེད་པའི་ལྷུང་བྱ་བའི་ལྷུང་བྱ་བ། ༡༡༤

༡༡༽ ལྷོ་གྲོ་རོ་ལོ་ལ་རི་ལྷོ་བུ་བ།	༡༡༤
༡༡༽ ལྷོ་བུ་བ།	༡༡༤
༡༡༽ དངོས་གཞི།	༡༡༤
༡༡༽ དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བར་བསམ་བ།	༡༡༤
༡ དལ་བ་བརྒྱན་བསམ་བ།	༡༡༥
༢ འབྱོར་བ་བཟུ་བསམ་བ།	༡༡༦
༡༡༽ རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་བ།	༡༡༧
༡༡༽ མཚུགས་ཏུ་རི་བུ་བ།	༡༡༩
༡༡༽ ལྷོ་མཚམས་སུ་རི་ལྷོ་བུ་བའི་ཚུ་བ།	༡༡༩
༡༡༽ ལྷོ་མོ་རི་ལྷོ་ལོན་ཚུ་བ།	༡༡༩
༡༢༽ ལྷོ་བུ་ཚུང་ཏུ་དང་ལྷོ་མོར་བའི་ལམ་ལ་ལྷོ་ལྷོ་བུ་བ།	༡༢༠
༡༢༽ ལྷོ་གྲོ་རོ་ལོ་ལ་རི་ལྷོ་བུ་བ།	༡༢༠
༡༢༽ ལྷོ་བུ་བ།	༡༢༠
༡༢༽ དངོས་གཞི།	༡༢༡
༡༢༽ འཆི་བ་མི་རྟག་བ་བསམ་བ།	༡༢༡
༡༢༽ དལ་འབྱོར་སྐྱེག་བསམ་བ་བསམ་བ།	༡༢༢
དམུལ་བའི་སྐྱེག་བསམ་བ་བསམ་བ་ལ་བཞི།	
༡ སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ།	༡༢༢
༢ ཉེ་འཁོར་བའི་དམུལ་བ།	༡༢༣
༣ གང་བའི་དམུལ་བ།	༡༢༣

༄ ཉེ་ཆེ་བའི་དབྱུང་བ།	༡༣༣
ཁྲི་དཔོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྐྱེད་བ།	༡༣༤
ཁྲི། སོ་སོའི་བསྐྱབ་བ།	༡༣༤
༡ དགག་བའི་བསྐྱབ་བ།	༡༣༤
༢ སྐྱབ་བའི་བསྐྱབ་བ།	༡༣༤
ཁྲི། ལྷན་མོང་གི་བསྐྱབ་བ།	༡༣༤
ཁྲི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་བ་བསྐྱེད་བ།	༡༣༤
ཁྲི། མཚུགས་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ།	༡༣༥
ཁྲི་སྐྱབ་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ།	༡༣༥
༣ སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་སྐྱབ་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེན་གྱི་སྐྱོད་བ།	༡༣༦
གཞི་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོད་བསྐྱེད་བ།	༡༣༦
གཞི། སྐྱབ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ།	༡༣༦
ཁྲི་སྐྱོད་བ།	༡༣༦
ཁྲི་དངོས་གཞི།	༡༣༦
༡ འཁོར་བ་སྐྱིད་སྐྱེས་སུ་གསུམ་ལ་བསམ་བ།	༡༣༦
༢ འཁོར་བ་སོ་སོའི་སྐྱེས་སུ་གསུམ་ལ་བསམ་བ།	༡༣༧
ཁྲི་མཚུགས་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ།	༡༣༦
གྲུ། སྐྱབ་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་བ།	༡༣༦
གྲུ་ཐར་བར་འགོ་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་བ།	༡༣༦
རི་སྐྱབ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ།	༡༣༦

༡ ལྷོར་བ། ༡༥༧

༢ དངོས་གཞི། ༡༥༩

༣ མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ༡༦༡

 ༤ ལྷོར་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༡༦༡

༥ ལྷོས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་བ། ༡༦༣

 ཅི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ། ༡༦༣

 ཅི། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས། ༡༦༣

 །ཅི་ལྷོ་འབྲས་མན་པག་བདུན་གྱི་སློབ་སྦྱང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ། ༡༦༣

 །ཅི། ལྷོ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༡༦༣

 ༡ ལྷོར་བ། ༡༦༣

 ༢ དངོས་གཞི། ༡༦༣

 ༣ མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ༡༦༤

 །ཅི། ལྷོ་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༡༦༤

 །ཅི་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སློབ་སྦྱང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ། ༡༦༤

 ཅུ། སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། ༡༦༤

 ༡ ལྷོ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ། ༡༦༤

 ༢ ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། ༡༦༥

 ཅུ སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་བ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ༡༦༧

 ཆི རྒྱལ་བའི་སྲས་གྱི་སྦྱོང་བ་སྦྱི་བ་བསྐྱབ་ཚུལ། ༡༦༧

 ཆི། ལྷོ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ༡༦༧

༼ཆེ་སྤྱོད་བ༽ ༡༩༡

༼རྒྱ་དངོས་གཞི༽ ༡༩༡

 ༡ རང་རྒྱུད་སློན་པར་བྱེད་པ་པར་བྱིན་ཐུག་གི་ཉམས་ལེན༽ ༡༩༡

 ༢ གཞན་རྒྱུད་སློན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱུ་བཞིའི་ཉམས་ལེན༽ ༡༩༤

༼ཆེ་མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ༽ ༡༩༤

 རྒྱུ་ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ༽ ༡༩༤

རྒྱ པར་བྱིན་པ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ༽ ༡༩༠

༼རྒྱེ༽ བསམ་གཏན་གྱི་རོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ༽ ༡༩༠

 རི་ཐུན་གྱི་རོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ༽ ༡༩༠

 ༡ སྤྱོད་བ༽ ༡༩༠

 ༢ དངོས་གཞི༽ ༡༩༠

 ༣ མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ༽ ༡༩༦

 རྒྱ ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ༽ ༡༩༦

༼རྒྱེ༽ ཤེས་རབ་གྱི་རོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ༽ ༡༩༦

 ཉི་ཐུན་གྱི་རོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ༽ ༡༩༦

 ཉི་ཉེ་སྤྱོད་བ༽ ༡༩༦

 ཉེ་ཉེ་དངོས་གཞི༽ ༡༩༧

 ༼ཉི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་པབ་ནས་སློམ་ཚུལ༽ ༡༩༧

 ༼རྒྱ ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་པབ་ནས་སློམ་ཚུལ༽ ༢༠༣

 ༡ འདུས་བྱས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་པབ་ནས་སློམ་ཚུལ༽ ༢༠༣

༡ འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སློམ་ཚུལ། .. ༢༠༧

ཉེ། མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ༢༠༥

ཉུ ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ༢༠༥

བཏུ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཙ་བ། ༢༠༧

བྱར་རྒྱན་དང་པོ།

བཏུ་གཅིག་པ། ལམ་རིམ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་གཞུང། ༢༡༣

བྱར་རྒྱན་གཉིས་པ།

བཏུ་གཉིས་པ། པཎ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག ༢༡༩

བྱར་རྒྱན་གསུམ་པ།

བཏུ་གསུམ་པ། པཎ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག ༢༢༧

བྱར་རྒྱན་བཞི་པ།

བཏུ་བཞི་པ། དཔར་བྱང་སློབ་ཆེན་ཆེན། ༢༢༧

༡༡ །། འུར་ལུར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལི་དམར་བྲིད་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པར་བསྐྱོད་པ་ལི་བདེ་ལམ་དང་ལྷུང་ལམ། རིག་པ་
མེན་པའི་མེ་ལྷོད་དེན་བདུན་མ་བཅས་
བཞུགས་སོ།།

ལྷ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་བདེ་སྦྱར་གྱི་ཐོག་ནས་
 ཉམས་བྲིད་སྦྱལ་སྐབས་གྱི་ས་བཅད་རྗེ་བཙུན་
 ལྷ་མའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་ལོ།།

༡༡། །རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྦྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
 པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱུག་འཆའ་ཞིང་སྐབས་སུ་མཆོད།། བཅེ་བ་ཆེན་པོས་
 དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་
 པའི་བྲིད་ལ་བཞི། ཆོས་ལུངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ། གདམས་
 དག་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཆོས་གྱི་ཆེ་བ། ཆེ་བ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་
 རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་རི་ལྟར་བཞི་བའི་རིམ་པའོ།། དང་པོ་
 ལ་གསུམ། རིགས་སྟན་སུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ། ཉེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་
 བརྟེས་པའི་ཚུལ། བརྟེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ།། དེ་ལ་གཉིས། རྒྱ་
 གར་དུ་མཛད་ཚུལ་དང་། བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ལོ།། གཉིས་པ་གདམས་དག་ལ་གྲུས་པ་
 བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཆོས་གྱི་ཆེ་བ་ལ་བཞི། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་
 བ། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་དག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་
 ཏུ་རྟེན་པའི་ཆེ་བ། ཉེས་སྦྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་བའོ།། གསུམ་པ་ཆེ་བ་

གཉེས་ལྷན་གྱི་ཚོས་ལ་ཉན་བཤད་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཚོས་ཉན་བའི་ཚུལ།
 བཤད་བའི་ཚུལ། མཇུག་ཏུ་སྐྱོན་མོང་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ།
 ཚོས་ཚོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། ཚོས་དང་ཚོས་སྐྱོ་བ་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པ། ཉན་ཚུལ་
 དངོས་སོ།། དེ་ལ་གཉེས། འགལ་རྒྱུན་གྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤང་བ་དང་། མཇུག་རྒྱུན་འདུ་
 ཤེས་ཏུ་བསྐྱོན་པའོ།། གཉེས་བ་ཚོས་བཤད་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ཚོས་བཤད་བའི་ཕན་
 ཡོན་བསམ་པ། སྐྱོན་བ་དང་ཚོས་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པ། བསམ་བ་དང་སྐྱོར་བ་རི་ལྟར་
 བཤད་པ། ཡུལ་གང་ལ་བཤད་བ་དང་མི་བཤད་བའི་བྱུང་བར་རོ།། གསུམ་བ་མཇུག་ཏུ་
 སྐྱོན་མོང་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དགེ་བ་རྫོགས་བྱུང་དུ་བསྐྱོ་བའོ།། བཞི་བ་གངས་པ་
 དངོས་ཀྱིས་སྐྱོབ་མ་རི་ལྟར་བཞི་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉེས། ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་
 བསྐྱོན་བའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱོན་ནས་སྐྱོ་རི་ལྟར་སྐྱུང་བའི་རིམ་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉེས། སྐྱོན་
 གྱི་ངོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། སྐྱོན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་
 གསུམ། སྐྱོར་བའི་ཚོས། དངོས་གཞི་རི་ལྟར་བསྐྱུང་བ་དང་། མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་
 པའོ།། དང་པོ་ལ་སྐྱོར་བའི་ཚོས་ཏུ་གཉེས་བ་དངོས་གཞི་ལ་བཞི། བཤེས་གཉེན་བསྐྱོན་
 བའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྐྱོན་བ་དང་བསྐྱོན་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས། བསམ་བས་བསྐྱོན་
 ཚུལ། སྐྱོར་བས་བསྐྱོན་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་བཤེས་གཉེན་བསྐྱོན་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བརྒྱད།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ། རྒྱལ་བ་རྣམས་དབྱེས་པར་འགྱུར་བ། བདུད་དང་སྤིག་
 གོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ། ཉན་མོངས་དང་ཉེས་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་རང་འབྱུགས་ཀྱིས་འགག་
 པ། ས་ལམ་ཉམས་རྫོགས་ཐམས་ཅད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་མི་མོངས་པ། ངན་མོང་དུ་མི་ལྷུང་བ། གནས་སྐབས་དང་
 མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་པའོ།། མ་བསྐྱོན་བའི་ཉེས་དམིགས་
 བརྒྱད་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ།། བསྐྱོན་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྒྱད་ནི། ལྷ་མོ་ལ་

བརྟམ་སྒོད་ཤོར་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་བརྟམ་པ། ལྷ་མ་ལ་ཁྲོ་སེམས་སྐྱེས་ན་དེའི་རྣམ་ཅིག་
 མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་དགོ་ཅ་བཅོམ་ནས་བསྐྱལ་པར་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ། སྤགས་ལ་
 བརྟེན་གྲང་མཚོག་མི་འགྲུབ་པ། རྒྱུད་དོན་བཅོམ་པས་བསྐྱལ་བས་གྲང་དཔྱལ་བ་སོགས་
 བསྐྱལ་བ་དང་འདྲ་བ། ཡོན་ཏན་སྤར་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་ཟེན་
 ཉམས་པ། ཚེ་འདིར་ནད་སོགས་མི་འདོད་པས་གཅེས་པ། སྤྱི་མར་ངན་སོང་ལུ་མཐའ་མེད་
 པར་འབྱུམས་པ། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཤོངས་པའོ།།
 གསུམ་པ་བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་གཉེས། ཅ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ། བཀའ་འདྲིན་རྗེས་སུ་
 འཛན་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཚོན། བལྟ་བུས་པའི་རྒྱ་མཚོན། ཚུལ་རི་ལྟར་བལྟ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དེ་ལ་བཞི། ལྷ་མ་
 སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རྗོ་རྗེ་འཆང་གིས་བཞེད་པ། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་འཕྲིན་
 ལས་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པ། དེང་སང་གི་དུས་སུ་ཡང་སངས་རྒྱས་གྲང་སེམས་རྣམས་གྱིས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ། རང་གི་སྦྱང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའོ།། གཉེས་པ་བཀའ་འདྲིན་
 རྗེས་སུ་འཛན་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞི། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་འདྲིན།
 ཚོས་གསུངས་པའི་བཀའ་འདྲིན། ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིན་གྱིས་བརྟེན་པའི་བཀའ་འདྲིན། ཟང་ཟེང་
 གིས་འཁོར་དུ་བསྐྱུས་པའི་བཀའ་འདྲིན་ལོ།། བཞི་པ་སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་གསུམ། རྗེད་
 པ་ཟང་ཟེང་འབྲུལ་བ། བཀའ་སྦྱི་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ། བཀའ་བཞིན་སྦྱུབ་པའོ།། འདི་མན་གྱི་
 དམིགས་སྦྱོར་ཚང་མར་དམིགས་སྦྱོར་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་དངོས་གཞིའི་སྦྱོར་ཚུལ་མ་
 གཏོགས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་སོགས་གོང་བཞིན་
 རིགས་འགྲོ། གཉེས་པ་བསྟེན་ནས་སྦོ་རི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉེས། དལ་བའི་རྟེན་
 ལ་སྦྱོང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་དང་། སྦྱོང་པོ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་
 གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དོན་ཚེ་བ་བསམ་པ། རྗེད་དཀའ་བ་བསམ་པའོ།།

གཉེས་པ་སྤྱིར་པོ་རྗེ་ལྷན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྤྱིས་བྱ་ཚུང་དྲ་དང་ཐུན་མོང་བའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བ། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བ།
 སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བའོ།། དང་པོ་ལ་གཉེས། འཛིག་ཉེན་སྲི་མ་
 འོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་བ་དང་། འཛིག་ཉེན་སྲི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་བའོ།། དང་པོ་
 ལ་གཉེས། འཛིག་ཉེན་འདྲིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། འཛིག་
 ཉེན་སྲི་མ་རྗེ་ལྷན་འགྲུལ་བ་འགྲོ་བ་གཉེས་གྱི་བདེ་སྤྱད་བསམ་བའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ།
 འཆི་བ་མ་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས། བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན། འཆི་བ་བྱུང་ཚུལ་དངོས་སོ།། དང་
 པོ་ལ་དུག །ཚོས་མི་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས། བྱུང་གྲང་མི་སྤྱུབ་པའི་ཉེས་དམིགས། བསྐྱུབ་
 གྲང་རྣམ་དག་མི་སྤྱུབ་པའི་ཉེས་དམིགས། སྤྱུབ་པ་ལ་ནན་ཉན་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས།
 རང་ཉིད་མ་རུངས་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས། འཆི་ཁར་འགྲོད་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་
 པའི་ཉེས་དམིགས་སོ།། གཉེས་པ་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་དུག །དོན་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན།
 སློབས་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན། བར་དུ་གལ་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན།
 ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན། འཆི་ཁར་དགའ་བཞིན་སློབ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ།།
 གསུམ་པ་འཆི་བ་བྱུང་བའི་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉེས། འཆི་བ་དགུ་སྤྱད་སུ་བསམ་པ་དང་།
 འཆི་བའི་རྣམ་པ་སློབ་བའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ། དེས་པར་འཆི་བ་བསམ་བ། ལྷན་འཆི་
 དེས་མེད་བསམ་བ། འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་གྲང་མི་ཕན་པར་བསམ་
 བའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བདག་དེས་པར་འོང་ལ་རྐྱེན་གང་གིས་གྲང་བསྐྱོག་དུ་མེད་
 བ། ཆེ་ལ་བསྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་བ། གསོན་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་
 བྱ་ལོང་མེད་པར་འཆི་བའོ།། གཉེས་པ་ནམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་
 འཛམ་བུ་གླིང་པ་དང་སློབ་སྦྱོགས་དུས་གྱི་ཆེ་ལ་དེས་པ་མེད་བ། འཆི་བའི་རྐྱེན་མང་ཞིང་
 གསོན་པའི་རྐྱེན་ཉུང་བས་གྲང་ནམ་འཆི་ལ་དེས་པ་མེད་བ། ལུས་ཤིན་དུ་ཉམ་ཚུང་བས་

གྲང་ནུམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པའོ།། གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་
 གྲང་མི་ཕན་པར་བསམ་པ་ལ་གསུམ། འོང། གཉེན་བཤེས། ལུས་ཀྱིས་གྲང་མི་ཕན་པར་
 བསམ་པའོ།། གཉེས་པ་འདྲིལ་རྟེན་སྲི་མ་རི་ལྟར་འགྲུང་བ་འགྲོ་བ་གཉེས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་
 བསམ་པ་ལ་གསུམ། དཔྱུལ་བ། ཡི་དྲུགས། ཏུད་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པའོ།། དང་པོ་
 ལ་བཞི། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པ། ཉེ་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
 བསམ་པ། གྲང་བའི་དཔྱུལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པ། ཉེ་ཆེ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་
 པའོ།། གཉེས་པ་ལ་གསུམ། བཤེས་སྒོམ། རལ་འདྲིལས། ཆ་གྲང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་
 པའོ།། གསུམ་པ་ཏུད་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ལྟ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད། ལྷན་
 ཞིང་གཉི་སྤྱད་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད། ཆ་གྲང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད། བཤེས་ཤིང་སྒོམ་པའི་སྤྱད་
 བསྐྱེད། བཀོལ་ཞིང་སྒྲོལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ།། གཉེས་པ་འདྲིལ་རྟེན་སྲི་མར་བདེ་བའི་
 ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གཉེས། བསྟེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགོ་སྤྱང་བ་དང་།
 བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ།། དང་པོ་
 ལ་ལྟ། རྒྱ་གང་ལ་བཙུན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། དུལ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། རི་ཅམ་
 ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚད། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱེད་
 བའོ།། གཉེས་པ་དུལ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་གཉེས། སྐྱབས་དུལ་ངོས་བཟུང་བ་
 དངོས་དང་། དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།། གསུམ་པ་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་
 སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། བྱད་པར་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། ཁས་གྲངས་
 པའི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། གཞན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ།། བཞི་པ་
 ཕན་ཡོན་ལ་བརྒྱན། བྱད་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ། སྐོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ།
 སྐོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ནམས་ཟད་པར་འགྲུང་བ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 བདེ་སྤྱད་ཏུ་བསོག་པ། མི་དང་མི་མིན་ཀྱི་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་པ། རན་སོང་ཏུ་མི་སྤྱང་

བདེ་ཅི་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ། ལྷུང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའོ། ། ལྷ་པ་བསྐབ་བྱ་ལ་
 གཉིས། སོ་སོའི་བསྐབ་བྱ། ཐུན་མོང་གི་བསྐབ་བྱའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་
 བསྐབ་བྱ་དང་། ལྷུང་པའི་བསྐབ་བྱའོ། ། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་བསྐབ་བྱ་ལ་ལྷུག ། དཀོན་
 ཅོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྲས་པའི་སློན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། བཀའ་རྒྱན་
 འབྲས་པའི་སློན་ནས་ཅི་ཟ་ཅི་འཕྲང་གི་ལུང་གྱིས་མཚོད་པ། གཞན་སྐབས་འགྲོ་ལ་འགོད་པ།
 ཕན་ཡོན་འབྲས་པའི་སློན་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། བྱ་བ་
 གང་བྱེད་ཀྱང་དཀོན་མཚོག་ལ་སློབ་ཀའ་ནས་བྱེད་པ། དཀོན་མཚོག་གསུམ་སློབ་གམ་ཐ་
 བ་བཞད་གད་གྱི་སྦྱིར་ཡང་མི་སྤང་བའོ། ། གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ལས་
 འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྦྱིར་བསམ་བ་དང་། བྱེ་
 བྲག་ཏུ་བསམ་པ། བསམས་ནས་འཇུག་སྒྲིག་བྱ་བའི་རྩལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱིར་
 བསམ་བ་དངོས་དང་། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསམ་པའོ། ། དང་པོ་ལ་བཞི། ལས་ངེས་པའི་རྩལ།
 ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་བ་དང་མི་འཕྲད་པ། བྱས་བ་རྩལ་མི་ཟ་བའོ། ། གཉིས་པ་
 སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསམ་བ་ལ་གསུམ། ཉག་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ། དཀར་པོའི་ལས་
 འབྲས་བསམ་པ། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་གྱི་སློབ་སྦྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ལ་
 གསུམ། ཉག་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་དང་། སྦྱི་ཡང་གི་ཁྱད་པར། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་
 པའོ། ། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྟོན། རྒྱ་མཐུན། བདག་
 པོའི་འབྲས་བུའོ། ། གཉིས་པ་དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་བ་ལ་གཉིས། དཀར་པོའི་ལས་
 ལམ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུའོ། ། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་བ་ལ་གསུམ། རྣམ་
 སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན། དེའི་བྱེད་ལས། དེའི་རྒྱ་སྐྱབ་པའོ། ། དེ་ཡན་གྱིས་སྦྱེས་བུ་རྩལ་ཏུ་དང་
 ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་རྩལ་གྱི་ས་བཅད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྦྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སློབ་སྦྱོང་བ་ལ་གཉིས།

ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོད་པ་དང་། ཐར་པར་བསྐོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་
 དབབ་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྐྱིད་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པ་དང་། སོ་སོའི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་བསམ་པའོ། ། དང་པོ་ལ་དྲུག ། དེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ། རོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་
 པ། ལྷན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ཉེས་པ། ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཉེས་
 པ། ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ། རྒྱུགས་མེད་པའི་ཉེས་པའོ། ། གཉིས་པ་
 སོ་སོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་གཉིས། དན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པ། བདེ་འགྲོའི་
 སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པའོ། ། དེ་ལ་གསུམ། མའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་བསམ་པ། ལྷའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པའོ། ། དང་པོ་ལ་བདུན། རྐྱེ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
 བསམ་པ། ཀ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པ། ཅ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པ། འཆི་བའི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་བསམ་པ། སྤྱད་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པ། མི་སྤྱད་པ་དང་འབྲུང་
 པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟོན་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
 བསམ་པའོ། ། གཉིས་པ་ཐར་པར་བསྐོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
 གཉིས། ཀུན་འབྲུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་དང་། ཐར་པར་བསྐོད་པའི་ལམ་
 གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་སོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཚུལ།
 དེས་ལས་གསོག་ཚུལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་བཞི།
 ཉོན་མོངས་ངོས་བབྱང་བ། དེ་རི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ། ཉོན་མོངས་
 པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། ། གསུམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་
 གསུམ། འཆི་བ་རི་ལྟར་འབྲུང་ཚུལ། ཞི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས། དེས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་
 མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཚུལ་ལོ། ། གཉིས་པ་ཐར་པར་བསྐོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་དངོས་ལ་གཉིས། ཉོན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་སྤྲོག་པ་དང་། ལམ་རི་ལྟ་
 བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་སྤྲོག་པའོ། ། དེས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་

བ་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་ས་བཅད་བཤད་ཟེན་ཏོ།།

གསུམ་བ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 འདུག་སློབ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་བ་པའི་ལོན་དང་བཅས་པ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་བ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་བརྟུ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་འདུག་སློབ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་
 པ། ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ། མཚོན་པའི་ཞིང་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བ། ཚོགས་བདེ་སྐྱབ་
 ཏུ་རྫོགས་པ། སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱར་བྱ་སྦྱང་བ། ཅི་བསམ་པ་འགྲུབ་པ། གཞོན་པ་དང་བར་ཚད་
 གྱིས་མི་ཚུགས་པ། ས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྦྱར་བྱ་རྫོགས་པ། འགྲོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་མ་ལུས་
 བ་འབྱུང་བའི་ཞིང་སར་འགྱུར་བའོ།། གཉིས་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ།
 སེམས་སྦྱོང་བ་དངོས་དང། སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་བརྒྱང་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས།
 རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སློབ་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཚུལ་དང། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སློབ་
 བས་སློབ་སྦྱོང་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་བརྟུ། བཏང་སློམས་སློམ་པ། མར་ཤེས། དེན་བཟ།
 དེན་གཞོ། བྱམས་པ། སྤྲིང་རྗེ། ལྷག་བསམ། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སློམ་པའོ།། གཉིས་
 བ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སློབ་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་ལྟ། བདག་གཞན་མཉམ་པ། རང་
 གཅེས་འཛིན་གྱི་སྦྱོན་སློབ་ཏུ་མ་ནས་བསམ་པ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ལོན་ཏན་སློབ་ཏུ་མ་
 བས་བསམ་པ། བདག་གཞན་བཞེ་བའི་བསམ་པ་དངོས། དེ་ལ་བཞེན་ནས་གཏོང་ལེན་
 སློམ་ཚུལ་ལོ།། གཉིས་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་བརྒྱང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སློམ་པ་མ་
 ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ།། གསུམ་བ་སེམས་
 བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་བ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་པར་བྱིན་ཏུག་
 ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང། གཞན་རྒྱུད་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་

༡ མ་དཔེར། སློབ་

ལོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་སྐལ་གྱི་སྲོད་པ་སྤྱི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། རྒྱད་པར་དུ་པར་
 ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་དུག །སྤྱིན་
 པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུམ། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་
 ལོ།། གཉིས་པ་པར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་པོ་
 ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་པོ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ།། དང་
 པོ་ལ་དུག །ཞི་གནས་གྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ་དང་། ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས། དེ་ལ་བཏེན་
 བས་སེམས་གནས་དགུ་སྐྱབ་ཚུལ། དེ་སྟོབས་དུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་
 བཞི་ཡོད་ཚུལ། དེ་ལས་ཞི་གནས་དངོས་སྤྱེ་ཚུལ་ལོ།། གཉིས་པ་ལ། ཉེས་པ་ལྡོག་སྤོང་
 བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་ཚུལ་ལོ།། གཉིས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་པོ་ལྷག་མཐོང་
 ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། བཤང་ཟུག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ། ཚོས་གྱི་བདག་
 མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ། དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྤྱེ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ། མཉམ་གཞག་
 བས་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤོང་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྤོང་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་དགག་
 བྱ་ངེས་པའི་གནད། རྒྱབ་པ་ངེས་པའི་གནད། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་གྱི་གནད། བདེན་
 པའི་དུ་བྲལ་གྱི་གནད་དང་བཞིའོ།། གཉིས་པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
 ལ་གཉིས། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ། འདུས་མ་བྱས་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུགས་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ།། སྤྱིས་
 བུ་ཚེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ས་བཅད་བཤད་ཟེན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་བདེ་ལུང་གྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་ཁྲིད་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ས་
 བཅད་རྗེ་བཙུན་རྒྱ་མའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཚུལ་བཞིན་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་དད་བྱས་

གཞོན་ཅུ་འོད་ལྗང་གྱུར་པ་དག་སློང་བྱམས་པ་འདིགས་མེད་ནམ་གྲོམ་ནས་ལྷ་རེག་དང་། མཇུག་རིན་ཆེན་
 དང་གཉིས་གྱི་ཚོམ་བྱས་བརྒྱན་པ་བཅས་ཇི་ལྟར་བསྐྱལ་མ་མཛད་པ་བཞིན་བདག་ཅག་གི་ནམ་པར་འབྲེན་པ་
 ཇི་བཅུན་སྐྱེ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་སློབ་བཟང་འཇམ་དབལ་ལྷན་གྲུབ་
 རྒྱ་མཚོ་དབལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱན་ཕྱག་བཞེས་ཇི་ལྟར་བཞིན་མགོན་པོ་གང་གིས་སྤྱན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་
 བསྐྱུངས་པའི་སྐལ་བཟང་ཚོབ་པའི་སློབ་བྱ་བྱམས་པ་བསྟན་འདོན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོར་འབོད་པས་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱེདས་ཏེ་གྲིས་པའོ།། །།

༥ བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པར་བཏོད་པའི་བདེ་ལམ་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།

༡༡། རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་མ་དམ་བ་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་
ཞབས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུག་འཆོལ་ལོ།། བཙེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ།
འདིར་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྦྱེས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཐབ་མོ་བྱང་
ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་
དང་། བསྟེན་ནས་སློ་རི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པའོ།། དང་པོ་(ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་)
ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ཐུན་གྱི་ངོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་
ནི། ཡིད་མཐུན་གྱི་གནས་སུ་བདེ་བའི་སྟན་ལ་ལུས་འདུག་ལུགས་བརྒྱུད་དམ་སྦྱོད་ལམ་
གང་བདེར་གནས་ནས། རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ། དགོ་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་
གྱི་ངང་ནས། རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེང་གི་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་
ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྲོང་ཁར། ལྷ་ཚོགས་པད་ལྷ་ཉི་མའི་
དབྱེལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ། ངོ་པོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྒྱལ་
བ་ཤུག་ཐུབ་པ་སྐྱེ་མཛད་གསལ་བཅོམ་ལྟ་བུ། དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྷན་པ། ཞལ་གཅིག་

ལྷག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གཞོན་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་རྩིས་གང་
 བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་པ། ལྷུ་ལ་ཚོས་གོས་དུར་སྡིག་གི་མདོག་ཅན་གསུམ་མཛེས་པར་
 གསོལ་བ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། ལྷུ་ལས་སྐྱེས་
 པའི་འོད་ཀྱི་སྤང་པོའི་དཀྱིལ་ན་ཞབས་གཉིས་རྩོ་རྩེ་སྐྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། དེ་ཉིད་
 ཀྱི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྤྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས། དཔའ་པོ་
 དཔའ་མོ་བསྟན་བསྐྱུང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་
 རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་ཁྱི་སྤུན་ཚོགས་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལྷུང་གི་ཚོས་
 རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་སྤུ་ཉིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་རང་
 ཉིད་ལ་དགེས་པའི་ཚུལ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་རྩེ་
 བཞུགས་པའི་དད་པ་ཚེན་པོའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ། ལྷུར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་
 ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཚོགས་ཤིག་སྤོང་འདུག་ཏུ་ཐེན་ཀྱང་། ད་དུང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་གཉིང་
 དང་མཐའ་མངོན་པར་དཀའ་བར་འདུག། །དེས་ན་ད་ལྟེས་བརྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་
 ཚེ་བའི་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར། འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་པའི་ཐར་པ་མཚོག་སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་མ་
 བྱས་ན། ལྷུར་ཡང་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅི་རིགས་
 པ་ཞིག་སྤོང་དགོས་པ་འདུག། །དེས་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་ལུས་པ་མདུན་ན་
 བཞུགས་པའི་སྤྲ་མ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པས། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཚེ་ཅི་ནས་ཀྱང་
 ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་སྤྲ་མ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
 བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ལ། ལྷུ་བས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་སྤོན་

དུ་བཏང་ནས། བྱང་པར་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་
པར་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་
ལམ་ཐབ་མོ་སླ་མ་སྤྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་བསྐྱོམ་པ་
ལ་འཇུག་པར་བསྐྱོད་སྟེ་སྦྱོར་བ་བདུན་ནས་ཉེར་གཅིག་སོགས་བྱའོ།

དེ་ནས་རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེང་གི་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་
བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྲོང་ཁར། ལྷ་ཚོགས་པད་ཆེན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གདན་ལ་ངོ་བོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་ཙུམ་བཤེས་ལོན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཤུག་
ཐུབ་པ་སྐྱེ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ། ཞེས་པ་ནས། རྗེ་རྗེ་སྤྱིལ་གྱིས་གིས་བཞུགས་པ།
དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོང་གི་རྒྱལ་ལ་སྤོགས་པར་ལྷ་ཚོགས་པད་ཆེན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ།
རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་ཉམས་ལེན་གྱིན་རྒྱལ་བ་བརྒྱད་པའི་སླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་
བཞུགས་པ། གཡས་སྤོགས་སུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྤོད་བརྒྱད་ཀྱི་སླ་མ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡོན་སྤོགས་སུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཐབ་མོ་ལྟ་
བརྒྱད་ཀྱི་སླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། མདུན་དུ་དྲིན་ཅན་ཙུམ་བཤེས་ལ་
ཚོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་གི་མཐའ་སྐྱོར་
དུ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་བསྟན་བསྟངས་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚོགས་
རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་གྱི་སྤུན་ཚོགས་
ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་སྤང་གི་ཚོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སུ་ཉིའི་
རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྦྱུལ་པའི་བཀོད་པ་བསམ་
ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྤོགས་བཙུན་འཕྲོ་བའི་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་ཚོ་དཀར་པོ།
མགྲིན་པར་ལྷན་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་སྟོན་པོ། ལྷེ་བར་སྦྱ་སེར་པོ། གསང་བར་རྩྱ་ལྗང་
ཁུ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ། སླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་སྤོགས་

བརྩུང་འཕྲོས་པས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡི་ཤེས་པ་སྐྱུན་
 བྱངས། དམ་ཚིག་པ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པས་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སོས་
 བས། ཡན་ལག་བདུན་པ་མཚུལ་དང་བཅས་པ་སྤུལ་ཏེ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་
 བཞིན་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ནས་སློམ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ། མཐའ་
 སྐོར་ན་བཞུགས་པའི་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་ལ་འཕོག་པས། དེ་ནས་འོད་གྱི་རྣམ་
 པར་བསྐྱུས་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཐིམ་ཞིང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡང་རང་གི་སྤྱི་བོའི་རྩ་
 བའི་སློམ་ལ་ཐིམ། དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་གི་སྤྱི་བོར་སེང་གི་པད་ལྷན་ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ། རོ་བོ་རང་གི་བྱིན་ཅན་རྩ་བའི་སློམ་ལོན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་
 །ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་ནས། རྗེ་རྗེ་སྤྱིལ་གྱུར་གིས་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་ནས། ཡན་ལག་
 བདུན་པ་མཚུལ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྐྱུས་སྤུལ་བའི་རྗེས་སུ། རང་དང་རང་གི་མཐའ་
 སྐོར་ན་གནས་པའི་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཁྱིན་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་
 པར་བསམས་ལ། སྐྱུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་སློམ་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། སྤྱི་བ་བྲལ་ཚོས་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་སློམ་ལ་ལྷ། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། བདེ་ཚེན་ལོངས་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་སློམ་ལ་ལྷ། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ལྷ་ཚོགས་སྤུལ་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་སློམ་ལ་ལྷ། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། སློམ་ལ་ཀུན་འདུས་སློམ་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་སློམ་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་སློམ་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་
 འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། དམ་ཚོས་ཀུན་འདུས་སློམ་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་
 འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། དགོ་འདུན་ཀུན་འདུས་སློམ་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ། ཐུབ་དབང་རྗེ་

རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། མཁའ་འགྲོ་ཀུན་འདུས་སླ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ།། ཐུབ་དབང་
 རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཚོས་སྦྱོར་ཀུན་འདུས་སླ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ།། ཐུབ་དབང་
 རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བྱད་པར། རྒྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སླ་མ་ལྷག་པའི་
 ལྷ།། ཐུབ་དབང་རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ལུགས་དག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཞིག་མྱོང་བ་
 འདི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉེས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྟེན་པས་ལན་
 པར་འདུག་པས། ད་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 བསམ་སྦྱོར་གཉེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཅུས་པར་སླ་མ་ལྷས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་
 དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་པོའི་སླ་མ་ལྷའི་སྤྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྷ་
 འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་
 ལ་ལྷགས་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉེས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཅུས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་
 ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་ནད་གདོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཞིང་
 རྒྱས། བྱད་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉེས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་
 ཅུས་པའི་ཚོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉེས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉེས། བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་དང་། སྦྱོར་བས་བསྟེན་
 ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་)ལ་གཉེས། ཙུ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ་དང་། བཀའ་བྱིན་རྗེས་
 སྤྱི་བཏུ་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བའོ།།

དང་པོ་(ཙུ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ་)ནི། སླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་རང་ལ་དངོས་
 སྤྱི་ཚོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སླ་མ་རྣམས་སྦྱོས་ཏེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞུགས་པ་ལ་

དམིགས་ནས་བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་
 ཉེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་བ་
 རྫོ་རྗེ་འཆང་གིས་སྟོགས་མའི་དུས་སུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་བསྟན་
 བའི་ལྷན་པོ་དེ་ལྟར་མཛད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 འདི་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཐ་དང་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རྒྱལ་བ་རྫོ་རྗེ་འཆང་
 གིས་བདག་ཅག་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐྱེའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་རྗེས་སུ་བརྩེ་
 བའི་ཕྱིར་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདུག་པས་
 སོ།། དེས་ན། ད་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 འདི་རྣམས་ཐུབ་དབང་རྫོ་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་མཐོང་བར་སྐྱ་མ་ལྟས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
 གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་མ་ལྟས་སྐྱེའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྐྱ་སྐྱ་འོད་
 ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་
 རྒྱགས་པས། དེ་དང་དེའི་གོགས་ཀྱིས་སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་
 གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོན་ཀྱང་ཟད་ཡོན་ཏེན་ཀྱང་
 ལྡན་ཡིན་ལ། བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ལ་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ནས་
 བསྐྱངས་པའི་སྐྱོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་འདུག་པས་སངས་རྒྱས་རང་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ལྟ་
 བའི་རང་གི་སྣང་བ་མ་དག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཉེ། སྐྱོན་ཡང་རང་ཉིད་སྣང་བ་མ་དག་པའི་
 དབང་གིས་ལེགས་པའི་ཀམས། སྐྱོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཟོག་འབའ་
 ཞིག་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཟོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཁྱི་མོར་མཐོང་བ་དང་། མི་ཉི་
 བས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྲུག་ལ་ཕྱ་རི་བ་པག་གསོད་པ་སོགས་མི་འཚམ་པ་བྱེད་པར་
 མཐོང་བ་བཞིན་དུ། བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ནས་
 སྣང་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་སྣང་བ་མ་དག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། དེས་ན་བདག་

དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ལ་སྐྱོན་ཉོག་གི་སྐྱོ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ཅི་མཛད་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའི་དད་པ་ཆེན་པོ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་སྐྱེ་བར་སྐྱ་མ་སྣ་སྟོན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་མ་སྣའི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྐྱབས། དེ་དང་དེའི་ཉོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉེན་པ་(བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་བྱ་བའི་གྲུས་པར་བྱ་བ་)ནི། རང་གི་མདུན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་གསལ་བར་དམིགས་ནས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་ལོན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བདག་གིས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་སྐྱབས་པའི་ཐར་པ་མཚོག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་འདི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡོན་པས། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་བྱ་བའི་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་སྐྱེ་བར་སྐྱ་མ་སྣ་སྟོན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་མ་སྣའི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྐྱབས། དེ་དང་དེའི་ཉོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉེན་པ་སྐྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་མདུན་དུ་གསལ་བཞེན་པའི་ངང་ནས་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ། ལུས་སྐྱོག་ལོངས་སྐྱོད་ལ་སོགས་པ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གཏོང་ཞིང་། བྱུང་བར་བཀའ་བཞེན་བསྐྱབས་པའི་མཚོན་པས་མཉེས་པར་བྱའོ།། དེ་སྟེར་བྱེད་

ལུས་བར་སྒྲུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་ལྟེན་ལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་
 ལྷ་མ་ལྟའི་སྤྱིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་སྣ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་བའས། རང་གཞན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་བྱུགས་པས། དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྤྱངས།
 དེ་དང་དེའི་ཉོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གསུམ་པ་མཚུགས་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོར་སྒྲུ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་¹་བཞིན་པའི་
 རང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྤྱུགས་འཕྲེན་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་ཅ་
 རྣམས་རང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་
 འག་པོས་བསྡོ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྒྲོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བཏུ་
 བ་དང་། འཛུགས་དང་སྣུན་པའི་སྒྲོ་ནས་དབང་བོའི་སྒྲོ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་
 དང་། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཙོན་ཞིང་། ཉལ་བའི་ཆེ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ལྷུས་དང་ཁ་
 ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་བསྟེན་ནས་སྒྲོ་རི་ལྟར་སྤྱང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། དལ་འབྱོར་ལ་སྤྱིར་པོ་
 ལྷང་བའི་སྤྱིར་བསྐྱུལ་བ་དང་། སྤྱིར་པོ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དལ་འབྱོར་ལ་སྤྱིར་པོ་
 ལྷང་བའི་སྤྱིར་བསྐྱུལ་བ་)ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་རོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་
 བྱ་བའོ།། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་རོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ་སྤྱིར་དངོས་མཚུགས་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(སྤྱིར་བ་)ནི། སྤྱིབས་གནས་ཀྱི་འདུས་སྒྲུ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་
 འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་སྤྱང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བདག་དང་
 མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྤྱེས་ནས་ལུན་རིང་ལ་བྱུགས་འག་པའི་འཁོར་བའི་

¹ མ་དཔེར། བསྒྲོམ་

སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷ་ཚོགས་ཤིག་སྤྱང་བ་འདི། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་
 པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པས་ལན་པར་འདུག་པས། ད་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་མ་ལྟས་
 འིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་སྐྱེ་མ་སྤྱི་བོའི་ཆ་ལས་
 བདུད་ཅི་སྣ་སྤྱི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་།
 ཁྱད་པར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་གཤགས་ཀྱིང་ཀྱི་
 སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་
 བམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། ཁྱད་པར་དལ་འབྱོར་དོན་
 ཆེ་ཆེད་དཀའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་དང་། ཆེད་པར་
 དཀའ་བ་བསམ་པ་འོ།། དང་པོ་(དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་)འི། སྤྱི་བོར་སྐྱེ་མ་སྤྱི་བོར་བཞིན་
 པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཁོས་པས་དལ་བ་དང་། ཚོས་
 བསྐྱབ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆ་རྒྱུན་ཚང་བས་འབྱོར་བ་ཞེས་བྲ། མདོར་ན་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་
 ཐོབ་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་མཐོའི་ལུས་
 འོངས་སྤྱོད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་སྤྱིན་པ། ཚུལ་ཁྱིམས་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྤྱོད་
 ལུས་ལ། ཁྱད་པར་རྟེན་འདི་ལ་སྤོམ་པ་གསུམ་ག་སྐྱེ་ཞིང་། སྤྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྤྱང་གཅིག་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་བདེ་སྤྱོད་ཏུ་སྤྱོད་ལུས་པས་སོ།། དེས་ན་ཆེད་པར་དཀའ་
 ཞིང་ཆེད་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་འདི་དོན་མེད་ཏུ་མི་བཏང་འབར་སྤྱོད་པོ་

༡ གཏང་ལམ་རིམ་དེབ་གསུགས།

ཞིག་¹ལྷང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ལུས་པར་སླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་པོའི་སླ་མ་ལྟའི་སྤྱིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྟོ་སྟོ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་བསམ་པ་ནི། སྤྱི་པོར་སླ་མ་ལྟ་སྟོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། དལ་འགྱུར་ཐོབ་པ་འདི་དོན་ཆེ་བར་མ་ཟད་རྙེད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་པལ་ཆེར་མི་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དལ་འགྱུར་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དལ་འགྱུར་ཆང་བའི་རྙེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་། སྤྱིན་སོགས་གྱིས་ཕྱོགས་བྱས། སྟོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྦྱར་བ་སོགས་དགོས་ན་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་དང་། དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རན་འགྲོ་ལ་སྟོས་ནས་བདེ་འགྲོ་ཅམ་ཐོབ་པ་སྲིད་མཐར་སྤང་ལ། བདེ་འགྲོ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་དལ་འགྱུར་ཆང་བའི་རྙེན་ཐོབ་པ་འདི་ཉིན་མེའི་སྐར་མ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་དགོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་རྙེད་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འགྱུར་ཆང་བའི་རྙེན་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་འདི། དོན་མེད་དུ་མི་བཏང་²བར་སྦྱིང་པོ་ཞིག་³ལྷང་བར་བྱའོ།། སྦྱིང་པོ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་སླ་མ་སངས་རྒྱས་འབྲལ་མེད་དུ་བསྟེན་ནས། དེས་བསྟན་པའི་ཐེག་པ་མཚོག་གི་བཀའ་སྔོན་པའི་སྦྱིང་པོ་ཉམས་སྦྱངས་ཏེ། ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་སྟོན་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ལུས་པར་སླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས།

1 ལ་དཔེར། ཅིག་
 2 གཏང་ ལམ་རིམ་དེའི་གཞུགས།
 3 ལ་དཔེར། ཅིག་

སྐྱེ་བོའི་སློབ་མ་སྣའི་སྐྱེའི་ཆ་ལས་བདུན་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་སྐྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། དེ་དང་དེའི་གོགས་སྡེད་སྐྱེས་པ། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་བར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་སྐྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ལྟར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སྐྱེ་དལ་འཕྲོར་གྱི་ཚེས་སྐྱོར་སྐྱོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བ་སོགས་ནི་ལྟར་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྟོང་པོ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་རྩལ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་ཏུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྐྱོ་སྐྱེད་བ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྐྱོ་སྐྱེད་བ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྐྱོ་སྐྱེད་བའོ། དང་པོ་(སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་ཏུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྐྱོ་སྐྱེད་བ)ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སྐྱེ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ)ལ་སྐྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(སྐྱོར་བ)ནི། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སློབ་ལྟུགས་པའི་ལྟ། ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ལྟར་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ལུན་རིང་ལ་ལྷགས་ཅག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་སྐྱོང་བ་འདི་ཉིད། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མ་བསམས་ཤིང་། རན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇིགས་ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྟོང་ནས་སྐྱབས་སྐྱེས་པ་སོང་བ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་ནས། དཀར་ནག་གི་ལས་ལ་སྐྱེད་དོར་རྩལ་བཞིན་མ་བྱས་པས་ལན་པར་འདུག་པས། ད་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུད་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བྲན་པ་དང་། རན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇིགས་ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྟོང་ནས་སྐྱབས་སྐྱེས་འགྲོ་ཞིང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྐྱེས་ནས་སྟོན་སྐྱོང་དགོ་བ་རྩལ་བཞིན་སྐྱབ་བྱས་པར་སློབ་ལྟུགས་ཀྱི་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏུ་

གསོལ་། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་བས། སྤྱི་བོའི་གླ་མ་ལྟའི་སྤྱིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་སྣ་འོད་
 ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་
 ལྷགས་བས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྱི་ག་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱད་པར་དེ་དང་
 དེའི་ཉོགས་པ་ལྟར་པར་ཅན་སྤྱི་བ་ལ་གོགས་བྱེད་སྤྲུངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་
 རྒྱས། དེ་དང་དེའི་ཉོགས་པ་ལྟར་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་བཞི། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ། རན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 བསམ་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་སྤྲུང་བ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 དད་པ་བསྐྱེད་པའོ།། དང་པོ་(འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་)ནི། སྤྱི་བོར་གླ་མ་ལྟའི་སྤྱིའི་བཞིན་པའི་
 རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ལ་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འཕྱོར་གྱི་རྟེན་
 འདི་སྤྲུང་དུ་འདིག་སྟེ། འཆི་བདག་ངེས་པར་འོང་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གང་གིས་
 གྲུང་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཆེ་ལ་སྣོན་པ་མེད་ཅིང་། འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དང་བཅས་
 པ་དང་། གསོན་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་བྱུ་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་འཆི། འཆི་བར་མ་ཟད་ནས་
 འཆི་ལ་འང་ངེས་པ་མེད་དེ། རང་ཅག་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། འཆི་
 རྒྱུན་ལེན་ཏུ་མང་ཞིང་གསོན་པའི་རྒྱུན་ཉུང་བ་དང་། ལུས་རྩའི་སྤྱ་བ་སྤྱ་བུར་ཉམ་འཇུང་
 བས་ནས་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད། འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་གྲུང་པན་པ་མེད་
 དེ། གཉེན་བཤེས་བཅེ་གདུང་རི་ལྟར་ཆེ་བས་མཐའ་བསྐྱོར་གྲུང་གཅིག་གྲུང་ཁིད་ས་མེད།
 ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་གྱི་སྤང་པོ་རི་སྟེན་ཡོད་ཀྱང་རྩལ་སྤན་ཅམ་ཡང་ཁྱེར་དུ་མེད། ལྷན་
 ཅིག་སྤྱེས་པའི་ཤ་རུས་གྲུང་འབྲལ་དགོས་ན་ཆེ་འདིའི་སྤྱན་ཆོགས་ལ་ཆགས་པས་ཅི་
 ཞིག་བྱ། འཆི་བའི་དགྲ་ནི་ངེས་པར་འོང་ཞིང་ནམ་འོང་ལ་ངེས་པ་མེད། དེ་རིང་རང་ཡང་

༡ མ་དཔེར། “ཉམས་”ཞེས་གསལ་བ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས་ཡོད།

འཆི་ཉེན་ཡོད་པས་འཆི་བྱ་བས་ཤིག་བྱ་དགོས་པར་འདུག། འཆི་བྱ་བས་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་ཕུན་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པར་ཚོས་རྣམ་དག་ཅིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་
རུས་པར་སླ་མ་སྣམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་
སླ་མ་སྣའི་སྤྱིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་སྣ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས།
དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་(རན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་)འི། སྤྱི་བོའི་སླ་མ་སྣ་སྣའི་བཞིན་པའི་རང་ནས་
འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་རྙེད་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འགྲོར་ཚང་བའི་རྙེན་འདི་
ཡང་སྦྱར་དུ་འདིག་ཅིང་། ཞིག་པའི་འོག་ཏུ་མེད་དེ་མི་འགོ་བར་སྦྱེ་བ་ཞིག་སྦྱང་དགོས་ལ།
སྦྱེ་ས་ཡང་རན་འགོ་དང་བདེ་འགོ་གཉིས་ལས་མ་འདས་ཤིང་། གལ་ཏེ་རན་འགོར་སྦྱེས་
ན་དུས་བ་བ་རྣམས་ལ་ཚ་གང་དང་དེས་མཚོན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་
བཤེས་སྟོན་དང་དེས་མཚོན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ། དུད་འགོ་རྣམས་ལ་སློབ་ཞིང་གཉི་སྤྱག་པ་
དང་གཅིག་ལ་གཅིག་བ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེས་ན་འདི་ལྟ་
བུའི་རན་འགོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྤྱགས་མི་འདུག་པས། རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་རྙེད་ན་དོན་
ཆེ་བའི་དལ་འགྲོར་ཚང་བའི་རྙེན་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར། རན་འགོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་
སྦྱངས་པའི་སླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་སླ་
མ་སྣམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་སླ་མ་སྣའི་སྤྱིའི་
ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་སྣ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་
རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གསུམ་པ་(དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་འགོ་སྦྱང་བ་)འི། སྤྱི་བོའི་སླ་མ་སྣའི་སྤྱིའི་ཆ་ལས་སླ་མ་

ཡི་དམ་དགོན་མཚོག་གསུམ་དབའ་བོ་དབའ་མོ་ཚོས་སྐྱོད་བསྐྱུང་མའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་
 གང་བ་སྐྱོས་ཏེ། སྤྱི་བོའི་གྲ་མ་ལྟའི་སྤྱིའི་མཐའ་སྐོར་དུ་བཞུགས་པའི་སྐྱབས་ལུལ་གསལ་
 ལེགས་པར་བཏབ། དེ་དག་གི་སྐྱབས་ལུལ་ལྟའི་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་
 བཞིན་པས། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་དཀ་འགྲོའི་
 འཛིགས་པ་ལས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་སྐྱམ་པའི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པས། གྲ་མ་
 ཡི་དམ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་གི་
 འབྲུམ་སོགས་བྱ་ཞིང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་དང་
 མཐར་ཐུག་གི་སུ་ཡོན་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་(ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་)ནི། སྤྱི་བོར་གྲ་མ་ལྟ་སྐོམ་བཞིན་པའི་ངང་
 བས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལས་རྒྱ་དགོ་བ་སྐྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་ཞིང་སྤྱུག་བསུལ་མི་འབྱུང་། རྒྱ་མི་དགོ་བ་སྐྱད་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསུལ་ཁོ་ན་འབྱུང་ཞིང་བདེ་བ་མི་འབྱུང་། རྒྱ་དགོ་སྤྱིག་གཉིས་རྒྱང་
 དུ་ལས་མ་སྐྱད་ཀྱང་གོགས་བྱེད་དང་མ་སྐད་ན་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་། རྒྱ་དགོ་
 སྤྱིག་གཉིས་མ་སྐྱད་ན་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱུག་སྟོང་བ་མེད་ཅིང་རྒྱ་དགོ་སྤྱིག་གཉིས་སྐྱད་པ་
 གོགས་བྱེད་དང་མ་སྐད་ན་ལས་བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ་བས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱུག་གཉིས་ངེས་
 བར་འབྱིན། དེ་ཡང་ཞིང་དང་། བསམ་པ་དང་། དངོས་སོ་དང་། ཉེན་གྱི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་
 བར་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་ནས། དགོ་བ་བརྟུ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་
 སྐོ་ནས་སྐྱབ་ཅིང་། མི་དགོ་བ་བརྟུ་ལ་སོགས་པའི་མི་དགོ་བ་སྐོ་ནས་ཀྱང་སྐོ་གསུམ་ལ་
 མ་གོས་པའི་སྐྱོད་དོར་ལ་འབད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་གྲ་མ་ལྟའི་སྤྱིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་

སྐྱེས་མེད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྐྱུངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ། དེ་ལྟར་འབད་ཀྱང་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཚུང་། ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆེས་པས་རྒྱ་ལ་མི་དགོ་བས་གོས་ན་སྟོབས་བཞིའི་བཤུགས་སྟོམ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བུ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་སྐྱེས་མཚམས་སུ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཚུང་བུ་དང་སྐྱེས་མེད་པའི་ཚོས་སྐྱོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་བལྟ་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་འོ། །སྐྱེས་བུ་ཚུང་བུ་དང་སྐྱེས་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྐྱོ་སྐྱུང་བ་བཤུག་ཟེན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འགྲོ་བའི་སྐྱེས་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྐྱོ་སྐྱུང་བ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐར་པར་འགོ་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། དང་པོ་(ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོ་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་དོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བུ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བུ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་དོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བུ་བ་)ལ་སྐྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྐྱོར་བ་ནི། རྒྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་སྐྱེས་ལྟག་པའི་ལྟ། ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱོ་གས་ཤིག་སྐྱོར་བ་འདི། འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་ཤེས་ནས། དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱོ་ཤུགས་དྲག་མ་སྐྱེས་པས་ལན་པར་འདུག་པས། ད་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་

༡ མ་དཔེར། ཞིག་

བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སློབ་ལུགས་དྲག་སྦྱེ་བར་སློབ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་སློབ་མ་ལྟའི་སྤྱིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་
 སློབ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་
 སེམས་ལ་ཞུགས་པས། རོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱད་
 བར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སློབ་
 ལུགས་དྲག་སྦྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་སྤྲངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
 བྱུང་། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། རྒྱད་པར་འཁོར་བ་
 མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས། དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སློབ་ལུགས་དྲག་
 རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་བ་དང་། སོ་
 སོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པའོ།། དང་བོ་(འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་བ་)ནི། སྤྱི་བོར་སློབ་མ་ལྟ་
 སློབ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་གིས་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་
 གླིམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པས། རན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་འདས་པའི་བདེ་
 འགྲོའི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཙ་བ་ནས་སྤྲངས་པའི་ཐར་བ་ཞིག་མ་ཐོབ་ན་
 བདེ་བའི་སྐྱབས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནག་ཅན་ཞིག་རྩེ་བ་གཅིག་ནས་
 གསོད་པར་ངེས་ལ། དེའི་བར་དུ་ཡང་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་གླིམས་ཀྱི་ལ་ཐིགས་དང་། དབྱུག་
 བས་བསྐྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དྲག་སོ་སྟོང་བ་ལ། འགའ་ཞིག་གི་ངོ་ཆེན་སོགས་
 ཀྱིས་ད་ལྟ་དབྱུག་པས་བསྐྱེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མེད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་གསོད་
 པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་རེ་ཉེར་འགྲོ་བས་བདེ་བའི་སློབ་ཚུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་དུ། སྤྱག་
 བསྐྱེལ་ཙ་བ་ནས་སྤྲངས་པའི་ཐར་བ་མ་ཐོབ་ཕྱིན། བདེ་འགྲོའི་གོ་འཕང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་
 ཀྱང་སྤར་བྱས་ཀྱི་ལས་བཟང་བོའི་འཕེན་བ་བྱད་ནས་རན་སོང་གསུམ་དུ་སྦྱང་སྟེ། ལུན་

རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཞིག་སྤོང་དགོས་པར་འདུག །གཞན་
 ཡང་འཁོར་བ་འདིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལྷངས་ཕྱིན་ཆད་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་
 རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། དག་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་གཉེན་ཡང་དགའ་འགྱུར་བས་
 བན་གཞོན་གྱེད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་ནི་མེད། འཁོར་བའི་བདེ་བ་རི་ཅམ་སྤྱད་ཀྱང་དོམས་
 བའི་མཐའ་མེད་པར་མ་བཟད་ཆགས་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་དུ་མ་ནི་
 འདྲེན་པར་གྱེད། ལུས་བཟང་པོ་ཅི་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་དགོས་པས་ལུས་
 ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་ནི་མེད། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱུར་
 བས་སྐྱེ་བའི་མཐའ་མཛོན་པ་ནི་མེད། འཁོར་བའི་སྐྱོན་ཚོགས་རི་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་མཐར་དེས་
 པར་འདོར་དགོས་པས་སྐྱོན་ཚོགས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་ནི་མེད། རང་ཉིད་གཅིག་ཕུར་
 གོགས་མེད་པར་འདིག་ཉེན་པ་རོལ་དུ་འགོ་དགོས་པས་གོགས་ལ་ཡིད་བརྟན་ནི་མེད།
 དེས་ན་བདག་གིས་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་རྙེད་ན་དོན་ཆེ་བའི་དཔལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་
 འདིར་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་སླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་
 པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ།། དེ་སྤྱོད་གྱེད་ལུས་པར་སླ་མ་ལྟས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
 གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་པོའི་སླ་མ་སྤྱིའི་སྤྱིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྤྱི་སྤྱི་འོད་
 ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་
 ལྷགས་པས། དེ་དང་དེའི་གོགས་གྱེད་སྤྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་
 གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་འཁོར་བ་སོ་སོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། སྤྱི་པོར་སླ་མ་སྤྱི་སྤྱིའི་བཞིན་
 བའི་ངང་ནས་འདི་སྤྱོད་བསམ་སྟེ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཞིག་གྲུབ་ཕྱིན་ཆད་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་སྤྱོད་ཀྱང་ཅི་དགོས། མིའི་ཉེར་ལེན་

༡ མ་དཔེར། ཅིག་

གྱི་སྤང་པོ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཀའ་སྐྱོམ་དང་། འཚོལ་འགོ་དང་། བཀའ་སྤྱད་པ་
 དང་བྲལ་བ་དང་། དག་མི་སྤྱད་པ་དང་སྤང་བ་དང་། འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཅས་ཀྱང་།
 མ་རྟེན་ཅིང་། མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་དང་། རྐྱེན་ལྡན་འཆི་སོགས་ཀྱི་
 སྤྱད་བསྐྱེད་ལྟེང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷའི་དབུ་
 འཕྱོར་མི་བཟོད་པའི་སྤྱད་དོག་གིས་ཡིད་གཏུངས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་སྤྱས་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལྟེང་། འདོད་ལྷའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་གྲུབ་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་ཆམས་དང་འཐབ་པ་ན། ཡན་ལག་བཅད་པ་དང་། ལུས་བྲལ་བ་
 དང་། གསོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་འཆི་ལྷས་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་
 ལྷའི་དབུ་འཕྱོར་དང་བྲལ་ནས། ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལྟེང་དགོས་པར་ཤེས་པའི་
 སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་གྲུབ་ཀྱང་གནས་པ་ལ་
 རང་དབང་མ་ཐོབ་པས། སྤང་གྱི་ལས་བཟང་པོའི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་ངན་སོང་ཏུ་སྤྱང་བའི་
 སྤྱད་བསྐྱེད་དབུ་འཕྱོར་པ་ཡོད། མདོར་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་འདིས་ཆེ་འདིའི་རྐྱེན་
 འཆི་སོགས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་ཅིང་། སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
 གཉིས་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་འབྲེན་པར་བྱེད། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་ལས་
 ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་
 བ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བའི་སྐྱ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་སྐྱ་མ་སྐྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་སྐྱ་མ་སྐྱའི་སྤྱིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྐྱ་སྤྱ་
 འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱས་སེམས་
 ལ་ཞུགས་པས། དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྤྱངས། དེ་དང་དེའི་ཉོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་

༡ མ་དཔེས། ཉེ

གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སུ་
ཡང་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བ་སོགས་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཐར་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་
གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་ངོ་
བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ་སྤྱོད་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྤྱོད་བ་ནི། རྒྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་སྐྱེ་མ་ལྟག་པའི་ལྷ།། ཐུབ་དབང་དོ་
རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བདག་
དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་སྐྱོ་ཚོགས་པ་ཞིག་སྤྱོད་བ་འདི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས་ལམ་བསྐྱེད་པ་
གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྐྱབས་པས་ལན་པར་འདུག་པས། ད་བདག་དང་མ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས་ལམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་ཚུལ་
བཞིན་སྐོབ་ཀྱིས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་
སྐྱེ་མ་ལྟའི་སྤྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་སྤྱོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་
སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་བར་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས་ལམ་བསྐྱེད་པ་
གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་སྤྱངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་
བཞིན་ཅན་དུ་སྤྱུར། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་
རྒྱས་ཏེ་བྱུང་བར་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས་ལམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་
སྐོབ་པའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉེས་པ་དངོས་གཞི་ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱ་མ་ལྷ་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་
 བསམ་སྟེ། ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་ལ། དང་པོར་བདག་དང་
 བདག་གི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་སྐོ་སྟེ། དེས་བདག་ཏུ་
 བརྒྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་སྤྱོད་ལ་སྤང་བ་དང་།
 གཞན་ལས་མཚོག་འདྲིན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ལོག་རྣམས་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བདག་མེད་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལས་འབྲས་དང་། བདེན་བཞི་དང་།
 དགོན་མཚོག་གསུམ་སོགས་མེད་པར་འདྲིན་པའི་ལོག་ལྷ་དང་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་སྟེ། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་རྒྱས། དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས། འཁོར་
 བར་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲོ་ཚོགས་སྤོང་བ་འདི་བྱུང་འདུག །དེས་ན་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་ན་མ་རིག་པར་འདུག་པས། འཁོར་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པའི་སྐྱ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་
 ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་ཏུ་ལམ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ།། རྒྱུད་པར་བསྐྱངས་ན་མཉམ་ལོན་ཆེ་ཞིང་མ་བསྐྱངས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་
 འདུག་པས། བདག་གིས་རི་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤོག་གི་སྤྱིར་ཡང་མི་བཏང་¹
 བར་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱང་བར་བྱའོ།། དེ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྐོ་ཡིན་པས་
 དེའི་གཉེན་པོར་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱ། མ་གྲུས་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྐོ་
 ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པ་དང་། དེས་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་
 ཚུལ་བཞིན་ཏུ་སྟོན་པའི་གོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱ།
 བག་མེད་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྐོ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཉན་ཤེས་ངོ་ཚ་ཁྲིམ་ཡོད་
 བསྐྱེད་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་བྱ། ཉོན་མོངས་མང་བ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྐོ་ཡིན་པས།

¹ གཏང་ ལམ་རིམ་དེབ་གཞུགས།

འདོད་ཆགས་གྱི་གཉེན་པོར་མི་སྐྱུག་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་། གཉི་
 ལུག་གི་གཉེན་པོར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སོགས་བསྐྱོམས་ནས། ཉེས་པ་རྣམས་
 གྱིས་མ་གོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། དེ་
 ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་སྐྱ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས།
 སྐྱི་བོའི་སྐྱ་མ་ལྟའི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་
 སྐྱེད་སུ། དེ་དང་དེའི་ཉོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་སྐྱེན་མཚམས་
 ལུ་སོ་སོ་ཐར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་བལྟ་བ་སོགས་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །
 སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་སྐྱེན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་གྲོ་སྐྱེད་པ་བཤམ་ཞེན་ཉོ། ། །

༥ གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་གྲོ་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། བྱང་རྒྱལ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོབ་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(བྱང་རྒྱལ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་)ལ་གཉིས། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་
 གས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་)ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་མན་
 དག་བདུན་གྱི་སྐོ་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་
 སྐོ་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བདུན་གྱི་སྐོ་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་)ནི། སྐོན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྦྱོམས་པ་བསྐྱབས་ཏེ། མར་
 ཤེས་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་བར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་གཉིས། སྐྱེན་གྱི་ངོ་བོ་
 ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(སྐྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་
 བྱ་བ་)ལ་སྐྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྐྱོར་བ་ནི། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སྐྱ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། སྐབ་དབང་རྟོ་

རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་བ་ཡན་ཆད་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། བདག་དང་མ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་
 བྲལ་བའི་སེམས་སྣོན་མས་བ་དང་མར་ཤེས་ཟིན་ཟིན་གསོ་བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་རྟོགས་བ་ཁྱད་བར་ཅན་སྐྱེ་བར་གླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་
 གསོལ་བ་བཏབ་བས། སྤྱི་བོར་གླ་མ་ལྟའི་སྤྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་སྤྱོད་ཟེར་དང་བཅས་
 བའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་བས།
 ཐོག་མེད་ནས་བསགས་བའི་སྤིག་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྣོན་མས་སོགས་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་
 སྤྱངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལ་
 སོགས་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབེལ་ཞིང་རྒྱས། ཁྱད་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྣོན་མས་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་བ་ཁྱད་བར་ཅན་
 རང་གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་བར་བསམ་མོ།།

གཉིས་བ་དངོས་གཞི་ནི། སྤྱི་བོར་གླ་མ་ལྟ་སྣོན་བཞིན་བའི་ངང་ནས། བན་གཞོད་
 གང་ཡང་མ་བྱས་བའི་བར་མའི་སེམས་ཅན་གཅིག་མདུན་ཏུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས།
 འདྲིའི་ངོས་ནས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་བས། དེས་འགའ་ནི་ཉེ་བར་
 བརྒྱང་ནས་ཕན་འདོགས་བ་དང་། དེས་འགའ་ནི་རིང་བར་བརྒྱང་ནས་གཞོད་བ་སྦྱེལ་བའི་
 ཆ་གཉིས་མི་བྱ་བར་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྣོན་མས་ལ་ཞིག་བྱའོ།། དེ་
 ལྟར་བྱེད་ཀུས་བར་གླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་
 སེམས་སྣོན་མས་བ་ན་ཡིད་དུ་འོང་ངེས་ཤིག་ལ་ཉེ་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་མདུན་ཏུ་གསལ་བར་
 དམིགས་ནས་སེམས་སྣོན་མས་བ་སྣོན་བར་བྱེད། དེ་ལ་སེམས་མི་སྣོན་མས་བ་ནི་ཆགས་བའི་

༡ མ་དཔེར། རྟོས་

དབང་གིས་ཡིན་པར་འདུག། སྤར་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྲིད་པས་ཀ་འཁོར་བར་སྐྱེས་པ་
 ཡིན་སྟེ་དུ་སྲིད་པ་བཀག་ནས་སྐྱོམ་པར་བྱེད། དེ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ན་ཡིད་དུ་མི་འོང་
 དེས་¹ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས་སེམས་སྟོམས་པ་
 སྐྱོམ་པར་བྱེད། དེ་ལ་སེམས་མི་སྟོམས་པ་ནི་རང་གི་སྐྱོམ་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་མཐུན་པར་
 བཟུང་བས་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་ལ་སེམས་མ་སྟོམས་པ་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་
 བའི་གནས་མེད་སྟེ་སྤང་བཀག་ནས་སྐྱོམ་པར་བྱེད། དེ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ན་མ་
 ལྟ་བུའི་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་དང་། དག་ལྟ་བུའི་ཆེས་ཡིད་དུ་མི་འོང་
 བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་སྟེ་གཉིས་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས། འདི་གཉིས་ཀྱི་
 རོས་ནས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པར་མཚུངས་ལ། རང་གི་རོས་ནས་
 བེད་ལྟ་གཉེན་དུ་བཟུང་བ་འདིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དགའི་གཙོ་བོ་བྱས་
 བ་ལ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚོད། ད་ལྟ་དགྲར་བཟུང་བ་འདིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 མ་བྱས་ཉེ་བཅེ་བས་བསྐྱེད་པ་ལ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་པས། གང་ལ་ནི་ཆགས་པར་བྱ།
 གང་ལ་ནི་སྤང་བར་བྱ། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྟོམས་པ་ཞིག་བྱའོ།།
 དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྐྱེས་ལྟས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་
 སེམས་སྟོམས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་སྐྱོམ་པར་བྱེད། དེའི་
 ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོས་ནས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
 པར་མཚུངས་ལ། རང་གི་རོས་ནས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉེན་ཡིན་པས། འགའ་
 ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་མན་འདོགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་
 གཞོད་པ་སྐྱེལ་བའི་ཆ་གཉིས་མི་བྱ་བར་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྟོམས་
 པ་ཞིག་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྐྱེས་ལྟས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་

1 མ་དཔེར། རོས་

དང་། དེ་རྗེས་མར་ཤེས་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བར་སྐོམ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱ་མ་ལྟ་
 སྐོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་
 གཉེན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་བདག་གི་སྤྱི་
 བ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་ཡུལ་སྤོགས་དང་ས་
 སྤོགས་འདིར་མ་སྤྱེས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། སྤྱིས་བ་ལ་གྲངས་གྱིས་མི་ཚོད། སེམས་ཅན་
 འདིའི་ལུས་མ་སྤྲངས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། སྤྲངས་བ་ལ་གྲངས་གྱིས་མི་ཚོད། སེམས་
 ཅན་འདིས་བདག་གི་མ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། བྱས་བ་ལ་གྲངས་གྱིས་མི་ཚོད།
 སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་མིའི་རྟེན་ལ་བདག་གི་མ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། བྱས་བ་
 ལ་གྲངས་གྱིས་མི་ཚོད་ཅིང་། ད་དུང་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར། དེས་ན་དེ་ནི་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་
 མ་ཅེས་ཀྱང་ཡིན་སྟུང་ཏུ་བསམ་མོ།།

འོ་ན་སེམས་ཅན་ལ་གྲངས་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངང་བདག་གི་མ་མ་
 ཡིན་ལོ་སྟུང་ན། སེམས་ཅན་ལ་གྲངས་མེད་པས་བདག་གི་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ལ་གྲངས་མེད་པ་བཞིན་ཏུ་བདག་གི་སྤྱི་བ་ལ་ཡང་གྲངས་མེད་པས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་མ་ཡིན་སྟུང་ཏུ་བསམ། གལ་ཏེ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་པན་ཚུན་ངོ་མི་ཤེས་པས་བདག་གི་མ་མ་ཡིན་ལོ་སྟུང་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་ངོ་མི་ཤེས་པས་བདག་གི་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚེ་འདིར་
 ཡང་མ་བྱ་པན་ཚུན་ངོ་མི་ཤེས་པ་དུ་མ་འདུག་པས་སོ་སྟུང་ཏུ་བསམ། གཞན་ཡང་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཚེ་རབས་སྤྱི་མའི་མ་ཡིན་ཀྱང་འདས་ཟེན་པས་མ་ཡིན་པ་མི་
 འཐད་དོ་སྟུང་ན། འོ་ན་ཁ་སང་གི་དུས་གྱི་མ་དེ་དེ་རིང་གི་དུས་སྤྱི་འདས་ཟེན་པས་མ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཁ་སང་གི་དུས་གྱི་མ་དང་དེ་རིང་གི་དུས་གྱི་མ་གཉིས་མ་
 ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད། དེ་ནི་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་ཏུ།

ཆེ་རབས་སྐྱེ་མའི་མ་དང་ཆེ་འདྲིའི་མ་གཉིས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་བྱུང་བར་མེད། དེ་ནི་
 གྱིས་བསྐྱུངས་པ་ལ་ཡང་བྱུང་བར་མེད་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་མ་ཅིས་
 ཀྱང་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་བ་ན་དེ་ནི་བསམ་པ་ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱེ་མ་ལྟ་
 སྟོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རང་གི་ཆེ་འདྲིའི་མ་གཞིན་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པ་གན་
 པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བ་ཞིག་མདུན་དུ་བསྐྱོམས་ནས་འདྲི་ལྟར་བསམ་
 སྟེ། བདག་གི་མ་འདྲིས་ཆེ་འདྲི་ཁོ་ནར་མ་བཟད་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གི་
 མ་བཟང་ལས་འདས་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། བྱུང་བར་ཆེ་འདྲིར་ཡང་དང་པོར་མངལ་
 དུ་བཅེ་བས་བསྐྱུངས། བཅས་པའི་ཆེ་འདྲིའི་སྟུན་ལ་བཞག། །སོར་མོ་བཅུ་ཉེ་ཅེ་ལ་
 གཡེངས། །འདྲི་བོད་ལ་སྐྱུར། བཅེ་བའི་འཇུག་གྱིས་བསྐྱུངས། དགའ་བའི་མིག་གིས་བལྟས།
 སྐབས་ཁས་སྤྱིས། མི་གཅང་བ་ལག་པས་སྤྱིས། མ་རང་སྟོག་ལ་བབས་པ་སྟེ་བྱུང་སྐྱུག་
 བསྐྱུང་བུང་བ་ལས་བདག་ཅུང་བཟད་ན་བ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུང་ཆེ་བར་བྱས། སྤྱིག་སྐྱུག་གཏམ་
 ངན་རང་སྟོག་ལའང་མ་བལྟས་པར་འུ་ཐང་ཐང་དུ་བསྐྱུངས་པའི་བས་ལོར་ཐམས་ཅད་
 བདག་ལ་བཅེ་བས་ཐོག། །མ་རང་གི་བྱེད་འཁོས་དང་བསྐྱུན་པའི་མན་པ་དང་བདེ་བ་ཚད་
 མེད་པ་བསྐྱུངས། གཞོད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུང་ཚད་མེད་པ་ལས་བསྐྱུངས་པས་དེ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་ཆེ་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་བ་ན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་གཞན་རྣམས་
 ལ་སྐྱོམ། དེའི་ཚུལ་ནི་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་དམིགས་ནས། འདྲིས་ཆེ་
 རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གི་མ་བྱས་པ་བཟང་ལས་འདས་ཤིང་། མ་ནམ་བྱས་
 པའི་ཆེ་ཆེ་འདྲིའི་མས་ཇི་ལྟར་དེ་ནི་གྱིས་བསྐྱུངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ནི་གྱིས་བསྐྱུངས་པས་
 དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་བ་ན་བར་མའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྐྱོམ། དེའི་ཚུལ་ནི་བར་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས།

༡ མ་དཔེར། ཅིག་

ད་ལྟ་བདག་དང་འདི་རྣམས་གང་ཡང་འབྲེལ་མེད་འདྲ་འདྲ་ཞིག་འདུག་མོད། འདི་རྣམས་
 གྱིས་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གི་མ་བྱས་པ་བཟང་ལས་འདས་ཤིང་། མ་ནམ་
 བྱས་པའི་ཆེ་ཆེ་འདིའི་མས་ཇི་ལྟར་རིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་རིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
 བསམ་དེ་རིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་བསམ། དེ་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་ན་དག་ལ་སྒོམ། དེའི་ཚུལ་ནི་
 དགའི་རྣམ་པ་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས། ད་ལྟ་འདི་དགར་བརྒྱུད་བས་ཅི་ཞིག་
 ལྟ། འདིས་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གི་མ་བྱས་པ་བཟང་ལས་འདས་ཤིང་།
 མ་ནམ་བྱས་པའི་ཆེ་མན་པ་དང་བདེ་བ་ཚད་མེད་པ་བསྐྱེད་པ། གཞོན་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 ཚད་མེད་པ་ལས་བསྐྱེད་པ། བྱད་པར་བདག་གིས་འདི་མེད་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤོད་མི་
 ཚུགས་པ་དང་། འདིས་ཀྱང་བདག་མེད་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤོད་མི་ཚུགས་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་
 གཟུགས་པ་བཟང་ལས་འདས་པ་བྱས། ད་ལྟ་གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་གྱུར་པ་ལས་ངའ་
 པའི་དབང་གིས་ཡིན་འདུག །གཞན་དུ་ན་རིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མ་ལ་སྐྱུག་ཡིན་སྟེ་བྱ་
 བསམ། དེ་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་བསམ་མོ།

དེ་ལྟར་རིན་བསམས་ནས་རིན་གཞོ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་པོར་ལྷ་མ་སྟེ་སྒོམ་བཞིན་
 པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མ་རྣམས་
 ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སེམས་དུག་གསལ་བས་ནི་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པར་
 སྤོ། མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བཟོ་བའི་མིག་དང་ནི་བྲལ། དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱི་ལོང་ཁྲིད་ནི་མེད། སྐད་ཅིག་དེ་དེར་ཉེས་སྤོད་གྱིས་དབྱེན་སྤོས་པས་ནི་བརྟེན་
 འཆའ། སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་བྱད་པར་ངན་འགྲོ་འཇིགས་སུ་བྱུང་བའི་གཡང་ཁ་འགྲིམ་པ་
 རྣམས་ཡལ་བར་དོར་ན་ཞེས་ཤིན་ཏུ་ཅུང་བས་བདག་གིས་རིན་ལན་དུ་འཁོར་བའི་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་ནས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀུས་པར་
 ལྷ་མ་སྟེ་སྤོད་གྱིས་བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་བྱམས་པ་སྒོམ་ཚུལ་

བོ། རང་གི་མ་སྟ་བུ་ཡིད་དུ་གང་གཙུག་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས། འདི་ལ་ཟག་མེད་གྱི་
 བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཟག་བཅས་གྱི་བདེ་བ་ཅམ་ཡང་མི་འདུག །དེ་ལྟ་བུ་བདེ་བར་སྐྱོམ་པ་འདི་
 དག་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་ནས་འགྲོ། །བདེ་བ་ཞིག་འདོད་ནས་འབད་འབད་དུང་དུང་བས་
 གྱུང་གྱི་མར་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་བྱེད། ཆེ་འདིར་ཡང་ངལ་ཞིང་དུབ་བས་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འདུག །དེས་
 བ་འདི་ཉིད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། བདེ་བ་དང་བདེ་
 བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་
 བས་པར་སྐྱེས་ལྷན་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་སློང་བ་ཐོན་པ་
 བ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་གཞན་རྣམས་དང་། བར་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། དག་
 རྣམས་དང་། མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྤར་བཞིན་བསྐྱོམ། དེ་ནས་
 ལྷིང་རྗེ་སྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ལྷི་བོར་སྐྱེས་ལྷ་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས། ཐོག་མར་བཞུན་བས་
 གསོད་བཞིན་པའི་ལུག་སྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱོམ།
 དེའི་ཚུལ་ནི་མདུན་དུ་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་དམིགས་ནས་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་བཅིངས།
 བར་གི་བགས་པ་ནི་གཤམས།¹ བཞུན་པའི་ལག་པ་ཁོང་པར་བཙུག་བས་སོག་ལ་བབ་པ་
 བོ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས། མིག་བཞུན་པའི་གདོང་ལ་རིག་རིག་དུ་བལྟ་ཞིང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་
 གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས། དེས་ན་འདི་ཉིད་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་
 གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་བས་པར་སྐྱེས་ལྷན་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་
 དང་། དེ་ལ་སློང་བ་ཐོན་པ་ན་དགོ་འདུན་གྱི་དགོང་ལ་བག་མེད་དུ་སློང་བ་དང་། ཚུལ་

¹ མ་དཔེར། བཞུན་པ།

འཆལ་དང་། ཚོས་སྐྱོང་མཁམ་དང་། ལོག་ལྟ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་ཞིང་སྤྲིག་པ་
 མི་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེན་སྐྱེན་ལོང་བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་
 སྐྱོམ་། དེའི་ཚུལ་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས། ད་ལྟ་འདི་དག་
 གི་བྱེད་སྐྱོད་འདི་འདྲ་ན། ཆེ་འདིར་ཡང་བདེ་བ་ནི་མི་འདུག །ཕྱི་མ་ཐག་ཏུ་ནི་ངན་སོང་དུ་
 སྐྱེ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། དེར་སྐྱེས་ན་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་སྣ་ཚོགས་
 པ་ཞིག་སྐྱོང་དགོས་པ་འདུག །དེས་ན་འདི་དག་སྤྱག་བསྐལ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། སྤྱག་བསྐལ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་
 ལྷུང་ཅིག །སྤྱག་བསྐལ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་
 བྱེད་ཅུས་པར་གླ་མ་སྣ་སྤྱོད་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་སྐྱོང་བ་
 ཐོན་པ་ན། མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་རྣམས་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས། འདི་ཉིད་
 ཆེ་འདིའི་འབད་འབད་དུང་དུང་གིས་དག་གཉེན་གྱི་གསོ་ཚེས་བྱེད་བྱེད་ནས་སྤྱག་བསྐལ་
 གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། འཇུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གཉེས་ཀྱིས་གདུངས་ནས་བདེ་བའི་སྐབས་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག །ཆེ་འདིར་ཡང་བྱ་བ་ངན་པས་བྲེལ་ནས་དགེ་བའི་སྐྱོ་མ་སྐྱེས་
 པས། ཕྱི་མ་ཐག་ཏུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་སྣ་
 ཚོགས་པ་ཞིག་སྐྱོང་དགོས་པ་འདུག །དེས་ན་འདི་དག་སྤྱག་བསྐལ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་
 རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། སྤྱག་བསྐལ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བར་ལྷུང་ཅིག །སྤྱག་བསྐལ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་
 བྱེད་ཅུས་པར་གླ་མ་སྣ་སྤྱོད་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་
 སྐྱོང་བ་ཐོན་པ་ན་བར་མའི་སེམས་ཅན་དང་། དག་དང་། མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་བར་སྐར་བཞིན་སྐོམ་མོ། ། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ལ་ཡིད་འཇུར་བའི་སྐྱོང་བ་
 ཐོན་པ་ན། སྤྱག་བསྐལ་སྐོམ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ལོར་གླ་མ་སྣ་སྐོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་

བསམ་སྟེ། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཉམ་ཞིང་བདེ་བས་སོངས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལྷག་བསྐྱེད་དང་ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ།། བདེ་བ་དང་བདེ་
 བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ།། ལྷན་པར་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱིབ་
 གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་རྣམ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་
 ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སྐྱི་བོར་རྣམ་མ་ལྟ་
 སྐྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཀུས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ནི་སེམས་ཅན་
 གཅིག་ཀྱང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཀུས་པ་མི་འདུག །དེར་མ་
 བད་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉི་ཆོ་བ་མ་གཏོགས།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཀུས་པ་མེད།
 དེ་ལྟ་བུའི་ཀུས་པ་སྐྱེལ་ཡོད་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་དེ། ཁོང་
 གི་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་འབད་ཚོལ་
 མེད་པར་ཡན་ལག་རྒྱག་ཏུ་དང་ལྡན་པའི་གསུང་དབྱངས་སྐད་ཅིག་དེ་དེས་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་སྐྱད་དུ་ཚོས་སྟོན་པར་ཀུས་པ། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་བྱ་
 རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་བ་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་མ་བུ་གཅིག་པ་ལ་བཅེ་བ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་དྲིང་མེད་པར་འཇུག་པས་གདུལ་
 པའི་དུས་ལས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདའ་བ། འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་ཅིང་། སྐྱི་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དེ་དེ་ཅམ་སྐྱོས་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་ཀུས་པ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་
 ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཞིང་། སྐྱོན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་ཡིན། དེས་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གྱེད་
 བ། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་དགོས་པར་འདུག་པས། བདག་གིས་མ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་གྱེད་ཀྱིས་པར་སྐྱེ་མ་སྐྱེས་ཀྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་སྐྱེ་མ་སྐྱེའི་སྐྱེ་ལས་སྐྱེ་གཉིས་
 པ་ཞིག་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པས། སང་གི་
 ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱིམ་ཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྱིང་ཁར་སྐྱ་ཆོ་གས་
 བད་ལྷན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་རང་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ། ཞེས་པ་ནས། རྫོ་
 རྗེ་སྤྱིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པར་གྱུར་པའི་མོས་པ་གྱེད། རང་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་
 བའི་རང་ནས་ལྷན་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཅེ་དང་བཅས་པ་བདུད་ཅི་སྐྱ་སྐྱ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་
 པའི་རྣམ་པར་སྤྱོད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་སུན་སུམ་ཆོ་གས་པ་ཐོབ་པའི་མོས་པ་གྱེད་དོ།

གསུམ་པ་མཇུག་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་
 སུ་ཡང་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་
 འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་འོ།

གཉིས་པ་(བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྐོ་ནས་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་)ནི། སྟོན་དུ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པའི་བཏང་སྟོམས་དང་མར་ཤེས་འིན་འཛན་གསུམ་སྐོམ་པ་
 སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་དམིགས་ནས།
 རང་གི་སྐོ་ཡུལ་དུ་རང་གཞན་གཉིས་གང་གཅེས་པར་འཛིན། གང་ཡིས་བར་འདོར་སྐྱེ་
 དུ་བཏེགས་པ་ན། རང་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་གཞན་ཡིས་བར་འདོར་བའི་སྐོ་ངམ་ངམ་
 ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེས་ལ། དེའི་ཆེ་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ནས་གཞན་

ཡམ་བར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རང་གཞན་གཉེས་ཀ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་
 འདོད་བར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གཅེས་
 པར་འཛིན་དགོས་ཏེ། གཞན་གྱིས་རང་གཅེས་པར་བརྩུང་ན་རང་དགའ་བ་བཞིན་དུ། རང་
 གིས་ཀྱང་གཞན་གཅེས་པར་བརྩུང་ན་གཞན་དགའ་བར་འགྱུར་བས་སོ།། གཞན་ཡང་རང་
 ཉིད་སྤོང་སྤྱུལ་ཚོགས་པ་ཞིག་གྱེད་པར་འདོད་ནས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། རང་
 གཅེས་པར་བརྩུང་བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་མ་བཟད། སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱི་
 ཚོགས་ཤིག་ལྟོང་བར་འདུག །དེས་ན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི། འཁོར་བ་དང་ངན་
 སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་པ་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་འདུག་པས། རང་གཅེས་
 འཛིན་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་གྱེད། གཞན་གཅེས་པར་
 འཛིན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་འདུག་པས། གཞན་གཅེས་འཛིན་མ་
 སྐྱེས་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱུང་། དེ་ལྟར་གྱེད་ཀྱིས་
 པར་སྐྱེས་ལ་སྤྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་། མདོར་ན་སྤྱབ་པའི་དབང་
 སོས་རང་ཡམ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་བརྩུང་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་
 མཛད་པས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 ཆེས་སྤྱི་བར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བར་འབྱུངས། དེ་
 ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་ཁོང་ན་གནས་སྤོང་ཆད་གཞན་གཅེས་འཛིན་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་།
 སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱན་འབྱུང་མི་སྤྱབ་པར་འདུག་པས། རང་གཅེས་པར་བརྩུང་ནས་གཞན་ཡམ་
 པར་འདོད་པའི་སྤོང་སྤྱུལ་ཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེད་ཅིང་རང་ཡམ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་
 བརྩུང་སྟེ། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྱིག་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་རྒྱན་སྤོང་དུ་སྐྱེངས།

༡ མ་དཔེར། ཅིག་
 ༢ མ་དཔེར། ཞིག་

བདག་གི་བདེ་དགོ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བཏང་བས། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་ག་
 བསྐྱལ་དང་བྲལ་ཞིང་། བདེ་བ་སྤུང་སྤུང་ཚོགས་པ་དང་སྤུང་བ་ཞིག་¹བདག་གིས་བྱུང་།
 དེ་ཡང་ད་ལྟ་ནི་བདག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱས་པ་མི་འདུག །བྱས་པ་སྐྱལ་ཡོད་ན། ཡང་དག་
 བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པས། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 ཏུ་ཡང་དག་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱུང་། དེ་ལྟར་བྱེད་བྱས་
 བར་སྐྱུ་མ་སྐྱུས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་བཟུང་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་
 བྱ་བ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་)ནི།
 ལམ་རིམ་དུ་སྡོམ་འཇུག་རིམ་ཅན་དུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱང་། ཞི་བ་སྣའི་ལུགས་
 ལྟར་ཅིག་ཅུ་བྱས་ན་འཇུག་པ་བདེ་བས། དེའི་ཚུལ་ནི། སྡོམ་འགྲོའི་རིམ་པ་སྤྱི་དང་བྱང་
 བར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་དམིགས་
 པ་རྒྱད་དང་འདྲེས་པར་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ། སྤྱི་པོར་སྐྱུ་མ་སྐྱུས་བཞིན་པའི་ངང་ནས།
 མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱུར་དུ་ཡང་དག་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱིད་བྱང་ཚུབ་སྟེང་པོ་ལ་
 མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་པ་རྒྱབ་པོ་ཆེ་ནམས་ལ་
 སྡོམ་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱུང་སྟེ་སྤུང་བའི་སེམས་
 འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བཟུང་བར་བྱུང་སྟེ་སྤུང་བསམས་ལ། སྐྱུ་མ་སྐྱུ་
 བའི་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་སྡོམ་པར་མོས་ནས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ཀྱང་།
 བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་ཏུ་གསོལ། རི་ལྟར་སྡོམ་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། ། བྱང་ཚུབ་

1 མ་དཔེར། ཅིག་
 2 མ་དཔེར། ཏུ་

ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ལ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གནས་
 པ་ལྟར། བདག་གྲང་འགོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ལ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བགྱི། ཞེས་ལན་གསུམ་
 བརྗོད་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཚོས་པ་བྱེད་དོ། དེ་ནས། དེང་དུས་
 བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་
 སུ་སྐྱེས། སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་ད་གྲུང་ཉོ། ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་གྲང་། རིགས་དང་
 མཐུན་པའི་ལས་བཅུམས་ཉེ། སྐྱོན་མེད་བཅུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། རྣོག་པར་མི་འགྲུང་
 དེ་ལྟར་བྱ། ཞེས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་དོ།

གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱ་མ་ལྟ་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་
 ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱུང་དུ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་
 ཡོན་བསམས་ནས། ཉེན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཟུང་
 ཞིང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱེད་སྤྱོད་ཅི་འདྲ་ནའང་བདག་གི་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་
 གཅིག་གྲང་སྐྱོམ་མི་སྤོང་། སེམས་བསྐྱེད་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དགོན་མཚོག་མཚོད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་ལ་བཅོན་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་སྐྱ་མ་སོགས་ལ་
 ཀུ་རེ་དང་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཡང་བརྟུན་གྱིས་དབུ་བསྐྱོར་བ་དང་། གཞན་དགེ་བ་བྱེད་
 པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་མི་
 སྤོན་པར་སྐྱ་བ་དང་། ལྷག་བསམ་མ་ཡིན་པས་གཡོ་སྤྱུ་བྱེད་པ་སྟེ། བག་པོའི་ཚོས་བཞི་
 ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པའི་རྒྱ་རྣམས་སྤོང་བ་དང་། དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་
 བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འཕེལ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་
 བྱའོ། མདོར་ན་ཅ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དུག་གི་ཉེས་པས་ནམ་ཡང་

མ་གོས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྒོག་དང་བསྒོམ་ཏེ་རི་སྲིད་
 བྱང་ཚུབ་སྲིད་པོ་ལ་མཚིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱར་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བསྐྱར་བྱས་པར་གླ་མ་
 ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྲོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་ཀྱི་
 སྲོད་པ་སྲི་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་། རྒྱད་པར་པར་བྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ།། དང་
 པོ་(རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་ཀྱི་སྲོད་པ་སྲི་ལ་སློབ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་
 མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ་སྲོད་དངོས་
 མཛུགས་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྲོད་བ་ནི། རྒྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་གླ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། ཐུབ་དབང་རྩོ་
 རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་སྐར་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བདག་
 དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་ཀྱི་སྲོད་པ་
 རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱས་པར་གླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
 གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་རང་རྒྱུད་སློབ་བྱེད་པར་བྱིན་ཏུག་དང་། གཞན་རྒྱུད་སློབ་
 བྱེད་བསྐྱབ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རང་རྒྱུད་སློབ་བྱེད་པར་བྱིན་ཏུག)ནི། སྲི་བོར་
 གླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 འོན་དུ་སྐྱར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་
 སྲིར་དུ་རྟོག་བཀུར་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་ཚོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ཅི་བྱས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་དང་། མི་དང་
 མི་མ་ཡིན་དང་འབྱུང་བས་གཞོན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདིགས་པ་དེ་དག་ལས་སྲོབ་
 པར་བྱེད་པ་མི་འདིགས་པའི་སྐྱོན་པ་དང་། དབུལ་ཞིང་ཐོངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་ལན་དང་རྣམ་པར་སྐྱོན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པར་སེམ་སྒྲ་སྒྲངས་ཏེ། དེ་ལྟར་འོས་པའི་ཡོ་
 བྱེད་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཟང་ཟེང་གི་སྐྱོན་པ་སྟེ། སྐྱོན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་
 ལྷོ་ལ་བཞེན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།། མདོར་ན་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱུར་དུ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་བདག་གི་
 ལྷུས་ཡོངས་སྐྱོད་དགེ་ཙམ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕངས་
 བ་མེད་པར་བཏང་¹བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ལུས་པར་སྐྱ་མ་སྐྱས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
 གསོལ། ཞེས་གཏོང་སེམས་སྟེལ་བ་ནི་སྐྱོན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ལོ།། དེ་ནས་ལྷོ་ལ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི། སྐྱི་པོར་སྐྱ་མ་སྐྱ་སྐྱོམ་བཞེན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་
 སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་ཁས་
 ལྷངས་པའི་སྐྱོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་སྐྱོད་རྣམས་སྒྲངས་ནས། སྐྱོན་སོགས་པར་སྐྱིན་
 དུག་དང་། ལྷོ་ལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་
 བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་རྣམས་པོང་འཕེལ་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷོ་ལ་ཁྲིམས་
 ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྐྱུར་ནས་སྐྱོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་དགོད་པར་
 བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ལུས་པར་སྐྱ་མ་སྐྱས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་།
 དེ་ནས་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ནི། སྐྱི་པོར་སྐྱ་མ་སྐྱ་སྐྱོམ་བཞེན་པའི་ངང་། མ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
 བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་ལངས་ཀྱང་ཁོ་བའི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་
 མི་བསྐྱེད་པར་གཞོད་ལན་དུ་ཕན་པ་བསྐྱབས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བཟོད་པའི་པར་
 སྐྱོན་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ།། གཞན་

¹ གཏང་ ལམ་རིམ་དེབ་གཞུགས།

ཡང་ཟས་ཉེར་དང་གནས་མལ་སོགས་ཀྱིས་སོངས་པ་དང་། བ་ཚ་སོགས་མི་འདོད་པའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་ཚེ་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ལྟར་སྤོང་བ་སྤར་ལས་ངན་བསགས་
 པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ངན་མང་པོ་དག་འགྲོ་བས་མི་འདོད་རྒྱ་
 མི་འདུག་ཅིང་། བྱད་པར་ཚོས་སྤྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལ་བཟོད་བསྐྱོད་¹བསྐྱེད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བས་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་དག་དང་
 དུ་ལྷངས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་འཁོར་བ་དང་། ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུ་གཅད་པར་
 བྱའོ།། གཞན་ཡང་དཀར་ནག་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་རྣམས་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་ན་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེ་ལ་མོས་པར་བྱས་ནས་ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་
 སྤྱིར་དུ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 བསྐྱབ་པའི་གནས་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀུས་པར་ལྷ་
 མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་ནི། སྤྱི་པོར་ལྷ་མ་ལྷ་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
 བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་མཚན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རེ་རེ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་རེ་རེ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་བསྐྱེད་པ་འབྲས་
 གསལ་རེ་རེར་མནར་མེད་དུ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་དགོས་ནའང་
 བཙོན་པ་མི་འདོད་ཞིང་སྤོ་བ་བསྐྱེད་ནས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དགོ་བའི་ཚོས་རང་རྒྱད་

1 མ་དཔེར། “སྤན”ཞེས་གསལ་ཡང་དཀྱིས་སུ་ལམ་རིམ་ཚེན་པོ་ལྟར་བཀོད།

ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་སྐྱོན་མེད་པའི་བྱང་
 ཚུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་སྐྱེ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་
 སོགས་དང་། དེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱེ་མ་ལྟ་སྐྱོན་བཞིན་པའི་
 ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱུར་དུ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་དོ་བའི་སྐོ་ནས་འཛིག་
 རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན། འཛིག་གི་སྐོ་ནས་ཞི་གནས་དང་།
 ལྷག་མཐོང་དང་། དེ་གཉིས་རྒྱུར་དུ་འབྲེལ་བའི་བསམ་གཏན། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཆེ་
 འདིར་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་
 བསམ་གཏན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཏེ། ཀླུ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་བསམ་
 གཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་སྐྱེ་མ་
 ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
 ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱེ་མ་ལྟ་སྐྱོན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་
 དུ་གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ། གནས་ལྷ་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་
 རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ཚུལ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཀླུ་བའི་
 སྤྲུལ་གྱི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་སྐྱེ་
 མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་།

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བཞིན་ཉམས་ལེན་ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱེ་མ་ལྟ་
 སྐྱོན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱུར་
 དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པས་འཁོར་དུ་བསྐྱབ་ཏེ་ཚར་བཅད་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྐོ་ནས་ཚོས་སྟོན་

པའི་སྟོན་པར་སྐྱབ་བ་དང་། ཚོས་བསྟན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་འཇུག་པའི་དོན་སྟོན་པ་
 དང་། གཞན་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་རང་གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོན་མཐུན་པ་སྟེ། གཞན་
 དོན་གྱི་དེ་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིབ་
 སྟོལ་གྱི་ལམ་ལ་དགོངས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་གྱེད་ལུས་པར་སྐྱབ་པ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྟེན་དུ་
 གསོལ། ཞེས་སོགས་དང་།

གསུམ་པ་མཇུག་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྤར་བ་ཞིན་ནོ།། གཉིས་པ་སྟུན་མཚམས་སུ་
 ཡང་ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་གྱི་སྟོན་པ་རྟེན་པོ་ཆེ་རྣམས་སྟོན་པའི་གསུང་
 རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བསྟུ་བ་སོགས་སྤར་བ་ཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་པར་བྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏུན་གྱི་ངོ་བོ་
 ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ།། དང་
 བོ་(བསམ་གཏུན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སྟུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་།
 སྟུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་བོ་(སྟུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ་སྟོར་དངོས་
 མཇུག་གསུམ་ལས།

དང་བོ་(སྟོར་བ་)ནི། སྟོན་འགྲོའི་རིམ་པ་སྟེ་དང་། བྱང་པར་སྟེས་བྱ་ཚུང་འགྲིང་གི་
 བསམ་པ་སྟོང་བ་དང་། ས་བཟང་ཞིང་གོགས་བཟང་བའི་ཡིད་མཐུན་གྱི་དབེན་པའི་གནས་
 ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་ནས། སྟེ་བོ་མང་པོ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་ཏེ་
 ཅང་ཆེ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་རྣམ་ཉོག་རགས་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། འདོད་ཚུང་
 ཚོག་ཤེས་ལ་གནས་ནས་སྟོན་བདེ་བ་ལ་ལུས་ཏུང་པོར་བསྐྱང་། ཀྱང་པ་དོ་རྗེ་སྟེལ་གྱང་
 དང་། ལག་པ་གཉིས་མཉམ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་རྒྱ་བཅས། རྒྱང་ཆམ་ལ་འབེབས་པ་སོགས་ཞི་
 གནས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་བསྟེན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས།

དངོས་གཞི་ལ། ཞི་གནས་བསྐྱབ་པའི་དམིགས་ཉེན་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་གཙོ་

བོད་སངས་རྒྱལ་རྗེས་སུ་བྱམ་པའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐགས་ཀྱི་སྣའི་རྣལ་འབྱོར་
 སྐོམ་པའི་སྣོད་རྒྱུད་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་སྣའི་སྐྱུ་ལ་དམིགས་པ་
 ལེགས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་སྐྱེ་བོའི་སྐྱེ་མ་སྣའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྣོམ་གྱི་བ་ཐག་ལྟ་བུའི་
 སྣོ་མོར། སྣོ་ཚོགས་པད་མ་དང་སྐྱེ་བའི་གདན་ལ། རྒྱལ་བ་ལྷན་ཐུབ་པ་སྐྱུ་མདོག་གསེར་
 བཅོ་མ་ལྟ་བུ། ཞེས་བ་ནས། རྗེ་རྗེ་སྐྱེལ་གྱུར་གྱིས་བཞུགས་པ། རྒྱ་སྐབ་ཀྱི་འབྲུ་ཚད་ཅམ་
 ཞིག་སྣོམ་ནས་རང་གི་སྣོ་བའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་བསྐོམ་བའལ། ཡང་ན་སྐྱེ་བོའི་སྐྱེ་མ་སྣའི་ལས་སྐྱེ་མ་སྣའི་གཉིས་པ་
 ཞིག་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཚད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་ནས་རང་ལ་ཐེམ་བས། སེང་གི་ཚེན་
 བོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཚའི་ཁྱི་མཚོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྣོད་ཁར་སྣོ་ཚོགས་པད་
 རྒྱ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ། རང་ཉིད་རྒྱལ་བ་ལྷན་ཐུབ་པ། ཞེས་བ་ནས། རྗེ་
 རྗེ་སྐྱེལ་གྱུར་གྱིས་བཞུགས་པ། རྣམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་བསྐོམ་བར་བྱའོ། དེའི་ཚེ་སེར་པོ་སྣོམ་འདོད་པ་
 ལ་དམར་པོ་སོགས་འཆར་བ་དང་། བཞུགས་པའི་རྣམ་པ་སྣོམ་འདོད་པ་ལ་བཞེངས་པའི་
 རྣམ་པར་འཆར་བ། གཅིག་སྣོམ་འདོད་པ་ལ་དུ་མ་འཆར་བ་སོགས་བྱུང་ན་དེ་དག་གི་རྗེས་
 སུ་མི་འབྲང་བར་རྩ་བའི་དམིགས་ཉེན་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་སྣོམ། དང་པོ་
 རྣམ་དུངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གསལ་པོ་རང་མ་བྱུང་ཡང་།¹ སྣའི་དོན་སྐྱེ་
 ཚུལ་ཅམ་གསལ་བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་སྣོམ་བར་བྱེད། དེ་ཡང་ཐུན་
 འདི་ཅམ་གྱི་བར་ལ་བྱིང་ཚོད་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བ་ཞིག་²བྱེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་བྱུང་ན་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་ཤེས་བར་བྱས་ཏེ་སྣོད་སྣོམ་པའི་འདུན་པ་བྲག་པོ་བཏང་ནས་སེམས་དམིགས་

1 མ་དཔེར། གྱུར།
 2 མ་དཔེར། ཅིག་

རྟེན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏང་བ་དེ་ཉིད་སློབ་ལུ་མ་བརྗེད་པར་བྲན་ཅམ་བྲན་ཅམ་བྲས་
 བས། སློབ་དེའི་རྒྱན་སྦྱོར་བ་ནི་ལས་དང་པོ་བས་སེམས་གནས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམ་པའོ།།
 མདོར་ན་ཉིད་དེ་འདྲིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་སློབ་ན། “ཉེས་པ་ལྷ་སྦྱོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།།
 བསྟན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་འོ།།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེས་པ་ལྷ་སྦྱོར་བའི་གཉེན་པོ་
 འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟན་པའི་སློབ་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉིད་དེ་འདྲིན་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆེ་
 ལེ་ལོ་ཉེས་པ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ། ཉིད་དེ་འདྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་
 དད་པ་དང་། ཉིད་དེ་འདྲིན་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། ཉིད་དེ་འདྲིན་ལ་རྩོམ་བའི་
 བརྩོན་འགྲུས་དང་། རྩོམ་བའི་འགྲུས་བྱུ་ཤིན་སྦྱངས་སོ།། ཉིད་དེ་འདྲིན་ལ་བརྩོན་བའི་ཆེ་
 གདམས་ངག་བརྗེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་བྲན་པ་སྟེ། བྲན་པ་ཡང་དམིགས་
 རྟེན་མ་བརྗེད་པ་གཅིག་བྲས་མི་ཚོག་གི། །སེམས་དམིགས་རྟེན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་
 བས་རིག་པ་ངར་ལྡན་དུ་བྲས་པའི་ངེས་ཤེས་དམ་སྦྱོར་དེ་བ་དང་ལྡན་པའོ།། ཉིད་དེ་འདྲིན་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་བྱིང་ཚོད་གཉེས་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན་
 ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་ཚོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་ལེགས་པར་བརྟགས་པས། སློབ་པ་
 གྱིས་བྱིང་ཚོད་འབྱུང་བའི་མགོ་རྩོམ་པ་ན་དེ་ཤེས་ནས་སྦྱོར་བྱས་ལ། འབྲིང་གིས་བྱུང་མ་
 ཐག་དང་། ཐ་མས་ཀྱང་བྱིང་ཚོད་བྱུང་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་ཤེས་ནས་སྦྱོར་དགོས་སོ།།
 འོ་ན་སྐྱགས་པ་དང་བྱིང་ཚོད་གཉེས་གྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དམིགས་རྟེན་མི་གསལ་
 བའི་ལྷས་སེམས་སྟེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་སྐྱགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ལ་སྐྱབ་པ་བབས་པ་
 ལྟ་བུ་དང་། སེམས་དམིགས་རྟེན་ལས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་ཡང་། དྲངས་ཆ་དང་གསལ་ཆ་
 མེད་པར་བྲན་པའི་ལྷགས་ཞན་དུ་སོང་བ་ནི་བྱིང་བ་རྟགས་པ་དང་། དྲངས་ཆ་དང་གསལ་

9 མ་དཔེར། ཅིག
 2 ལྷ་བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་འཕགས་པ་བྱམས་པ། དབྱས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གངས་༤ རྟན་ ལས་བྱུང་བ་ལྷང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “ཉེས་པ་ལྷ་སྦྱོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།། བསྟན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ།།” ཞེས་སོ།།

ཆ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་ཉེན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དམ་སྤྱིང་དེ་བ་ལས་ཚུང་ཟད་ཞན་དུ་སོང་བ་
 བྱིང་བ་སྤ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་
 བ་དང་། སྤང་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་། རླུང་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་བསྐྱེ་བའི་
 གདམས་ངག་རྣམས་བྱའོ།། སེམས་དམིགས་ཉེན་ལ་གཡོ་མེད་དུ་མི་གནས་པར་ཚུང་ཟད་
 འཕྲོ་བ་ནི་ཚོད་བ་སྤ་མོ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་འབྲེལ་བ་སྤྲོན་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།
 འབྲེལ་བ་སྤྲོན་ཀྱང་མི་གནས་པར་ཆགས་ལུལ་རྣམས་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་ཚོད་བ་རགས་བ་
 ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་མི་ཉག་བ་དང་། འབྲེལ་བ་གསུམ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་
 སྐྱོམ་བ་དང་། ཚོད་བ་བཅོམ་བས་སུ་གཅོད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་བྱའོ།། བྱིང་ཚོད་
 གཉིས་བྱུང་བའི་ཆེ་འདུ་མི་བྱེད་བ་ཉེས་བ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་བྱིང་ཚོད་བྱུང་མ་
 ཐག་ཏུ་རིག་པར་བྱས་ནས་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བསྤྲོན་པར་བྱེད། དེ་ཡང་སེམས་དམིགས་
 ཉེན་ལ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱིམས་པའི་རིག་བ་ངར་ལྡན་དུ་བྱས་ན་གསལ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོད་
 ་ཤས་ཆེ་བས་གནས་ཆ་རྙེད་དཀའ་ལ། ཆེར་མ་བསྐྱིམས་པར་སྤོང་ན་གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་
 བྱིང་ཤས་ཆེ་ཞིང་གསལ་ཆ་རྙེད་དཀའ་བས། དེས་ན་ངར་ཉམས་ལ་དབགས་ཉེ་རིག་བ་
 འཕང་འདི་ཅམ་ཞེས་བསྟོད་ན་ཚོད་བ་སྤྱི་བར་འདུག་སྐྱུམ་བ་ལས་ཚུང་ཟད་སྤོང། འདི་ཅམ་
 དུ་བཞག་ན་བྱིང་བ་སྤྱི་བར་འདུག་སྐྱུམ་བ་ལས་ཚུང་ཟད་འཕང་བསྟོད་ན་རན་པར་འགྱུར་
 བས། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་འཕྲོ་ཚོད་ལས་སེམས་སྐྱབ་ཉེ་གནས་ཆ་འཚོལ། གནས་
 ཆ་ནམ་བུང་ངེས་ཀྱིས་བྱིང་བོན་བྱས་ནས་རིག་བ་ངར་དང་ལྡན་པའི་གསལ་ཆ་འདོན། དེ་
 གཉིས་རེ་མོས་སུ་བྱས་ནས་བསྐྱུངས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་འགྲུབ་ཀྱི། ངེས་ཤེས་
 ཀྱི་འཛིན་སྐྱུངས་ངར་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་གསལ་ཆ་མེད་པའི་དྲངས་བ་ཅམ་ལ་ཡིད་བཏན་
 མི་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱིང་ཚོད་སྤ་མོ་ཡང་ཚོད་ནས་སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྒྱན་ཆགས་སུ་
 འཇུག་པའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་བ་ཉེས་བ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་འདུ་

མི་བྱེད་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་སློང་ནས་འཛོག་པའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པར་
བསྐྱེད་ས་པས་སེམས་གནས་པ་དགུ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་ནས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱེད་ས་དང་
བཅས་པའི་ཞི་གནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ།། གཉིས་པ་སུན་མཚམས་སུ་
ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དཔོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བ་
སོགས་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། སུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་
རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། སུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྟེན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་
བ་)ལ་སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(སྟོར་བ་)ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། བྱད་པར་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་གི་གདམས་ངག་ཉན་པ་
དང་། རྒྱ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྟ་དཔྱད་མེད་དུ་བྱས་ནས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་དང་། བསག་སྐྱེད་ལ་འབད་བ་སོགས་གསུམ་བསྐྱིལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ལྟ་བ་
ཉོགས་པའི་སྟོན་འཕྲོང་མེད་མི་རུང་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྐྱོམ་
པའི་ཚུལ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས། བདག་
མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་།
ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནད་བཞིའི་སྟོན་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ན་འཆར་སྟེ་བས། དེའི་
ཚུལ་ནི། རང་ཅག་རྣམས་གཉིད་འབྱུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་དུ། ང་
ང་སྐྱམ་དུ་སྐྱིད་གི་དཀྱིལ་དུ་དམ་སྐྱིད་སྐྱིད་སྟོས་འཛིན་པ་ནི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་

ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱས་པ་ལ། གཞན་ཞིག་གིས་སྲོང་གིས་ཉེས་པ་
 འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་མོ་ཞེས་བསྟོན་བཅུགས་པ་ན། རས་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་མ་
 བྱས་པ་ལ་བསྟོན་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་འཇུགས་པ། ར་ར་སྣམ་དུ་སྡིང་གི་དགྲིལ་དུ་དམ་སྡིང་
 སྡིང་འཆར་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་རར་འཛིན་སྟུན་སྡེས་ཀྱི་ངའི་འཛིན་ཚུལ་གསལ་བར་ཡོད་པས།¹
 དེའི་དུས་སུ་ཤེས་པའི་ཆ་ཤས་སྔ་མོ་ཞིག་གིས་སློབ་དེས་ང་གང་དུ་བཟུང་། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་
 བཟུང་བརྟག་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སློབ་ཕྱི་མ་དེ་ཤུགས་ཆེས་ན་སློབ་ཕྱི་མ་དེ་ཡལ་ནས་སྡོང་
 སང་ཞིག་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མི་ཡོང་བས་ཤེས་པ་བྱིངས་ངའོ་སྣམ་པའི་སློབ་དེའི་ངོ་བོར་
 བྲེང་ཆགས་སུ་བསྐྱེད་ནས། ཤེས་པའི་ཆ་ཤས་སྔ་མོ་ཞིག་གིས་བརྟག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
 བརྟགས་པའི་ཆེ། རར་འཛིན་སྟུན་སྡེས་ཀྱིས་ང་གང་དུ་བཟུང་བའི་གནས་ནི། རང་གི་སྤང་
 བོ་ལྟམ་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཅིང་། སྤང་བོ་ལྟ་རེ་རེ་བ་དང་
 ལུས་སེམས་གཉིས་རེ་རེ་བའི་སྡེང་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤང་བོ་ལྟ་ཆོགས་ཅམ་བའམ་
 ལུས་སེམས་གཉིས་ཆོགས་ཅམ་པའི་བམ་མེ་བ་དེའི་སྡེང་དུ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅམ་མ་
 ཡིན་པར། དང་བོ་ནས་ཚུགས་སུ་བ་དུ་གྲུབ་པའི་ང་ཞིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། རར་འཛིན་
 སྟུན་སྡེས་ཀྱིས་ངའི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ང་དེ་འགོག་སྐྱེའི་
 དགག་བྱ་ཡིན་པས། གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་གོ་བ་དང་ཆོག་སྡེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་
 སྐྱེད་སྡེང་དུ་ཚུལ་དེ་ཉིད་རྗེན་ཆེར་གྱིས་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་གནད་དང་བོ་དགག་བྱའི་
 སྤང་ཚུལ་ངེས་པའི་གནད་དོ།། གཉིས་པ་བྲུབ་པ་ངེས་པའི་གནད་ནི། རོ་སྣམ་དུ་སྡིང་གི་
 དགྲིལ་དུ་དམ་སྡིང་སྡིང་དུ་འཛིན་པའི་སློབ་དེས་བཟུང་བའི་ང་དེ། རང་གི་སྤང་བོ་ལྟའི་སྡེང་ན་
 ཡོད་ན། ར་དེ་སྤང་བོ་ལྟ་དང་གཅིག་དུ་ཡོད་དམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད། ཡོད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལས་
 གཞན་པའི་ཡོད་ཚུལ་སྤང་གསུམ་པ་གཏན་མི་སྡིད་དེ། ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་ཡང་

1 མ་དཔེར། ཡོང་བས།

བ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་ཡོད་དགོས། ཡང་ན་དུ་མའི་རྣམ་པར་ཡོད་དགོས་ལ། ཡོད་ཚུལ་དེ་
 གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཡོད་ཚུལ་སྤང་གསུམ་པ་གཏན་མི་སྲིད་སྟུང་དུ་ཐག་གཅད་པར་
 བྱའོ།། གསུམ་པ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་ནི། དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་དེ་སྤང་
 སོ་སྤང་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ་སྟུང་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྤང་སོ་སྤང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ང་
 ཡང་སྤང་ཐ་དད་པ་སྤང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་ང་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སྤང་
 སོ་སྤང་ཡང་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་བཟུང་
 བའི་ང་དེ་སྤང་སོ་སྤང་དང་གཅིག་མ་ཡིན་སྟུང་དུ་བསམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་
 ཀྱི་ང་དེ་སྤང་སོ་སྤང་དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། སྤང་སོ་སྤང་སྐྱེ་འཇིག་གྲེད་པ་བཞིན་དུ་སློབ་དེས་
 བཟུང་བ་ལྟར་ཀྱི་ཚུགས་སྐྱབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ང་དེ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་གྲེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 བ་སྐྱེ་འཇིག་གྲེད་པའི་ང་དེའི་སྐད་ཅིག་སྤྲི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པམ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ།
 གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། ཆེ་སྤྲིའི་ང་དང་ཆེ་འདྲིའི་ང་གསུམ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཐ་
 དད་དུ་གྲུབ་ན། སྤྲིར་ཐ་དད་ཅམ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་མི་དགོས་ཀྱང་། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པས། ཆེ་
 སྤྲིའི་ང་དང་ཆེ་འདྲིའི་ང་གསུམ་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས།
 ལས་མ་བྱས་པ་དང་འབྲུད་ཅིང་ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཟ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས།
 དེ་ལྟར་བྱའི་ང་དེའི་སྐད་ཅིག་སྤྲི་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སློབ་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་
 ཀྱི་ང་དེ་སྤང་སོ་སྤང་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སོ་སྟུང་དུ་བསམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་
 ང་དེ་སྤང་སོ་སྤང་དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པས་ཆ་ཐམས་
 ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ངའམ་བདག་སྤང་སོ་སྤང་ཉེ་བར་
 ལེན་པ་སོ་དང་། སྤང་སོ་སྤང་ངའམ་བདག་གིས་ཉེ་བར་བྲང་བྱ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་
 པ་དུ་མ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་དེ་སྤང་སོ་སྤང་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་བསམ་

མོ།། བཞི་བ་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་ནི། དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་དེ་ལྟར་པོ་ལྟའི་
 ལྟེང་དུ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ལུང་པོ་ལྟའི་ལྟེང་དུ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པོ་སྣམ་ན། ལུང་པོ་ལྟ་
 ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ། འདི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 ལུང་པོ་ལོ།། ཞེས་ལུང་དུ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ལུང་སོགས་རེ་རེ་ནས་
 བསལ་བའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་དེ་འདིའོ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་དགོས་པ་
 ལས་དེ་ལྟར་མི་འདུག་པས། དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་དེ་ལྟར་པོ་ལྟ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་སྣམ་
 དུ་བསལ། དེ་ལྟར་གནད་བཞིའི་དབྱེད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་སྣམ་སྐྱེས་ཀྱིས་
 བཟུང་བ་ལྟར་ཀྱི་ང་མེད་པར་ངེས་པ་ན། རེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིང་མོད་དང་བྲལ་བར་
 ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ལྷགས་ཅུང་ཟད་ཅུང་དུ་སོང་བ་ན་
 ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་ལྟར་གནད་བཞིའི་དབྱེད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བདེན་
 མེད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། རྫོང་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ངར་འཛིན་སྣམ་སྐྱེས་ལ་ང་
 རི་ལྟར་སྤར་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གནད་བཞིའི་དབྱེད་པ་
 བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་བདེན་མེད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པས། དེའི་ཆེ་ངེས་ངོར་ང་རང་བཞིན་
 མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དམ་སྤྱིང་ངེ་བ་དང་། ལྷང་ངོར་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་
 ཅམ་ཀྱི་སྟོང་སང་ངེ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་དུ་བྱས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྟོང་བ་ནི་མཉམ་
 གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཚུལ་ལོ།། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ང་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ལྟུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐོས་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེན་མེད་ཀྱི་ངེས་
 ཤེས་ལྷགས་ཀྱི་པོ་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་
 བདེན་མེད་བརྟུན་པ་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐོས་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏུན་ལ་ཐབ་ནས་སྐོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། འདུས་
 བྱས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏུན་ལ་ཐབ་ནས་སྐོམ་ཚུལ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་

མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྐྱོམ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(འདུས་བྱས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་
 སྐྱོམ་ཚུལ་)ལ་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་དེ་
 ཡང་ཤ་རུས་རྗོས་བཅས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྡ་ཚོགས་ཅམ་གྱི་ལུས་འདིའི་སྟེང་དུ། རྟོག་པས་
 བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཚུགས་སུ་བ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ལུས་ཡོ་རེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་རང་
 ཅག་རྣམས་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བ་ནི་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་
 དེ་ཤ་རུས་རྗོས་བཅས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྡ་ཚོགས་ཅམ་གྱི་ལུས་འདིའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ན། ཤ་
 རུས་རྗོས་བཅས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྡ་ཚོགས་ཅམ་གྱི་ལུས་འདི་དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་བམ་ཐ་དད་
 དུ་གྲུབ། གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་ཤ་རུས་རྗོས་བཅས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྡ་ཚོགས་ཅམ་གྱི་ལུས་འདི་
 བ་མའི་ཁྲ་ཁྲག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། རྣམ་ཤེས་འདུག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཁྲ་ཁྲག་གི་
 ཐེགས་པ་དེ་ཡང་ཤ་རུས་རྗོས་བཅས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྡ་ཚོགས་ཅམ་གྱི་ལུས་སུ་འགྱུར་བ་
 དང་། ཡན་ལག་ལྡ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱང་ཡན་ལག་ལྡ་ཚོགས་པའི་ལུས་ལྡར་འགྱུར་
 ལ། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན། མགོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ། ལུས་
 དེ་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མི་འདུག་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་གཏན་ནས་
 མེད་སྟམ་དུ་ངེས་ཤེས་བྱངས་ནས་བསྐྱུང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེ་རིང་གི་སྣ་རྟོའི་ཤེས་པ་དང་། དེ་
 རིང་གི་སྣ་རྟོའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་
 རས་གྲུབ་པའི་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་རིང་གི་སྣ་རྟོའི་ཤེས་པ་དང་དེ་རིང་གི་སྣ་
 རྟོའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་བམ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ། གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། དེ་རིང་གི་སྣ་རྟོའི་
 ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་དེ་རིང་གི་སྣ་རྟོའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན། དེ་རིང་
 གི་སྣ་རྟོའི་ཤེས་པ་དང་དེ་རིང་གི་སྣ་རྟོའི་ཤེས་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ། དེ་
 རིང་གི་ཤེས་པ་དེ་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མི་འདུག་པས། དེ་ལྟ་བུའི་

ཤེས་པ་གཏན་ནས་མེད་སྟུང་དུ་ངེས་ཤེས་བྱངས་ནས་སྐར་ལྟར་སྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་དུས་ལོ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ལོའི་གདགས་གཞི་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་
པོའི་སྟེང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པའི་ལོ་ཞིག་ཡོད་
ན་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱུབ་བམ་ཐ་དད་དུ་བྱུབ། གཅིག་ཏུ་བྱུབ་ན། ལྷ་བ་
བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལོ་ཡང་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་དུ་བྱུབ་ན། ལྷ་
བ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ། ལོ་དེ་འདྲིའོ་ཞེས་བསྟན་ཆུ་དགོས་པ་
ལས། དེ་ལྟར་མི་འདུག་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ལོ་གཏན་མི་འདུག་སྟུང་དུ་ངེས་ཤེས་བྱངས་ནས་
སྐར་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་པབ་ནས་སྐྱོམ་ཚུལ་ནི། དེ་
ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྤྱོད་པས་དང་སྤྱོད་པས་མཚམས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཆ་དུ་མ་
ཞིག་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་བྱུབ་བམ་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་དཔྱད་དེ་བདེན་མེད་ཀྱི་
ངེས་ཤེས་བྱངས་ནས་སྐར་ལྟར་སྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ།། མདོར་ན་ང་དང་ལུང་པོ་དང་རི་ར་བ་
ཁང་གྲིམ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་
ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་སྐྱོང་བ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡུལ་སྤྱང་ཐམས་ཅད་
རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེན་མེད་བརྒྱན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་
རྗེས་ཐོབ་རྒྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཔྱད་པ་
བྱས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱབས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་མཉམ་གཞག་
དེ་ཉིད་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྐར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་བྱུན་མཚམས་
སུ་ཡང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་

བལྟ་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་ལོ།།

དེ་ལྟར་ལམ་སྐྱོད་མོང་བས་རྒྱུད་སྤྱངས་ནས་ངེས་པར་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འདུག་
 དགོས་ཏེ། ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་མི་སྟོན་པར་ཚོགས་
 གཉིས་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ།། དེ་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས།
 ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་བར་རྣམས་སྟོང་འཁྲིད་དུ་བྱས་ཏེ། ཉེན་རེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་
 བཞིའམ་མ་མཐའ་སྐྱབ་གཅིག་ཏུ་ཡང་བྱས་ཏེ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་
 མྱོང་བ་འདོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཚོགས་ཏུ་
 གྱུར་བ་ཡིན་ལོ།། མཉམ་མེད་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་དགོངས་པའི་དོན།། དཔལ་ལྷན་མར་མེ་
 མཛེད་དཔལ་ཡབ་སྲས་དང་།། རྫོང་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་གསལ་མཛེད་པ།། མདོར་
 བསྐྱེད་ཉམས་ལེན་རིམ་པར་བསྐྱིགས་པ་འདི།། ལྷལ་བཟང་ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་ཆ་རྒྱེན་
 དུ།། ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱས་ལེགས་པར་བསྟེན་པས།། དགོ་བ་འདི་ཡིས་བདག་
 གཞན་འགོ་བ་རྣམས།། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་ཤོག།། །། ཅེས་བྱང་རྒྱལ་
 ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དཔར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པར་བསྐྱོད་པའི་བདེ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། ཚོས་སྐྱེ་བ་སྟོ་
 བཟང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དབྱར་ཚོས་ཤིག་¹ལ་དགོ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ལ་ཐེན་སྐྱབ་དུ་
 བསྐྱེད་པ་ཐེན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ལས་སྤྱང་རང་གི་མིག་ལམ་དུ་པབ་ནས་ཞུས་དག་བཞིས་པའོ།། འདིས་ཀྱང་
 བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་རུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གྱུར་ཅིག །མཛྲ་ལམ།། །།

9 མ་དཔེར། ཞིག་

༥ བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པར་བསྐོད་པའི་སྐུར་ལམ་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། ར་མོ་གྲུ་རུ་སྐྱ་ནི་ཨི་རྩུ་ཡ། མད་བྱུང་སྟིང་སྟོབས་སྤྲུགས་རྗེའི་སྐྱགས་ཀྱི་
ཡིས།། བདེ་གཤེགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་བར་མ་རུས་པའི།། དམུ་ཚོད་གདུལ་དཀའི་
འགོ་བ་འདྲེན་མཛད་པའི།། འདྲེན་མཚོག་ཤུག་ཉོག་ལ་གྲུས་སྤྲུག་འཚལ།། རྩལས་ཆེན་
སྟོད་པའི་མངའ་བདག་མི་པམ་མགོན།། ཟབ་མོའི་སྣ་བ་སྦྱིན་མཛད་འཇམ་པའི་དབྱེངས།།
འཇམ་སྦྱིང་མཛེས་བྱེད་སྐྱ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་ལ།། བྱང་ཚུབ་སྟིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་
མཚོ།། བཤད་སྐྱབ་གདམས་པའི་མཚོག་མངའ་ཨ་ཉི་ཤ། །བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་མེས་
པོ་འཕྲོམ་སྟོན་རྗེ།། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་བཞི་སྐྱ་མཚེད་གསུམ་ལ་སོགས།། བཀའ་གདམས་
གྲུ་མ་རྣམས་ལ་སྟིང་ནས་འདུད།། སྐབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་སྟོ་བཟང་ཚུ་མཚོ་ནས།། ཚོམ་
འཚད་ཚོད་པའི་རྩལས་འཕྲེང་མཁའ་ལ་འཕྱུར།། གྲགས་དཀར་གཟེགས་མ་སྟོགས་བརྩུར་
འགྲེམ་མཛད་པའི།། སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་སྐྱི་བོས་འདུད།། སྟོ་བཟང་ཚོས་གྱི་
རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་མཚོག་། དག་གི་དབང་སྤྲུག་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྟེ།། མ་ལོར་ལམ་
སྟོན་འོན་ཅན་གྲུ་མ་ལ།། གྲུས་པས་འདུད་དོ་བཅེ་བའི་སྐྱགས་ཀྱིས་བྱུངས།།

དེ་ལ་འདིར་སྐྱལ་བ་དང་སྟན་པའི་གདུལ་བྱ་ཚིག་ཅམ་ལ་འཚེལ་བ་མ་ཡིན་པར་

ངེས་པར་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 འགྲིད་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འགྲིད་ལ་གཉིས། ལྷ་མ་བརྒྱད་པའི་ཁྱད་ས་
 བཤད་པའི་སློབ་ནས་ལམ་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།
 ངེས་པ་སྐྱེས་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ལྷ་མ་བརྒྱད་པའི་ཁྱད་ས་བཤད་པའི་སློབ་ནས་ལམ་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་)

ནི། ཚུ་མགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བརྒྱད་པའང་བསྟན་
 པའི་བདག་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་དགོས་པས། སྐྱེས་
 བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་)ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་རྗེ་བཙུན་

བྱམས་པ། དེ་ནས་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་སོགས་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། གཉིས་པ་(ཟབ་མོའི་ལམ་
 ཀྱི་རིམ་པ་)ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་། དེ་
 ནས་དབལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་སོགས་ལ་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀ་དབལ་མར་མེ་
 མཛད་ལ་མངའ་ཞིང་། མདོར་ན་དབལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྟོན་
 པ་གཉིས་པར་གྲགས་ལ། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཐུན་པའི་ཚོས་ལ་རྫོ་བོས་མི་མཐུན་
 པ་མེད་པས་བསྟན་པའི་བདག་པོར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ། རྫོ་བོ་ཆེན་པོས་དགོ་བཤེས་སྟོན་
 པ་ལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་སློབ་ཁྲིད་དུ་མཛད་དེ། དེ་ཡང་དགོ་བཤེས་སྟོན་པས་རྫོ་བོ་ལ་ཁོང་
 གཞན་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་གདམས་པ་གནང་ནས། རོས་ལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་གནང་བ་རི་ལྟར་
 ལགས་ལྷུས་པས། ངས་ཁྲིད་མིན་པ་གཞན་ལ་གཏད་ས་མ་རྟེན་པ་ཡིན་གསུངས་ནས།
 མན་ངག་འདི་དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་གཏད་དེ། ཁོང་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་ཡིན་པས། བཤེས་གཉེན་འཛོམ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱུང་གདམ་ཆེ་བ་ཡང་དེའི་

རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་འབྲོམ་གྱིས་རྣམ་འབྲོར་དབང་ལྷན་དགོན་པ་བཤེས་
 གསུངས་ཤིང་། དེས་སྣེ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དེས་ཐག་མ་བཤེས་དང་། དགེ་ཆེན་པོ་ལ་གསུངས་
 བཤེས་དང་། དགོ་བཤེས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱན་སྤྲུལ་ཁྲིམས་འབར་ལ་གསུངས་ཤིང་།
 དེས་བྱ་ལུལ་བཤེས་གསུངས་པའི་བཀའ་གདམས་གདམས་དག་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལམ་
 རིམ་གཉིས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་སྟོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་
 ལ་གསལ། ཡང་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཉོ་བཤེས་གསུངས་ཤིང་།
 དེས་དགོ་བཤེས་དོལ་བཤེས་དང་། ཤ་ར་བཤེས་གསུངས་པའི་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་ནས་
 བརྒྱད་པའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱ་སྐྱོར་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐབས་བཟང་པོ་ལ་
 གསལ། དེ་ཡན་ཀྱི་ལྷ་མ་གོང་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ནི་ལམ་རིམ་
 གསོལ་འདེབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཐོག་མར་རྗེ་
 བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དེས་འབྲུང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས། ཡང་
 དག་པའི་ལྷ་བཤེས་ལ་གཙོ་བོར་ཐུགས་སྦྱོར་མཛད་ཅིང་། ལྷིས་རྩ་སྐྱོང་རྒྱལ་བའི་དབེན་
 གནས་སུ། རྗེ་བོ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྒྱན་དབྱ་ཡོན་མར་གྲགས་པ་སྤྱན་དངས། གསོལ་བ་
 ལྷགས་དག་ལ་ཡུན་རིང་བ་བཏབ་པ་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས།
 སྟོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ནས་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་བར་ཀྱི་ལྷ་མ་བརྒྱད་པ་ནམས་དང་། རྒྱད་པར་
 རྗེ་བོ་ཆེན་པོ། འབྲོམ་སྟོན་པ། པོ་ཉོ་བ། ཤ་ར་བ་ནམས་ལྷ་བའི་བར་དུ་ཞལ་གཟིགས།
 གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་མང་དུ་བསྟུལ་ནས། མཐར་པོ་ཉོ་བཤེས་སོགས་པ་
 གསུམ་རྗེ་བོ་ལ་ཐིམ། ཨ་ཉི་ཤས་ལྷག་སྤྱི་བོར་བཞག་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཀྱིས་དང་། བྱང་ཚུབ་སྐབས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཐོགས་བདག་གིས་བཀྱི་
 གསུངས་ནས་མི་སྤང་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་དོ་མཆར་བའི་ལྷས་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་།
 དེའི་ཆེ་མཁན་ཆེན་ལུས་སུ་བ་དགོན་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། པོ་ཆེན་སྐབས་མཆོག་

དཔལ་བཟང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཚེན་མོ་
 མཛད་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ངེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ངེས་འབྱུང་། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས། ལྟ་བུ་རྣམ་དག་གི་སྐོ་ནས་འཁྲིད་པའི་ལམ་དེར་མ་འདུས་པ་ཡིན་ནམ་གསུང་
 བ་ལ། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་གསུམ་ཀྱིས་སོག་ཅ་བྱས་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་ལམ་སྐྱོན་ལ་སོགས་
 པའི་ལུང་གིས་ཁ་བསྐྱངས་ཉེ་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་དང་སྐྱུར་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་ཞུས་
 བ་ལ་སོགས་པའི་གསང་བ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པས། ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
 གནད་འདི་དག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྐྱེད་པ་ཡིན་བྱས་
 ཀྱང་ཚོག་ལ། རྗེ་སྤྲེལ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་གདམས་པའི་བརྐྱེད་པ་ཟིན་ངོ་ཤེས་པའི་སྐྱོབ་མ་
 མང་དུ་བྱུང་བས། ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བརྐྱེད་ཆུལ་ཡང་དེ་སྟེང་བྱང་མོད། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་
 བ་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་གསུང་པའི་བརྐྱེད་པ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེ། འདུལ་
 འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། མཁས་བྱུང་ཚོས་རྗེ། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ། འདུལ་འཛིན་སྐོ་
 གོས་སྐུ་པ། བཏུ་ཚེན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་སྐྱབས་མཚོག་དཔལ་བཟང་། རྗེ་བྱུབ་
 པའི་དབང་རྒྱལ་སྐོ་བཟང་དོན་བྱུབ། རྗེ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། བཏུ་ཚེན་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་
 པ་སྐོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
 པོ། དེ་ཉིད་ལ་བདག་གིས་ཚོས་འདིའི་བཀའ་འདྲིན་ལེགས་པར་ཐོབ། ཡང་ན། རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཁྲེན་པ། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ། འདུལ་འཛིན་མན་འབྲ། ཡང་རྗེ་ནས། འདུལ་འཛིན་གྲགས་
 པ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་མན་འབྲ། དེ་ལྟར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་
 ལམ་རིམ་ཚེན་མོ་མཛད་ནས། སྐྱུར་ཡང་ལམ་རིམ་ཚེན་མོའི་ལུང་འདྲིན་དང་དགག་སྐྱུབ་
 རྒྱས་པ་རྣམས་འཛོག་པར་མཛད་ནས་སྤྱིང་པོའི་གནད་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ལེགས་
 པར་བསྐྱུས་པའི་ལམ་རིམ་རྒྱང་བ་མཛད། དེ་ལྟར་འདྲེན་བྱུང་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྐོའི་མཐུ་རྗེ་
 ཞན་ལ་སོང་བར་བརྟེན། ལམ་རིམ་ཚེན་མོ་ལས། “འོན་ཀྱང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་

ལེན་དུ་འབྱེད་ཤེས་པ་སྲིད་མཐའ་རུ་སྤང་བས་སྐྱོད་རྒྱ་ཉེ་བར་བསྐྱུས་པ་དེ་ཡང་གྲུད་དུ་
 བྱའོ།།¹ ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལེན་པར་མཛད་ནས། བཏ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐེན་
 བས་ལམ་རིམ་དམར་མིད་བདེ་ལམ་དང་། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཆེན་པོས་
 འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་མཛད་པ་རྣམས་རྒྱས་བསྐྱུས་འཆོམ་ཞིང་ལུང་རིགས་གྲིས་མཐའ་
 ཆོད་པས། རང་གིས་སྐོམ་པར་བྱས་ན་མི་ཆོག་རྒྱ་མི་འདུག་ཀྱང་། གཞན་གྲིས་དགོས་
 ཚུལ་ནན་ཆེས་པ་དང་། རང་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་བསགས་རྒྱབ་རྒྱུང་ཞིང་སློའི་མཐུ་རྒྱུང་
 བ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་དག་ལ་གོ་བ་གཉིང་རྒྱགས་པ་ཞིག་ཆགས་ན། ས་ལམ་མཐོན་པོའི་
 ཅུད་གཅོད་ལས་ཀྱང་གནད་ཆེ་བར་བསམས་ནས། ལམ་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ལམ་སོ་
 སོའི་ངོ་བོ་རྣམས་རང་གི་སློམ་གང་དགོགས་གྲིས་འབྲི་བ་ལ། མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ། ཆོས་
 ཀྱི་ཆེ་བ། ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་རྣམས་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུང་ལས་གསུངས་
 བ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་མཛད་པ་པོ་ཉིད་འདིའི་ཡང་མཛད་པ་པོའོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །རྫོ་བོ་དང་རྗེ་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པ་དེའི་དོན་དུ་མཛད་ལ། དེ་གཉིས་
 ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་ཀྱང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་ཐབ་པས་རང་ཉིད་རྫོ་བོ་དང་
 ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པར་དངོས་སུ་ཞལ་གྲིས་ག་ལ་བཞེས། དེས་ན་དེའི་དོན་ནི། བྱང་རྒྱལ་
 ལམ་གྱི་སྐྱོན་མ་ནི། ལམ་རིམ། བསྟན་རིམ། ལམ་མཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་
 གཞུང་ཡིན་པས། འདིའི་ཡང་མཛད་པ་པོའོ་ཞེས་པ་དང་། སྐབས་འདིའི་མཛད་པ་པོ་ཡང་
 ལམ་སྐྱོན་མཛད་པ་པོ་རྫོ་བོ་ལ་བྱེད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེ་ལྷ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་
 མཐུག་གི་དོན། མཛད་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་སྤངས་ནས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་ལམ་ཡིག་འགའ་ཞིག་ལས། རྫོ་བོ་བོད་དུ་ལོ་བཅུ་
 གསུམ་ཅུ་ལས་མ་བཞུགས་པར་བཤད་ཀྱང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྫོ་བོ་བོད་དུ་ལོ་བཅུ་

1 རྗེ་ཆོང་ཁ་བ་སྐོ་བཟང་ཐུགས་པའི་གསུང་འབུམ། བ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཅོད་དཔལ་། ཤོག་གྲངས་༢༤༧

བདུན་བཞུགས་པར་གསུངས་པ་འཐད་དེ། རོ་བོའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁུངས་ནི་ནག་ཚོ་ལོ་རྒྱ་བ་
 ལ་སྐྱལ་ལ། རྣམ་ཚོས་རོ་བོ་ལོ་བཅུ་དགུ་བསྟེན་པ་ལས། རྒྱ་གར་དུ་ལོ་གཉིས། བོད་དུ་ལོ་
 བཅུ་བདུན་བསྟེན་པར་ནག་ཚོ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར་ཉེ། “ལོ་ནི་བཅུ་དགུ་བསྟེན་ཅིང་འགྲོགས་ན་ཡང་།།” རྫོང་གི་སྐྱེས་གསུང་སྐྱལ་ལ་
 འཇུག་པ་ཡི། ཉེས་པའི་དེ་མ་བྱུང་བ་མཛོང་རེ་སྐྱབ།།¹ ཞེས་དང་། “འོད་སྟོན་སོ་མ་བུ་
 རི་ན། རྟོག་གོ་འབར་བ་གསུང་བའི་ཚེ། ད་ནི་ལོ་ནི་ཉི་ཤུ་ན། ཚེ་ཡི་འདུ་བྱེད་གཏོང་
 ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ལོ་གཉིས་ལོན་པ་ན། བོད་དུ་བྱོན་པའི་དུས་སུ་ནི། རྗེ་ཀ་མ་ནི་
 སྤྱི་ལ་ན། ད་ནི་ལོ་ནི་བཙོ་བརྒྱད་ན། ཚེ་ཡི་འདུ་བྱེད་བཏང་ནས་སུ། ལུས་འདི་བོད་དུ་
 འཛོག་གོ་གསུང་། རི་སྐད་གསུང་བཞེན་མ་འཇུག་པར། བྱུང་བ་དེ་ནི་རོ་མཚར་ཆེ།།”²
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རོ་ན་ལམ་སྟོན་རྣམ་ལམ་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྟེན་པ་ཐམས་
 ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གསུང་རབ་མ་ལུས་པ་གདམས་དག་ཏུ་འཆར་ན།
 གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ལམ་མཐའ་དག་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་འདུ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་སྐྱབ་
 མོང་བའི་ལམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་སྐྱབ་མོང་བའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་
 སྐྱེ་བ་ལ། སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་དང་སྐྱབ་མོང་བའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རི་ལྟ་
 བུ་ཞེ་ན། གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ལམ་མཐའ་དག་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་དུ་

1 རྣམ་ཚོ་ལོ་རྒྱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བའི་གསུང་། བསྟོད་པ་བརྒྱད་ཅུ་པ། 3003 ལོར་ཀན་སུཅུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་གིས་དཔར་སྐྱབ་ཞུས་པའི་
 རྫོང་གི་ཉེར་མཁོ་ཚོགས་བསྐྱོགས། འོག་གངས་ 3012
 2 རྣམ་ཚོ་ལོ་རྒྱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བའི་གསུང་། བསྟོད་པ་བརྒྱད་ཅུ་པ། 3003 ལོར་ཀན་སུཅུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་གིས་དཔར་སྐྱབ་ཞུས་པའི་
 རྫོང་གི་ཉེར་མཁོ་ཚོགས་བསྐྱོགས། འོག་གངས་ 3063 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འད་སྟེ། “འོད་སྟོན་སོ་མ་བུ་རེ་ན། རྟོག་གོ་འབར་བ་གསུང་བའི་
 ཚེ། ད་ནི་ལོ་ནི་ཉི་ཤུ་ན། ཚེ་ཡི་འདུ་བྱེད་བཏང་འཇུག་གསུང་། དེ་ནས་ལོ་གཉིས་ལོན་པ་ན། བོད་དུ་བྱོན་པའི་དུས་སུ་ནི། བུ་ཀ་མ་ནི་སྤྱི་ལ་ན།
 ད་ནི་ལོ་ནི་བཙོ་བརྒྱད་ན། ཚེ་ཡི་འདུ་བྱེད་བཏང་ནས་སུ། ལུས་འདི་བོད་དུ་འཛོག་གོ་གསུང་། རི་སྐད་གསུང་བཞེན་མ་འཇུག་པར། བྱུང་བ་དེ་
 ནི་རོ་མཚར་ཆེ།།” ཞེས་སོ།

འདྲ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཐོག་མར་སྤྲུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་
ཡིན་པས། ཚོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་སྐྱབ་པའོ། ། བསྐྱབ་
བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་མཐར་སྤྲུག་དེས་ལེགས། དང་པོ་
བསྐྱབ་པ་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་རི་སྟེང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་དུ་དངོས་སམ་
དེ་དང་སྐྱབ་མོང་བའི་ཚོས་སྐྱོར་དུ་འདྲ། དེས་ལེགས་ལ་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྐྱབ་པ་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་རི་སྟེང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བྱ་
འབྲིང་དང་སྐྱབ་མོང་བའི་ཚོས་སྐྱོར་དུ་འདྲ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་བརྒྱལ་
ཏེ་རི་སྟེང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྐྱོར་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་
ལ་པ་རོལ་དུ་སྐྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལས། དེ་གཉིས་གང་
དུ་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྐོའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཁོ་ནར་དེས་ཤིང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྟོང་
རྗེ་དགོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྟོང་རྗེ་
ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་འབྲིང་གི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རང་ཉིད་འཁོར་བ་
དང་རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་འཇིགས་ནས་དགོན་མཚོག་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རུས་
པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་
གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་འཇིགས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱོ་ཤུགས་དྲག་མེད་པར་སེམས་
ཅན་གཞན་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སའི་སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། “རྒྱ་སྐྱབ་བརྒྱུད་པའི་མཐུ་
ཡང་མེད་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ག་ལ་རྒྱ་རུས། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱང་གོམས་མི་རུས་ན།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ག་ལ་སློབ་ལུས།།”¹ ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལམ། “དེ་ཡང་རང་བདེ་བས་
 མོངས་ཤིང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བའི་འཁོར་བར་འབྱུངས་ཚུལ་བསམ་བ་ན་བ་སྐྱེ་
 གཡོ་འགྲུལ་མེད་པ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་བདེ་བས་མོངས་ཤིང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་
 མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་འོང་ས་མེད་དེ། སློན་འཇུག་ལས། “སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་
 སློན་།། རང་གི་དོན་དུ་འང་འདི་འདྲའི་སེམས།། མི་ལམ་དུ་ཡང་མ་མིས་ན།། གཞན་གྱི་དོན་
 དུ་ག་ལ་སློ།།”² ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་འདིར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་
 གྱིས་འཁྲིད་པའི་དོན་ནི། སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་འབྲིང་གི་ལམ་དངོས་ལ་འཁྲིད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱེས་
 བུ་རྒྱུ་འབྲིང་དང་རྒྱན་མོང་བའི་ལམ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སློན་འགྲོ་བས་གསྐྱེད་
 གི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ནས་འཁྲིད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་འབྲིང་གི་ཚོས་སྐྱོར་རྣམས་
 སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བྱས་པས་ཚོག་མོད། རྒྱུ་
 འབྲིང་དང་རྒྱན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། སྐྱེས་བུ་གསུམ་
 སོ་སོར་སྤེ་སྤེ་འཁྲིད་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་འབྲིང་
 དང་རྒྱན་མོང་བའི་སློ་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་
 གཞོན་པ་དང་། སློ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལ་པན་ཆེ་བའོ། ཆེ་ལུགས་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེ་
 འབྲིང་གཉིས་ལའང་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ལུས་ཉེན་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་
 ཤིང་། གང་ཟག་ཐ་མ་ཞིག་གིས་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་འབྲིང་གི་སློ་མ་སྐྱེས་པར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་ལ་འཇུག་སློ་བུས་ཀྱང་བསམ་བ་གོང་མ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། འོག་མ་གཉིས་དོར་བས་གང་

1 སྤེ་བཀའ། མདོ་སྤེ། ཞ་སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ། འོག་གངས་༡༦༤བ།
 2 རྩ་ཚིང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གཤགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། བ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དབུག་ འོག་གངས་༥༥(ན་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྤེ། “དེ་ཡང་
 རང་བདེ་བས་མོངས་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བའི་འཁོར་བར་འབྱུངས་ཚུལ་བསམས་བ་ན། བ་སྐྱེ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་
 གཞན་འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་ཆེ་བདེ་བས་མོངས་ཤིང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་འོང་ས་མེད་དེ། སློན་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་
 དེ་དག་རྣམས་ལ་སློན།། རང་གི་དོན་དུ་འང་འདྲའི་སེམས།། མི་ལམ་དུ་ཡང་མ་མིས་ན།། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སློ།།” ཞེས་སོ།

ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་སྲིད། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྐྱེ་དང་། བྱང་པར་རྣམ་
 འགྲོར་སླ་མེད་ལ་འདུག་པར་འདོད་ན་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་ནུ་
 ཏན་སྦྱང་པོར་བྱེད་པ་གནད་གྱི་དོན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་གྱིས། དེས་ན་
 སྤྲུགས་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་གང་ཟབ་ཟེར་བ་རྣམས་བཞག་ནས། མོག་མར་ངེས་
 འབྱུང་དང་བྱང་སེམས་ལ་སྦྱོང་བ་ཅི་ཐོན་རེ་བྱ་དགོས། དེ་སྐྱེས་པ་དང་དེ་ནས་དགེ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་རྒྱུར་དབང་མེད་དུ་འགྲོ་བས་དེས་ན་འདི་ལ་
 སྐོམ་རིན་མི་ཚོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་གནད་གཏན་ནས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་གསུང་།

གཉེས་པ་ངེས་པ་སྐྱེས་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་
 གཉེས། ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་སློབ་ཅི་ལྟར་སྦྱང་
 བའི་རིམ་པའོ། ། དང་པོ་ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་ཐུན་གྱི་དོ་བོ་ལ་
 རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་དོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་
 བ་)ལ་སྦྱོར་དངོས་མཛུགས་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་ཁང་གྱི་དོར་བྱས་ལ་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ཉེན་དགམ་པ།
 མཚོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཞོད་པས་མཛེས་པར་བཤམ་པ། སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་འདུག་
 ལུགས་བརྒྱད་དམ་སྦྱོད་ལམ་གང་བདེར་གནས་ནས་སྦྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་
 བཞི་བསྐོམ་པ། ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ། བསལ་སྦྱང་གི་གནད་བསྐྱེས་པ་ཡན་ལག་
 བདུན་པ་མཐུལ་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་བ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་
 འདྲེས་ངེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། གནས་ཁང་གྱི་དོར་བྱས་ལ་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་
 ཉེན་དགམ་པ་ནི། གནས་ཁང་གྱི་དོར་བྱ་ཚུལ་ལ་དགོན་པའམ་སྟན་སྦྱོངས་སམ་རི་ཁྲོད་
 སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་འདྲ། བྱང་པར་རི་ཁྲོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རང་གང་སྦོད་སའི་ཁུལ་དེ་
 ཡངས་པོ་ཡོད་ན་སྐྱེས་བུའི་སྤོགས་བཞེར་མཐོ་བཞི་བཅེགས། དེ་རྒྱལ་ཆེན་བཞེར་བསྐྱེད།

དེ་ལ་མཚོན་པ་དང་གཏོར་མ་སོགས་སྤྲུལ། རྒྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འབྲིང་སྒོམ་པའི་
 འགལ་རྒྱུན་བར་ཚད་སེལ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱབ་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། སྤར་གྱི་གནས་
 ཁང་དེ་ཉིད་ལ་ཚག་ཚག་སྤྲུག་བདར་སོགས་བྱས་ལ། སྤོད་ཉམས་སྒྲོ་མོ་ཞིག་བྱས་ནས་
 དེར་སྐྱུ་གསུང་སྤྲུགས་གྱི་ཉེན་དགམ་དགོས་པ་ཡིན། སྐྱུ་གསུང་སྤྲུགས་གྱི་ཉེན་དགམ་རྒྱུ་
 ལཱ་དང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དང་གི་མཐོ་ལ་ཞིག་གི་སྤྲེགས་བྱ་ལ་སྤོན་གྱི་བཀའ་གདམས་པའི་
 རྒྱ་མ་གོང་མ་རྣམས་སྤྱབ་དབང་གི་སྐྱུ་རེ་འབྲལ་སྤར་གི་རྒྱུ་དུ་མཚན་པས་སྤྱབ་དབང་གི་
 སྐྱུ་དེ་ཉིད་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག། །དེ་མེད་ན་
 སྐྱུ་བ་པའི་མཐུལ་ཞེས་བྱ་བ་ས་གཞི་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ལ་བ་བྱུང་དང་བྱི་བཟང་གིས་སྤྲུགས་
 པའམ། དེ་ཡང་མེད་ན་ཤིང་ལེབ་རྩོ་ལེབ་ལྟ་བུའི་སྤྲེང་དུ་ནས་སམ་འབྲས་སོགས་གང་ཡང་
 རུང་བའི་ཚོམ་བྱ་དགུ་དགོད། དེ་སྤྱབ་པ་གཙོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དངོས་རང་ཡིན་སྟེ་དུ་
 གསལ་གདག། རང་གི་མལ་འོག་ཏུ་ས་དཀར་གྱིས་གཡུང་རྒྱང་རིས་ཚོས་སྒོར་གྱི་རྒྱུ་དུ་
 བྱིས། དེའི་སྤྲེང་དུ་རྩ་འདུར་བའི་སྟན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ཅེ་མོ་ནང་དུ་བསྟན་ཅ་བ་སྤྱིར་བསྟན་
 བས་རྩ་རྣམས་མ་འབྲུགས་པར་གདིང་དགོས་ཏེ། སྤོན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་གྱིས་རྩ་འཚོང་གི་ཁྲུ་བཟུ་ཤེས་ལས་རྩ་བཞེས་ནས་རྩའི་ཅེ་མོ་ནང་དུ་བསྟན་ཅ་བ་
 སྤྱིར་བསྟན་ནས་རྩ་རྣམས་མ་འབྲུགས་པར་བཏིང་སྟེ། ཚོས་བཅོ་ལྡེའི་སྐྱུ་རེངས་དང་པོ་
 འཆར་བའི་ཚོད་ཅམ་ན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་པ་བསྟན་པའི་ཉེན་
 འབྲེལ་ཡོད་པས་སྤོན་བྱུང་སྤོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་ཉམས་ལེན་
 དུ་འབྲེར་བ་ཡིན། སྤར་གྱི་གནས་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་འབོལ་སྟན་བཅོས་བཅོས་པ་ཡོད་ན་དེ་
 གས་ཚོག་ལ། མེད་ན་རྩའི་སྟན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པའམ་ཡང་ན་སྐྱུ་བའི་སྟན་ལ་སོགས་པ་གང་
 ཡང་རུང་བ་རྒྱབ་རྒྱང་ཟད་མཐོ་ལ་མདུན་རྒྱང་ཟད་དམའ་བ་ཞིག་བཤམ་དགོས་པ་ཡིན།

༡ མ་དཔེར། ཅ

མཚོན་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པས་མཛེས་པར་བཤམ་ཚུལ་ནི། མཚོན་པའི་སྣོད་
 རབ་གསེར་དབུལ། འབྲིང་ཟངས། འཕར་བ། མ་འབྲོར་ན་ཤིང་སོགས་གང་ཡང་རུང་བའི་
 སྣོད་དུ་མཚོན་ཡོན་ཞབས་བསིལ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྣ་ཚོས་ཁྲལ་ཚོས་གཡམ་ལ་རྒྱལ།
 བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་བཤམ་དགོས། དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་ཁེ་འདོད་གྲགས་འདོད་སྟོན་གྲགས་
 སོགས་འདོད་ནས་མ་ཡིན་པར། མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱར་བ་སྤྱར་
 བར་ཡང་དག་པར་རྗེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་གྱུར་ཐོབ་པར་
 བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་དཀོན་མཚོ་ག་མཚོན་སྟམ་པའི་སྣོན་ནས་བཤམས་ན་གཡོམ་པ་པོ་ལ་ཡང་
 བན་ཡོན་ཡོད་ཅིང་། བཤམས་པ་དེ་ཡང་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བཤམ་
 དགོས་པ་ཡིན། སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་འདུག་ལུགས་བརྒྱད་དམ་སྟོད་ལམ་གང་བདེར་
 གནས་ནས་ཞེས་པའི་སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་འདུག་ལུགས་བརྒྱད་བྱེད་ཚུལ་ལ་རྒྱལ་བ་
 དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས། “རྐང་བ་ལག་བ་སྐྱེད་པ་གསུམ།། སོ་མཚུ་ལྷེ་རྣམས་བསྟོམས་
 བས་བཞི།། མགོ་མིག་ཕྲག་པ་དབུགས་དང་བཞི།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཚོས་བརྒྱད་
 ཡིན།།”⁹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྣང་གི་སྟན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དུ་རྐང་བ་དོ་རྗེ་སྐྱེལ་གྱུང་ངམ་
 དེ་མ་གྱུར་ཡང་བྱེད་སྐྱེལ་ལྟ་བུ་བྱས་པས་ཚོག་ཅིང་། བྱེད་སྐྱེལ་བྱེད་ཚུལ་ལ་རྐང་བ་གཡོན་
 བ་ནང་དུ་བྱས་གཡམས་པ་ཕྱིར་བྱས་ལ་གཡོན་པའི་རྐང་མགོ་གཡམས་པའི་བརྒྱ་འོག་དུ་ཤོར་
 བའམ་བརྒྱའི་སྤྱབས་ལ་ཤོར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྐང་བ་གཡོན་པའི་རྟིང་བ་གསང་གནས་
 ཀྱི་ཚོན་ཅམ་དུ་སྟེབ་པར་བྱ། ལག་པ་མཉམ་གཞབ་གི་ཕྲག་རྒྱ་འཆའ་ཚུལ་ལ་སྟེ་འོག་སོར་
 བཞི་ཅམ་གྱི་འོག་དུ་ལག་པ་གཡོན་པ་འོག་དུ་བྱས་གཡམས་པ་སྟོང་དུ་བྱས་ནས་གཡམས་པ་
 དང་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་གི་རྗེ་གཉེས་རྩུང་བཅད་སྤྱད་པ་ལ་རྩའི་གནད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱུང་

⁹ དབེན་ས་བཀའ་འབུམ། ཀ གསུང་ཚོར་བྱ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་གསོལ་འདེབས་སྤྱིའི་བ། འོག་གངས་ཉ་བེ ༤ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་
 འད་སྟེ། “རྐང་བ་ལག་བ་སྐྱེད་པ་གསུམ།། སོ་མཚུ་ལྷེ་རྣམས་སྟོམས་པས་བཞི།། མགོ་མིག་ཕྲག་པ་དབུ་དང་བཞི།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཚོས་
 བརྒྱད་ཡིན།།” ཞེས་སོ།

བར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། རྐྱེན་པ་དང་སོར་བསྐྱེད་པ། མཚན་པ་ཅུང་ཟད་དགུག་། སོ་དང་
 མཚུངས་ལུགས་སུ་བཞག་། ལྷེ་ཅེ་རྒྱལ་ལ་ཅུང་ཟད་སྐྱེད། མགོ་སོ་ཡང་མ་གཏོ་བར་ཐད་
 ཀར་བསྐྱེད་པ། མིག་སྒྲ་ཅེར་པའ། དབྱུང་པ་གཉིས་ཐད་ཀར་བསྐྱེད་པ། རྒྱུང་ཆམ་ལ་
 འབེབས་པ་དང་བརྒྱད། རྒྱུང་ཆམ་ལ་འབེབས་ཚུལ་དེ་ལ་རྒྱུང་སྐྱ་ཅན་དང་ལུགས་ཅན་དང་
 རོད་བག་ཅན་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་དབྱུགས་སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ཉེར་གཅིག་གི་
 ལུག་དུ་དལ་བྱས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉིང་དེ་འདྲིན་བསྐྱོམས་ན་ཉིང་དེ་འདྲིན་བསྐྱོམ་པའི་སྣོད་དུ་
 རུང་བ་ཡིན་ཉེ། དགོ་ལྷན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་བྲལ་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལས་
 ལས། “བསམ་གཏན་བདེ་བའི་སྤྲེགས་སུ་ལ།། ‘ལུས་གནད་བདུན་དང་ལྷན་བྲལ་ཉེ།།’
 རྒྱུང་རོ་དགུ་བྲལ་སྤྲེགས་དག་ཏུ་བསམ།།”¹ ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུས་གནད་འཆའ་བ་འདི་
 ལ་སྣོན་གྱི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་སྐྱོམ་རྣམས་གྱི་དང་སོ་རྒྱ་གར་སྐྱད་
 འདྲ་བར་དོས་འདྲིན་གྱིན་ཡོད་པར་འདུག། དམ་པ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་སྐྱོམ་རྣམས་གྱི་དང་
 སོ་རྒྱ་གར་སྐྱད་འདྲ་བ་དད་པ་ལ་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་རང་རྒྱུད་གྱི་ཀུན་སྣོང་
 ལ་ལེགས་པར་བརྟག་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཉེ། བཞ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོའི་དྲི་བ་
 ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་དྲིས་ལན་སྣོ་བཟང་བཞེད་པའི་སྐྱ་དབྱེད་ལས། “སྐྱོམ་རྣམས་
 ཀུན་གྱི་དང་སོའི་མགོ། རྒྱ་གར་སྐྱད་མཚུངས་རང་རྒྱུད་ལ།། ལེགས་པར་བརྟག་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས།། རྒྱ་མེད་སྒྲ་མ་མཚོག་དེ་བཞེད།།”² ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་
 ཀུན་སྣོང་ལ་ལེགས་པར་བརྟག་པ་ནས་བྱང་ཚུབ་ལས་གྱི་རིམ་པའི་ཁྱིད་སྐྱོམ་དགོས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆེ་འདྲིའི་ཁེ་འདོད་གྲགས་འདོད་འདྲིག་ཉེན་ཆོས་བརྒྱུད་ཉེད་བཀའ་སྐྱོན་
 གྲགས་འདོད་ནས་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ནམ། ཆེ་སྤྱི་མ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་སྐྱོམ་པ་ཡིན་སྐྱུལ་དུ་

1 བཞ་ཆེན་སྣོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབྲུག། 2 ལྷག་ཆེན་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལས། སེང་དཔལ་། སོག་གུངས་343 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་
 རྒྱུང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྤྱི། ‘ལུས་གནད་བདུན་དང་ལྷན་བྲལ་ལ།།’ ཞེས་སོ།།
 3 བཞ་ཆེན་སྣོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབྲུག། 2 དྲིས་ལན་སྣོ་བཟང་བཞེད་པའི་སྐྱ་དབྱེད་སྤྱིར་སེང་དཔལ་། སོག་གུངས་343

བརྟགས་པ་ན། ཚེ་འདིའི་ཁེ་འདོད་གྲགས་འདོད་འདི་ག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་རྟེན་བཀྱར་སྟོན་
 གྲགས་སོགས་འདོད་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྒྲོ་ནས་བྱས་པའི་ལས་གང་འབྲ་ཞིག་བྱས་
 གྱང་ཚེ་སྤི་མའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། “ཚེ་འདིའི་འབྲས་བུ་འདོད་མི་
 བྱ།། ཚེ་འདི་འདོད་པར་གྱུར་པ་ལ།། འདི་ག་རྟེན་པ་རོལ་དོན་མི་འགྱུར།། འདི་ག་རྟེན་པ་
 རོལ་དོན་གཉེར་སྦྱེས།། འདི་ག་རྟེན་འདི་ཡི་འབྲས་བུ་རྒྱས།།”¹ ཞེས་དང་། ཡང་རྫོ་བོའི་
 ཞལ་ནས། ཙུ་བ་དུག་ཡིན་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དུག ། ཙུ་བ་སྟོན་ཡིན་ན་ཡལ་ག་ལོ་མ་སྟོན་
 དུ་ཡོང་བ་²བཞིན་དུ། ཙུ་བ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་སྤྲུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
 པའི་ལས་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་དགོ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གསུང་། ཡང་དགོ་བཤེས་སྟོན་
 པས་རྫོ་བོ་ལ། ཚེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་དང་རྟེན་བཀྱར་འདོད་ནས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ལ་
 འབྲས་བུ་ཅི་མཆི་ཞུས་པས་འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་གསུང་། སྤི་མ་ལ་ཅི་མཆིས་ཞུས་
 པས་དཔྱལ་བ་མཆི། ཡི་དུགས་མཆི། དུད་འགྲོ་མཆི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚེ་འདིའི་བདེ་
 སྦྱིད་དང་རྟེན་བཀྱར་འདོད་ནས་བྱས་པའི་ལས་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་དན་སོང་གི་རྒྱ་དང་སྤི་མར་
 ལྷ་མའི་དཔལ་འདོད་ནས་བྱས་པའི་ལས་པལ་ཆེར་འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱར་འགྱུར་
 ཞིང་། རང་གཅིག་ལུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོས་བྱས་པ་རྣམས་ནི་ཞི་མཐར་སྦྱང་བ་ཡིན།
 དེ་ཡང་སྦྱིར་དགོ་སེམས་ལ་དཀོན་མཆོག་ལ་དང་བའི་དད་པ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་
 པའི་དད་པ། སྦྱིན་པ་གཏོང་འདོད་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་འདོད་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་
 སྐབས་འདིའི་དགོ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་བྱ་བ་ཡིན།
 དེས་ན་རང་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 གྱིས་མནར། སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་

1 སྤི་བཀའ། རྒྱུད་འབྲས། ཐ གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། འོག་གངས་༡༧(༧༧ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འབྲ་སྟེ། “ཚེ་འདིའི་འབྲས་བུ་འདོད་མི་བྱ།། འདི་ག་རྟེན་
 པ་རོལ་དོན་དུ་ནི།། སྤྱི་བུ་ཚེ་འདི་འབྲས་བུས་པ།། དེ་རྟེན་ཚེ་འདི་འདོད་པ་ཡི།། འདི་ག་རྟེན་པ་རོལ་རྒྱས་མི་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།

2 མ་དཔེར། ཡོད་པ་

ལ་སྐྱེག་ཡིན། མ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། མ་བྱས་པ་ལ་གངས་ཀྱིས་མི་ཚོད། མ་
 བྱས་བྱས་རེས་ཀྱིས་ཆེ་འདིའི་མས་རི་ལྟར་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱེད་ས་པ་ལྟར་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱེད་ས་
 པས་བྱིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་ལྷ་དུ་བསམ། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོལ་
 བའི་ཁྱེད་དེ་སྐྱེ་ལ་བབ་ན་དེད་རང་ལ་བབ། དེད་རང་ལ་བབ་ཀྱང་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་
 འདི་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། སེམས་ཅན་གཅིག་
 གི་དོན་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་ཀུས་པར་མི་འདུག། །དེར་མ་ཟད་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཉི་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཀུས་པ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུས་
 པ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པས་བདག་གིས་མ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་
 བོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་འཐོབ་པར་བྱ་སྟེ་ལྷ་དུ་བྱེད་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐྱོད་བ་མ་ཐོན་བར་དུ་དུང་
 དུང་བ་བསྐྱོལ་པར་བྱ། སེམས་བསྐྱེད་དེས་ཟེན་པའི་ངང་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་ལྟེ། རང་
 གི་མདུན་ཀྱི་ཐད་དང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་
 བོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟེང་ཁར་སྐྱ་ཚོགས་པད་ལྷ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 གདན་ལ་དོ་བོ་རང་གི་བྱིན་ཅན་ཅ་བའི་ལྷ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་སྐྱེ་
 མདོག་གསེར་བཅོམ་ལྟ་བུ་དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་
 ས་གཞོན། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱེད་ས་པ།
 སྐྱེ་ལ་ཚོས་གོས་དུར་སྐྱིག་གི་མདོག་ཅན་གསོལ་བ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་
 གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། སྐྱེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་ཀྱི་སྐྱེད་པོའི་དབུས་ན་ཞབས་
 གཉིས་རྩོམ་སྐྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་
 ལྷ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་ཚོས་སྐྱོད་སྐྱེད་པའི་ཚོགས་

རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་ཁྲི་སྟུན་སྟུམ་
 ཚོགས་པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཚོས་རྣམས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
 སུ་ཉིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་དང་། རང་
 ཉིད་ཀྱང་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏུན་དང་སྟུགས་རྗེ་དྲན་པའི་དད་བ་ཆེན་པོའི་རང་ནས་
 འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས། “རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་སྟག་པ་ཡི། འོ་
 མ་འཕྱང་སྟེ་ད་དུང་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་བ་བས།།” དེ་བས་ཆེས་
 མང་ཉིད་ཅིག་བཏུང་འཚལ་ལོ།།¹ ཞེས་དང་། འབགས་པ་ལྟས། “སྟུག་བསྟུལ་རྒྱ་མཚོ་
 འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན།།” གྱིས་ཁྲོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། འདིགས་
 པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར།།² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་གཉིད་དང་
 མཐའ་ཉོགས་དཀའ་བ་འདིའི་ནང་དུ་ཁྲོད་བྱིང་བ་ལ་འདིགས་པ་དང་ཡང་བ་དང་བག་ཚོ་
 བ་དང་བ་སྐྱེ་འགྲུལ་ཚམ་ཡང་མེད་པ་འདི་ཁྲོད་གྱིས་པ་མིན་ན་མཁས་པ་ཅིའི་བྱིར་ཡིན།
 དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྐྱིར་
 འཁོར་བ་དང་བྱུང་བར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་སྐྱ་ཚོགས་པ་ཞིག་སྤོང་འདུག་ཏུ་
 ཟེན་ཀྱང་། ད་དུང་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་གཉིད་དང་མཐའ་ཉོགས་དཀའ་བ་འདུག །དེས་ན་ད་རེས་
 རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འཕྲོར་གྱི་མི་ལུས་ཁྲུང་པར་ཅན་ཐོབ། མཇལ་
 དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་དུས་འདིར་འཁོར་བའི་སྟུག་
 བསྟུལ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཐར་པ་མཚོག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཞིག་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཐོབ་པར་མ་བྱས་ན། སྐྱར་ཡང་སྐྱིར་འཁོར་བ་དང་བྱུང་བར་ངན་

1 ལྟེ་བསྟན། སྐྱིང་ཡིག་དེ་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་བཤེས་སྤྱིང་། འོག་གངས་༤༥༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་བས་
 ཚོས་མང་ཉིད་ཅིག་བཏུང་འཚལ་ལོ།། ཞེས་སོ།།
 2 ལྟེ་བསྟན། དུ་མ། ཚོ་སྐྱོབ་དཔོན་ལྷན་དེ་ལ། དུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་བྱེད་བཅུན་པ། འོག་གངས་༤༥༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུང་
 གཉེས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན།།’ ཞེས་སོ།།

སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱུང་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་སྤོང་དགོས་པར་འདུག །དེས་ན་སྐྱབ་
 བསྐྱུང་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་རྣམ་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་སྐྱ་མ་དགོན་མཚོག་གསུམ་
 ལ་ཡོད་པས། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་སྐྱ་མ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་
 བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ལ། སྐྱ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚོའོ། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལན་བརྒྱ་ཅ་
 བརྒྱད་དམ་ཉེར་གཅིག་གམ་མ་མཐའ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་བྱ་དཔལ་བྱས་རང་དང་རང་
 གི་མཐའ་སྐྱོར་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བསམས་ནས་གང་
 ལྟོགས་བརྗོད། འདིའི་སྐྱབས་སུ་དམིགས་པ་ནི། སྐྱ་མ་སྐྱབ་པའི་དབང་པོ་དང་སྐྱ་མ་སྐྱབ་
 པའི་དབང་པོའི་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྐྱ་
 ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷན་
 སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་། རྱུང་
 བར་དུ་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མའི་སྐྱ་ལ་བསྐྱོས་པ། གསུང་བཅག་པ། ཐུགས་དགྲུགས་པ། མ་དང་
 བརྟམ་སྐྱོད་བཀྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་སྐྱ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་
 དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་དབང་པོའི་སྐྱོ་དང་བ་སྐྱའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྱིར་ཐོན་
 བས་སངས་ཉེ་དག །དེ་ཡང་དཔེར་ན་དཀར་གཟར་ལ་མེ་མ་ཐལ་ཡོད་པ་ལ་ཚུ་སྐྱབས་ན་
 ཐལ་བྱུང་དུ་འགོ་བ་དང་། ཡང་ན་ལྷན་པ་ནག་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱོན་མེ་གསལ་བ་ཞིག་བཏེག་ན་
 ལྷན་པ་དེ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་འདི་སྐྱོབས་ཆེ་བ་རྒྱལ་བ་
 དཔེན་ས་པ་ཆེན་པོ་བཞེད་པས་སྐྱ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཞིང་དག །
 ཆེ་དང་བསོད་ནམས་སྤང་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། རྱུང་བར་
 དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷན་སེམས་ལ་ཞུགས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མའི་སྐྱབས་འོག་དུ་རྒྱུད་པར་

བསམ་དེ་ནས་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལན་གང་མང་བརྗོད་
 ཅིང་འདིའི་སྐྱབས་སུ་དམིགས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་དང་རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་མཐའ་
 སྐོར་གྱི་གསང་བདེ་འདིགས་གསུམ་གྱི་དོར་དུས་འཁོར་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱལ་སྟོང་
 སངས་རྒྱལ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་
 བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་
 བས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་བྱང་བ། རྒྱགས་ཀྱི་ཉེན་མཚོན་ཉེན་བཤེགས་པ་
 ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་
 འགལ་བའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འསལ་ཞིང་རྒྱས།
 བྱད་པར་དུ་ཡང་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཚོག་གི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་དགོན་མཚོག་གི་སྐྱབས་འོག་
 ཏུ་ཚུད་པར་བསམ། དེ་ནས་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལན་གང་མང་
 བརྗོད་། འདིའི་སྐྱབས་སུ་དམིགས་པ་ནི། སྐྱབས་ལུལ་སོ་སོའི་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཚོས་
 ལུ་ཉི་ལྔམས་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་
 སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་དུ་དམ་པའི་ཚོས་སྤངས་པ། གསུང་རབ་བོང་དུ་བྱས་པ།
 གསུང་རབ་ཀྱི་རྒྱས་བོས་པ། གསུང་རབ་ས་སྐྱེ་སོ་ལ་བཞག་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་སྤང་
 ཚུལ་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པ་ལ་མོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་སྤངས་པ་
 སོགས་དང་། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་མོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྤགས་སྤངས་
 པ་སོགས་དང་། སྤགས་ལ་ཡང་རྒྱད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་མོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་

རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་སྤངས་པ་སོགས་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལ་མོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
 རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་སྤངས་པ་སོགས་དང་། ཚོས་སྐྱ་བ་པོ་ལ་སློབས་པ་ཡོད་སློབས་པ་མེད་
 ཅེས་སྐྱས་པ་སོགས་དང་། ཚོས་སྐྱ་བ་པོ་དེ་སྤངས་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 པར་འགྱུར་བས། མདོར་ན་ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་
 འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། “གང་གིས་འཛམ་གུའི་སྤྱིང་འདིར་ནི། མཚོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་
 བཞིག་བྱེད་པས། གང་གིས་མདོ་སྡེ་སློང་བྱེད་པའི། སྡིག་པ་འདི་ནི་ཚེས་བྱུང་འཕགས། །
 གང་གིས་གརྒྱའི་བྱེ་སྡེད་ཀྱི། དག་བཙུག་བསད་པར་གྱུར་པ་བས། གང་གིས་མདོ་སྡེ་
 སློང་བྱེད་པའི། སྡིག་པ་འདི་ནི་ཚེས་བྱུང་འཕགས། །”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་
 ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག །ལུས་དངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཚོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་
 རྒྱས། བྱུང་པར་ཚོས་དགོན་མཚོག་གི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཚོས་དགོན་མཚོག་གི་སྐྱབས་འོག་དུ་ཚུད་པར་
 བསམ། དེ་ནས་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལན་གང་མང་བརྗོད།
 འདིའི་སྐྱབས་སུ་དམིགས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཉན་རང་རྣམས་དང་དཔའ་པོ་མཁའ་འགོ་
 ཚོས་སློང་སྤངས་ལ་སོགས་པའི་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་
 ཅི་སྐྱ་སྐྱ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་
 སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱུང་
 པར་དུ་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ། དགོ་འདུན་ཀྱི་དབྱེན་བྱས་པ། དགོ་
 འདུན་ཀྱི་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྐོ་སྐོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་དགོ་འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་

¹ སྡེ་བཀའ། མདོ་སྡེ། ༥ ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ཤོག་གངས་ ༤ རྟེན་ ལམ་གྱི་བུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཛམ་གུའི་ནི་སྤྱིང་འདི་ནི། མཚོད་རྟེན་
 ཅི་ཡོད་ཀུན་བཞིག་པས། གང་གིས་མདོ་སྡེ་འདི་སྤངས་ན། སྡིག་པ་འདི་ནི་བྱུང་པར་ཆེ། གང་གིས་གང་གྱའི་བྱེ་སྡེད་ཀྱི། དག་བཙུག་དག་
 བསད་པ་བས། གང་གིས་མདོ་སྡེ་འདི་སྤངས་ན། སྡིག་པ་འདི་ནི་བྱུང་པར་ཆེ།” ཞེས་སོ།

སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག། །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར།
 ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལྷང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། །བྱང་པར་དུ་
 ཡང་དགོན་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་བྱིན་རླབས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ལྷགས་ནས་དགོན་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་
 བསམ། དེ་ནས་སྐྱབས་འགོ་མདོར་བསྐྱུས་ནི། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་གྱི་མཚོག་
 རྣམས་ལ། །བྱང་ཚུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཚེ། །ཞེས་བརྗོད་པས་ཚོགས་ཞིང་
 ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་སྣ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ལྷགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 བསམགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱང་པར་དུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་
 སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག། །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར།
 ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལྷང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། །བྱང་པར་དུ་
 ཡང་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ལྷགས་ཏེ། དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་བསམ།

སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་སྤྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་
 གྱིས་། །འགོ་ལ་བན་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག། །སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་
 བྱིས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱོམ་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་སྦྱུང་བའི་སྦྱོན་སེམས་དང་། བདག་གིས་
 མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱིན་སོགས་པ་འོལ་ཏུ་
 སྤྱིན་པ་དུག་དང་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་སྐྱེད་པ་མཐའ་དག་

ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ལས་རང་འབྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་
 བས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་རང་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱུར་ལམ་གྱིས་སྐྱུར།
 སྐྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རའོ་སྐྱམ་དུ་ང་རྒྱལ་སྐྱོམ་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
 གྲུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་གསུང། ཞི་གནས་གཙོ་བོར་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་གྱི་ཐད་དུ་
 སྐྱེ་བ་ན་མ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཞི་
 གནས་སྐྱོམ་པའི་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱོམས་པས་ཚོག་གསུང། རང་ཐུབ་
 པའི་དབང་པོར་གསལ་བའི་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འབྲོས། མཐའ་སྐྱོར་ན་
 ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་
 དབང་པོའི་གོ་འཕང་ལ་བཞོན་པར་བསམ། དེ་ནས་ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ། རང་
 རྒྱུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་རྒྱུགས་ལ་སྤང་བའི་ཆགས་སྤང་གི་དབང་གིས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་བརྟུག་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉི་རིང་ཆགས་
 སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྐྱོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་། གནས་པར་སྐྱུར་ཅིག །གནས་
 པར་བདག་གིས་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱེ་མ་སྐྱས་བྱིན་གྱིས་བརྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་
 སྐྱོམ་པ་ནི་བཏང་སྐྱོམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་
 ཅི་མ་རུང་། ལྡན་པར་སྐྱུར་ཅིག །ལྡན་པར་བདག་གིས་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱེ་མ་
 ལྡན་བྱིན་གྱིས་བརྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སྐྱོམ་པ་ནི་བྲལས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་བར་སྐྱུར་ཅིག །བྲལ་བར་
 བདག་གིས་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱེ་མ་སྐྱས་བྱིན་གྱིས་བརྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སྐྱོམ་
 པ་ནི་སྐྱིང་རྗེ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་

དང་མ་བུལ་ན་ཅི་མ་རུང་། མི་འབྲལ་¹བར་གྱུར་ཅིག །མི་འབྲལ་²བར་བདག་གིས་བྱའོ།།
 དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་བར་སྐྱེ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་
 ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་
 བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་
 བསགས་པའི་སྡིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱད་པར་དུ་ཡང་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཚད་མེད་བཞི་སྐོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ནད་གདོན་སྡིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་
 ཞིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལྷང་
 རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། རྒྱད་པར་དུ་ཡང་རང་གཞན་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཚད་མེད་བཞི་ལ་གནས་པར་བསམ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་
 མེད་བཞི་སྐོམ་པ་སྡོན་དུ་བཏབ་ནས། རྒྱད་པར་སེམས་ཅན་སྐྱབས་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་ལ་
 མི་བཟོད་པའི་སྤོང་རྩེ་ལྷགས་བྲག་པོས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་
 ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་ལམ་ཟབ་མོ་སྐྱེ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐོ་ནས་བྱང་
 ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་བསྐོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྐྱེ་མ་པ་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་
 གང་ཡང་རུང་བ་བྱ། སྐྱུར་བ་ལན་གཉེས་སྐོས་པའི་དོན་ལ། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ་ཆེན་
 པོས། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་བསྐོམ་པའི་སྐོ་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་བ་སྐྱུར་
 བ་དང་པོའི་དོན་དང་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྐོ་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་བ་
 སྐྱུར་བ་གཉེས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་པ་ཡིན། ཡང་ན་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་
 བསགས་པ་ལ་མི་སྐོས་པར་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་སྐྱུར་བ་དང་པོའི་དོན་

1 མ་དབེན། མ་བུལ་
 2 མ་དབེན། མ་བུལ་

དང་། སྡིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་སྲུང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་སྐྱུར་བ་གཉིས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་པ་
 ཡང་ཡོད། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སློབ་ཏུ་བྱས་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་སྐྱེས་ན་འཚང་
 རྒྱ་བ་ལ་སྐྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དགོ་བཤེས་སྟོན་པས། རྟེན་གང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
 ལས་རྩོ་བོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཆེ་བ་སྲུང་གསུང་བ་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོས། མཉན་ན་ཚིག་མི་ཟེན། བསམས་ན་དོན་མི་ལོ། །བསྐྱོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་
 བའི་སློབ་མཁུ་ཤིན་ཏུ་ཚུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཁུ་ལ་བརྟེན་བ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་བ་
 དང་། རྟེ་ལོས་རྣམ་ཅོ་བ་ལ། “སོགས་འདོན་ཀུན་གྱི་མཚོག་གྱུར་པ། ལྷ་མ་ཡིན་ནོ་རྣལ་
 འབྱོར་པ།”¹ ཞེས་དང་། ཚོག་ཅོག་པའི་ཞལ་ནས། “སློམ་བསྐྱུར་གྱིས་གྲོལ་བར་ཐེ་ཚོམ་
 ཟ།། མོས་གྲུས་ཀྱིས་གྲོལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད།”² ཅེས་དང་། “སྐྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་དཀར་
 བའང་དཀར། རྗེ་བཙུན་མ་རང་དམར་ནའང་དམར། ཀྱི་དོ་རྗེ་རང་སྟོ་ནའང་སྟོ། ང་ནི་གང་
 དུ་འདུག་ཀྱང་ལྷ་མའི་སྐྱུང་བ་དང་བྲལ་མ་སྟོང་། ཚེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་བའམ་དེ་ད་
 ཡོང་ཡོང་འདྲ།”³ ཞེས་གསུང་།

དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ལ། ལྷ་མ་མཚོན་པའི་སྐྱགས་ཀྱི་ཚོགས་
 ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་དང་། དམར་ཁྲིད་འདི་གའི་སྐྱགས་ཀྱི་ཚོགས་ཞིང་གསལ་
 འདེབས་ཚུལ་གཉིས་ལས་གང་བྱས་ཀྱང་ཚོག་པས། ལྷ་མ་མཚོན་པའི་སྐྱགས་ཀྱི་ཚོགས་
 ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་དཔག་བསམ་གྱི་སྟོང་པོ་ཡངས་ཤིང་
 རྒྱ་ཆེ་བ་ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུས་ཡོངས་སུ་མཛེས་པ་དེའི་དབུས་སུ་སེང་གི་ཆེན་པོ་
 བརྒྱུད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཚོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟེང་ཁར་སྐྱ་ཚོགས་བརྒྱ་

1 གཞུང་གཞན་དུ་བྲངས་པ་མང་ཡང་རྟེ་ལོ་པའི་གསུང་དོ་མ་གང་གི་ནང་ཡོད་གསལ་པོ་མ་ཤེས།
 2 མ་དཔེད། སྐན་
 3 མ་རྟེན།
 ༤ བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སློབ་འདི་ཉིད་གང་ཡོད་མ་ཤེས།

འདབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་འདབ་མ་འོག་མས་སེང་ཁི་ཅུང་ཟད་ཁེབས་པ།
 དེ་ནས་འདབ་མ་རྣམས་རྒྱ་རྗེ་རྒྱུང་རྗེ་རྒྱུང་དང་དབངས་རྗེ་མཐོ་རྗེ་མཐོར་སོང་བའི་དབྱས་
 གྱི་འདབ་མ་བཞི་པའི་ལྟེ་བར་སྣ་ཚོགས་པད་རྒྱ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་རང་གི་
 འིན་ཚན་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་གསུམ་ལྡན་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པའི་དགེ་སློང་གི་ཆ་ལུགས་ཚན་སྐྱུ་
 མདོག་གུར་ཀུམ་གྱི་མདངས་དང་ལྡན་པ། ལུག་གཡས་ཚོས་འཆད། གཡོན་མཉམ་གཞག་
 གི་སྟེང་ན་བདུད་ཅིས་གང་བའི་སྣང་བཟེད་བསྐྱམས་པ། སྐྱུ་ལ་ཚོས་གོས་ཏུར་སྐྱིག་གི་
 མདོག་ཚན་གསོལ་ཞིང་། དབྱུ་ལ་པཎ་ལྷ་གསེར་གྱི་མདོག་ཚན་གསོལ་བ། མཚན་དཔེས་
 བརྒྱན་པའི་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཚན་སྐྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་གྱི་ལུང་པོའི་
 དབྱས་ན་ཞབས་རྗེ་རྗེའི་སྐྱིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་ལུགས་ཀར་རྒྱལ་བ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ་
 པ། དེའི་ལུགས་ཀར་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་། དེའི་གཡས་གྱི་འདབ་མ་ལ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་གསུང་
 གྱི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་དང་། གཡོན་གྱི་འདབ་མ་ལ་འཁོར་ལོ་སྣོན་པའི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་
 དང་། མདུན་གྱི་འདབ་མ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་དང་། རྒྱབ་
 གྱི་འདབ་མ་ལ་གྱེ་རྗེ་རྗེའི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེའི་འོག་གི་
 བརྒྱའི་འདབ་མ་ལ་དུས་འཁོར་དག་ལག་གཤེད་དམར་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་
 གྱི་སྣ་ཚོགས་གཞན་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེའི་འོག་མ་ལ་ཀུན་རིག་རྣམ་
 པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གྱི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་དང་། དེའི་འོག་མ་
 ལ་རྣམ་སྣང་མཛོད་བྱང་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་རྒྱུད་གྱི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་
 བཞུགས་པ། དེའི་འོག་མ་ལ་ལྷ་བ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཞེད་སོགས་བྱ་རྒྱུད་གྱི་སྣ་ཚོགས་
 རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེའི་འོག་མ་ལ་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་
 དང་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྷ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེའི་འོག་མ་ལ་
 ཉེ་བའི་སྤྲས་ཚེན་བརྒྱད་སོགས་བྱང་ལྷ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་

བདེ་དེའི་འོག་མ་ལ་རང་རྒྱལ་བཅུ་གཉིས་སོགས་དང་། དེའི་འོག་མ་ལ་གནས་བརྟན་བཅུ་
 གྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཉམ་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེའི་འོག་མ་
 ལ་ཆོས་སྐྱོད་སྤང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོད་པས་བཞིར་
 དུལ་འཁོར་སྤང་བྱི་ཟེའི་ཆོགས་ཀྱིས། འཕགས་སྤྱེས་པོ་གྲུལ་གྲུལ་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས། ལྷུང་
 རྒྱལ་པོ་སྤྱན་མི་བཟང་སྤྱེའི་ཆོགས་ཀྱིས། གཞོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྱིས་གཞོན་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་རང་ལ་བར་ཆད་བསྤང་བའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ། དེ་
 བས་སྐྱ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཕྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྐྱ་མའི་གངས་དང་མཉམ་པ་སྤྱིར་
 སྤྱོད་པས་སྤྱི་འཕྲོས་པའི་སྤྱེ་མོར་སྤྱ་ཆོགས་བད་ཆེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་རྒྱལ་བ་
 རོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཉམས་ལེན་གྱིན་རྒྱབས་བརྒྱད་པའི་སྐྱ་མ་ཉི་ལོ་རྒྱ་རོ་དཔལ་མཆོག་འོ་རྟེ་བ་
 ལ་སོགས་པས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། འོད་ཟེར་གཡས་སྤྱོད་པས་སྤྱི་འཕྲོས་པའི་སྤྱེ་མོར་
 སྤྱ་ཆོགས་བད་ཆེའི་སྤྱིར་དུ་རྗེ་བཅུ་གྲུལ་པ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། འོད་ཟེར་གཡོན་སྤྱོད་པས་
 སྤྱི་འཕྲོས་པའི་སྤྱེ་མོར་སྤྱ་ཆོགས་བད་ཆེའི་སྤྱིར་དུ་རྗེ་བཅུ་གྲུལ་དངས་ལ་འཕགས་པ་
 ལྷ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཐབ་མོ་རྣེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ།
 མདུན་སྤྱོད་པས་སྤྱི་འཕྲོས་པའི་ཐབ་མོ་རྣེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་མ་དེ་ལ་རང་ལ་དངོས་སྤྱི་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྐྱ་མ་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་མི་སྤྱོད་ཆོགས་
 ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཉིའི་རྣམ་
 བར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱུལ་པའི་བཞོན་པ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་བ་སྤྱོད་པ་བཅུ་འཕྲོ་བར་བསམ།

ཎ དམར་ཁྲིད་འདི་གའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ནི། རང་གི་
 མདུན་གྱི་ཐད་དང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སྤྱི་སེང་གི་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཞེག་པའི་རིན་པོ་

ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པ་ཞིག་དང་། དེའི་སྟེང་གི་རྒྱབ་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བར་སེང་གི་ཆེན་
 བོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཚུང་དུ་ཞིག་གི་སྟེང་ཁར་སྣ་ཚོ་གསུམ་པད་ཚྲ་ཉི་
 མའི་དགྱེས་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་ངོ་བོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སླ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམས་པ་རྒྱལ་
 བ་ཤུག་ཐུབ་པ་སྐྱུ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་སྟེ་དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྷན་པ། ཞལ་གཅིག་
 ཐུག་གཉེས་གཡས་ཚོས་འཆད། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་རྩིས་གང་བའི་
 ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་པ། སྐྱུ་ལ་ཚོས་གོས་དུར་སླིག་གི་མདོག་ཅན་མངོས་པར་གསོལ་བ།
 མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། སྐྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་
 གྱི་ལུང་པོའི་དགྱེས་ན་ཞབས་གཉེས་དོ་རྗེའི་སྐྱེལ་ཤུང་གིས་བཞུགས་པ། ལྷ་མ་ཐུབ་པའི་
 དབང་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སླ་མའི་གངས་དང་མཉམ་པ་སྟེང་སྟོགས་སུ་འཕྲོས་
 པའི་སྟེ་མོར་སེང་ཁྲི་པད་ཚྲའི་གདན་ལ་རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱལས་
 བརྒྱད་པའི་སླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡས་སྟོགས་སུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
 པའི་སྟེ་མོར་པད་ཚྲའི་གདན་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་སླ་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡོན་སྟོགས་སུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྟེ་མོར་པད་ཚྲའི་
 གདན་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཐབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་སླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་
 བཞུགས་པ། མདུན་སྟོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྟེ་མོར་སེང་ཁྲི་པད་ཚྲའི་གདན་ལ་དྲིན་ཅན་
 ཅ་བའི་སླ་མ་ལ་རང་ལ་དངོས་སུ་ཚོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་
 བཞུགས་པ། དེ་དག་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སེམས་དབའ་བོ་དབའ་མོ་
 བསྟན་བསྐྱུང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་
 གི་མདུན་ན་གདན་ཁྲི་ལུན་ཚོགས་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཚོས་རྣམས་
 འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུ་ཉིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་སྤྱི་འོལ་ཏུ་གང་ལ་གང་
 འདུལ་གྱི་སྐྱུལ་པའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་སྟོགས་བཅུར་འཕྲོ་བའི་གཙོ་འཁོར་

བཅས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཚོ་དཀར་པོ། མགོན་པར་ཞུ་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་རྩོམ་པོས་
 མཚན་པར་གསལ་ལམ་གྱིས་བཏབ་ནས། རྣམ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀའི་རྩོམ་ས་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་
 ལྷན་དངས། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཅིང་། ། བདུད་སྡེ་དཔུང་བཅས་མི་
 བཟད་འཛོམས་མཛད་ལྟ། དངོས་རྣམས་མ་ལུས་ཡང་དག་མཁའི་གྱུར་པའི། ། བཙུན་
 ལྷན་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། ། བཙུན་ལྷན་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་
 དུ་མ་རྒྱ། འགྲོ་ལ་བཅེ་ཕྱིར་ཐུགས་རྗེ་རྣམས་སྤངས་ཤིང་། ། ཞེས་སོགས་ལྷན་འདྲེན་དམ་
 ཚིག་པ་སོ་སོ་ལ་བསྟེན་པ། ལུས་ཁང་བསྐྱེད་པ། ལྷ་ལུས་གསོལ་བ་སོགས་བྱས་ནས།
 བསལ་སྤང་གི་གནད་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུལ་དང་བཅས་འབྲུལ་བ་ལ། དང་
 བོར་ཐུག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། རང་གི་ལུས་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་
 པར་སྤྱུལ་ནས་ཐུག་བྱ་བ་ལུས་ཀྱི་ཐུག་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་
 མགོ་རེ་རེ་ལ་ཁ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཁ་རེ་རེ་ལ་ལྷེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱུལ་ནས་སྤྲོན་
 པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟོད་དབྱངས་བརྗོད་པ་དག་གི་ཐུག་དང་། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་སྤྱོན་
 ཀུན་ཅད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྷན་དུ་བསྟུས་ནས་ཡིད་ཀྱིས་འདུད་པ་ཡིད་ཀྱི་ཐུག་སྟེ། ལུས་དག་
 ཡིད་གསུམ་གྱི་སློ་ནས་ཐུག་འཚལ་བ་ནི། ལུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་ཀྱི་བས་བསྐྱེད་པའི་
 ལྷ། ། མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སློང་བའི་གསུང་། ། མ་ལུས་ཤེས་བྱ་རི་བཞིན་གཟིགས་
 པའི་ཐུགས། ། འགྲུའི་རྒྱལ་སོ་དེ་ལ་མགོས་ཐུག་འཚལ། ། ལུས་པ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་
 གཉེན་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། མཚོག་སྟེ་དུལ་བའི་སྟེ་དང་གྲགས་པའི་སྟེ། སེང་བཟང་ཀུ་ས་ལི་
 གཉེས་གསེར་སྤིང་པ། རྒྱ་ཚེན་སྤོད་པའི་བརྒྱུད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། ། འཇམ་དབྱངས་
 ཡོད་མེད་སྤོགས་འཛིག་སྤྱི་སྤྱོད་དང་། ། རྣམ་གྲགས་པ་རིགས་པའི་ལུ་བྱུག་ཆེ། ། སངས་
 རྒྱལ་དགོངས་སྤོང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཏེ། ། བབ་མོ་ལྷ་བའི་བརྒྱུད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་དོན་རྗེ་འཆང་།། མཚོག་གཟེགས་ཉི་ལོ་བ་དང་རྒྱ་རོ་བ།།
 དབལ་མཚོག་འྲི་བྱི་བ་དང་ཨ་ཉི་བ། །ཉམས་ལེན་གྱིན་རྒྱལ་བ་བརྒྱུད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།།
 དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྐྱེན་རས་གཟེགས།། དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་
 འཇམ་པའི་དབྱངས།། གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཚོང་ཁ་བ།། ལྷོ་བཟང་གྲགས་
 པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་བཀའ་བསྐྱེད་པ་བས།།
 མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་དབལ་ལ་དབང་བསྐྱེད་ཞིང་།། ལྷོ་བཟང་ཚོས་གྱི་མདུན་ས་མངོས་པའི་
 རྒྱན་།། འཇམ་དབལ་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།། དགོ་ལེགས་རབ་དཀར་ཚོགས་
 གཉིས་གོམས་པའི་མཐུས།། དབལ་ལྡན་སྐྱ་བཞིའི་གོ་འཕང་མཚོག་བརྟེས་ཀྱང་།། བཟང་
 པོའི་མངོན་པས་གདུལ་བྱ་མི་འདོར་བའི།། དབལ་ལྡན་སྐྱ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།།
 རབ་འབྱམས་ཚོས་གྱི་དགོངས་དོན་འབྲེད་པ་ལ།། མཁས་མང་དབུས་ན་རྒྱལ་མཚན་ཉིག་
 ལྟར་མངོས།། དབལ་ལྡན་སྐྱ་སྐྱབ་གཉིས་པ་ཚོས་གྱི་རྗེ།། བཟང་པོའི་མཚན་ཅན་ཞབས་
 ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་རྣམས་གྱི།། བཙུན་རྣམས་
 བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་མཐུས།། ཚེ་གཅིག་ཉིད་ལ་དོན་རྗེའི་སྐྱ་བརྟེས་བ།། འཆི་
 མེད་རྣལ་འབྱོར་མཚོག་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།། དབལ་ལྡན་སྐྱ་མ་བདེ་ཆེན་དངོས་གྲུབ་ཀུན།།
 ཀུན་ལ་སྐྱེན་མངོན་ལྷོ་བཟང་དོན་རྗེ་འཆང་།། སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་རྗེ་བཙུན་སྐྱལ་
 པའི་སྐྱ།། ལྷོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།། ལྷོ་ཚེ་ཐུགས་བསྐྱེད་སྐོན་ལམ་
 གྲུབ་པའི་མཐུས།། ད་ལྟ་ལྷོ་བཟང་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་པོ་འཛིན།། དགག་སྐྱབ་སྐྱང་སྐྱང་བལ་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་བ།། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།། དགོ་ལེགས་ཡོན་
 ཉན་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས།། དྲི་མེད་ལྷོ་བཟང་བསྐྱེད་པའི་ཁང་བཟང་ཅེར།། ཚོས་གྱི་
 རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་དབལ་ལོན་ཅན།། དབལ་ལྡན་སྐྱ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།།
 དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་མཁྱེན་བཅེ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི།། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལུང་རྟོགས་

དམ་ཚེས་ཀྱི།། བཤད་སྐྱབ་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་མཚོག་གྱུར་བ།། ཡོངས་འཛིན་དམ་
 པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་སྐྱ་མ་རྩོ་རྩེ་འཚང་།། གང་ལ་
 གང་འདུལ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བརྒྱུད་ནས།། མཚོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྦྱོལ་མཛད་
 པའི།། རིན་ཅན་སྐྱ་མ་རྩེས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། རྟོན་པ་སྐྱ་མེད་སོགས་དང་། ཕྱག་གྱུར་
 འོས་པ་སོགས་བྱ། བཟང་སྦྱོད་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱེད་ནསྦྱོ་གསུམ་བསྐྱེམས་པའི་ཕྱག་ལ།
 རི་སྦྱེད་སྤྱད་པ། ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སྤོགས་རེ་བ་
 དང་དུས་རེ་རེའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་གྱི། སྤོགས་བཅུ་ག་དང་དུས་གསུམ་གར་བཞུགས་
 པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་བསམ་བ་ཐག་བ་ནས་སྦྱོ་གསུམ་གྲུས་པས་ཕྱག་
 འཚལ་བའོ།། སྦྱོ་གསུམ་སོ་སོའི་ཕྱག་ལ། ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི། བཟང་པོ་སྦྱོད་པ། ཞེས་སོགས་
 ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། སྤོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་
 དུལ་དུ་མངོན་སུམ་བ་ལྟར་དམིགས་ནས་རང་གི་ལུས་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་རབ་དང་གྲངས་
 མཉམ་པར་སྐྱལ་ནས་ཕྱག་བྱ་བའོ།། དེ་ཡང་ལུལ་རྣམས་ཀྱི་བཟང་པོའི་སྦྱོད་པ་ལ་དང་
 པའི་སྦྱོབས་བསྐྱེད་ལ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཉེའོ།། ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ནི། རྒྱལ་གཅིག་སྦྱང་
 བ་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྒྱལ་བ་རབ་རེ་རེའི་སྦྱང་ན་ཡང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དབྱུས་ན་བཞུགས་
 པ་ལ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་མོས་པ་བསྐྱེད་པའོ།། དག་གི་ཕྱག་ནི། དེ་དག་
 བསྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། དུལ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེས་པ་
 ཟད་མི་ཤེས་པ་ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་དབག་ཏུ་མེད་པ་དང་། མགོ་རེ་རེ་ལ་ཁ་དབག་ཏུ་མེད་
 པ་དང་། ཁ་རེ་རེ་ལ་ལྗེ་དབག་ཏུ་མེད་པར་སྐྱལ་ནས་སྦྱོན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའོ།།
 འདིར་དབྱངས་ནི་བསྦྱོད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡན་ལག་ནི་རྒྱ་སྟེ་ལྟའོ།། རྒྱ་མཚོ་ནི་མང་པོའི་ཚིག་
 བོ།། མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་ནི། མཚོད་འབྲེང་རྒྱས་པ་ལྟར་རམ་མདོར་བསྐྱེན་མཚོད་པ་ལ་སྐྱ་

ན་ཡོད་པའི་མཚོན་པ་ནི། མེ་ཏོག་དམ་པ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། མེ་ཏོག་
 དམ་པ་ནི་ལྷ་དང་མིའི་མེ་ཏོག་མད་དུ་བྱུང་བ་སིལ་མ་རྣམས་སོ།། འབྲེང་བ་ནི་མེ་ཏོག་སྐྱ་
 ཚོགས་སྡེལ་ཏེ་བརྒྱས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀའང་དངོས་དང་བཅོས་མ་ཐམས་ཅད་དོ།། སིལ་
 སྐྱ་ནི་ཕི་ཐང་སོགས་རོལ་མོ་རྒྱུད་ཅན་ལ་སོགས་པ་དང་དུང་དང་གླིང་བྱ་ལ་སོགས་པ་
 འབྲུད་པ་དང་རྩ་རྩ་འཁར་རྩ་ལ་སོགས་པ་བརྟུང་བ་དང་ཉིང་ཤག་སོགས་དགོལ་བ་རྣམས་
 སོ།། ལྷག་པ་ནི་སྟོས་ཞིམ་པོའི་སྟེ་གྲུའོ།། གདུགས་མཚོག་ནི་གདུགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་
 བོ།། མར་མེ་ནི་སྟོས་མར་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིམ་ལ་འོད་གསལ་བ་དང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཉེན་མཚན་རོ་མི་ཤེས་པ་སྟེ་བྱུའི་འོད་གསལ་བ་འབྲུལ་བ་རྣམས་སོ།། བདུག་པ་ནི་བདུག་
 སྟོས་སྐྱར་བ་ད་ལྟ་སྟོས་རེར་དུ་གྲགས་པ་འདི་དང་། ལྷ་གཅིག་པ་ཨ་ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་ཀ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་སོ།། ན་བཟང་དམ་པ་ནི་གོས་ཀྱི་མཚོག་བོ། །དྲི་མཚོག་ནི་སྟོང་གསུམ་
 དུ་དྲི་དང་ལྷང་བའི་དྲིས་བསྟོས་པའི་ཚུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།། བྱེ་མ་སྐྱར་མ་ནི་སྟོས་
 ཞིམ་པོའི་བྱེ་མ་གཏོར་བ། བདུག་ཏུ་རུང་བའི་སྐུམ་པོར་བྲས་པའམ་དགྱེལ་འཁོར་དྲིས་
 པའི་ཚོན་བྱེ་སྟེལ་བའི་རིམ་པ་རྒྱ་དང་རྩམས་རི་རབ་དང་མཉམ་པའོ།། བཀོད་པ་ནི་གོང་མ་
 ཀུན་གྱི་མཐར་སྐྱོར་བ་སྟེ་པལ་ཆེ་བ་དང་སྐྱས་པ་དང་སྐྱ་ཚོགས་ལ་བྱའོ།། ལྷ་ན་མེད་པའི་
 མཚོན་པ་ནི། མཚོན་པ་གང་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ལྷ་ན་ཡོད་པ་
 ནི་འདི་ག་ཉེན་པའི་མཚོན་པ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་
 ཚེན་རྣམས་ཀྱིས་བཟང་དགུ་སྐྱུལ་པའོ།། ཚིག་རྒྱུ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་གོང་མ་དེ་གཉིས་མ་
 ཚང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ཏེ་བྱུག་དང་མཚོན་པ་དང་ཀུན་སྟོང་དང་ཡུལ་སྟོན་པའོ།།

སྟེག་པ་བཤགས་པ་ནི། རང་གི་སྐྱར་བྲས་ཀྱི་སྟེག་པ་ལ་ཁོང་པར་དུག་སོང་བ་ལྟ་
 བྱུའི་འགྲོད་སེམས་དང་ཕྱིན་ཚད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱ་སྐྱམ་པའི་སྟོམ་སེམས་ཡང་ཡང་

བཏང་ལ་ལོང་བྱང་ཆེ་སྒོམ་གསུམ་སོ་སོའི་བཤགས་པའི་¹མཚམས་སྐྱ་སྒྲ་མ་རྗོང་འཛིན་
 མ་བྱང་ཚུབ་ལྷུང་བཤགས་²སོགས་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་སྒོམ་གང་སྟོགས་བྱ། དེ་ཡང་
 ཉེས་པ་སྐྱ་མ་ལ་འགྲོད་ཅིང་སྤྱི་མ་སྒོམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟིང་ཐག་པ་ནས་མ་བཤགས་ན་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲར་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ། སྐྱེས་པ་ནམས་ཀྱང་ཉམས་ནས་
 འགྲོ་ཞིང་རང་གིས་སྒྲར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་ཁོང་བར་དུག་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་སེམས་
 དང་སྤྱི་ཚད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་སྐྱམ་པའི་སྒོམ་སེམས་སྟིང་ཐག་པ་ནས་བྱས་ན་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲར་མ་སྐྱེས་པ་ནམས་གསར་དུ་སྐྱེ། སྐྱེས་པ་ནམས་གོང་འཕེལ་དུ་
 འགྲོ་བས་སྟོན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ནམས་སྤྲིག་ལྷུང་བཤགས་པ་ལ་སྐྱུགས་གཅིགས་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་སྟེ། རོ་བོ་བོད་དུ་འགྲོན་པའི་ལམ་ཁར་ཉེས་པ་སྤུ་ཞིག་བྱང་ཚོད་དུ་གདའ་བས་དེ་མ་
 ཐག་ཚོང་པའི་སྐྱ་བསྐྱེལ། མཐུལ་སྐྱེལ། བཤགས་པ་མཛད། ད་གཤེགས་ཁོ་བོ་དེའི་འགྲོ་
 ལ་ཤི་ན་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་གསུངས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་གར་འགྲོན་དུ་ཤིང་གི་མཚོད་ཉེན་ཞིག་
 བསྐྱམས་ནས་འབྲལ་དུ་བཤགས་བསྐྱམས་མཛད་ནས་སྤྲིག་ལྷུང་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་
 པ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དང་པོར་ཚོས་ལྷུང་དགོན་པར་སྐྱུགས་དམ་
 ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་བསལ་སྐྱུང་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བར་མཛད་ནས་སྐྱུ་དབང་
 རྒྱལ་པོ་ཐོག་མར་ཞལ་གཟིགས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་ཕུ་སོ་སྐྱ་ཞལ་གཟིགས་པ་
 སོགས་བྱང་བས་རང་རེ་ནམས་ཀྱང་སྟོན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱུ་འབྲངས་
 བས་སྟོབ་དགོས་པ་ཡིན། བཟང་སྟོན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱེད་ན། འདོད་ཆགས། ཞེས་
 སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྒྱ་དུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་སྐྱུས་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བདག་གིས་བཀྱིས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་རང་གིས་དངོས་སྐྱུ་བྱས་པ་

¹ མ་དཔེར། བཤགས་པ་ནི།
² མ་དཔེར། བཤགས་

དང་། གཞན་གྱི་དུ་བཅུག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བཤོ། དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ནི་ཅི་མཆིས་པ་ཞེས་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་བྱུང་ནས་
 སྐྱེས་ལ་འགྲོད་ཅིང་སྤྱི་མ་ལ་སྟོམ་པའི་སེམས་གྱིས་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ན་སྐྱེད་
 བྱས་འཕེལ་བ་འཆད་ཅིང་སྤྱི་མ་རྣམས་འགྲོ་འཆད་དོ། ཉེས་པ་ལས་སྐྱེད་སྟོག་པའི་སྟོམ་
 སེམས་དག་པོ་མེད་ན་མི་འཆབ་པོ་མི་སྟེད་དོ། སྐྱེད་ཆད་ཀྱང་གཅོད་ཅིང་སྟོམ་པར་བགྱེད་
 ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་སྤྱིག་པ་མི་འཇོད་པའི་སྟོང་དུ་རྩུབ་སྐྱེས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་འདུལ་བ་
 རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་གསུངས། དེས་ན་ཉེས་པ་སྟོང་སྐྱེད་བ་རྣམས་ནི་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་
 དུ་སྟོང་སྟོམ་པ་དང་སྟོང་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་ན་ཉེན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ཅམ་དུ་སྟོང་
 སྟོམ་པའི་སྟོམ་སེམས་མང་དུ་བྱས་ན་ཉེས་པ་ལས་སྐྱེད་སྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དོན་ཆེད་པའི་
 གཞན་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི། རང་གཞན་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་རྫོམ་སེམས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་
 ཐག་པ་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེད་ན་སྟོན་བྱས་པའི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
 བར་འབྱུང་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ལ་
 བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་ལས་དབུལ་པོ་དེས་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པ་དགོ་བ་ཆེ་བར་
 ཐོབ་གསུངས་པ་དང་། འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། འབད་བ་རྒྱུང་དུས་རྒྱལ་
 ཆེན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན། དགོ་བ་བྱས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་རྫོམ་སེམས་ལྟ་བུ་བྱས་ན་
 དགོ་བ་མི་འཕེལ་བའི་སྟོང་དུ་རྒྱུད་འཇོལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བཅུས་ཀྱི་དགོ་བ་
 བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ། “རང་དོན་རྣམ་སྟོན་སྟེད་སྤངས་པས། དགོ་བ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་བར་
 འབྱུང་།། ‘འགྲོད་པར་ཡང་ནི་མི་བྱ་ཞིང་།།’ བྱས་པར་གྱུར་ཀྱང་བསྐྱེད་མི་བྱ།།”¹ ཞེས་

¹ རྗེ་བསྟན། དབུ་མ། ཞི་སྟོབ་དཔོན་སྐྱེད་དེ། བསྐྱེད་བཅུས། ཤོག་གྲངས་ 35། ལས་བྱུང་པའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་ལ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ།
 ‘འགྲོད་པར་ཡང་ནི་མི་བྱ་སྟེ།།’ ཞེས་སོ།

གསུངས་པའི་སྤྱིར། མདོར་ན་སྤྱོད་གསུངས་བཅུ་འཛིན་གྱིས་བཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ།
གང་ཟག་སྒྲ་པོ་དེའི་དགོ་བའི་པན་ཡོན་རྒྱན་ནས་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པའོ།།

ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་ནི། གང་རྣམས་སྤྱོད་གསུངས་བཅུ་འཛིན་གྱིས་བཞེས་སོགས་ཚིགས་
བཅད་གཅིག་སྟེ། རང་གི་སྤྱོད་ཞིང་གི་རྒྱལ་ལྷ་རབ་དང་གྲངས་མཉམ་པར་སྐྱུལ་ནས་འདིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་ན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་མི་
བསྐྱོར་བར་ཅང་མི་གསུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་པན་བ་
དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དུ་རང་གིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་རེ་
རེ་སྤུལ་ནས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་གིས་
གྲང་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་
བསམས་པ་ནི། དེ་ནས་སྤྱོད་རྣམས་སྟོན་པའི་དུང་དུ་སྤྱོད་གསུངས་ཞེས་པ་ནས། ཚོས་གྱི་འཁོར་
ལོ་དམ་པ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་དང་འབྲ། དེ་ལྟར་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གིས་ཚོས་གྱིས་མོངས་པའི་ལས་བྱས་པ་དང་
གཞན་གྱི་ཚོས་གྱི་བར་ཆད་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིག་པ་འདག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ལྷ་
ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། ལྷ་ངན་འདའ་སྟོན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་
བཅད་གཅིག་སྟེ། སྤྱོད་གསུངས་བཅུ་འཛིན་གྱིས་བཞེས་སོགས་ཚིགས་ཚུལ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ། འགྲོ་
བ་རྣམས་ལ་པན་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དུ་རང་གི་སྤྱོད་ཞིང་གི་རྒྱལ་ལྷ་རབ་དང་
གྲངས་མཉམ་པར་སྐྱུལ་ནས་བསྐྱུལ་བའམ་བསྐྱུལ་བ་ལས་གྲང་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་ལས་མི་
འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བསམས་ནས། ལྷ་ངན་འདའ་སྟོན་ཞེས་
སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་བརྗོད། དེ་ཡང་རང་ལ་དངོས་སུ་ཚོས་ལེགས་པར་སྟོན་ཅུས་
པའི་སྤྱོད་མ་སོགས་ལ་བརྟེན་བཞུགས་ཡང་ཡང་སྤུལ་ན་རང་གི་ཆེ་སྤྱོད་གྱི་ཡང་མཚོག་དུ་
འགྱུར་བ་ཡིན། བསྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་ནི། ལྷག་འཚོལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་

གཅིག་སྟེ། ལོང་གི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དགོ་བས་མཚོན་ནས་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འདུན་པ་དྲག་
 བོས་བསྐྱོ་བར་བསམས་ནས། རྒྱག་འཚལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་
 བརྗོད་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དགོ་ཅ་རྣམས་སྐྱ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྐྱོས་ན། སེམས་ཅན་དེ་དེའི་སྟོང་ནས་དགོ་ཅ་ཁབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཅམ་ལས་
 མ་བྱུང་ཡང་དགོ་ཅ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འཇོད་པ་ཡིན་
 ཉེ། རྫོགས་ཀྱི་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། “རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ཚུ་ཐིགས་ལྟར་།། རྒྱ་
 མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་འཇོད།། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྐྱོས་དགོ་བ་ཡང་།། བྱང་
 ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཇོད།།”¹ ཅས་གསུངས་པའི་སྱིད། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་
 བང་མཛོད་ལ་རི་ཅམ་ལོངས་སྟོན་གྲང་མི་ཟད་པ་དང་འདྲ། དེ་ནས་ལོག་ནས་འབྱུང་བའི་
 འདོད་པའི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པའི་སྱིད་དུ་མཐུལ་འབྱུལ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་
 དོན་འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་ཞུ་བའི་ཆེ་དང་པོར་འབྱུལ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་དེ་ནས་དོན་འདི་
 འདྲ་ཞིག་གནང་དགོས་ཞེས་སྟུན་དུ་གསོལ་བ་འཇམ་སྟུན་འབྱུལ་ཞུ་བ་དང་འདྲ། མཐུལ་དེ་
 ཡང་རབ་གསེར་དདུལ། འབྲིང་ཟངས་འཁར་བ། མ་འཕྲོར་ན་ཡང་ཤིང་སོགས་གང་ཡང་
 རུང་བ་ལ་བ་བྱུང་དང་བྱི་བཟང་གི་རྩལ་བྱུགས། ཚོམ་བྱ་ཡང་བྱི་བཟང་གི་རྩལ་སྐྱགས་ཉེ།
 མཐུལ་ཆེ་དུ་ཡང་མ་སོང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་རྒྱུད་དུ་ཡང་
 མ་སོང་བར། རབ་སྐྱོས་སྟོགས་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ལྟར་མ་སྟོགས་ན་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ལོངས་སྟོན་གླིང་བཞི་རི་རབ་
 དགོ་ཅ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཐག་པ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ལ་མཐུལ་
 ལུལ་ནས། དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། བཤེས་གཉེན་ལ་མ་

¹ ལུང་འདི་མ་རྟོད།

གྲུས་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་¹བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འདྲིན་པའི་བར་གྱི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐོ་
སྐྱ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་ལ་གྲུས་པ་སོགས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྐོ་སྐྱ་
མཐའ་དག་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་སྤྱི་ནང་གི་བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་
སྤྱིན་གྱིས་བརྒྱུད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསུང་བྲུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདེབས།
དེ་ནས་མདུན་གྱི་དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྐྱ་
མ་རིན་པོ་ཆེ། བདག་གི་སྤྱི་བོར་བད་ལྷའི་གདན་བཞུགས་ལ། ཞེས་སོགས་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་མན་དག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་པ་བྱ། དེ་ནས་སྐྱ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་
སྐྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ། མཐའ་སྐྱོར་ན་བཞུགས་པའི་ཞི་ཁོ་རབ་འབྲུམས་ཐམས་
ཅད་ལ་ལོག་པས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ལྷུ་སྟེ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་དང་། ཟབ་མོ་ལྷ་
བརྒྱུད་གྱི་སྐྱ་མ་རྣམས་ལ་ཐེམ། དེ་རྣམས་ཀྱང་འོག་མ་འོག་མ་ནས་རིམ་གྱིས་ལྷུ་སྟེ་རྒྱ་
ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་བྲུམས་པ་དང་ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱུད་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཐེམ། ཉམས་ལེན་གྱིན་
རྒྱུས་བརྒྱུད་པའི་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱང་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐེམ། ཚོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་གྱི་སྐྱ་མ་
རྣམས་ཀྱང་དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྐྱ་མ་ལ་ཐེམ། དེ་ཞིག་ལྷ་པོ་དེ་ལ་གསལ་སྤྱང་འདོན། དེ་ནས་
བྲུམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་སུ་བདག་པའི་ཐེམ་ཞིང་གདན་བད་ལྷ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་
སེང་ཁྲི་ལ་ཐེམ། དེ་ནས་དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྐྱ་མ་ཡང་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་སྐྱབ་པའི་དབང་པོའི་
སྐྱགས་ཀར་ཐེམ། དོ་རྗེ་འཆང་ཡང་སྐྱ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྱི་བོ་ནས་འོད་ནས་སྐྱགས་
ཀར་ལེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པར་བསམ་ཞིང་དེ་ལ་སྐྱབ་དབང་དོ་རྗེ་
འཆང་གསུང་བ་ཡིན། སེང་ཁྲི་བད་ལྷའི་གདན་གཉིས་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་དབང་པོའི་སེང་ཁྲི་
བད་ལྷར་ཐེམ། དེ་ནས་ཡང་དེ་ཞིག་སྐྱབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ལ་གསལ་སྤྱང་འདོན།
སྐྱབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་སྤྱི་བོའི་དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེམ་པས།

¹ མ་དཔེས། བརྒྱུདས་ཏེ་

རང་གི་སྤྱི་བོར་སེང་ཁྲི་བད་རྒྱ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་ངོ་བོ་རྟོན་ཅན་ཅ་བའི་སྤྱི་
 མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ལུག་ལ་སྤྱི་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་དབུ་གཙུག་ཉོར་
 དང་ལྡན་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉེས་གཡས་ས་གཞོན་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་
 ལྷོང་ན་བདུད་ཅིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་པ། ལྷུ་ལ་ཚོས་གོས་དུར་སྤྲིག་གི་མདོག་
 ཅན་གསུམ་མངོས་བར་གསོལ་བ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་
 བཞིན་ཅན། ལྷུ་ལས་སྤྱེས་པའི་འོད་གྱི་ལུང་པོའི་དབུས་ན་ཞབས་གཉེས་དོ་རྗེ་སྤྱིལ་
 ལྱང་གིས་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་ནས། ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུལ་དང་བཅས་པ་
 མདོར་བསྐྱུས་དབུས་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། ལུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་ཤེ་བས་བསྐྱུན་
 པའི་སྤྱ། ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། དངོས་བཤམས་
 ཡིད་སྤྱུལ་མཚོད་པ་མ་ལུས་འབྱུང་། ཞེས་པ་ནས། ལྱང་ཚུབ་ཚེན་པོར་བསྐྱོ། ཞེས་པའི་
 བར་དང་། ལྷིང་བཞི་ཉི་ལྔ་རི་རབ་རིན་ཚེན་བདུན། རིན་ཚེན་མཐུལ་ཀུན་བཟང་མཚོད་པའི་
 ཚོགས་། ལྷ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་འབྱུང་། ཕྱགས་རྗེས་བཞེས་ནས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ལྷུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ལྷ་མ་ལྟ་བུ་པའི་ལྷ། ལུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ལྷིབ་བྲལ་ཚོས་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་ལྷ་མ་ལྟ། ལུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བདེ་ཚེན་ལོངས་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་ལྷ་མ་ལྟ། ལུབ་དབང་མ། ལྷ་
 ཚོགས་སྤྱུལ་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་ལྷ་མ་ལྟ། ལུབ་དབང་མ། ལྷ་མ་ཀུན་འདུས་ལྷ་མ་ལྟ་བུ་པའི་
 ལྷ། ལུབ་དབང་མ། ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་མ། ལུབ་དབང་མ། སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་མ།
 ལུབ་དབང་མ། དམ་ཚོས་ཀུན་འདུས་མ། ལུབ་དབང་མ། དགེ་འདུན་མ། ལུབ་དབང་མ།
 མཁའ་འགོ་མ། ལུབ་དབང་མ། ཚོས་སྤྱོད་མ། ལུབ་དབང་མ། ལྷུབས་གནས་ཀུན་འདུས་
 ལྷ་མ་ལྟ་བུ་པའི་ལྷ། ལུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བདག་དང་མ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྤྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་སྤྱ་ཚོགས་

སྐྱོང་བ་འདི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྐྱོར་གཉེས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྟེན་བས་
 ལན་འདུག་པས། ད་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 བསམ་སྐྱོར་གཉེས་ཀྱི་སློ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ལུས་བར་སྐྱ་མ་སྐྱས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་
 ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་མ་སྐྱའི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྐྱ་སྐྱ་འོད་
 ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་
 ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱུང་བར་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྐྱོར་གཉེས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་
 སྤྲིག་སྤྲིབ་ནད་གདོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་
 ཞིང་རྒྱས། བྱུང་བར་དུ་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྐྱོར་གཉེས་ཀྱི་སློ་ནས་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བསྟེན་ལུས་པའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ།

གཉེས་པ་དངོས་གཞི་ལ་བཞི། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་
 ཉེས་དམིགས། བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ། སྐྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྐྱ་མ་སྐྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱགས་ཀ་ནས་རང་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་
 འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྐྱ་མ་རྣམས་སྐྱོས་ཏེ་མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པར་དམིགས་ནས་
 འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང་།
 རྒྱལ་བ་རྣམས་དགྲེས་པ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་མི་ཐོངས་པ་དང་། དན་འགྲོར་
 མི་སྤྱང་བ་དང་། ལས་ངན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྐྱབ་པར་དཀའ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྐྱོད་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་དྲན་པ་དང་སྤྲན་པས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་རྗེ་མཚོ་
 རྗེ་མཚོར་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྐྱག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་

གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་བཀུར་བས་ནི་ངན་འགྲོ་སྤྱོད་བའི་ལས་
 རྣམས་ཚེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་ལ་གཞོན་པ་སྤྲོ་མོ་ཅམ་མམ་མི་ལམ་དུ་ཡང་སྤྱོད་པས་ཀྱང་
 ལས་དེ་འདྲོངས་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཡོན་ལུས་
 བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་རྩ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་དབག་ཏུ་མེད་པ་
 གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་
 བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འབངས་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་རིམ་ལྔར།
 “མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས། ལྷ་མ་མཚོན་པ་ཡང་དག་བཅུམས། དེ་མཉེས་
 བས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི། ཡེ་ཤེས་མཚོག་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར།”² ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱལ་བ་རྣམས་དགེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་དམ་ཚིག་དང་སློབ་པ་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་མ་བསྐྱུངས་པར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་མཚོན་པ་ལུས་ན་མཚོན་པ་ལུས་
 བ་ཅམ་གྱི་པན་ཡོན་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དགེས་བཞིན་དུ་
 བཞེས་པའི་པན་ཡོན་མི་འབྱུང་། ལྷ་མ་གཅིག་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 བྱས་ནས་ལྷ་མ་དེ་མཚོན་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་མ་བྱངས་པར་ཡང་
 འོན་ཏེ་ལྷ་མ་དེའི་ལུས་ལ་བཞུགས་ནས་མཚོན་པ་ལེགས་པར་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་
 དབལ་ཞལ་ལྷང་ལས། “འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ། ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་
 ཏེ། སྐྱབ་པོ་གཞན་ལ་མཚོན་པ་ལེན། དེ་གཉིས་དེ་ཡིས་རང་གི་རྒྱད། ལས་ཀྱི་སྐྱབ་
 བ་དག་བྱེད་པའོ།”³ ཞེས་གསུངས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་སོངས་པ་ཡང་ཡིན་

1 མ་དབེན། རྩི་ལམ་དུ་སྤྱོད་

2 རྩི་བསྟན། རྒྱད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། སོག་གངས་པ་ ༥ ༣བཅ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཚོན་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་ནས་ནི། ལྷ་མ་ལ་མཚོན་ཡང་དག་བཅུམས། དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི། ཡེ་ཤེས་མཚོག་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།།

3 རྩི་བསྟན། རྒྱད་འབྲེལ། དེ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དབལ་ཞལ་ལྷང་། སོག་གངས་ ༡༥བ ༣ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་
 སྟེ། “འདི་ནི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ། ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་གཞན་ལ་མཚོན་པ་ལེན། དེ་ཡིས་དེ་མཉེས་རང་གི་རྒྱད། ལས་ཀྱི་
 སྐྱབ་པ་དག་བྱེད་དོ།” ཞེས་སོ།།

ཉེ། བོ་ཉོ་བའི་བེུ་བུམ་སྐྱོན་བོ་ལས། “དེ་བས་ཚོས་འབྲེལ་མ་བརྟགས་མང་མིན།།
 བརྟགས་ནས་བཟུང་ལ་སྐྱ་མར་གྲུས་བྲ།། མ་འོངས་སྐྱ་མས་མི་ཕོངས་ཚོས་ཉིད།། ལས་
 རྣམས་ཚུད་མི་བ་ལོན་སྲིད།།”² ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ལས་ངན་པ་དང་ཉོན་མོངས་
 པས་སྐབ་པར་དཀའ་བ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་བྱན་པ་དང་
 ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རེ་མཐོ་རེ་མཐོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ས་པཎ་
 ཀྱིས་། “བསྐྱལ་བ་སྐྱོང་དུ་བ་རོལ་སྲིན་པའི་ཚུལ།། མགོ་དང་རྐང་ལག་བདོག་པ་གཏོང་བའི་
 ཚོགས་།། སྐྱ་མའི་ལམ་འདིས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྐྱད།། རིམ་གྱོ་བྲས་ལ་དགའ་བ་སྐོམས་
 ཤིག་ཨང་།།”³ ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྐབས་གི་དོན་ཐམས་
 ཅད་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་བཀྱར་བས་ནི་ངན་
 འགྲོ་སྐྱོང་བའི་ལས་རྣམས་ཆེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་ལ་གོད་པ་སྤ་མོ་ཅམ་མམ་མི་ལམ་དུ་
 སྐྱོང་བས་ཀྱང་ལས་དེ་འདྲོངས་ནས་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོང་བོ་བཀོད་པའི་མདོ་
 ལས་། “རིགས་ཀྱི་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་ངོ་།། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བཟུང་བའི་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྐབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ།།”⁴ ཞེས་
 གསུངས། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཡོན་སྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ཅུ་རྣམས་ཟིལ་
 ཀྱིས་གཏོན་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། སི་བུ་འདི་རྒྱད་ལས།
 “གང་སྲིར་སྲོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་།། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་པས།།
 སློབ་དཔོན་བ་སྐྱའི་ཁྱད་གཅིག་མཚོག། །དེ་སྲིར་སློབ་དཔོན་མཚོད་བྱེད་པ།། སངས་རྒྱས་

1 མ་དཔེར། **བཟུངས་**
 2 གངས་ཅན་རིག་བརྒྱུད་སྐོ་འབྲེད་ལྗེ་མིག་ དེབ་བཅུ་བྲག་པ། རེུ་བུམ་སྐྱོན་བོ་ བོ་ཉོ་བ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་། 1997 ཤོག་གངས་1193
 3 ས་པཎ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ནང་རོལ་ཅམ་བལྟས་ཀྱང་མ་རྟེན་པས་རྗེས་སུ་ཞིབ་གཟིགས་དགོས་པ་གས་ཆེ།
 4 ལྗེ་བཀའ། མདོ་ལྗེ། ༥ སྐྱོང་བོ་བརྒྱན་པའི་མདོ། ཤོག་གངས་341བ7 ལས་བྱང་བའི་ལུང་ཁྱད་སྐྱུང་བཟོད་པ་སྐྱ་མ་མི་གསལ།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་¹གཟིགས།² ཞེས་གསུངས།

གཉེས་པ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་
ལོག་ན་ནི་ཆེ་འདིར་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་འཆེ་བ་དང་། སྤྱི་མར་ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
དཔག་དུ་མེད་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས། “དེ་འདྲའི་མགོན་ལ་བསམས་བྱས་
ནས་།། སློབ་མར་གྱུར་པས་བརྟན་ན་ནི།།” སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྟན་པས་ན།། དེས་
ནི་ཉལ་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་འཛོལ།།³ ཅེས་སོགས་དང་། དག་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་བྱངས་པ་
ལས་། “ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཅུ་ཉན་པ་ལ།། གང་གིས་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་པ།། བྱི་ཡི་སྐྱེ་
གནས་བརྒྱུ་སྐྱེས་ནས།། སྤེལ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།”⁴ ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ལག་
ན་དོ་རྗེ་དབང་བསྐྱུར་བའི་རྒྱུད་ལས། “བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་དག་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟན་
པ་བཤེད་པ་དག་གི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་རི་ལྟ་བུ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤྱད་མ་སྤྱ་ཞིག །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་འོན་ཀྱང་ཅུང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔའ་བོས་
བསྐྱེམས་ཏེ་དེ་ཉོན་ཅིག །མཚམས་མེད་ལ་སོགས་མི་བཟང་པ།། དཔུལ་བ་གང་དག་ངས་
བཤེད་པ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་སུ་བརྗོད།། དེར་ནི་བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་སོ།། དེ་ལྟ་
བས་ན་རྣམ་ཀུན་དུ།། རམ་ཡང་སློབ་དཔོན་བརྟན་མི་བྱ།།”⁵ ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་

1 མ་དཔེར། དབང་
2 སྤེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ༤ དཔའ་བོ་རྗེ་རྗེ། སྤྱི་བཤེད་འགྲེལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་འགྲེང་བ། བརྟན་པ་ལྷ་པའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ། འོག་གངས་༥༥བཟ
ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་སྤྱིར་སློབ་དཔོན་མཚོན་བྱེད་ལ། ཞེས་སོ།། གཞུང་དུ་སྤྱོད་པས་ཞེས་གསལ་ཡང་
དེར་མ་རྟོན་པས་འགྲེལ་བ་ལྷུངས་སུ་བཅོམ་ཡོད།
3 སྤེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རྒྱ་སློབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས། རྒྱ་མ་ལུ་བརྒྱུ་པ། འོག་གངས་༡༠བཟ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། སློབ་མར་གྱུར་ནས་བརྟན་ན་ནི།། ཞེས་སོ།།
4 སྤེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། སྤེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྩུ་གར་ཤེ། དག་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ། ལེའུ་བདུན་པ། འོག་གངས་༡༠བཟ། ལས་བྱུང་བ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཅུ་མཉན་པ་ལའང་།། གང་གིས་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་པ།། བྱི་ཡི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱུ་སྐྱེས་ནས།། སྤེལ་ཅན་
དུའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
5 སྤེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ༥ ལག་ན་དོ་རྗེ་དབང་བསྐྱུར་བའི་རྒྱུད། འོག་གངས་༡༤༡བཟ། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་དག་

མཉམ་སྐྱོད་ལས། “སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སློབ་པ་དག །མི་ལས་དུ་ཡང་མཐོང་མི་བྲ།”¹ ཞེས་
 དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། “ལྷ་མ་ལ་བརྟམ་སློབ་སོགས་ལ་ཅི་ཡང་མི་འདྲེས་པར་ཐོས་བསམ་
 སློམ་གསུམ་ལ་འབད་བ་སྐད་བྲེད་པ་དག་ནི་རན་འགྲོའི་སློ་འབྲེད་པ་རང་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྗེ་
 ལྷིང་པོ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུད་ལས། གང་གིས་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་སྐད། དེ་ཡིས་རྒྱུད་ཀྱང་
 སྐྱབ་པའི་མཚོག །གཉིད་དང་འདུ་འདྲི་རྣམས་སྤངས་ཏེ། བསྐལ་བ་སློང་དུ་ལེགས་བསྐྱབས་
 གྲང་། དཔུལ་སོགས་སྐྱབ་པར་བྲེད་པ་ལོ།”² ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཚམས་
 མེད་གྱི་ལས་བྲེད་པ་དང་། ཚོས་སློང་དང་སོ་བར་གྱི་ཕམ་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྡིག་པ་ཆེན་
 པོ་བྲེད་པས་གྲང་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་འདི་ལ་མཚོག་འགྲུབ་གྲང་། ལྷིང་ནས་སློབ་དཔོན་སློབ་པས་ནི་
 བསྐལ་བ་སློང་གི་བར་དུ་བསྐྱབས་གྲང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་སོགས་གྱིས་གྲང་མི་
 འགྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལས། “སེམས་ཅན་མཚམས་
 མེད་བྲེད་པ་དང་། སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྲེད་པས་གྲང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། ཐེག་པ་
 མཚོག་ནི་འདི་ལ་འགྲུབ། ལྷིང་ནས་སློབ་དཔོན་སློབ་པ་ནི། བསྐྱབས་གྲང་འགྲུབ་པར་
 ཡོངས་མི་འགྱུར།”³ ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ལས། “ལྷ་མ་ལ་ཁྲིམ་སྐད་ཅིག་

སློབ་དཔོན་ལ་བརྟམ་པར་བྲེད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སློབ་པ་རྗེ་ལྷ་བུ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱབ་པ། ལག་ན་རྗེ་རྗེ་ལྷ་དང་བཅས་
 པའི་འདིག་ཉེན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་གྱིས་དེ་སྐད་མ་སྐྱ་ལོག །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་འོན་ཀྱང་ཚུང་ཞིག་བཟོད་པར་བྱའི། དཔལ་པོ་བསྐྱེམས་ཏེ་དེ་ཉེན་
 ཅིག་། མཚམས་མེད་ལ་སོགས་མི་བཟད་པ། དཔུལ་བ་གང་དག་པས་བཟད་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་སུ་བཟོད། དེར་ནི་བསྐལ་བ་མཐའ་ཡས་
 སོལ་། དེ་ལྷ་བས་ན་རྣམ་ཀུན་དུ། དེ་ལ་ནས་ཡང་བརྟམ་མི་བྲ།” ཞེས་སོ།

1 ཕྱི་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༩ རྒྱུ་འབྲུལ་བྲ་པའི་རྒྱུད། འོག་གངས་༥༥ན། ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སློབ་དཔོན་སློབ་པར་བྲེད་པ་དག །མི་ལས་
 དུ་ཡང་མཐོང་མི་བྲ།” ཞེས་སོ། །གཞུང་དུ་སངས་རྒྱུས་མཉམ་སྐྱོད་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དེར་མ་རྟེན་པས་རྒྱུ་འབྲུལ་བྲ་བར་ཁུངས་སུ་བཅོམ་ཡོད།
 2 རྗེ་རྗེ་ལ་བསྐྱོ་བཟང་གསུངས་པའི་གསུང་འབྲུམ། ༡ ལྷ་མ་ལ་ལྷ་བུ་པའི་འགྲེལ་པ་པེ་བ་ཀུན་སློང་། གཙང་དཔར། འོག་གངས་༡༩བ་༣ ལས་བྱུང་བ་
 ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། ལྷ་མ་ལ་བརྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་ལ་རྗེ་མི་སྐྱམ་པར་འདུག་ཅིང་བསྐྱོད་སྐྱོམ་ཡལ་བར་དོར་ནས་ལས་བསྐྱོམ་བ་སྐྱད་
 བས་གྲང་བར་འགྲོའི་སློ་འབྲེད་པར་གསུངས་པས་ཁས་ལེན་པའི་དམ་ཚིག་དང་སློམ་པ་བསྐྱུང་བ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་ལས་བསྐྱོམ་པ་དགོས་ཏེ།
 རྗེ་རྗེ་ལྷིང་པོ་རྒྱུ་གྱི་ལུ་འུ་བཞི་པ་ལས། གང་གིས་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་སྐད། དེ་ཡིས་རྒྱུད་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་མཚོག །གཉིད་དང་འདུ་འདྲི་རྣམས་
 སྤངས་ཏེ། བསྐལ་བ་སློང་དུ་ལེགས་བསྐྱབས་གྲང་། དཔུལ་སོགས་སྐྱབ་པར་བྲེད་པ་ལོ།” ཞེས་སོ།
 3 ཕྱི་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༩ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལུ་ལྷ་དང་པོ། འོག་གངས་༥༥ན། ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སེམས་ཅན་མཚམས་མེད་
 པས་སོགས་པ། སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྲེད་པ་ཡང་། དེ་རྣམས་ཀུན་གྲང་ཐེག་པ་ཆེ། མཚོག་གི་སྐྱབ་པ་འདིར་འགྲུབ་འགྱུར། སློབ་དཔོན་སློབ་པ་པོ་

གངས།། བསྐྱལ་བར་བསགས་པའི་དགོ་བཅོམ་ནས།། དེ་སྟེང་བསྐྱལ་བར་དཔུལ་སོགས་
 གྱི།། སྤྱག་བསྐྱལ་ཚོར་བ་དྲག་པོ་སྤྱང་།།”¹ ཞེས་སྒྲ་མ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 སྐྱེས་ན་བསྐྱལ་བ་གཅིག་ཏུ་བསགས་པའི་དགོ་ཚ་བཅོམ་ནས་བསྐྱལ་བ་གཅིག་གི་ཡུན་ཏུ་
 མནར་མེད་ཏུ་གནས་དགོས་པ་སོགས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་བར་ལ་རིགས་འགྲེ། གཞན་ཡང་
 ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་ནས་འགོ་ཞིང་། དེ་ཡང་ལོ་རེ་
 རེ་བཞིན་སྐྱོ་བ་རེ་རེ་བཞིན་ཞག་རེ་རེ་བཞིན། ཐ་ན་ཉི་མའི་སྤྱ་དགོང་ཚུན་ཆད་ཏུ་ཉམས་
 བས་འགོ། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མས་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། ལག་ན་དོ་རྗེ་དབང་
 བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། “གསང་བ་པའི་བདག་པོ། སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མས་ཇི་ལྟར་བལྟ་
 བར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཇི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འོ།”² ཞེས་གསུངས།
 མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲིག་གོགས་བསྟེན་ནའང་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་ཅིང་སློབ་འཕེལ་
 བས་མི་འདོད་པ་བསྐྱེད་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་བར་གསུངས་སོ།། འོ་ན་
 སྤྲིག་པའི་གོགས་དེ་གང་ལ་བྱ་སྟམ་ན། གང་དང་འགོགས་པས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་
 འཕངས་པའི་བསྐྱབ་བ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན། ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་སྤྲིག་པའི་གོགས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བེུ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས། “བྱང་
 ཚུབ་སེམས་གྱིས་འཕངས་པའི་བསྐྱབ་གསུམ། གང་ཏུ་གནས་པས་འཕེལ་བ་དེ་ཡུལ།།
 གང་དང་འགོགས་པས་འཕེལ་བ་དེ་གོགས།། དེ་ལས་བརྗོད་པ་ཡུལ་དང་གོགས་མིན།།”³
 ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྐས་རིན་པོ་ཆེས། “གང་དང་འགོགས་ན་ཉོན་མོངས་འཕེལ་འགྱུར་

གཞན་དག །བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་ཡོང་མི་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
 1 བྱང་འདི་མ་རྟེན།
 2 སྤེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 5 ལག་ན་དོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད། འོག་གངས་129བ3
 3 གངས་ཅན་རེག་བརྒྱའི་སློ་འབྲེད་སྤེ་མིག དེ་བ་བཅུ་དྲུག་པ། བེུ་བུམ་སྟོན་པོ་ པོ་ཉོ་བ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་། 1999 འོག་གངས་
 36193 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་རྒྱུ་གསུམ་པ་རྩུང་མི་འད་སྟེ། ‘གང་ཏུ་གནས་པས་འཕེལ་བ་མཐུན་ཡུལ།’ ཞེས་སོ།།

ཞིང་།། རྩོམ་བསམ་སྐྱོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་ལ།། བྱམས་དང་སྡིང་རྗེ་མེད་པར་སྐྱུར་
 བྱེད་པའི།། རྩོགས་ངན་སྡོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།”¹ ཞེས་དང་། དམ་བ་གོང་མ་
 འགའི་ཞལ་ནས། སྡིག་པའི་རྩོགས་པོ་ཡིན་ཟེར་ནས་གོས་སུ་རེ་ཉ་ཕྱོག་བ་ཞིག་མི་ཡོང་སྟེ།
 །ལ་ཚ་བ་སྡིང་ཉེ་བ་བཞིན་བྱེད། ཚ་རྒྱུན་དམ་དུ་མ་རེ་སྟེ། ར་སུན་འབྲ་བ་ལྟེན། ཐབས་
 གྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འབྲལ་བར་བྱེད། ཚེ་འདིའི་མདུན་མ་ལ་སྡོར་ན། བ་མ་
 ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་བདུན་ཡིན་པས་དེ་དང་རྒྱབ་སྡོད་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། གཞན་ཡང་
 དན་བ་ཉེར་གཞག་ལས། “འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྲུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་
 བ་ནི་སྡིག་པའི་རྩོགས་པོ་སྟེ་དེ་ནི་དུག་གི་སྡོང་པོ་ལྟ་བུའོ།།”² ཞེས་དང་། ལྷང་འདས་
 ལས། “བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྩོགས་ངན་བ་ལ་འཇིགས་བ་ལྟར་སྤང་པོ་ཆེ་སྡོམ་བ་ལ་
 སོགས་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལུས་ཙམ་འཇིག་པར་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་མས་ནི་དགོ་བ་དང་
 སེམས་རྣམ་པར་དག་བ་གཉིས་ཀ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།”³ ཞེས་དང་། ཚོམས་ལས།
 “དད་པ་མེད་ཅིང་འཇུངས་པ་དང་།། རྩུབ་དུ་སྐྱ་ཞིང་སྲུག་དོག་ཅན།། མཁས་པས་བཤེས་
 པར་མི་བྱ་ཞིང་།། སྡིག་ཅན་མི་དང་འཕྲོགས་མི་བྱ།། གལ་ཏེ་སྡིག་པ་བྱེད་པ་དང་།། སྡིག་
 མི་བྱེད་པས་བསྐྱེན་ན་ཡང་།། སྡིག་པ་བྱེད་པར་དོགས་སྡེ་ཞིང་།། མི་སྐྱབ་པ་ཡང་འཕེལ་
 བར་འགྱུར།།”⁴ ཞེས་དང་། དགོ་བཤེས་སྡོན་པའི་ཞལ་ནས། ཐ་མ་ཞིག་རྩོགས་བཟང་པོ་

1 རྒྱལ་སྲས་རྩོགས་མེད་བཟང་པོའི་གསུང་འབྲུག། བཀའ་འབྲུག་ཚོར་བྱ། འོག་གྲངས་ 31བ3 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་དང་འཕྲོགས་ན་
 དུག་གསུམ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་།། རྩོམ་བསམ་སྐྱོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་ལ།། བྱམས་དང་སྡིང་རྗེ་མེད་པར་བསྐྱུར་བྱེད་པའི།། རྩོགས་ངན་སྡོང་
 བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།
 2 སྡི་བཀའ། མདོ་སྟེ། 2 མདོ་དན་བ་ཉེར་གཞག་འོག་གྲངས་ 306བ7 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྲུག་
 རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་བ་ནི་སྡིག་པའི་རྩོགས་པོ་དུག་གི་སྡོང་པོ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།” ཞེས་སོ།།
 3 ལྷང་འདི་མ་རྟེན།
 4 སྡི་བཀའ། མདོ་སྟེ། 2 ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས་ཉེར་ལྡ་བ། འོག་གྲངས་ 337བ7 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དད་པ་མེད་ཅིང་
 འཇུངས་པ་དང་།། དེའི་ཉེན་བྱེད་ཐ་མ་ཅན་དག་དང་།། མཁས་པས་བཤེས་པར་མི་བྱ་ཞིང་།། སྡིག་ཅན་མི་དང་འཕྲོགས་མི་བྱ།། དད་ལྡན་སྐྱབ་པར་སྡེ་
 བ་དང་།། རྩོམ་བསམ་སྐྱོམ་པའི་ལས་ལ་ཞེ་སྡོར་བྱེད་ཏེ།། མི་མཚོག་དག་དང་འཕྲོགས་པར་བྱ།། སྡིག་པའི་རྩོགས་པོ་མི་
 བསྐྱེན་ཅིང་།། སྡེ་སྲུང་བ་བསྐྱེན་མི་བྱ།། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་བྱ་ཞིང་།། སྡེ་སྲུང་དམ་བ་བསྐྱེན་བར་བྱ།། དེ་ལྟ་བུ་དག་བསྐྱེན་བྱས་

དང་འགྲོགས་ཀྱང་འབྲིང་ལས་མི་ཐེང་། རབ་ཅིག་ཐ་མ་དང་འགྲོགས་ན་ཐ་མར་འགྲོ་བ་ལ་
ཚོགས་མེད་གསུང་།

གསུམ་པ་བསམ་བས་བསྟེན་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩ་བ་དད་པ་སྤྱད་བ་ནི།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས། བདག་གི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས། རྒྱུད་ལྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་སྟོགས་མའི་དུས་སུ་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་གསུངས་
པ་བཞིན་དུ་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་སངས་རྒྱས་དངོས་རང་ཡིན་
སྟུང་དུ་བསམ། འོན་ཀྱང་སྡེ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་སྟོགས་མའི་དུས་སུ་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་གསུངས་
པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། གྱི་དོར་ལས། “སྤྱི་མའི་དུས་སུ་གྱུར་བ་ན། ང་
ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ།”¹ ཞེས་དང་། གྱུར་ལས། “གང་ཉིད་དོ་རྗེ་སེམས་དབའ་
ཞེས་ཏེ། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན།། སེམས་ཅན་པན་གདགས་དམིགས་ནས་
འི་ཏེ། ཐ་མལ་བ་ཡི་གཟུགས་སུ་གནས།།”² ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། “ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་
པ་ན། ང་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན།། ང་ཡིན་སྟུང་དུ་ཡིད་བྱོམ་ལ། དེ་ཆེ་དེ་ལ་
གྱུས་པ་བསྐྱེད།།”³ ཅེས་དང་། “མ་འོངས་ཐ་མའི་དུས་སུ་ན། ང་འི་བྱིས་པའི་གཟུགས་

ན།། ཕྱིག་པར་མི་འགྱུར་ལོགས་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

1 ལུང་འདི་མ་རྟེན།

2 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༥ མཁའ་འགྲོ་མ་རྗེ་གྱུར། འོག་གྲངས་༤༧༡ ལས་བྱུང་བའི་འདྲ་སྟེ། “དོ་རྗེ་སེམས་དབའ་ཇི་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་སློབ་
དཔོན་གཟུགས་འཛིན་ཏེ།། སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་དམིགས་ནས།། བལ་བའི་གཟུགས་སུ་གནས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

3 གཞུང་འདི་ཆར་ཆེན་ཆོ་གསལ་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་མ་ལུ་བཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་དངོས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་འབྲེད་སོགས་ལས་བ་ཚུ་ཅན་ལྟ་སྤྱང་གི་མདོ་
ཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། བཀའ་འགྱུར་ནང་མདོ་དའི་མཚན་བྱང་དང་ལུང་ཆོག་གཉིས་ཀ་མ་རྟེན།

དང་ནི། ལྷ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་གཞུགས་སུ་སྟོན།¹ ཞེས་དང་། “སློབ་དཔོན་དང་ནི་དོ་
 རྗེ་འཛིན། ཐ་དད་པར་ནི་མི་བརྟག་གོ།”² ཞེས་སྐྱ་མ་དང་དོ་རྗེ་འཆང་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟ་
 དགོས་པ་ལ་སྐྱ་མ་ལས་ལྷག་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་
 ལ་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་མི་འཕྲོད་སྟེ། བྱ་ཡུལ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་ལས། “དེ་ཡང་
 སྐྱ་མ་བས་བཟང་བའི་དོ་རྗེ་འཆང་རམ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞིག་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི།
 གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་མི་འཕྲོད་པོ་”³ ཞེས་དང་། མར་བས་རྣམ་འདྲེ་བྱེད་
 དུ་གཟིམས་པའི་ཐོ་རངས་པཎ་ཆེན་རྣམས་ལས་ལྷན་པས་ལམ་ལ་ཡི་དམ་དགེས་བ་དོ་རྗེ་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱུལ་ནས་བྱ་མར་སྟོན་ཚོས་གྱི་སློ་གོས་མ་ཉལ་
 བར་ཡར་ལ་ལོངས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྲིད་རང་གི་ཡི་དམ་དགེས་བ་དོ་རྗེ་རྟེན་དང་བརྟེན་
 བར་བཅས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡང་མེད་པར་འདུག། སྲིད་རང་ལ་སྐྱུག་འཆོལ་ལམ་ཡི་དམ་ལ་སྐྱུག་
 འཆོལ་གསུངས་པས། མར་བས་ཡི་དམ་དགེས་བ་དོ་རྗེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ལ་
 སྐྱུག་འཆོལ་བས། རྣམ་འདྲེ་ཞལ་ནས། “སྐྱ་མ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ན། སངས་རྒྱས་བྱ་བའི་
 མིང་ཡང་མེད། བསྐྱལ་བ་སྟོང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། སྐྱ་མ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་།
 ཡི་དམ་སྐྱ་མའི་སྐྱུལ་བ་ཡིན།”⁴ གསུངས་ཤིང་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱུགས་ཀར་ཐིམ། དེའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་གནད་ཀྱིས་ད་ལྟོད་ལ་མི་རྒྱུད་རིང་པོ་མི་ཡོང་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡང་སེམས་
 ཅན་གྱི་སྐྱལ་བ་ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་
 དང་འཆོམ་པར་སྐྱ་ཚོགས་པའི་གཞུགས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ཡབ་སྐུས་མཛུལ་བའི་

1 ལུང་འདི་མ་རྟེན།
 2 ཐེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རྒྱ་སློབ་དཔོན་ཉ་དབྱེདས། རྐ་མ་ལྷ་བརྟེན། ཤོག་གངས་༡༠བ།
 3 གཞུང་འདི་ལག་ཤོན་མ་བྱུང་།
 4 བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་འབྲེང་ལས་མར་བའི་རྣམ་ཐར་མཛོད་བ་དོན་ལྷན། ཤོག་གངས་༥༠བ། ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྐྱ་མ་མེད་པའི་གོང་རོལ་
 བ། སངས་རྒྱས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མེད། བསྐྱལ་བ་སྟོང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། སྐྱ་མ་དག་ལ་བརྟེན་ཉེ་འབྱུང་། བྱ་བ་ལགས། འདི་དག་ཁོ་མོའི་
 སྐྱལ་བ་ཡིན་གསུངས།” ཞེས་སོ།

མདོ་ལས། “བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པའི་ཆ་བྱད་དང་། ལ་ལར་བདུད་ཀྱི་ཆ་བྱད་ཀྱིས།། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ།། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་རུས།། བྱད་མེད་ཆ་བྱད་
 ལྷོད་པ་མཛད།། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་གདལ།། འདོད་ཆགས་མི་མངའ་ཆགས་
 པའི་ཚུལ།། འཇིགས་པ་མི་མངའ་འཇིགས་པ་ལྟར།། རྫོངས་མེད་རྫོངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་
 ཏེ།། ལྷོས་པ་མ་ལགས་ལྷོས་པའི་ཚུལ།། ཞ་བ་མ་ལགས་ཞ་བ་ལྟར།། རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་
 ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བར་མཛད།།”¹ ཅེས་གསུངས། དེས་ན་
 བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་སྐབ་དབང་
 རོ་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་མཐོང་བར་སྐྱ་མ་ལྟས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་
 བཏབ་པས་སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་མ་ལྟའི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྔ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་
 བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་
 བས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 འདི་རྣམས་སྐབ་དབང་རོ་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་
 ཅད་སྦྱངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་
 ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བྱད་པར་དུ་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་འདི་རྣམས་སྐབ་དབང་རོ་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་

1 ལྷོ་བཀའ་དགོན་བཅེགས། ང ཡབ་སྲས་མཛལ་བའི་མདོ། ཤོག་གངས་ ༣ ༣ བ ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འད་ལྟེ། “བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པའི་ཆ་བྱད་
 དང་། ལ་ལར་བདུད་ཀྱི་ཆ་བྱད་ཀྱིས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ།། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་རུས།། བྱད་མེད་ཆ་བྱད་ལྷོད་པ་
 མཛད་དེ།། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་རྣམས་ན་ཡང་གདལ།། འཇིག་རྟེན་ཚོས་ཀྱིས་མི་གོས་ཏེ།། བད་མ་རྩུས་མི་ཆགས་པ་བཞིན།། འཇིན་པ་སྣ་ཚོགས་
 ཁམས་ཅན་ཀྱི།། འཇིག་རྟེན་འདི་རྗེས་འཇུག་མཛད།། དེས་ན་སྐྱེ་དགུ་འདི་དག་རྣམས།། བདུགས་མཚན་ཁྲོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཟོད།། ལ་ལར་
 བསྟུལ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན།། ལ་ལར་སྐྱ་བྱ་འདས་པ་བསྟན།། ལ་ལ་ན་ནི་འཁོར་ལོ་སྐྱོར།། ལ་ལར་སྐྱད་པ་སྐྱོད་པ་མཛད།། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་
 དོན་སྦྱང་དུ།། དཔྱེས་ཤིང་མགུར་ལེན་འོད་པ་མཛད།། བལུམས་མོ་དག་ཀྱང་འབྲིན་པར་མཛད།། སེམས་ཅན་སུས་ཀྱང་ཡོང་མ་འཚོལ།། འདོད་
 ཆགས་མི་མངའ་ཆགས་པའི་ཚུལ།། འཇིགས་པ་མི་མངའ་འཇིགས་པ་ལྟར།། སེམས་ཅན་རྣམ་པར་གཏུལ་དོན་དུ།། འཇིན་པ་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་
 མཛད་དེ།། རྫོངས་མེད་རྫོངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ།། བྱིས་པ་མ་ལགས་བྱིས་ཚུལ་ཀྱིས།། སེམས་ཅན་རྣམ་པར་གཏུལ་སྦྱང་དུ།། འཇིན་པ་རྣམ་པར་
 འབྲུལ་བ་མཛད།། ལྷོས་པ་མ་ལགས་ལྷོས་པའི་ཚུལ།། ཞ་བ་མ་ལགས་ཞ་བ་ལྟར།། རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
 འདུལ་བ་མཛད།།” ཅེས་སོ།།

རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་
 ཀྱང་མེད་ཡོན་ཏུན་ཀྱང་ལྡན་ཡིན་ལ། བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ལ་
 དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་འདུག་པས་སངས་རྒྱས་
 རང་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱུལ་ན། དེ་ནི་རང་སྐྱེད་མ་དག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་ཡང་རང་ཉིད་
 སྐྱེད་བ་མ་དག་པའི་དབང་གིས་ལེགས་པའི་སྐྱེད་མས་སྐྱོན་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཐོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཁྱིམ་
 མཐོང་བ་དང་། མི་ཉི་ཤམ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཤིང་བ་རི་བ་ཤག་གསོད་པ་སོགས་མི་
 འཚམས་པ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དང་། ལྷ་རོས་ཏེ་ལོ་བ་ཉ་གསོན་བསྐྱེད་པ་སོགས་
 སྐྱོན་པའི་སྐྱོད་པར་མཐོང་བ་དང་། དགོ་ཚུལ་ཆེན་ལྷན་པས་རྗེ་རྗེ་ཤག་མོ་མཛེ་མོར་མཐོང་བ་
 དང་། སྐྱོབ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་ཤིལ་བུ་པས་རྗེ་རྗེ་ཤག་མོ་ཤག་རྗེ་མོར་མཐོང་བ་དང་། སྐྱོབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་སྐྱོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ཞིང་སོ་བའི་
 མགོ་ལ་ཚོས་གོས་དགྱིས་པའི་ཁྱིམ་བཙུན་ཞིག་ཏུ་གཟེགས་པ་དང་། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་
 གཞོན་ཏུ་ལོར་བཟང་གིས་བྱང་སྲོང་རྒྱལ་བའི་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གདམས་ངག་ལྟར་རྒྱལ་
 བོ་མེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་ལྷུ་བ་ལ་ཕྱིན་པས། རྒྱལ་བོ་མེ་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཀྱི་བུ་
 བ་བྱེད་པ་དང་ཐུག་སྟེ་རྒྱལ་བོ་ནི་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱུས་པའི་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་འདུག །
 སྐྱོན་པོ་སྐྱོང་ཕྱག་བཙུ་དང་གཤེད་མའི་མི་དཔྱལ་སྐྱེད་འབྲ་བ་འཇིགས་འཇིགས་རྣམས་
 ཀྱིས་མིག་འདོན་རྐང་ལག་གཙོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱིམས་གཙོད་བྱེད་པ་མཐོང་བ་ན། རྒྱལ་བོ་
 མེ་འདི་ལ་ཚོས་དགོ་བ་ནི་མེད་སྟེག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་
 བ་ལྟ་གལ་ཡོད་སྐྱུལ་བུ་བསམ་པ་ན་ནམ་མཁའ་འཇམ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་བྱང་སྲོང་རྒྱལ་
 བའི་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གདམས་ངག་མི་བྱུང་ནམ་ཞེས་སྐྱུས་སོ། ། དེ་ནས་ཚོང་དཔོན་གྱི་
 བུ་གཞོན་ཏུ་ལོར་བཟང་གིས་རྒྱལ་བོ་མེ་ལ་སྐྱོར་བ་ལན་གསུམ་བྱས་པས་རྒྱལ་བོ་མེས་

ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་གཞི་ན་ལྷ་ལོ་ར་བཟང་ནང་དུ་ཁྱིད་ནས། ང་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 རྣམ་པར་ཐར་བ་སྐྱུ་མའི་རོལ་བ་བརྟེན་བ་སྟེ། ངའི་ཡུལ་ན་གནས་བ་རྣམས་པལ་ཆེར་མི་
 དགོ་བ་སྣ་ཚོ་གས་སྟོན་པས་གསོད་པའི་གཤེད་མར་སྐྱུལ་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་གསད་བྱའི་
 མིར་སྐྱུལ་བ་རྣམས་གསོད་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པས་ངའི་ཡུལ་ན་གནས་བ་རྣམས་ཉེས་
 པས་འདྲིལ་ཤིང་སྐྱོ་བའི་འུགས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
 བྱང་ས་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྟོན་སྟོགས་ཏེ་རང་གིས་
 རྒྱལ་སྟོན་ཚོས་བཞེན་དུ་བསྐྱུངས་པར་གསུངས་པ་དང་། སེ་ཡུལ་གྱི་དགོ་ཚུལ་གཉེས་
 ཀྱིས་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ལོ་བཅུ་གཉེས་སུ་བསྐྱུབས་ཀྱང་ཞལ་མ་གཟེགས་པས།
 འཕགས་པ་ཐུགས་ཇེ་རེ་ཚུང་བྱས་པས། ཇེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁར་བྱོན་ནས་
 ང་དང་ཁྱིད་ལ་ལས་འབྲེལ་མེད། འཕགས་པ་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་ཁ་བ་ཅན་ན་སྟོང་བཅོན་
 སྐམ་པོར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་ཡོད་དེར་སོང་གསུངས་པས་བོད་དུ་འོངས་ནས། སྟོན་ལུང་
 གི་མདར་རྒྱལ་པོས་ཆད་པས་བཅད་པའི་མགོ་དང་རྐང་ལག་དང་། དན་འབག་གི་གྱུར་
 གསེབ་ན་མགོ་བོའི་ར་བ་དང་། མིག་གི་ལུང་པོ་དང་རྐང་ལག་གི་འབལ་ཁང་མཐོང་བས་
 འཇམ་དཔལ་ཡང་བདུད་དུ་ཐལ། སྐྱུལ་བ་ཅིའི་སྐྱུལ་བ། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འདུག་
 སྟམ་དུ་སྦྱིར་ལོག་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྦྱར་བཀུག་ནས་མཇམ་བས། དབྱའི་ཐོད་བཤེག་
 བས་ཨ་མི་དེ་བ་བསྟན། ང་བོད་ཀྱི་ཞུ་བ་ལོ་ཡིན། ཁྱིད་གཉེས་འདྲིལ་མི་དགོས་ཀྱི་
 གསུངས། འོ་ན་སེམས་ཅན་འདི་ཅམ་གྱི་སྟོག་གཅོད་བ་ཞུ་བ་ལོ་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པ་ལ་ཟེར། ངས་རྒྱལ་སྟོན་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་བ་སྐྱུ་ཅམ་ཡང་བསྐྱུལ་མ་
 སྟོང་། ངའི་གདུལ་བྱ་འདི་རྣམས་ཞི་བས་མི་ཐུལ་བས། སྐྱུལ་པའི་མི་ལ་སྐྱུལ་པའི་ཆད་བ་
 གཅོད་བ་ཡིན། ད་ཁྱིད་གཉེས་གང་འདོད་རྗེས་པ་ལ་སྐྱར་གྱི་ཡུལ་དུ་སྟེབ་བ་ཞིག་འདོད་

༡ མ་དཔེན། བཟུངས་

ཟེའུ་ འོ་ན་རྒྱལ་ས་སྤེའི་སྣོད་སྤེའི་མས་ཁོངས་ལ་ཉོལ་ཅིག་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་
 རང་གི་ལི་ཡུལ་གྱི་བྲག་ཕྱག་གི་སྣོ་ཅན་ཉི་མ་ལྷག་ཤར་ནས་འདུག་ཅིང་སྤེའི་མ་ཡང་གསེར་
 དུ་སྐྱུར་ནས་འདུག། །དགེ་ཚུལ་གཉེས་ཀྱིས་དང་སོར་ལོག་ཉོག་མ་སྐྱེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 མཚོག་གི་དངོས་བྱུང་འཛོལ་རྒྱ། ཆེ་དེ་ལ་དངོས་བྱུང་དེ་ལས་མ་ཐོབ། སྐྱེ་བ་འདྲིའི་འོག་
 རོལ་ཏུ་དབྱ་བཅོམ་པ་རྒྱན་མེད་འཛོལ་གསུང་བ་དང་། མར་བས་རྗེ་བཙུན་མིད་ལའི་ལས་
 སྐྱིབ་སྦྱོང་སྤྱིར་དུ་མར་བའི་སྐྱེ་མཁར་དགུ་ཐོག་མ་གྲངས་དེ་ཅམ་ཞིག་ཁོང་རང་གཅིག་
 དུས་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་སྐལ་མ་རྒྱུང་རྒྱུང་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག། །སྦོལ་མ་གཞན་གྱིས་དབང་ལྷ་བའི་
 དབང་གལ་ནས་སྐྱུང་བའི་དུས་སུ་མིད་ལའི་སྤྱགས་དགོངས་ལ་ང་ད་ལྟ་རང་སའི་གཉིང་ལ་
 དེམ་སོང་ན་སྐྱམ་པའི་ཡིད་ཆད་མང་དུ་བཏང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་མིད་ལའི་ལས་སྐྱིབ་
 ཁོ་ན་སྦྱོང་བའི་སྤྱིར་དུ་མ་གཉོགས། མར་བ་རང་ལ་རང་འདོད་འཇི་བ་གཏན་ནས་མེད་
 བ་བཞིན་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་སྦྱོད་སྐྱ་ཚོགས་ཤིག་
 མཛད་པ་འདི་ལ་སྤྱགས་དགོངས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་མི་ཤེས་པས། དེས་ན་བདག་དང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ལ་སྦྱོན་ཉོག་གི་སྣོ་
 སྐྱེད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཅི་མཛད་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའི་དད་པ་ཆེན་པོ་བདེ་ལྷག་ཏུ་
 སྐྱེ་བར་སྐྱ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱེ་བའི་སྐྱ་མ་
 ལྷའི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྐྱ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྱིག་སྐྱིབ་
 ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱད་པར་དུ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཅི་མཛད་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་
 བའི་དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིག་སྐྱིབ་ནད་གདོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་
 ཅད་བྱང་ཞིང་དག། །དེ་དང་དེའི་ཉོགས་པ་སྤྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ། འདི་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་ནི། སྐྱ་མ་ལ་ལ་ནི་སྤྱགས་

གཏུམ། ལ་ལ་ནི་སྤྱོད་གས་སྤྱང་ཆེ། ལ་ལ་ནི་སེར་སྣ་ཆེ། ལ་ལ་ནི་བསྐྱབ་བ་ལ་གཡེལ། ལ་
ལ་ནི་མཁུན་བ་རྒྱང་སྐྱམ་བ་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱེ་མ་གང་ལ་རྒྱང་མ་དད་བ་རྣམས་ལ་རེ་
རེ་ནས་དམིགས་ཀྱིས་བཀའ་ནས་སྤར་བྱངས་པའི་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱང་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་
དབྱེད་ནས་སྐྱོན་ཉོག་གི་སྒོ་རྣམས་དགག་ཅིང་དད་བ་སྤྱང་སྤྱང་མ་སྐྱེས་བར་དུ་སྐྱོམ་བ་ནི་
གནད་ཡིན་གསུང་།

གཉིས་བ་བཀའ་འདྲིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ནི། རང་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་
མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས། བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་བདག་
ལ་བཀའ་འདྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བདག་གིས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་
དག་སྤངས་པའི་ཐར་བ་མཚོག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་
པོ་ཆེ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཐབ་མོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་འདི་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱོན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ཚོས་ཚིགས་བཅད་རེའམ་ཚིགས་བཅད་བྱེད་ཅམ་གྱི་སྤྱིར་སྐྱེ་ལ་སྐྱབས་གཞེར་སྟོང་
བཅུ་གས་བ་དང་མར་མེ་སྟོང་བཅུ་གས་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་རང་གི་བཅུན་མོ་ཡིད་དུ་
འོང་བ་དང་སྐས་གཅེས་བ་གོད་སྤྱིན་གཏུམ་པོར་ཐར་བཅུ་ག་བ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་
ཤས་སྐྱེ་མ་གསེར་སྤྱིང་བ་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གདམས་ངག་གསན་པའི་སྤྱིར་དུ་རྒྱ་
མཚོའི་སྟེང་ལ་གྲུ་རྗེས་བཅས་ནས་སྐྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྐྱོན་བ་དང་། སྐྱོན་གྱི་
ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཐང་ཆེན་པོ་བསྐོད་ཉེན་ཆེ་ལ་གཅན་གཟན་དང་
དུག་སྐྱེལ་མང་ཞིང་འདྲིགས་པ་ཆེ་བ་ལ་ལུས་སྐོག་ཁྲད་དུ་བསད་ནས་སྐྱོན་བ་ཡིན་ཏེ།
“ནགས་འབྲུག་པོ་ཞིག་ལ་ཐོན་དུས་མེད། ལ་རིང་པོ་ཞིག་ལ་བསྐོད་དུས་མེད། གཅན་
འཕྲང་དང་རྒྱ་ལ་ཐར་དུས་མེད། ཤིང་སྟོང་པོ་མི་རོ་རེངས་བ་འདྲ། ལམ་དེ་ཀུན་གྱི་

ཚེ་གང་བཤད་ཅོན། ལྷ་དང་ལྷ་འདྲེ་ཡང་སློབ་སྦྱོང་འདྲ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་
 དཀའ་སྤྱད་དེ་ལྷ་བྱ་མཛད་མོད་ཀྱང་། རང་རེའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
 དེ་ལྷ་བྱའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་མི་སྣོས་པར་གདམས་དག་རྣམས་པས་བྱ་ལ་སྤྲས་གསང་མེད་
 པར་སློབ་པ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པར་མཛད་པས་བཀའ་འདྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་ཡང་
 རྫོ་བོའི་ཞལ་ནས། བྱིད་ཀྱིས་དཀའ་བ་མ་བྱས་པར་ཚོས་ཟབ་མོ་རྙེད་པ་དོན་རེ་ཆེ་ཡིད་
 ལེགས་པར་སློབ་ཅིག་གསུང་བ་དང་། དེ་ཡང་དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་དུག་ཀྱང་ཚོས་ཟས་
 ཀྱང་ཚོས་ཉེ་འཆི་བ་ལ་སྤྲུག་པའི་ཆེ་སྤྲོད་པ་མཁའས་པ་ཞིག་གིས་དུག་ཚོས་པ་དེ་སྤྲུགས་སུ་
 བཅུག། ཟས་ཚོས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་བསྐྱུར། སྤྲོད་ཚོས་པ་དེ་འཆི་མེད་ཀྱི་བདུད་ཅིར་བསྐྱུར་ན་
 བད་པ་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་དང་སྤྲོད་པ་དེ་ལས་འདྲིན་ཆེ་བ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་མ་མཚན་ཉིད་
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་སློབ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དན་འགྲོར་སྤྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་
 བསགས་པ་རྣམས་སློབས་བཞིའི་སློབ་ནས་བཤགས་སུ་བཅུག་བསྤུས་དུ་བཅུག་ཆེ་འདིའི་
 དོན་དུ་བྱས་པའི་དགོ་ཅ་རྣམས་ཀྱི་མའི་དོན་དུ་བསྐྱུར། བྱི་མ་ལྷ་མའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་དགོ་
 བ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་བསྐྱོར་བཅུག་ན། སློབ་མ་དེ་ལས་དོན་
 ཆེ་བ་དང་སྤྲོད་མ་དེ་ལས་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་བ་མེད། རང་རེའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི་སྤྱ་བོ་ཉམ་ཐག་པས་འཆི་བ་ལ་སྤྲུག་པའི་ཆེ་གཟན་²བྱིན་ནས་གསོ་བ་ལྟར་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ལེམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཚོས་གསུང་བའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་
 པ་ལ་ཚོས་བསམ་སློབ་གསུམ་བྱེད་ལུགས་སོགས་བསྐྱབས་ནས་ལམ་ཟབ་མོའི་གནད་
 ཉོགས་སུ་བཅུག་པས་བཀའ་འདྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་

1 བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་འབྲིང་ལས་མར་པའི་རྣམ་ཐར་མཛོད་པ་དོན་ལྡན། ཤོག་གངས་༡༡བཟེ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། བཅའ་འཕྲང་དང་ཚུ་ལ་
 ཐར་དུས་མེད། ཉགས་མཐུག་པོ་ཅིག་ལ་ཐོན་དུས་མེད། ལམ་རིམ་པོ་ཅིག་ལ་བཟོད་དུས་མེད། ཤིང་སྤོང་པོ་མི་རོ་རེངས་པ་འདྲ། ལམ་དེ་ཀུན་
 ཀྱིས་སྤྲུག་བསྤུས་མཛོད་ཅོན། ལྷ་དང་ལྷ་འདྲེ་ཡང་སློབ་སྦྱོང་འདྲ།” ཞེས་སོ།
 2 མ་དཔེར། ཐན་

གྱིས་རིམ་གྱི་ལས། “འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གཅིག་ལུ་ཉིད། མན་ངག་རབ་ཏུ་སྟེར་བའི་སྲིད། རྫོ་རྗེ་སྟོན་དཔོན་དེ་བས་ལྷག །”¹ ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་
 བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གྲུས་པ་དང་བྱས་པ་དྲིན་དུ་གསོ་བ་
 མེད་ན། འཇམ་དཔལ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་རང་ལ་ཚོས་བསྟེན་ཀྱང་རང་
 རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་སྟེ་སྟེ། བོ་ཉོ་བའི་བེུ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས། “སྐྱ་མ་
 འིན་ལྷབས་ཆེ་དང་ཚུང་བ། དངོས་ལ་མ་ཡིན་རང་ལ་རག་ལས། བྱས་གསོ་མེད་ཅིང་
 ཡིད་མ་ཆེས་ན། འཇམ་དཔལ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དངོས་བྱོན་ཡང་། དེ་ཡི་དོན་དུ་ཅིར་
 ཡང་མི་འགྱུར། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་གྲུས་ཤིང་བྱས་གསོ། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་མ་མིན་
 ཡང་། དེ་ལ་དེ་ཡི་འིན་གྱིས་བསྐྱབས་འཇུག །དེ་བས་ཡིད་ཆེས་བྱས་གསོ་གལ་ཆེ།”²
 ཞེས་དང་། “སྐྱ་མ་དག་ལ་གྲུས་པ་མེད་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཡང་མི་མན།”³
 ཞེས་དང་། “དེ་བས་མ་ཁེངས་སྐྱ་མར་གྲུས་པ། དེ་ནི་དེ་ལ་དོ་གལ་ཆེ་གསུང་།”⁴ ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྲིད། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་སྟེ་བར་སྐྱ་མ་
 ལྷས་འིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏུ་གསོ་ལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་མ་སྐྱའི་སྐྱའི་
 ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྐྱ་སྐྱ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་
 རྒྱུངས། དེ་དང་དེའི་རྫོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 སྐྱེས་པར་བསམ། འདིར་སྐྱ་མའི་བཀའ་དྲིན་བྱེད་ཚུལ་ནི། བདག་ལ་སྐྱ་མ་འདིས་ཚོས་འདི་

1 རྗེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབས། རིམ་གྱི་ རིམ་པ་བཞི་པ། འོག་གངས་པ་ ༥ ༥ བཟ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ནི་རང་བྱུང་
 བཅོམ་ལྡན་འདས། གཅིག་ལུ་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ལྷ། མན་ངག་རྣམས་ནི་རབ་སྟེར་བས། རྫོ་རྗེ་སྟོན་དཔོན་དེ་བས་ལྷག །” ཞེས་སོ།
 2 གངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྟོ་འབྲེད་ལྗེ་མིག དེབ་བཅུ་དྲུག་པ། བེུ་བུམ་སྟོན་པོ། བོ་ཉོ་བ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་། ༡༩༩༡ འོག་གངས་པ་ ༣༡༥
 ལས་བྱུང་བ་ལས་ཆོག་རྒྱུད་བཅུད་པ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལ་དེ་ཡི་འིན་གྱིས་བསྐྱབས་འཇུག།” ཞེས་སོ།
 3 གངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྟོ་འབྲེད་ལྗེ་མིག དེབ་བཅུ་དྲུག་པ། བེུ་བུམ་སྟོན་པོ། བོ་ཉོ་བ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་། ༡༩༩༡ འོག་གངས་པ་ ༣༡༥
 4 གངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྟོ་འབྲེད་ལྗེ་མིག དེབ་བཅུ་དྲུག་པ། བེུ་བུམ་སྟོན་པོ། བོ་ཉོ་བ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་། ༡༩༩༡ འོག་གངས་པ་ ༣༡༥

གནང་བའི་དུས་སྐྱོན་འདི་དང་འདི་ཐོན། ཉེས་སྐྱོད་འདི་དང་འདི་ལས་ལོག། །དད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དང་འདི་སྐྱེས། སྐར་མ་ཐོས་པའི་ཚོས་འདི་གསར་དུ་ཐོས། སྐར་
 མ་རྟོགས་པའི་དོན་འདི་རྟོགས། ལུགས་བཅེ་བའི་དབང་གིས་ཟས་གོས་གནས་མལ་འདི་
 དང་འདི་ལྟ་བུ་གནང། འཕྲལ་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་སྟོན་ལ་ཚར་སྐྱར་བ་འདི་འདྲ་ལྷུག་པར་
 གསུངས་པས་བཀའ་རིན་ལོན་ཏུ་ཆེ་སྟོན་དུ་བཀའ་རིན་ཡོད་པ་རྣམས་འབྲེང་བ་ལ་བཤུར་
 བས་བཀའ་རིན་འདྲ་བར་བྱེད། བཀའ་རིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འདྲན་པའི་གྲས་པ་
 མི་བྱེད་ན་བདག་ཉིད་མ་རབས་ངན་པ་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། ལྷུའི་རྒྱལ་པོ་རྩ་སྐྱེའི་ཚོགས་བཅད་
 ལས། “རི་རྣམས་དང་ནི་ས་རྣམས་དང་། རྒྱ་མཚོ་བདག་གི་ཁུར་མིན་གྱི། ལྲས་པ་མི་
 གཞོ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་བདག་གི་ཁུར་ཆེན་ཡིན།”¹ ཞེས་དང་། “བཟང་ལ་ལན་ཡོད་
 བཟང་པོ་སྟེ། རིན་གཞོ་མེད་པ་ངན་པ་ཡིན།”² ཞེས་རྗེ་བཙུན་ས་པཎ་གསུང།

བཞི་བ་སྐྱུར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་མཉུན་དུ་གསལ་
 བཞིན་པའི་ངང་ནས། ལྷ་མ་ལ་ཟང་ཟེང་དབུལ་བ། ལུས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བ། བཀའ་
 བཞིན་སྐྱབ་པའི་མཚོན་པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ལྷ་མ་ལ་ཟང་ཟེང་
 དབུལ་བ་ནི། རང་གིས་གང་བཟང་བཟང་ནས་དབུལ་དགོས། བཟང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་
 ངན་པ་སྐྱལ་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་འོང་སྲིད། འོན་ཀྱང་རང་ལ་ངན་པ་ལས་མེད་
 པའམ། ལྷ་མ་རང་ངན་པ་དེ་ལ་དགེས་ན་ངན་པ་སྐྱལ་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད། ལྷ་མ་ལ་ལུས་ཀྱི་
 སྐྱོ་ནས་བསྟེན་བཀུར་བ་ནི། བསྐྱེད་ཉེས་ལྱི་བསྐྱུང་གཡོག་སོགས་བསྐྱབས་པས་ཡོན་
 ཏན་དཔག་མེད་འཛོལ་བ་རྗེས་སུ་འདྲན་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། ཁོ་

1 རྗེ་བཀའ་མདོ་སྟེ། ས་སྐྱེའི་རྒྱལ་པོ་རྩ་སྐྱེའི་ཚོགས་བཅད། འོག་གངས་མོ་ལོ་ལྟེ་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་རི་རབ་དང་། ས་
 རྣམས་བདག་གི་ཁུར་མིན་གྱི། ལྲས་པ་མི་གཞོ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་བདག་གི་ཁུར་ཆེན་ཡིན།” ཞེས་སོ།
 2 ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་མ་བྱི་གསར་རྟེན་ལྷུགས་བསྐྱེགས། བོད་ཚོ། ས་སྐྱ་པཎ་ཉ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ལྷུས་བྱེད་རྣམས་འབྲེད་གཞོན་ལུའི་མགུལ་
 རྒྱན། འོག་གངས་མོ་ལོ་ལྟེ་

བོ་གཞོན་ལུ་འུ་ས་ཀ་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ནས་སྐྱ་མའི་སྐྱབ་པ་ཞིག་གི་དུང་ལགས་
 པས་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་གནང་བར་ལུ་བྱས་པས། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་
 གྱི་ཞལ་ནས། མྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེ་ལུ་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་སྟེ་ལུས་
 ལོངས་སྐྱོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྐྱ་མའི་སྟོགས་སུ་དཀའ་སྐྱབ་མི་ལུས་གསུངས་ནས་གནང་དུ་མ་
 བཞེད། ཕྱིས་ཁོ་ལོ་ལ་འཆི་ལྟས་འདིགས་པ་ཞིག་གྲང་བྱང་ཁམས་གྲང་མ་བདེ་བ་ལ། དེ་
 སྐབས་སྐྱ་མ་ཡང་སྐྱེ་ཁམས་མ་བདེ་བ་ཞག་འགའ་བྱང་། དེ་དུས་ངས་ཉེན་མཚན་རྒྱན་མ་
 ཚད་པར་གཉིད་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བྱས་པར་བསྐྱུང་གཡོག་ཞབས་ཉོག་བྱས་པས་
 དེས་སྒྲིག་པ་ཚབས་ཆེན་དག་པ་འདྲ། དེ་ནས་གཞོད་ཀྱི་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གནང་ནས་སྐྱ་
 མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕགས་
 པ་འཇམ་དཔལ་དུ་དངོས་སུ་མཐོང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཆི་ལྟས་ལས་གྲང་གྲོལ། ཁམས་གྲང་
 ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་བྱང་། དེ་ནས་སྐྱ་དང་ཚད་མ་དང་སྟེན་སྐྱོར་དང་འདུལ་བ་མངོན་པ་སོགས་
 ལུང་དང་རིགས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཞོད་གོ། །སྟེ་སྐོད་གསུམ་
 བོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འདིགས་པའི་སྟོབས་པ་ཐོབ། ལྷ་འདྲེ་མི་གསུམ་ཀུན་གྲང་བྱམས་
 པ་བྱང་། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྲེགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ལུ་བ་དང་
 གཅིགས་ཆེན་པོ་གི་དུང་པའང་བྱང་། ལྷ་དུ་ཡང་དག་པའི་ཉོགས་པ་སྐྱེས། དེའི་ཆེ་སྐྱ་མས་
 བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ལོ་ལ་པན་པའི་དོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར་གདམ། གཞན་
 དག་གིས་གྲང་དེ་ལྷ་རྒྱས་ཀ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་འདུག་སྟེ་ཞེས་དང་། པཎ་ཆེན་
 ལྷ་རོ་པ་ཆེན་པོས་གྲང་། ལུས་སྟོག་ཐེད་ལ་བོར་ནས་དཀའ་སྐྱོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་
 པས་བཞེད་དོན་གྲུབ་པ་དང་། རྗེ་མར་པ་ལོ་རྩལ་གྲང་སྐྱ་མ་པཎ་ཆེན་ལྷ་རོ་པ་ཆེན་པོ་སྐྱ་
 གཤེགས་ཐེན་ནས་དད་པ་ལྷུགས་ཆེན་པོས་བཙམ་བས་སྐྱ་མ་དང་མཇམ་བའི་ལོ་རྒྱས་
 དང་། རྗེ་བཙུན་མི་དུང་ལས་གྲང་མར་པའི་སྐྱ་མཁར་དགུ་ཐོག་མ་གྲངས་དེ་ཅམ་ཞིག་ཁོང་

རང་གཅིག་གྲུས་བསྐྱབས་ཤིང་། མཚན་མོ་ཡང་ཡུམ་བདག་མེད་མའི་སྐྱ་གཡོག་ཚུ་ལེན་པ་
 ཡོས་འཐག་པ། མེ་འབྲུད་པ། ཐལ་བ་འབྲུག་པ། ཐ་ན་བཞོན་མ་འཛོ་བའི་འཕོངས་སྟེགས་
 ཚུན་ཚད་ཀྱིས་མི་ངལ་བར་བསྟེན་བཀུར་གྲུས་པས་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་གདལ། ཡང་
 འགྲོམ་སྟོན་པས་རོ་བོ་དང་མཇལ་བའི་དུས། དེ་སྤེལ་བྱ་བ་རྣམས་ཚོས་སྲུ་སོང་ངམ་མ་
 སོང་ཞུས་པས། རོ་བོའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་སླ་མ་སེ་བཅུན་གྱི་གཡོག་གྲུས་པ་དེ་ཅམ་
 ལམ་དུ་སོང་གཞན་ལམ་དུ་མ་སོང་གསུང་བ་དང་། ཡང་རོ་བོ་ལ། སྟོན་པས་བོད་ལ་སྟོམ་
 སྐྱབ་བྱེད་པ་མང་བོ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན་པ་མི་བདོག་ཞུས་པས། རོ་
 བོའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཚེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྐྱེས་ཚུང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་སླ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱོད་བོད་ལ་སླ་མ་ལ་ཐ་མལ་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་ག་ན་སྐྱེ་གསུང་། སླ་མ་ལ་
 ངག་གི་སྟོན་པ་བསྟེན་བཀུར་བ་ནི། སླ་མའི་ཡོན་ཏན་སྟོགས་དང་སྟོགས་མཚམས་རྣམས་
 སྲུ་སྟོགས་པ་དང་སླ་མ་ལ་བསྟོད་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ཚོས་རྒྱ་ཚེན་
 བོ་གསུངས་ན་ལྟ་སྟོས། ཚོས་ཆེགས་བཅད་གཅིག་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་ལེགས་
 སོ་འབྲུལ་ཞེས་ཞུ་བ་སོགས་ཡིན། བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་མཚོད་པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་
 བེ། རི་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་
 དངོས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་ལུས་སོག་ལོངས་སྦྱོད་སོགས་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་གཏོང་ཞིང་ཁྱད་པར་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་མཚོད་པས་མཉེས་པར་
 བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ལུས་པར་སླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
 པས། སྐྱེ་བོའི་སླ་མ་ལྟའི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས།
 རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་
 བྱེད་སྐྱངས། དེ་དང་དེའི་ཉོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ། ལུན་གྱི་རོ་བོ་ལ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་སྦྱོང་ཞིང་། ལུན་མཚམས་

སོགས་སུ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་རྣམས་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་དུ་ལག་ལེན་ལ་ཅི་
ཐེབས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་མཚུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྤྱི་བོའི་སླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་དམིགས་
ནས་། སླ་མ་རྒྱལ་བ་ལྡུག་ཐུབ་པ་ལ་ཐུག་འཚེལ་ལོ་མཚོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཚོའི་ཞེས་ལན་
གང་མང་བཟོད། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ལས་རང་
འབྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཚད་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པས་རང་ཉིད་ཀྱང་སླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་
པོའི་སྐྱར་ལམ་གྱིས་གྱུར། རང་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་སྐྱོར་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་བསམས་ནས། རང་ཐུབ་
པའི་དབང་པོར་གསལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་
བའི་ཐུགས་ཀར་སླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཨ་དཀར་པོ་རྩྱུ་སེར་པོས་མཚན་པའི་
མཐའ་སྐྱོར་དུ་ཨོ་ལུ་ལེ་ལུ་ལེ་མུ་ལུ་ན་ཡེ་སྐྱུ། ཞེས་པས་བསྐྱོར་བ་ལ་དམིགས་ནས་
བསྐྱབ་པ་ཅི་མང་བྱ། མཚུག་ཏུ། དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱར་དུ་བདག །སླ་མ་སངས་རྒྱས་
འབྱུང་གྱུར་ནས། ཞེས་སོགས་བཟོད། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་རྣམས་ཐུབ་ན་བཟང་
པོ་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པས་རང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་གནས་
རྣམས་སུ་འདུན་པ་བྲག་པོས་བསྟོ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་རྟག་ཏུ་
དུས་ཚོས་འཕགས་དང་། ལྷ་རོས་ཉི་ལོ་བ། མར་པས་ལྷ་རོ། མིད་ལས་མར་བ། འགྲོམ་
གྱིས་སླ་མ་སེ་བཅུན་དང་རྫོ་བོ་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེད་ཚུལ་
སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་ཞིང་། གཞན་མང་པོ་མི་བལྟ།
བལྟ་ཞེས་དང་ལྡན་པས་དབང་པོའི་སྐྱོ་སྐྱོམ་པ་དང་། ཐས་གྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། མི་ཉལ་

བར་རྣམ་འབྱོར་ལ་བཙུག་ཞིང་ཉལ་བའི་ཚེ་རི་ལྷར་བྱ་བ་དང་། ལྷས་དང་ཁ་བས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་བཙུག་བར་བྱེད་བའོ།།

༥ གཉེས་པ་བསྐྱེད་ནས་སློབ་ཇི་ལྷར་སྒྲུང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉེས། དལ་འབྱོར་ལ་སླིང་པོ་སྒྲུང་བའི་སྒྲིབ་བསྐྱེད་བ། སླིང་པོ་རི་ལྷར་ལེན་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དལ་འབྱོར་ལ་སླིང་པོ་སྒྲུང་བའི་སྒྲིབ་བསྐྱེད་བ)ལ་གཉེས། ཐུན་གྱི་རོ་པོ་ལ་རི་ལྷར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་རོ་པོ་ལ་རི་ལྷར་བྱ་བ)ལ་སློབ་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སློབ་བ་ནི། སྐྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་སྐྱབས་སྐྱབས་པའི་ལྷ། ཐུབ་དབང་རྩོམ་ཇི་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་སྒྲུང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་འུགས་ཤལ་པའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་སྐྱོབ་ཚོགས་སྤོང་བ་འདི། དལ་འབྱོར་དོན་ཚེ་རྙེད་དཀའི་རྩོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་སྐྱེས་པས་ལན་བར་འདུག་པས། ད་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དལ་འབྱོར་དོན་ཚེ་རྙེད་དཀའི་རྩོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བར་སྐྱབས་སྐྱབས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་སྐྱེ་བའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྐྱ་སྐྱ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་དལ་འབྱོར་དོན་ཚེ་རྙེད་དཀའི་རྩོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་གཉེས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སྒྲུངས། ལྷས་དངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་སྤང་རྩོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་དལ་འབྱོར་དོན་ཚེ་རྙེད་དཀའི་རྩོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ།

གཉེས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉེས། དལ་འབྱོར་དོན་ཚེ་བར་བསམ་པ་དང་། རྙེད་

དཀའ་བར་བསམ་པ་ལོ།། དང་པོ་(དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་)ལ་དལ་བ་བརྒྱད་བསམ་པ་
དང་། འབྱོར་བ་བརྒྱ་བསམ་པ་ལོ།།

དང་པོ་དལ་བ་བརྒྱད་ནི། སྤྱི་པོར་སྣ་མ་སྣ་སྐོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་སྣར་
བསམ་སྟེ། དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་ཁོམ་ཞིང་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ནི་དལ་བ་
ཡིན་ལ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི་མདོ་སྤྱད་པ་ལས། “ཁྲིམས་ཀྱིས་དུད་འགྲའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་
ངོ་བོ་དང་།། མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྲོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་ཉག་ཏུ་ཉེད།།”¹ ཅེས་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་
ལས། “ལོག་པར་སྣ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགྲོ་དང་།། ཡི་དུགས་ཉིད་དང་དམུལ་བར་སྐྱེ་བ་
དང་།། རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ།། སྤྱི་བའི་སྐྱེ་དང་སྐྱེན་ཞིང་སྐྱུགས་པ་
ཉིད་།། ཆེ་རིང་སྣ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི།། སྐྱེ་བ་ཞེས་བཀྲི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ།། དེ་
དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་ཉེད་ནས་ནི།། སྐྱེ་བ་བསྐྱོག་པའི་སྤྱད་དུ་འབད་པར་མཛོད།།”² ཅེས་
གསུངས་པའི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། འཁོར་ནམ་བཞི་མི་རྒྱ་བའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་པ་དང་།
སྐྱེན་སྐྱུགས་དང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་དང་ན་བ་མ་ཚང་བའི་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། ཆེ་
སྣ་སྐྱེ་དང་ལས་འབྲས་དང་དགོན་མཚོག་གསུམ་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་སྣ་ཅན་
དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་བཞི་ནི་མིའི་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་
ལ། ངན་སོང་གསུམ་དང་སྣ་ཆེ་རིང་པོ་བཞི་ནི་མི་མ་ཡིན་གྱི་མི་ཁོམ་པ་ལོ།། སྣ་ཆེ་རིང་
པོ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་འགྲེལ་བ་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་ལ་
བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྤྱོགས་གཅིག་ན་
གོང་ལས་དགོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ་སྤྱི་མ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་དང་།
མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཏམ་ལས། འདོད་པའི་བྱ་བས་ཉག་ཏུ་གཡོངས་པའི་འདོད་སྣ་སྣ་ཆེ་
རིང་པོར་བཤད།

1 ལྷོ་བཀའ། ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས། ༡ མདོ་སྤྱད་པ། ཤོག་གངས་༡༤བཅ

2 ལྷོ་བསྐྱེད། སྤྱིང་ཡིག་ ༥ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་པ། བཤེས་སྤྱིང་། ཤོག་གངས་ ༤ ༣བཅ

གཉིས་པ་འབྱོར་པ་བརྟུ་ལ། རང་འབྱོར་ལྷ་དང་གཞན་འབྱོར་ལ། དང་པོ་རང་འབྱོར་
 ལྷ་ནི། “མི་ཉིད་དབྱུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་།། ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད།།”¹ ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། མི་ཉིད་ཡིན་པ། དུལ་དབྱུས་སྐྱེས་པ། དབང་པོ་ཚང་ཞིང་གླེན་སྐྱེས་པ་
 སོགས་མ་ཡིན་པ། ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་སྟེ་མཚམས་མེད་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ། གནས་ལ་
 དད་པ་ནི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་དད་པ་ལོ།།

གཉིས་པ་(གཞན་འབྱོར་ལྷ་)ནི། “སངས་རྒྱལ་བྱོན་དང་དམ་ཚོས་སྟོན།། བསྟན་པ་གནས་
 དང་དེ་རྗེས་འཇུག །གཞན་སྤྱིར་སྟོང་ནི་བཅེ་བ་ལོ།།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་
 འཇིག་རྟེན་ཁམས་སྐྱེས་པ་དང་། དེས་ཚོས་བསྟན་པ་དང་། དེས་ཚོས་བསྟན་པ་གནས་
 པ་དང་། ཚོས་བསྟན་པ་དེའི་རྗེས་སྐྱེས་འཇུག་པ་དང་། གཞན་སྤྱིར་པ་པོ་དང་སྤྱིར་བདག་ལ་
 སོགས་པས་ཚོས་གོས་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བ་དང་། འཆད་པ་པོ་སྟོང་བཅེ་བས་གཞན་ལ་
 ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ནད་གཅོད་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ། མཐུན་རྐྱེན་
 འཛོམས་པ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྱིག་གོགས་
 གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇུག་བ། ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་
 བ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་པ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་བ། སྐྱབ་
 པའི་གནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཚང་བ་རྣམས་ནི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་རིན་པོ་
 ཆེ་མང་དུ་འཛོམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དལ་བ་བརྒྱད་ཚང་བ་ལ་འབྱོར་པ་བརྟུ་ཚང་བས་མ་འབྲེལ་
 ཀྱང་། འབྱོར་པ་བརྟུ་ཚང་བ་ལ་དལ་བ་བརྒྱད་ཚང་བས་འབྲེལ་བའོ།། དལ་བ་བརྒྱད་ནི་བྲལ་
 བའི་སྐོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། འབྱོར་པ་བརྟུ་ནི་ལྷན་པའི་སྐོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན། དེས་

1 མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གསུང་། རྫོན་ལམ་ཐེམ་སྐྱེས་མ། དཔེ་བུང་། ཤོག་གྲངས་ 72 ལས་བུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “མིར་གྱུར་དབྱུས་སྐྱེས་པ་
 དད་།། དབང་པོ་ཚང་ཞིང་གནས་ལ་དད།།” ཅེས་སོ།།
 2 མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གསུང་། རྫོན་ལམ་ཐེམ་སྐྱེས་མ། དཔེ་བུང་། ཤོག་གྲངས་ 73 ལས་བུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱལ་བྱོན་དང་དམ་ཚོས་
 གསུངས།། བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག །གཞན་སྤྱིར་སྟོང་བཅེ་བའོ།།” ཅེས་སོ།།

བ་རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་། རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་
 རྟེན་འདི་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཁོམ་པས་དལ་བ་དང་ཚོས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆ་
 རྒྱུན་ཚང་བས་ན་འབྱོར་བ་ཞེས་བྲལོ།¹ རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་
 འདི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་མཐོའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལུན་
 ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་སོགས་ཀྱང་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་
 བྱས་ལ། དེ་ཡང་ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་དངོས་པོ་དང་རྟེན་དང་དུས་ཀྱི་སློ་ནས་སྟོབས་ཆེ་
 བར་བསྐྱབ་བྱས། དེ་ཡང་ཞིང་གི་སློ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བར་བསྐྱབ་བྱས་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་སྤྱང་བཙོན་རར་བཅུག་སྐྱར་བཙོན་ར་ནས་བཏོན་ནས་
 མིག་གྱིན་ནས་ཚངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ལ་
 དང་བས་བཏྟ་བ་པན་ཡོན་ཆེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཚོད་པ་ལས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་གཅིག་ལ་མཚོད་པ་པན་ཡོན་ཆེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཚོད་པ་
 ལས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་གཅིག་མཚོད་པ་པན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་། དེ་ད་ལྟའི་ལུས་རྟེན་
 འདིས་བསྐྱབ་པར་བྱས། བསམ་པའི་སློ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བར་བསྐྱབ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 ཏེ་དུད་འགོ་ལ་ཟན་ཚངས་གཅིག་གྱིན་ན་དགོ་ཅ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཡོན་ཏུན་བསམ་གྱིས་
 མི་ཁྲབ་པ་དང་ལྡན་པས་དགོ་ཅ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བར་བསྐྱབ་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་ད་ལྟའི་
 ལུས་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་བྱས། དངོས་པོའི་སློ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བར་བསྐྱབ་བྱས་པ་ནི། ཁྲིམ་
 པས་ཟང་ཟེང་དཔག་དུ་མེད་པ་གྱིན་པ་བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཚོས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་
 གྱིན་པ་བསོད་ནམས་ལྷག་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་རེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་བསྐྱབ་

¹ མ་དཔེར། བྱ་ལ།

ལུས་ཏེན་གྱི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བར་བསྐྱབ་ལུས་བ་ནི། བྱང་སེམས་སྲིམ་ན་གནས་བས་
 འབྲུ་མར་རྒྱ་མཚོ་ཅམ་ལ་སྟོང་པོ་དེ་རབ་ཅམ་བཅུགས་ནས་མར་མེ་སྤུལ་བ་བས། བྱང་
 སེམས་དགོན་བ་ན་གནས་བས་འབྲུ་མར་ཐེགས་བ་གཅིག་ཅམ་ལ་སྟོང་པོ་ཁབ་ཅེ་ཅམ་
 བཅུགས་ནས་མར་མེ་སྤུལ་བ་བན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་། བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་ལ་བྱང་བར་མེད་
 གྱང་ཏེན་གྱི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ད་ལྟའི་དགོ་སྟོང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ཏེན་
 ཅན་འདི་གས་བསྐྱབ་ལུས། ལུས་གྱི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། བྱང་ཤར་མཚམས་གྱི་སངས་
 རྒྱས་དབང་སྤུག་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་དུ་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་རྩལ་བྱིམས་བསྐྱངས་བ་ལས། མི་
 མཛེད་འདིག་ཏེན་གྱི་ཞིང་ཁམས་འདིར་རྩལ་བྱིམས་སྣ་རེ་བསྐྱངས་བ་བན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་།
 སྟོན་བའི་བསྟན་བ་ལ་སྟོན་མ་ཞུགས་བའི་དུས་སུ་རྩལ་བྱིམས་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱངས་བ་
 ལས། བསྟན་བ་འདིག་བ་ལ་ཉེ་བའི་དུས་འདིར་སྣ་རྩོ་ཅམ་ཞིག་རྩལ་བྱིམས་བསྐྱངས་བ་
 བན་ཡོན་ཆེ། གཞན་ཡང་སྣམ་འབྲུང་ལས། “སྤིང་གསུམ་པོ་ཡི་མི་རྣམས་ནི། ལོངས་སྟོན་
 ཆེན་པོས་ཡང་དག་འཚོ། རྣམ་ཏོག་མེད་ཅིང་རྣམ་དཔྱོད་མེད། རྒྱན་ཚོངས་ཁྲེ་བྲག་མི་
 སྤེད་བའོ།”¹ ཞེས་དང་། “འཇོམ་བུ་སྤིང་རྣམས་ལས་སྤྱེས་བས། ལས་གྱི་ས་བར་རབ་དུ་
 གྲགས།”² ཞེས་འཇོམ་བུ་སྤིང་བ་རྣམས་ལས་གྱི་ས་བ་ཡིན་བས་ཆེ་སྟོན་ལ་བསགས་བའི་
 ལས་རྣམས་ཆེ་སྤྲད་ལ་སྤིན་ལུས་བས་སྟོབས་དུས་གྱི་ཆེ་སྤྲད་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཏེན་
 ལ་འཇོམ་བུ་སྤིང་བ་མཚོག་དུ་བསྐྱགས། བསྐྱགས་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། བདེ་བ་
 ཅན་དུ་སྤྱེས་བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱང་འདི་ནས་ཤར་སྟོགས་ལོགས་ན་མི་མཛེད་འདིག་

1 རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཚོག་གི་བཤའ་རྒྱུད་སྟོམ་འབྲུང་། རེ་ལུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་367ན7 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤིང་
 གསུམ་པོ་ཡི་མི་རྣམས་ནི། ལོངས་སྟོན་ཆེན་པོས་ཡང་དག་འཚོ། རྒྱན་ཚོངས་ཁྲེ་བྲག་མི་སྤེད་ཅིང་། ཏོག་མེད་རྣམ་པར་དཔྱོད་མེད་བའོ།”
 ཞེས་སོ།
 2 རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཚོག་གི་བཤའ་རྒྱུད་སྟོམ་འབྲུང་། རེ་ལུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་367ན7 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཇོམ་བུ་
 སྤིང་དུ་ལེགས་སྤྱེས་བ། ལས་གྱི་ས་བར་རབ་དུ་གྲགས།” ཞེས་སོ།

རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ན་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྤང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ལུས་རྟེན་
 རྒྱད་པར་ཅན་ཡོད་པས་དེར་སྐྱེ་བར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལས་འདེབས་པ་ཡིན། མདོར་ན་
 རྟེན་འདི་ལ་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་ཞིང་། སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྤང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ཡང་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་བསྐྱབ་ཏུས་པས་སོ།། དེས་ན་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་
 ཆེ་བའི་དལ་འགྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་བཏང་འབར་སྟེང་པོ་
 ཞིག་སྤང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཏུས་པར་སྐྱ་མ་ལྟ་སྟེ་བྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་
 གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་མ་ལྟ་སྟེ་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྐྱ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་
 པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྟིག་སྟིག་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱད་པར་དུ་ཡང་དལ་འགྱོར་དོན་
 ཆེའི་རྟོགས་པ་རྒྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྟིག་སྟིག་ནད་གདོན་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་
 བམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། རྒྱད་པར་དུ་ཡང་དལ་འགྱོར་
 དོན་ཆེའི་རྟོགས་པ་རྒྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་
 བསམ།

གཉིས་པ་རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པ་ནི། སྐྱེ་བོར་སྐྱ་མ་ལྟ་སྟེ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
 འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། དལ་འགྱོར་ཐོབ་པ་འདི་དོན་ཆེ་བར་མ་ཟད་རྟེན་གྱང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་གཞི་ལས། རན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་རན་འགྲོར་
 སྐྱེ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་། བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་ཕྱག་སེན་ཀྱི་ཅེ་མོས་བཞེས་པའི་
 རྩལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། “པལ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་ནི།། དམ་
 པ་མ་ཡིན་སྟོགས་ཡོངས་འཛིན།། དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས།། བལ་ཆེར་དེས་པར་རན་

༡ གཏང་ ལས་རིམ་དེབ་གཞུགས།

འགྲོར་འགྲོ།¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་ལ་སོགས་པ་པལ་ཚེར་མི་དགེ་བཅུ་ལ་སོགས་
 པ་ལས་ཚེར་སྲོད་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། བྱེད་པར་
 དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་
 གཞི་བཟུང་།² སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་གོགས་བྱས། སློན་ལམ་གྱི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྲོར་
 བ་སོགས་དགོས་པ་ལ། རྒྱ་དེ་རྣམ་པ་བསྐྱུབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྤང་བས་འབྲས་བུ་དལ་
 འབྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཡིན། རིགས་མཐུན་བདེ་འགྲོ་ལ་སློབ་ནས་
 དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་ཐོབ་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་ནང་
 རས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་དགོན་པའི་
 སྤྱིར། དཔེའི་སློབ་སྡེ་དཔར་དཀའ་བ་ནི། དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ནས་ཁབ་ཅེར་
 ཉུངས་ཀར་ཆགས་པ་དང་། ཤེས་གྱི་ཁང་པའི་ལོགས་ལ་སྐྱོན་མ་གཏོར་ན་དེའི་དོས་ལ་
 སྐྱོན་མ་ཆགས་པ་ལས་ཀྱང་། ངན་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གསུངས།
 ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་ལུང་ལས། ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་
 སྐྱུར་ཏེ་དེའི་སྤོང་དུ་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་སློབས་བཞིའི་རྒྱང་གིས་སློབས་ཀྱི་
 ཏུ་བསྐྱོད་པ་དང་རྒྱ་མཚོ་དེའི་ནང་ན་རུས་སྐལ་ཞར་བ་ལོང་བ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་མགོ་དོག་
 དོག་འོང་བ་དེའི་མཐོན་པ་གཉའ་ཤིང་གི་བུ་གར་རྒྱུད་པ་ལས་ཀྱང་ངན་འགྲོ་ནས་བདེ་
 འགྲོར་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གསུངས། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ད་ལྟའི་ཉང་རྒྱ་འདི་རི་མཐོན་པོའི་
 ཅེར་འདྲེན་པ་ལས་ཀྱང་ངན་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དཀའ་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཚོ་ཡང་
 ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ན་དགེ་བའི་སློབ་སྐྱེ་དཀའ་ཞིང་སྤྲིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་གསོག་པས་ངན་འགྲོ་

¹ རྗེ་བཙུན། དབུ་མ། ཚ་དབུ་བཞི་བརྒྱ་བ། སློབ་དཔོན་ལྷན་དེ་ག། འབྲེད་བཙུན་ལ། ལོག་གངས་འཛམ་ ལས་བྱུང་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་པ་
 ཉུང་མི་འདྲ་སྟེ། དེས་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། ཞེས་སོ།
² མ་དཔེར། བརྒྱུདས།

ནས་བདེ་འགོར་སྐྱེ་བ་ལོན་ཏུ་དཀའ། གངས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་དཀའ་བ་ནི། རན་སོང་གསུམ་
 ལས་། དུད་འགོ་རྒྱུད་། དུད་འགོ་ལས་ཡི་དྲགས་མང་། ཡི་དྲགས་ལས་དཔྱུལ་བ་མང་། དུད་
 འགོ་བྱིངས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་ཡོད་ཅིང་སྣ་ཡུལ་དང་མི་ཡུལ་ན་ཡོད་བ་རྣམས་ཁ་འཐོར་
 བ་ཡིན། དེ་ཡང་དབྱར་སེ་མུང་ཞིག་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱང་མའི་གངས་ཅམ་འཛུལ་བུ་སྤྱིང་
 བའི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་མེད། དེས་ན་རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་རྙེད་ན་དོན་
 ཆེ་བའི་དལ་འགྱོར་ཚང་བའི་རྙེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་གཏང་བར་སྦྱིང་པོ་
 ཞིག་སྤྱང་བར་བྱའོ།། སྦྱིང་པོ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་འབྲལ་མེད་དུ་བསྟེན་
 བས་། དེས་བསྟེན་པའི་ཐེག་པ་མཚོག་གི་གདམས་པའི་སྦྱིང་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱངས་ནས་ཆེ་
 གཅིག་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་སྤྱད་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་
 བར་སྤྲ་མ་སྣམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྦྱི་པོའི་སྤྲ་མ་སྣའི་
 སྦྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་སྣ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
 ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱད་པར་དུ་ཡང་དལ་འགྱོར་རྙེད་དཀའི་རྙོགས་པ་འབྲུག་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་
 ལ་གཤམས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ནད་གདོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག །ལུས་
 དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྙོགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། རྒྱད་པར་དུ་ཡང་དལ་འགྱོར་རྙེད་དཀའི་རྙོགས་པ་འབྲུག་
 བར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ།

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སུ་
 རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་དལ་འགྱོར་གྱི་ཚོས་སློབ་སྦྱོན་པའི་གསུང་
 རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྦྱིང་པོ་རི་ལྟར་ལེན་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་ཅུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་

ལ་སྐྱོ་སྐྱུང་བ་དང་། འགྲིང་དང་སྐྱུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྐྱོ་སྐྱུང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་སྐྱོ་སྐྱུང་བའོ།། དང་པོ་(སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་དང་སྐྱུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྐྱོ་སྐྱུང་བ་)ལ་གཉིས།
 སྐྱུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བུ་བ་དང་། སྐྱུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བུ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྐྱུན་
 གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བུ་བ་)ལ་སྐྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྐྱོར་བ་ལོ། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སྐྱ་མ་སྐྱུག་པའི་སྒྲ། སྐབ་དབང་དོ་རྗེ་
 འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་བ་ཡན་ཆད་སྐྱུང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བདག་དང་
 མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་འགྲུག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 སྐྱ་ཚོགས་སྐྱོང་བ་འདི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མ་བསམས་ཤིང་། ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 འགྲུག་དེ་ལས་ཐར་འདོད་གྱི་སྐྱོ་ཤུགས་འགྲུག་མ་སྐྱེས་བ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 གྱིས་འཇིགས་ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་དང་། ལས་
 འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་མ་སྐྱེས་པས་ལན་པར་འདུག་པས། ད་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུ་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་འབྲས་བུ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འགྲུག་དེ་
 ལས་ཐར་འདོད་གྱི་སྐྱོ་ཤུགས་འགྲུག་སྐྱེ་བ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་འཇིགས་ནས་
 དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་གྱི་དད་པ་སྐྱེས་ནས་སྐྱེག་སྐྱོང་དགོ་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་ཀྱིས་པར་སྐྱ་མ་སྐྱུག་གིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱི་པོའི་སྐྱ་མ་སྐྱེའི་སྐྱེའི་ཆ་ལས་བདུད་
 ཅི་སྐྱ་སྐྱ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་
 སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྐྱེག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་། རྩད་
 པར་དུ་ཡང་དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ལྟར་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་ཀྱི་དུ་གྱི་སྐྱེག་སྐྱིབ་ཐམས་
 ཅད་བྱང་ཞིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་

ནམས་ལྷུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏེན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བྱང་པར་དུ་ཡང་དེ་དང་དེའི་
རྟོགས་པ་བྱང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་བཞི། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་བ། རན་འགྲོའི་སྤྱད་
བསྐྱེད་བསམ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྤྲུང་བ། ལས་འབྲས་ལ་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་བའོ། དང་པོ་(འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་བ་)ཞི། སྤྱི་བོར་སྐྱ་མ་ལྟ་སྐྱོམ་
བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་སྤྲུང་བསམ་སྟེ། རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་
འགྲོར་ཚང་བའི་རྟེན་འདི་སྤྲུང་དུ་འདིག་སྟེ། འཆི་བདག་ངེས་པར་འོང་ལ། དེ་ཡང་ལུས་
རི་འདྲ་ཞིག་སྐྱབས་ཀྱང་འཆི་བས་མི་རྟོགས་པ་མེད་དེ། མི་རྟག་པའི་ཚོམས་ལས། “གང་
ཡང་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། སྐྱ་ལུས་འདི་
ནི་སྤོང་མཛད་ན། སྐྱེ་བོ་པལ་བ་སྤོས་ཅི་དགོས།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དོ་རྗེའི་སྐྱ་བརྟེས་པ་རྣམས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འདིག་རྟེན་གཞན་དུ་
གཤེགས་ན་བདག་ཅག་སྐྱེ་བོ་པལ་བ་རྣམས་ལྟ་སྤོས་ཀྱང་ཅི་འཚེལ། ལུས་གང་དུ་བསྐྱང་
ཀྱང་འཆི་བས་མི་རྟོགས་པ་མེད་དེ། ཚོམས་ལས། “གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་རྟོགས་
པའོ། ། ས་སྤོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་སྐྱང་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་འཕང་མེད། །
དེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ན་འཕང་མིན།”² ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚོགས་
པས་འགྲོས་པའམ་སྤོབས་དང་འོར་དང་རྣམས་དང་སྤྲུགས་དང་སྐྱེན་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་
ཀྱང་བརྗོད་ཏུ་མེད་ཅིང་མཚོགས་པས་སྤོས་པས་ཐར་སའང་མེད་དེ། “འདྲ་སྤོང་ཆེན་པོ་
སྤྱ་མཛོད་ཤེས། མཁའ་ལ་རྒྱུང་རིང་འགྲོ་བ་ཡང་། གང་ན་སྤྱོད་ལུས་འཆི་མེད་པའི།

1 སྤྱེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། ས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས་དང་པོ། ཤོག་གངས་༢༡༠ན།
2 སྤྱེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། ས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས་དང་པོ། ཤོག་གངས་༢༡༣ན། ལས་བྱུང་བ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་དུ་གནས་ན་ལས་ཀྱིས་མི་
རྟོགས་པའོ། ། ས་སྤོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་སྐྱང་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་མེད། ། དེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ཀྱང་མིན།” ཞེས་སོ།

གནས་དེར་སྤོན་པར་མི་བྱས་སོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ལྷོ་བས་དང་ལོ་ལོ་དང་རྗེས་
 དང་རྒྱལ་ས་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་བརྒྱལ་བྱ་མེད། དེ་ཡང་སྤོན་ནང་གི་རྒྱན་
 གང་གིས་ཀྱང་བརྒྱལ་བྱ་མེད་པ་དང་། ཆེ་ལ་སྤོན་པ་མེད་ཅེང་འཇིགས་བྱེད་བར་མ་ཆད་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་ཆད་ལོ་དྲུག་ཙུའུ་བ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། ལོ་དྲུག་ཙུ་བ་བ་
 རྒྱས་མི་དེ་ལོ་འཆིའམ་དགོས་པ་འཆིའམ་སང་འཆི་གནངས་འཆི་ལྟ་བུ་ཡིན། ལོ་ལྷ་བཅུ་
 ཟེན་པ་རྒྱས་ཀྱི་ཡང་ཆེ་རྒྱག་ལོ་བཅུ་ལས་མ་ལུས། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལའི་སྤོན་གཉིས་ལ་
 ལའི་སྤོན་ཅམ་སོང་། ཆེ་ལོ་རྒྱག་མ་དེ་ཡང་ལོ་ནི་ཆོ་བ། ཆོ་བ་ནི་ཞག །ཞག་ནི་ཉིན་མཆོན་
 སོགས་སོང་བས་འཇད་ལ། དེ་ཡང་སྤོན་སོགས་སོང་བས་འཇད། སྤོན་དེ་ཡང་ཡུད་ཅམ་
 ཞིག་སོང་བས་འཇད་དེ། ལྷོན་འཇུག་ལས། “ཉིན་མཆོན་སྤོན་པ་ཡོང་མེད་པར། ཆེ་ལོ་
 ཉིན་དུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། ལྷོན་པ་འབང་གུད་ནས་འོང་མེད་ན། བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅེས་མི་
 འགྱུར་།”² ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གསོན་པའི་ཆེ་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད་པར་དེས་བར་འཆི་སྟེ། མངལ་འཇུག་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དང་སོ་སྤོན་པའི་དུས་ལོ་བཅུར་ནི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་བསམ་པ་ནི་མི་
 ཉེད་ཅེང་། མཐར་ཀླས་པའི་སྐབས་ལོ་ཉི་ཤུར་ནི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་མེད་ལ། དེའི་བར་
 དུ་ཡང་གཉིད་ཤིས་སྤོན་སྤོང་། བད་སོགས་ཤིས་ཀྱང་དུས་དུ་མ་ཞིག་ཟད་ནས་ཆོས་སྐྱབ་
 པའི་སྐབས་རྩལ་ཟད་ལས་མེད་དོ།། འཆི་བར་མ་བཟད་ནས་འཆི་ལ་དེས་པ་མེད་དེ། ལྷོན་
 ལྷོན་ལོ་སྤོན་པའི་ཆེ་ནི་སྤོན་དུ་དེས་ཤི། གཞན་རྒྱས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཆེ་ཆད་ལུང་པའི་
 དེས་པ་མེད་ན་ཡང་ཕལ་ཆེར་དེས་པ་མང་ལ། འཇམ་བྱ་སྤོན་པ་ཞིན་དུ་མ་དེས་པ་ཡིན་

1 ལྷོ་བས་ལྷོད་ལོག་དེ་སྐབས་དཔོན་ཉེད་བྱེད་ལ། ལྷོ་བས་བསམ་པ་བ། ལོག་གངས་རྟེན་ལོ་ལོ་ ལས་སྤོད་པའི་ནང་ནས་ཆོག་གི་རྒྱ་གཉིས་རྩལ་མི་
 འབང་སྟེ། ‘གང་ན་སྤོད་ལུས་འཆི་མེད་ལ། དེ་ནི་འཇོ་བར་བྱས་པ་མེད།’ ཞེས་སོ།།
 2 ལྷོ་བས་ལྷོད་དུ་མ། ལ་རྒྱལ་རྒྱས་ཞེ་བསྐྱ། ལྷོད་འཇུག་ལེ་ལུ་གཉིས་ལ། ལོག་གངས་ལོ་ལོ་ ལས་སྤོད་པའི་རྩལ་མི་འབང་སྟེ། “ཉིན་མཆོན་སྤོན་པ་ཡོང་
 མེད་པར། ཆེ་ལོ་ཉིན་དུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། ལྷོན་པ་འབང་གུད་ནས་འོང་མེད་ན། བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅེས་མི་འགྱུར།” ཞེས་སོ།།

ཉེ་དང་སོར་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པའང་བྱུང་། ད་གདོད་ལོ་བཅུ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་དགོས་
 ཤིང་། ད་ལྟ་ཡང་ཀན་གཞོན་བར་མ་གང་ལའང་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། མཛོད་ལས།
 “འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། ལོ་བཅུ་དང་སོ་དཔག་ཏུ་མེད།།”¹ ཅེས་དང་། ཚེས་ལས།
 “སྤྱོད་སྤྱེ་བོ་མང་མཐོང་བ།། ཕྱི་རོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར།། ཕྱི་རོ་སྤྱེ་བོ་མང་མཐོང་བ།།
 སྤྱོད་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར།།”² ཞེས་དང་། “སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་མང་སོ་དང་།། དར་ལ་
 བབ་པའང་འཆི་འགྱུར་ན།། དེ་ལ་མི་འདི་གཞོན་ཞེས་ཉེ།། གསོན་པའི་གདེང་ཚོད་ཅི་ཞིག་
 ཡོད།། ཁ་ཅིག་མང་ལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར།། དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཅས་ཅམ་ན།། དེ་བཞིན་
 ཁ་ཅིག་གོག་ཅམ་ན།། དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱལ་ན།། ལ་ལ་ཀན་དང་ལ་ལ་གཞོན།།
 ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི།། རིས་གྱིས་རབ་ཏུ་འགྲོ་འགྱུར་ཉེ།། འབྲས་བུ་སློན་པ་ལྟར་
 བ་བཞིན།།”³ ཞེས་དང་། ཚེས་ལས། “སང་དང་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མ་གཉིས།། སློན་དུ་
 གང་སྤྱ་གཏོལ་མེད་པས།། སང་གི་ཆེས་ལ་མི་འབད་པར།། ཕྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར་
 རིགས་།།”⁴ ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

འཆི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང་བ་ཡིན་ཉེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།
 “འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ།། གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་བུ་ཅིག་།”⁵ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཕྱིའི་རྒྱུན་མིས་མཚོན་བསྟུན་པ། དུག་བཏང་བ། གཞོད་སྤྱིན་དང་རྒྱལ་སོ་དང་བཅོན་དང་མ་
 མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་སློག་འཕྲོག་པ་དང་། རང་གི་འབྲུང་བ་བཞི་འབྲུགས་པ་དང་།
 ཟས་མ་འཕྲོད་པ་དང་། སློན་མ་འཕྲོད་པ་དང་། སློབ་དུ་གཡང་ས་ལ་ལྟར་བ་དང་། ཁང་པ་

1 ཕྱེ་བལྟན། མཛོད་པ། གུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མཛོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༡
 2 ཕྱེ་བལྟན། མཛོད་པ། ས་ཆེད་དུ་བཛོད་པའི་ཚེས་ལས། ཚེས་ལས་དང་སོ། ཤོག་གྲངས་3043
 3 ཕྱེ་བལྟན། མཛོད་པ། ས་ཆེད་དུ་བཛོད་པའི་ཚེས་ལས། ཚེས་ལས་དང་སོ། ཤོག་གྲངས་3043 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྒྱུག་པ་རྒྱུང་མི་འདྲ་
 སྟེ། དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཅས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སོ།།
 4 ལུང་འདི་མ་རྟོག་
 5 ཕྱེ་བལྟན། སྐྱེས་རབས། ཤེ་མོན་པོ་ལྷ་ལྷུག་ རིན་ཆེན་ཕྱེད་པ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་1121

དེ་ལ་པ་དང་། བྱ་ཞིག་པ་དང་། ཀོ་བ་དེ་ལ་པ་དང་། མྱོ་བྱུང་དུ་གཟའ་གདོང་ཐུག་བྱུང་བས་ཤི་
 བ་སོགས་གཞན་མྱོ་བྱུང་དུ་ཤི་བ་རྣམས་དཔེར་བྱས་ནས་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཅན་
 ལོ་སྟམ་དུ་བསམ་ཞིང་། ལུས་ཚུའི་སྐྱ་བ་ལྟར་ཉམ་ཚུང་བས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ།
 བཤེས་སྦྱངས་ལས། “ས་དང་སྐྱུན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། འབར་བས་བསྐྱེགས་པའི་
 ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། ཐམ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཚུང་མི་ལྟ་
 མོས་ཅི་འཚམ།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། “འཆི་བདག་
 རྒྱུན་གྱི་ནང་གནས་པ། རྒྱང་དམར་ནང་འདུག་མར་མི་བཞིན།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཚོར་མ་ལུག་པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་རྒྱུན་བྱས་ནས་མྱོ་བྱུང་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་བསམ།
 འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་པན་པ་མེད་དེ། གཉེན་བཤེས་བཅེ་
 ག་དུང་རི་ལྟར་ཆེ་བས་མཐའ་བསྐྱོར་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་འཁྲིད་ས་མེད། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལོར་
 གྱི་སྤང་པོ་རི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་རྩལ་སྤོང་ཅམ་ཡང་འཁྲེར་དུ་མེད། ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་
 །ལ་རུས་ཀྱང་འབྲལ་དགོས་ན་ཆེ་འདིའི་སྤུན་ཚོགས་ལ་ཆགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། འཆི་བའི་
 དབྱ་ནི་ངེས་པར་འོང་ལ་ནམ་འོང་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་རིང་རང་ཡང་འཆི་ཉེན་ཡོད་པས་
 འཆི་གྲབས་ཤིག་བྱ་དགོས་པར་འདུག །འཆི་གྲབས་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་སྤུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་
 མ་ཆགས་པར་ཚོས་རྣམ་དག་ཅིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་བྱས་པར་སྐྱ་མ་སྟམས་
 རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྦྱི་བོའི་སྐྱ་མ་ལྟའི་སྦྱའི་ཆ་ལས་
 བདུད་ཅི་སྟེ་སྦྱ་སྦྱ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱེད་
 བར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ།

1 ལྟེ་བལྟན། སྦྱིང་ཡིག་དེ་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྦྱུ་བ། བཤེས་སྦྱིང་། འོག་གྲངས་༤༣ན།
 2 ལྟེ་བལྟན། ལྱུས་རབས། ལེ་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྦྱུ་བ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེ་ལུ་བཞི་བ། འོག་གྲངས་༡༡༧ན།

གཉིས་པ་ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། སྐྱེ་བོར་ལྷ་མ་ལྟ་སྐྱོམ་བཞིན་བའི་ངང་
 བས་འདི་སྐྱུག་བསམ་སྟེ། རྟེན་པར་དགའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འགྲོར་ཚང་བའི་རྟེན་
 འདི་ཡང་སྐྱུར་དུ་འཛིན་ཅིང་། ཞིག་པའི་འོག་ཏུ་མེད་དེ་མི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྐྱེང་དགོས་
 ལ་སྐྱེ་ས་ཡང་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གཉིས་ལས་མ་འདས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་
 བ་དཔྱུལ་བ་པ་རྣམས་ལ་ཚ་གང་དང་དེས་མཚོན་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། ཡི་དྲུགས་རྣམས་ལ་
 བཤེས་སྐྱོམ་དང་དེས་མཚོན་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་སྐྱེན་ཞིང་གཉི་སྐྱུག་པ་
 དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད།

དེ་སྐྱུག་ན་དཔྱུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་བཞི། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆེན་
 མོ། ཉེ་འཁོར་བའི་དཔྱུལ་བ། གང་བའི་དཔྱུལ་བ། ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱུལ་བའོ། དང་པོ་(སེམས་
 ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོ་)ནི། འདི་ནས་དབག་ཚད་སྐྱུམ་ཁི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཡང་སོས་འོད་
 ལ། དེ་ནས་དབག་ཚད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཚད་བ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ། དེ་ལ་
 བརྒྱད་ལས་ཡང་སོས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་པན་ཚུན་འདུས་ནས་ལས་གྱི་དབང་གིས་
 བྱུང་བའི་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་གྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་སྐྱུན་པར་བྱེད་དོ། དེ་ནས་བརྒྱུལ་
 ཉེ་ས་ལ་འགྲེལ་བ་ན་ནམ་མཁའ་ནས་བྱིད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་བྱུང་ཅིག་ཅེས་བའི་སྐྱེ་
 འབྱུང་ངོ་། དེ་ནས་ཡང་ལངས་ཉེ་སྐྱུར་བཞིན་བསྐྱུན་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དབག་ཏུ་མེད་
 པ་སྟོང་ངོ་། ཐེག་ནག་ནི། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་དཔྱུལ་སྐྱུང་རྣམས་གྱིས་རྒྱར་བཞི་
 ལ་སོགས་པ་དུ་མར་ཐེག་ནག་པོ་བཏབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་མཚོན་གྱིས་གཤག་པ་སོགས་
 གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་སྟོང་། བསྐྱུས་འཛོམས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་
 དག་པན་ཚུན་འདུས་ནས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ན་རི་རའི་གདོང་པ་ཅན་དང་ལུག་གི་གདོང་
 པ་ཅན་གྱི་བར་དུ་འཚོར་བ་སོགས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་། དུ་འབོད་ནི།

༡ མ་དབང་། ‘ཡང་གསོས་’ཞེས་གསལ་བ་དཔྱུས་སུ་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་སྐྱུར་བཞོད།

སྒྲུགས་ཁང་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་སློབ་པར་བྱེད། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། སྒྲུགས་ཁང་ཉེས་
 རིམ་གྱི་ནང་དུ་སློབ་པར་བྱེད། ཚ་བ་ནི། སྒྲུགས་ཟངས་དབག་ཚད་དུ་མའི་ནང་དུ་སློབ་པ་
 དང་། སྒྲུགས་གྱི་གསལ་ཤིང་ཅེ་གཅིག་པས་འཕོངས་ནས་སྤྱི་བོར་ཕྱག་སྟེ་དབང་པོའི་སྐོ་
 ཐམས་ཅད་ནས་མེ་འབར་བས་སློབ་པར་བྱེད། རབ་དུ་ཚ་བ་ནི། གསལ་ཤིང་ཅེ་གསུམ་
 པ་འཕོངས་སུ་བརྟུག་ནས་སྤྱི་བོ་དང་ཕྱག་པ་གཉིས་སུ་ཐོན་པ་དང་། སྒྲུགས་བསློབ་པས་
 ལེབ་མོས་ལུས་ལ་དགྱི་བ་དང་། སྒྲུགས་གྱི་ས་གཞི་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་ནས་སྒྲུགས་
 གྱི་འབྲེད་སྤྱད་གྱིས་ཁ་སྤེལ་ནས་སྒྲུགས་གྱི་ཐོ་ལུས་འབར་བ་ཁང་འབྲུག་ཅིང་ཁོ་ཚུ་བསྐོལ་བ་
 ཁང་སྒྲུགས་ནས་ཁ་དང་སྐོག་མ་དང་རྒྱ་མ་རྣམས་ཚིག་ནས་རོ་སྤྱད་ནས་འཇུག་པོ་། མཁར་
 མེད་ནི། སྒྲུགས་གྱི་ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལ་སྤོགས་བཞི་ནས་རྒྱང་ཆེན་པོས་
 བུས་བས་དཔྱལ་བ་བའི་ལུས་དང་མེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་བ་ལྟ་བུར་བསློབ། དཔྱལ་
 བའི་མེའི་ཚ་བྱད་ནི། མེའི་མེ་ལས་བསྐྱལ་བ་འཛིག་དུས་གྱི་མེ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཚ། དེ་
 ལས་དཔྱལ་བའི་མེ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཚ། དཔྱལ་བའི་མེ་ལ་ལྟོས་ན་མེའི་མེ་ཁ་བ་ཅམ་
 དུ་བསེལ་བ་ཡིན་ཏེ། མེའི་མེས་ལུས་གྱི་གནད་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དུ་སློབ་བཞིན་པའི་དུས་
 ལྟ་ཅན་ཐོར་ཤི་ཤིང་ལུ་བསེལ་བ་ཞིག་གིས་རེག་ན་བསེལ་སངས་ཏེ་འགྲོ། དེ་བཞིན་དུ་
 དཔྱལ་བའི་མེས་སློབ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་མེའི་མེས་རེག་ན་བསེལ་སངས་ཏེ་འགྲོ་གསུང་།
 ལྟུག་བསྐྱལ་དེ་རྣམས་ཡུན་རི་ཅམ་སྤོང་ན། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། “དེ་ལྟར་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཤིན་
 དུ་མི་བཟང་ལོ། རྩེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་སྤོང་ཡང་ནི། རི་སྤིང་མི་དགེ་དེ་ཟང་མ་གྱུར་
 པ། དེ་སྤིང་སྤོག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རམ། ཡང་མི་
 ལོར་བཅི་ན་ཡང་སོས་པའི་ཆེ་ཚད་གཅིག་ལ་མི་ལོ་ཁྲི་གསུམ་གཅིག་ །ཐེང་འབྲུམ་ཆེན་པོ་

1 མ་དཔེར། བསློབ།
 2 རྩེ་བ་ཕྱག་སྤྱིང་ཡིག་དེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིང་། ཤོག་གངས་༢༢༧

ལྷན་པ་ལྷན་པ་གཉིས། རོག་མ་རྣམས་ཉིས་འགྲུར་ཉིས་འགྲུར་གྱིས་ཆེ་རིང་།

གཉིས་པ་ཉེ་འཁོར་བ་ནི། དཔལ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ཉེ་ཕྱིན་པ་ན་མེ་
སྤར་བྱས་ལྷན་པ་ལ་རྐང་བ་བྱིང་སྟེ་ཤ་ཐམས་ཅད་སྟེག་པར་བྱེད། དེ་ནས་ཕྱིན་པ་ན་སྤོ་
སའི་འདམ་རོ་སྤར་མནམ་པར་མཐོན་པ་མན་བྱིང་སྟེ་འབྲུ་མཚུ་རྗོན་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱས་པ་
དང་རྐང་ལ་སྤྱད་པའི་བར་དུ་འབྲུ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིན་པ་ན་སྤོ་གི་གཏམས་པའི་
ལས་དུ་ཤ་དང་པགས་པ་གཙོད་པ་དང་། རལ་གི་ལོ་མ་ཅན་གྱི་ནགས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པ་ན་
རལ་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དག་གཙོད་པ་དང་། ཤལ་མ་ལའི་སྤོང་པོ་ལ་འབབ་
འཛེག་བྱེད་པ་ན་ཆེར་མས་ཤ་དང་པགས་པ་དག་གཤེག་པ་དང་། ལྷ་སྤྱད་པ་གྱི་མཚུ་
ཅན་གྱིས་སྤྱད་པའམ་མགོ་པོ་ལ་བསྐྱེད་ནས་མིག་འབྲས་འབྲུ་བར་བྱེད། དེ་དང་འདབ་
ཆགས་པ་ན་འགྲུར་བྱེད་ཀྱི་ཚུས་གང་བའི་ཚུ་སྤྱང་རབ་མེད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱང་སྟེ་སྟེང་འོག་
དུ་འགོ་ཞིང་སྟེག་པར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་ཁྱང་དཔལ་ལྷན་པ་། ཚ་དཔལ་གྱི་གནས་ནས་དཔག་ཚད་མི་སྤྱད་པའི་པ་
རོལ་ན་ལོད་ཅིང་འདི་ནས་དཔག་ཚད་སྤུམ་མི་ཉིས་སྤོང་གིས་བཅལ་བ་ན་ཚུ་བྱར་ཅན་
གྱི་གནས་འོག་གཞི་ཐམས་ཅད་འབྲུགས་རོལ་དང་སྟེང་ཐམས་ཅད་བྱ་ཡུག་འཚུ་བས་པའི་
ནང་དུ་ཚུད་ནས་སྤུས་ལ་ཚུ་བྱར་བྱར་བ་དང་། ཚུ་བྱར་རྗོལ་བ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱང་བས་
ཚུ་བྱར་རྗོལ་བ་དང་། ལ་ཚུ་ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་ཅུད་ཟེར་བ་ནི། ལྷེ་སྤྱད་པ་ཆེན་པོ་འདོན་མི་
རྒྱས་པར་རྐྱེན་གྱི་སྤྱད་པ་ནས་ཀྱི་ཅུད་ཟེར་བ་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་ནི། སྤྱད་ཀྱང་འདོན་
མི་རྒྱས་པ་དང་། ལྷན་པ་སྤྱད་པ་ནི། ལྷན་པ་པ་ཆེན་པོ་བཅུ་བའས་སྤུས་སྟོན་པོར་
སོང་བ་དང་། བཏུ་སྤྱད་པ་ནི། སྟོན་པོ་ལས་ཀྱང་ཐལ་ཉེ་དམར་པོར་གྱུར་ནས་ཁ་
བཅུའམ་དེ་ལས་ཀྱང་མང་བར་གས་པ་དང་། བཏུ་སྤྱད་ཆེར་གས་པ་ནི། ཁ་བཅུའམ་སྟོང་
ལ་སོགས་པར་གས་པའོ།།

བཞི་པ་ཉི་ཚེ་བའི་དཔྱལ་བ་ནི། ཚ་དཔྱལ་དང་གང་དཔྱལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་ཅིང་།
 མིའི་ཡུལ་ན་ཡང་ཡོད་པར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ཤིང་། རྣ་བ་བྱེ་བ་རི་དང་དགོ་འདུན་
 སྲུངས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་གསུངས་པས་དེ་དག་ཏུ་བརྟ་བར་བྱའོ། དེ་ལ་དཔྱལ་བར་
 རྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། སྤྱིར་མི་དགོ་བརྟ་ཆེན་པོ་སྤྱད་ན་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱད་
 པར་མཚམས་མེད་ལྷ་བྱས་པ་དང་། ལོག་ལྷ་སྐྱེས་པ་དང་། བམ་པ་བཞི་སྤྱད་པ་དང་། སོ་
 ཐར་གྱི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་དུ་བསད་ན་ཡང་སོས། སོར་བཤགས་ཀྱི་དུ་བསད་ན་ཐིག་ནག་ཏུ་
 རྐྱེ་བར་གསུངས་པའང་ཡོད། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཅ་རྩུང་བྱུང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་
 པའི་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེས་ན་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱད་ཅིག་མ་རི་ཅམ་སྐྱེས་པའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་
 པར་དཔྱལ་བར་གནས་དགོས་པ་སྤྱོད་འདུག་ལས་གསུངས་ཤིང་། གསང་སྤགས་ཀྱི་ཅ་རྩུང་
 བྱུང་ནས་སོར་མ་རྩུད་ཀྱི་བར་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་རི་ཅམ་ཡོད་པའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་
 བསྐྱལ་བར་མནར་མེད་ཏུ་གནས་དགོས་པར་རྒྱུད་སྤེལ་ས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་
 མ་ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེས་ན་ཁོང་ཁྱོ་རི་སྤེད་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་
 བསྐྱལ་བར་བསགས་པའི་དགོ་ཅ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ནས་དེ་སྤེད་ཀྱི་བསྐྱལ་བར་དཔྱལ་
 པར་གནས་དགོས་པ་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་ལ་བསགས་
 ལ་མ་སྤངས་པ་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་བ་ཡོད། ལས་དེ་དག་འཆི་ཁ་རྩུན་ཆད་ལ་སྤྱོད་མི་རྣམས་པ་ནི་རང་རེའི་ཁ་སྤྱོད་ས་
 འདིས་ཤེས། ལས་དེ་དག་དང་བཅས་བཞིན་དུ་དེ་རིང་སང་ཞིག་སློ་བུར་དུ་ཤི་ན་ཤི་དཔྱལ་
 པར་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་མེད། དེར་སྐྱེས་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་དག་ངས་ཨེ་བཟོད་སྐྱམ་དུ་འདིགས་
 ཡེར་ཡེར་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། དེ་ནས་འདིགས་ཤིང་སྤྱག་པའི་སློ་བཅོམ་མ་མ་
 ཡིན་པ་སྐྱེས་པ་ན། ཚོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་གོས་སློག་འཚོ་ཅམ་མ་གཏོགས་བྱ་བྱེད་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཅམ་སྤེ་བཞག་ནས་སྤིག་ལྱུང་དེ་དག་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་སྤོབས་བཞིའི་

བཤགས་བསྐྱམས་ལ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་འབད་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

ཡི་དྲུགས་རྣམས་ལ་བཤེས་སློབ་དང་དེས་མཚོན་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་
ལྟུང་བ་ཡོད་དེ། བཤེས་སློབ་ལས། “ཡི་དྲུགས་ན་ཡང་འདོད་བས་ཤོངས་བ་ཡིས།།
བསྐྱེད་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཆགས་མི་འཚོས་བ།། བཤེས་སློབ་གང་ཤོད་ལ་དང་འདིགས་
བ་ཡིས།། བསྐྱེད་བ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྐྱེད་འཚོལ་ལོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། རང་
ཉིད་ཡི་དྲུགས་མི་སྤྱད་བ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་བ་འདིགས་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་བསམས་
ནས། ཡི་དྲུགས་སྤྱི་ལོ་སློབ་བ་ཅན་ནི། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་བ་ཆེད་ཀྱང་མི་ཆེད། ཆེད་ཏུ་
ཟེན་ཀྱང་ཆུ་སྐྱུང་དང་ལྡོན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་མཚོང་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་སྤྱོད་བ་ན། བསྐྱེད་མ་
མཚོན་ཆ་སྤྲོད་ཆོགས་ཐོགས་བ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱེད་བའམ། རྒྱལ་ཁག་ཏུ་སྐྱེད་བའམ། གང་
ཡང་མི་སྐྱེད་བར་གྱུར་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་མེད་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད། རང་གི་སློབ་བ་ཅན་
ནི། ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ་མགྱིན་བ་རྟ་རྟ་ཅམ་ཡན་ལག་འདྲག་མ་ཅམ་དང་ལྡན་ཞིང་། བཟའ་
བཏུང་ལ་སོགས་བ་ཆེད་ཀྱང་མི་ཆེད། ཆེད་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་ཁར་མི་ཤོང་། ཁར་ཤོང་ཡང་མགྱིན་
བར་མི་ཐར། མགྱིན་བར་ཐར་ཀྱང་དེས་ལྟོ་བ་མི་ཁེངས་བ་སོགས་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད། ཟས་
སློབ་ཉིད་ལ་སློབ་བ་ཡོད་བ་ནི། མི་སྤྱི་ལོ་སློབ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བས་ནི། རོས་བ་དང་འཕྱངས་
བ་ཐམས་ཅད་མེད་འབར་ནས་འཚོག་ལ། ལྡན་སྤྱོད་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི། བཤག་གཅི་ཟ་
ཞིང་འཕྱང་བ་དང་། མི་གཙང་ཞིང་མནམ་ལ་རྗེ་ང་བ་དང་། གཞོད་བ་དང་སྤྱད་བར་བྱ་བ་ཅམ་
ལ་བཟའ་བཏུང་བྱེད་དོ།། ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་ལ་བཅད་ཅིང་ཟ་ལ། གཙང་མ་དང་བཟའ་ཤིའི་
བཟའ་བཏུང་སྤྱོད་མི་རུས། འགའ་ཞིག་ནི་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་ཆེ་མེད་ཆ་ཞིང་དགུན་གྱི་དུས་
སུ་ཉི་མེད་གང་བས་སྤྱད་བསྐྱེད་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཡན་ལག་གིས་ལུས་པོ་མི་ཐེག་ཅིང་
བཟའ་བཏུང་འཚོལ་བའི་སྤྱི་ལོ་སློབ་ཀུན་ཏུ་ཉུལ་བ་ན་ངལ་བས་སྤྱད་བསྐྱེད། ཡི་དྲུགས་

¹ རྗེ་བསྐྱེད། སྤྱི་ལོ་སློབ་པའི་མཚོན་ཆ་སྤྱོད་བསྐྱེད་བཤེས་སློབ་ལས་༤༥༡

དབང་ཆེ་བས་རྒྱུང་བ་ལ་དེག་པ་དང་མི་དང་གྲི་ལ་སོགས་པས་འདྲིགས་ཤིང་སྐྱག་པས་སྐྱག་
 བསྐྱེད་ཆེ་ཆད་ནི་མངོན་ལས། “ཟླ་བ་ཉིན་ཞག་གིས་ལྷ་བརྒྱ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 མི་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཐུབ་པར་གསུངས་
 ཤིང་། དེ་ནས་ཉེར་གཞག་ལས་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བཅུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་
 ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཐུབ་པར་གསུངས། དེ་ལ་མི་ལོ་འབྲུམ་ཐུག་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། ཡི་དྲགས་སྐྱ་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱ་ནི། ཆགས་པ་དང་སེར་སྐྱ་དང་བརྒྱབ་སེམས་དང་མ་གྲིན་པར་སྐྱེས་པ་སོགས་
 ཡིན་པས། སྐྱག་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་མི་འདོད་ན་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྐྱར་བསགས་སྐྱོང་བ་
 དང་གྲི་མ་སྐྱོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ།

དུད་འགོ་རྣམས་ལ་སློན་ཞིང་གཉི་སྐྱག་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟའི་སྐྱག་བསྐྱེད་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། དུད་འགོ་བྱིངས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཅ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱ་མཚོམས་མན་ཆད་ཀྱི་སྐྱུན་པ་ཤིན་ཏུ་གནག་པར་ལྷུས་པོངས་དང་མདོག་དབྱིབས་སྐྱ་
 ཚོགས་པ་འབྲུའི་ལྷང་པོ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད། དེའི་ནང་དུ་རང་ཉིད་སྐྱེས་པར་བསམ་
 སྟེ། དུད་འགོ་ཆེ་བས་རྒྱུང་བ་ལྷུང་མིད་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུང་བ་མང་པོ་འདུས་ནས་ཆེ་བ་བ་
 ཞིང་ལྷུས་ཐལ་བྱུང་དུ་སྐྱག་པ་དང་། སྐྱུན་པ་ཤིན་ཏུ་གནག་པས་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུང་
 བསྐྱེད་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་བ་དང་། དུད་འགོ་ཆེ་བས་རྒྱུང་བ་མནན་ནས་དབྱུགས་འབྱུང་
 རྒྱུ་ཅམ་ཡང་མི་རྣམས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད། དུད་འགོ་སྐྱུའི་རིགས་སྐྱ་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་ནི་ནམ་
 མཁའ་ལྗིང་གི་འདྲིགས་པ་དང་། རྒྱེ་ཆོན་གྱི་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་པས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་
 སྐྱག་བསྐྱེད། དུད་འགོ་རི་དྲགས་རྣམས་ལ་ནི་རྩོན་པ་དང་། སྐྱི་མང་པོས་བདས་ནས་བྲོས་
 གྱུར་མ་ཐར་པར་བསད་པ་དང་། གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱིས་བྲོས་པ་དང་། རྒྱ་སྐྱ་ཚོགས་

¹ རྟེན་བཅུ་ལྔ། མངོན་པ། གུ་སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མངོན་པ་མངོན། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠ན ༣ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “ཟླ་བ་ཉིན་ཞག་གི་ལྷ་བརྒྱ།” ཞེས་སོ།

བས་ཟ་བ་དང་། བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཏྲ་སྐང་བོང་ལུ་ཕག་པ་སོགས་ནི། བཀོལ་བ་དང་སྤྱད་
 བ་དང་མི་ཐེག་བཞིན་དུ་ཁམ་འགེལ་བ་དང་། དེག་པ་དང་འཚོག་པ་དང་སྐོ་བ་དང་བཞོ་བ་
 དང་སྤྱ་འབྲེག་པ་དང་། གསོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ཅིང་། ཚེ་
 ཚད་ནི། མཚོན་ལས། “དུང་འགྲོ་རྣམས།། མཚོག་རིང་བསྐྱེད་པའོ།།”¹ ཞེས་ཚེ་རིང་བས་
 བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཐུབ་ཅིང་ཐུང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད། དུང་འགྲོར་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་ཚོས་སྤངས་པ་
 དང་། ཚོས་དང་ཚོས་སྤྱ་བ་ལ་མ་གུས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནང་པ་ལྟོན་
 སྤྱོད་བཟོད་བྱས་པ་རྣམས་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བཟོད་སྤྱད་གས་
 མི་འདུག་པས། རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཚེ་བའི་དཔལ་འགྲོར་ཚང་བའི་རྟེན་ཐོབ་པའི་
 དུས་འདིར། ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་སྤྱ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ཞིག་ཐོབ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་སྤྱ་མ་སྤྱས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་
 གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་སྤྱ་མ་སྤྱའི་སྤྱའི་ཆ་ལས་བདུན་ཅི་སྤྱ་སྤྱའོད་ཟེར་དང་བཅས་
 པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། དེ་
 དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྤངས། དེ་དང་དེའི་རྩོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
 སྤྱེས་པར་བསམ་མོ།

གསུམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སྤྱད་བ་ནི། ལམ་རིམ་དམར་ཁྲིད་བདེ་ལམ་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་
 དམིགས་རིམ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་ཅམ་བྱེད་ན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་
 རྒྱ་ནི། རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇིགས་པ་དང་། དཀོན་
 མཚོག་གསུམ་ལ་དེ་དག་ལས་སྤྱོད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་གཉིས་སྐྱབས་འགྲོའི་
 རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རི་བ་སྤྱད་བསམ་རབ་དཀའ་ཀྱི་རིས་ལན་སྐོ་བམང་བཞད་པའི་སྤྱ་
 དབྱངས་ལས། “སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་ཨི་ཐི་བ།། ‘རང་ཉིད་སྤྱད་པར་འཇིགས་པ་དང་།།’

¹ རྟེན་ཐོབ་ལ། གྱུ་སྤྱེད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མཚོན་པ་མཚོན། གནས་གསུམ་ལ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠ན་ ༩

དགོན་མཚོག་སྐྱོབ་པའི་རྣམས་ལྟར་དུ། འཤམ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབས་འགོ་ལ། ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པ་ཁྲིད་ཉིད་བཞེད།”¹ ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་
 བའི་ཡུལ་ལ་ནི། རང་ཉིད་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གོལ་ཞིང་། གཞན་འཛིགས་པ་ལས་
 སྐྱོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པ། བན་
 བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་ཐམས་
 ཅད་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དུག་པོ་དང་ལྷན་
 འཇུག་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་ན། ཡི་དུགས་སུ་གྱུར་
 པའི་གཞི་བདག་དང་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ལྷ་ཅི་སྟོན། དེས་ན་དགོན་མཚོག་
 གསུམ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ཁོ་ན་སྐྱབས་སུ་
 འཛིན་འོས་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། “སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། ཐར་
 པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས།”² ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་ཡུལ་དགོན་མཚོག་
 གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱེ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་
 དཔེ་བུད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་སྐྱེས་པ། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་
 ལྡན་པས་གསུང་དབྱངས་སྐྱད་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་སྐྱད་ཏུ་
 ཚོས་སྟོན་རྣམས་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མཁུན་པ་དང་བཅེ་བ་གཉིས་ལས། མཁུན་
 པས་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་
 དང་། བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་སུ་གཅིག་ལ་བཅེ་བ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་
 ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པས་གདུལ་བའི་དུས་ལས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདུ། འཕྲིན་

1 བཤམ་ཆེན་མོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འདུམ། ༨ རིམ་ལན་མོ་བཟང་བཤམ་པའི་སྐྱེ་དབྱངས། འིང་དཔེར། འོག་གྲངས་(༤) ལས་བྱུང་བའི་ནང་
 ལས་ཚོག་རྒྱུ་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བདག་ཉིད་ལྷག་པར་འཛིགས་པ་དང་།’ ཞེས་སོ།
 2 རྗེ་བལྟན། དུ་མ། གི་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བ་གྲགས་པ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ། འོག་གྲངས་(༥) ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་
 དེའི་ཚོས་དགེ་འདུན་ནི། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས།” ཞེས་སོ།

ལས་འབད་རྩོམ་མེད་པར་ལྷོ་མ་གུ་ལྷོ་མ་ཕིང་རྩོམ་མི་འཚད་པ་དང་རྩོམ་པའོ།། ཚོས་
 གི་ཡོན་ཏན་ནི། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དང་རྩོམ་པ་འདྲིའི་ལུང་དང་རྩོགས་
 པའི་ཚོས་འགོག་པ་དང་། ལམ་གི་བདེན་པ་སྦྱོན་སྒྲུབ་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱམ་དུ་བསམ་ཞིང་། དགོ་
 འདུན་ནི། གཙོ་བོ་འབདགས་པའི་གང་ཟག་རྒྱུ་ལོ་ལ། དེ་ཡང་ཚོས་གི་ཡོན་ཏན་བློ་
 ཉེ། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱོན་མེད་བྱུང་བའོ།། ལྷོ་མ་ཕིང་ལེས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་
 ལས་བྱུང་བའི་ལྷོ་མ་ཕིང་ལེས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་མངོན་པར་རྩོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། ཚོས་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་དང་། དགོ་འདུན་ནི་གཞན་གི་མཚན་ལེས་
 ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། འཕྲིན་ལས་གི་ལྷོ་མ་ཕིང་བའོ།། དེས་པ་སྤྲོད་ལུང་
 འབྲས་བུ་ལ་ཕྱེད་ལ་འབྲས་བུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མངོན་པར་སྦྱོར་བའི་འཕྲིན་ལས་
 ཅན་ནོ།། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའོ།། བསྐྱེད་བཀྲུས་ལ་ཞེན་པ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་ཞེན་
 པ་དང་། ཚོས་དང་མཐུན་པས་འགོགས་པ་ལ་ཞེན་པའོ།། བསྐྱབ་པའི་ལྷོ་མ་ཕིང་བའོ།། དེས་
 པ་སྤྲོད་ལུང་དང་དེས་ཕྱོག་བྱུང་བའོ།། རྒྱུ་ལ་འབྲོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཤོས་པས་བྱུང་བའོ།།
 ཚོས་དང་ཐང་ཐང་གི་ལོངས་སྤོད་ལྷོ་མ་ཕིང་གིས་བསྐྱབ་པའོ།། རྗེས་བྱུང་གི་ལྷོ་མ་ཕིང་
 འདི་སྤྲོད་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷོ་མ་ཕིང་གིས་བསྐྱབ་པའོ།། ལྷོ་མ་ཕིང་གི་ལྷོ་མ་ཕིང་ལྷོ་མ་
 པའོ།། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷོ་མ་ཕིང་བའོ།། གང་ཟག་དང་ཚོས་གི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའོ།། ལས་ལེན་པའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ།། སངས་རྒྱས་
 ལ་སྐྱབས་སྦྱོན་པ། ཚོས་ལ་སྐྱབས་དངོས། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་གྲོགས་སུ་
 འཛིན་པའོ།། གཞན་དུ་མི་སྐྱོར་བའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ།། རྩི་ནང་གི་སྦྱོན་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་
 ལྷོ་མ་ཕིང་ལེས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ།།

མངོན་བསྐྱུས་དམར་ཁོད་བདེ་ལམ་ནས་འབྱུང་ཚུལ་ནི། རྩི་བོའི་སྐུ་ལ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆ་

ལས་སྐྱེ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཚོག་གསུམ་དབང་པོ་དབང་མོ་ཚོས་སྐྱོད་སྐྱེང་མའི་ཚོགས་
 བས་མཁའ་གང་བ་སྐྱོས་ཏེ་སྤྱི་བོའི་སྐྱེ་མ་སྤྱིའི་སྤྱིའི་མཐའ་སྐྱོད་དུ་བཞུགས་པའི་སྐྱབས་
 ཡུལ་རྣམས་གསལ་ལེགས་པར་བཏབ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་
 ལས་དང་བཅས་པ་དྲན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྤྱད་དན་འགྲོའི་སྐྱེ་གསུང་བསྐྱེད་པ་བཞུགས་
 སྤྱད་ཡང་གསལ་བཏབ་སྟེ་འདྲིགས་ཤིང་སྐྱེ་གསུང་བ་ཡེར་ཡེར་བའི་སྐོ་ནས། བདག་དང་མ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་། བྱད་པར་དན་འགྲོའི་འདྲིགས་པ་ལས་ད་ལྟ་
 ཉིད་དུ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྐྱེས་པའི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པས། སྐྱེ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཚོག་
 གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚེ། ཞེས་སྐྱབས་འགོ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་གི་འབྲུམ་སོགས་བྱ་ཞིང་།
 དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་
 ་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས། སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།
 དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུང་
 བཤྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། རྟོན་བསགས་པའི་ལས་སྐྱིབ་རྣམས་བསྐྱབས་
 ་ཤིང་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཚེན་པོ་གསོག་པ་དང་། དན་འགྲོར་མི་
 རྒྱུང་བ་ནི། བག་ཏུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྤྱིའི་བྱས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་དན་འགྲོའི་
 འདྲིགས་པ་ལས་གོལ་ནས་དེ་ལས་ཀྱང་མཐོ་བའི་སྤྱིའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ།། ཚེ་
 འདྲིའི་འདྲིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་ནི། གང་པོའི་ཕུ་པོ་འབྱོར་ལྡན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་རྒྱ་མཚོར་བྱ་བོ་ཚེ་ཅན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་སྤྱིན་པ་ལ་གཞོད་སྤྱིན་གྱིས་རྒྱུང་འཚུབ་
 བཏང་ནས་བྱ་རྗེས་རྒྱ་མཚོར་བུབ་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཚེ། གང་པོ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས་
 འདྲིགས་པ་དེ་ལས་གོལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་
 དེ་ཅེས་འབྱུང་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། གཞན་ཡང་ཅི་བསམ་པ་
 ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པ་དང་སྤྱད་དུ་འཚོང་རྒྱ་བའོ།།

སྐྱེས་པ་འགྲོའི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སོ་སོའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་རྒྱུ་མོང་གི་བསྐྱེད་བྱ་གཉིས། དང་
པོ་(སོ་སོའི་བསྐྱེད་བྱ་)ལ་དགག་པའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་། སྐྱེས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་གཉིས། དང་པོ་(དགག་
པའི་བསྐྱེད་བྱ་)ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱེས་སུ་སོང་བས་སྟ་གཞན་ལ་ཕྱག་མཚོད་མི་བྱ། ཚོས་
ལ་སྐྱེས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཆོ་སློང་། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱེས་སུ་སོང་
བས་ཕྱོགས་སུ་སྟེགས་པ་དང་མི་འགྲོགས།

གཉིས་པ་སྐྱེས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་དཔུས་མི་
གདགས་པ་སོགས་ཡིན།

གཉིས་པ་རྒྱུ་མོང་གི་བསྐྱེད་བྱ་ནི། དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཡོན་
ཏན་རྗེས་སུ་འབྲུག་པའི་སྟོན་ས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེས་སུ་འགྲོ་བ། བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོ་རྗེས་
སུ་འབྲུག་པས་དུས་ཉམ་དུ་མཚོད་པ་ལ་བཅོམ་ཞིང་བཟུང་བ་དང་བཅའ་བའི་ཕྱད་དབུལ་བ།
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲུག་པས་འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འགོད་བ། བྱ་བ་
གང་བསྐྱེད་པ་ན་དཀོན་མཚོག་ལ་སློབ་པའམ་ནས་བསྐྱེད་བ། དཀོན་མཚོག་གསུམ་སྟོག་
གས་བཞད་གད་གྱི་ཕྱིར་ཡང་མི་སློང་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤྱི་བོར་སླ་མ་ལྟ་སྟོམ་
བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལས་རྒྱ་དགོ་བ་སྐྱེད་པ་
ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་ཞིང་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་ལུང་། རྒྱ་མི་དགོ་བ་སྐྱེད་པ་ལས་
འབྲས་བུ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་ཁོ་ན་འབྱུང་ཞིང་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། ཚོད་པས་
གདུངས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་རྒྱུང་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དེ་
ཡང་སྟོན་དགོ་པའི་ལས་བསམགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ཚོར་མ་རྒྱུག་པ་སྟེ་སྤྱི་
སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་ཁོ་ན་འབྱུང་ཞིང་བདེ་བའི་ལས་བསམགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་
ལས་ངེས་པ་ཡིན། རྒྱ་དགོ་སྤྱི་བའི་གཉིས་རྒྱུ་དང་ལས་མ་སྐྱེད་ཀྱང་གོགས་བྱེད་དང་མ་

འབྲུག་ན་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྲུང་སྟེ། སློན་དག་ཚུལ་ཀུན་ཉེས་དག་སློང་དབྲུངས་མི་
སྣུན་བ་ཞིག་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་དབྲུངས་ནི་ཁྱི་ཟུག་བ་དང་འབྲའོ་ཞེས་སྐྱས་བས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་
བར་དུ་ཁྱིར་སྐྱེས་བ་དང་། དག་སློང་ལུས་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཁྱོད་ནི་སྤྲེལ་དང་
འབྲའོ་ཞེས་སྐྱས་བས། སྤྲེལ་སྤྲེས་བ་སོགས་ལས་འབེལ་ཆེ་བ་ཡིན། རྒྱ་དག་སྤྲིག་གཉིས་
མ་སྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་བདེ་སྤུག་སློང་བ་མེད་པས་ལས་མ་བྱས་བ་དང་མི་འབྲུང་བ་ཡིན། རྒྱ་
དག་སྤྲིག་གཉིས་སྐྱེད་བ་གོགས་བྱེད་དང་མ་འབྲུག་ན་ལས་བྱས་བ་ཚུད་མི་བ་ཡིན་ཉེ།
མདོ་ལས། “ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི།། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཚུད་མི་བ།།
ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་བ་ན།། འབྲས་བུ་སློན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང།།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་འདིར་ལས་ལམ་བཅུའི་རྣམ་གཞག་རྩལ་བཟད་ཅིག་བཤད་ན། སློན་གཙོང་གི་གཞི་ནི་
རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་པ་རོལ་བོའོ།། བསམ་བ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་
ནི་གཞི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ།། ཉོན་མོངས་བ་ནི་དུག་གསུམ་པོ་གང་རུང་འོ།། ཀུན་
སློང་ནི་བསད་བར་འདོད་པའོ།། སློར་བ་ནི་དུག་དང་། མཚོན་དང་། རིག་སྐྱེགས་སོགས་
ཀྱི་སློན་ས་བྱས་པའོ།། མཐར་ཐུག་ནི་རང་གི་སྤོངས་དུ་ཤི་བའོ།། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་གཞི་ནི་
གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྣམ་སོ།། བསམ་བ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་
ཉོན་མོངས་ནི་སྤར་བཞིན་འོ།། ཀུན་སློང་ནི་མ་གནང་ཡང་གཏན་དུ་དབྲུལ་འདོད་པའོ།།
སློར་བ་ནི་མཐུ་དང་འཇབ་བུ་དང་གཡོ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱིན་པར་སྦྱངས་པའོ།།
མཐར་ཐུག་ནི་ཐོབ་སློ་སྐྱེས་པའོ།། ལོག་གཡེམ་གྱི་གཞི་ནི་མ་ལ་སོགས་བ་བཟོད་བུ་མ་
ཡིན་བ་དང་། ཁ་དང་བཤང་ལམ་སོགས་ལམ་མ་ཡིན་བ་དང་། སྐྱུ་མ་མ་དང་བསྟེན་གནས་
ལ་གནས་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་དང་། མཚོན་ཉེན་དང་སྦྱ་མའི་དུང་སོགས་གནས་མ་ཡིན་

1 རྩེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། 5 ལས་བརྒྱ་ཐམས་པ། ཤོག་གྲངས་70ནས་ལས་བྱེད་བ་རྩལ་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི།། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་
ཡང་ཚུད་མི་བ།། ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་བ་ན།། འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སློན་པར་འབྱུང།།” ཞེས་སོ།།

བའོ།། འདུ་ཤེས་འཁྲུམ་མ་འཁྲུམ་འབྲ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ནི་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྱད་པའོ།།
 ལྷན་སྐྱེའི་གཞི་ནི་མཐོང་བ་ཐོས་པ་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་ནམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་དང་། དེ་ལས་
 ལྷོག་པ་བཞིའོ།། འདུ་ཤེས་ནི་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བ་སོགས་སུ་བསྐྱུར་བའོ།། ཉོན་མོངས་
 པ་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་ངོ།། ཀུན་སྣོང་ནི་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཏེ་སྤྱོད་འདོད་པའོ།། ལྷོར་བ་
 ནི་སྤྲུམ་པའམ་ཅང་མི་སྤྱོད་བ་དང་དུ་ལེན་པའོ།། མཐར་ཐུག་ནི་པ་རོལ་པོས་གོ་བའོ།། ལྷ་
 མའི་གཞི་ནི་མཐུན་པའམ་མི་མཐུན་པ་གང་རུང་ངོ།། བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་
 ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤྱར་བཞིན་དང་། ཀུན་སྣོང་ནི་མཐུན་པ་ལ་དབྱེ་འདོད་པ་དང་
 མི་མཐུན་པ་ལ་མི་འདུམ་པར་འདོད་པའོ།། ལྷོར་བ་ནི་སྣོན་པ་དང་མི་སྣོན་པ་གང་རུང་ངོ།།
 མཐར་ཐུག་ནི་འབྲེད་པའི་ཆོག་སྤྲུམ་པ་གོ་བའོ།། ཆོག་རྒྱབ་ཀྱི་གཞི་ནི་ཀུན་ནས་མནར་
 སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ནོ།། ཉོན་མོངས་པ་དང་འདུ་ཤེས་ནི་སྤྱར་
 བཞིན་ནོ།། ཀུན་སྣོང་ནི་དག་རྒྱབ་པོས་སྤྱོད་འདོད་པའོ།། ལྷོར་བ་ནི་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་
 པའི་ཆོག་གང་རུང་གིས་བརྗོད་བྱ་སྣོན་མི་སྣོན་གང་རུང་བརྗོད་པ་དང་། དགོས་པ་རང་
 གཞན་གང་རུང་གི་སྤྱིར་སྤྲུམ་པའོ།། མཐར་ཐུག་ནི་པ་རོལ་པོས་གོ་བའོ།། དག་བཀའ་
 བའི་གཞི་ནི་དོན་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་དོན་ནོ།། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་
 སྤྱར་བཞིན་ནོ།། ཀུན་སྣོང་ནི་མ་འབྲེལ་བའི་བྱུང་རྒྱལ་སྤྱོད་འདོད་པའོ།། ལྷོར་བ་ནི་དག་
 བཀའ་སྤྱོད་པར་ཚོམ་པའོ།། མཐར་ཐུག་ནི་དག་བཀའ་སྤྲུམ་ཟིན་པའོ།། བཞུག་སེམས་ཀྱི་
 གཞི་ནི་གཞན་གྱི་ནོར་དང་ལོ་བྱེད་དོ།། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྤྱར་
 བཞིན་ནོ།། ཀུན་སྣོང་ནི་བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་པའོ།། ལྷོར་བ་ནི་བསམ་པ་དེ་ལ་ལྷོར་
 བ་བྱས་པའོ།། མཐར་ཐུག་ནི་ནོར་ལ་སོགས་པ་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྤྲུམ་པའོ།། གནོད་
 སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་ཆོག་རྒྱབ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ།། ཀུན་སྣོང་
 ནི་དེག་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་སྟེ། ལྷོར་བ་ནི་བསམ་པ་དེ་ལ་ལྷོར་བ་བྱས་པའོ།། མཐར་

ཐུག་ནི་གསོད་པ་དང་བཅིང་བ་དང་རྟེན་པ་སོགས་བྱེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ།། ལོག་ལྟའི་གཞི་
 བྱི་ཡོད་པའི་དོན་ནོ།། བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་དོན་ལ་
 བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པའོ།། ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་ངོ།། ཀུན་སྒྲོང་ནི་སྐྱུར་བ་
 འདེབས་འདོད་པའོ།། སྐྱུར་བ་ནི་བསམ་པ་དེ་ལ་སྐྱུར་བ་བཅམས་པའོ།། མཐར་ཐུག་ནི་
 སྐྱུར་བ་གདབ་པར་ངེས་པའོ།། དཀར་པོའི་ལས་ལམ་ནི། སློག་གཅོད་སློང་བའི་དགོ་བ་ལྟ་
 བུ་ལ་མཚོན་ན། གཞི་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ནོ།། བསམ་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་
 སློང་བར་འདོད་པའོ།། སྐྱུར་བ་ནི་གསོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ།།
 མཐར་ཐུག་ནི་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་རྫོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ།། དེས་དཀར་པོའི་
 ལས་ལམ་སྟག་མ་དགུ་ལའང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཞིང་གི་སྟོན་ནས་
 སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། དཀོན་མཚོག་གསུམ་དང་། ལྷ་མ་དང་པ་མ་སོགས་ལ་པན་གཞོད་གང་
 བྱས་ཀྱང་སྟོབས་ཆེ། བསམ་པ་སྟོང་རྗེ་དག་པོ་སོགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་དག་པོ་སོགས་ཀྱི་སྟོ་
 བས་བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ། དངོས་པོའི་སྟོན་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། སྤྱིན་བྱའི་ཚོས་དང་། ཟང་
 ཟིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱིན་པ་སྟོབས་ཆེ། ཉེན་གྱི་སྟོན་སྟོབས་པ་གསུམ་ལྟན་
 སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོབས་དགོ་སྟོན་གང་བྱས་ཀྱང་སྟོབས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་ནས་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་སྤྲོ་མོ་ནས་སྐྱབ་ཅིང་མི་
 དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་མི་དགོ་བ་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་སྟོན་གསུམ་ལ་མ་གོས་པའི་གླང་དོར་ལ་
 འབད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་ལྷ་མ་སྟུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་
 བ་བཏབ་པས་སྤྱི་པོའི་གྲོ་མ་སྟུང་སྟུང་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྟུང་ལོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་
 རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་དེ་དང་དེའི་
 གོགས་བྱེད་སྐྱུངས། དེ་དང་དེའི་རྫོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ། དེ་ལྟར་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཞིག་ཐོབ་འགྲུང་། རྣམ་སྐྱེན་བརྒྱུད་ལྡན་གྱི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་
 ཞིག་ཐོབ་ན་རྣམ་མཁུན་སྐྱུབ་པ་ལ་ས་སྟོང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ལས། དེ་ལ་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དོས་བཟུང་བ། དེ་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་ལས། དེ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་དོས་བཟུང་བའོ།།
 དང་པོ་ནི། ཆེ་རིང་བ། ཁ་དོག །རིགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ། དབང་ལུག །ཆོག་བཅུན་པ།
 དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ། ལྷོ་བས་དང་ལྡན་པའོ།། གཉིས་པ་བྱེད་
 ལས་ནི། ཆེ་རིང་བས་དགེ་བ་ལུན་རིང་པོར་གསོག་པའོ།། གཉིས་པས་གདུལ་བྱ་འདུ་ཞིང་
 ཆོག་ཉན་པ། གསུམ་པས་རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེས་པས་རི་ལྟར་བསྐོ་བ་ལས་མི་འདའ་བ།
 བཞི་བས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱེན་པར་བྱེད་པའོ།། ལྷ་པས་རང་གི་ཆོག་བདེན་
 བར་འཛིན་པ། དུག་པས་རི་ལྟར་བསྐོ་བ་སྐྱུར་དུ་ཉན་པ། བདུན་པས་སྐོ་བས་པ་ཆེ་ཞིང་
 གོགས་ཉུང་བ། བརྒྱུད་པས་གང་ལ་ཡང་སྐོ་བུགས་ཆེ་ཞིང་མངོན་ཤེས་སྐྱུར་བའི་རྒྱ་བྱེད།
 གསུམ་པ་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་ཆེ་རིང་བའི་རྒྱ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་མི་འཆེ་ཞིང་མི་འཆེ་
 བའི་བསམ་པ་བསྟེན་པ་དང་། སྐོ་བ་ལྷུ་བ། གཞན་འཆེ་བ་བྱེད་པ་ལས་བརྒྱོག་པ། ལྷན་སྐྱེན་
 པ་དང་ནད་གཡོག་སོགས་བྱེད་པའོ།། གཉིས་པའི་རྒྱར་ཁོ་བ་སྤང་ཞིང་། མར་མེ་མེ་ཏོག་
 རྒྱན་གོས་གསར་པ་སྟེར་བ། གསུམ་པའི་རྒྱར་ང་རྒྱལ་སྟོང་བ། བཞི་པའི་རྒྱར་ཟས་གོས་
 སྟོང་བ་ལ་ཟས་གོས་སོགས་སྟེར་ཞིང་མི་སྟོང་ཡང་བན་སེམས་ཀྱིས་སྟེར་བ། ལྷ་པའི་རྒྱར་
 དག་གི་ཉེས་པ་སྟོང་བ། དུག་པའི་རྒྱར་དཀོན་མཆོག་གླ་མ་མཁན་སྟོབ་པ་མ་སོགས་ལ་
 གུས་ཤིང་བསྟེན་བཀུར་བ། བདུན་པའི་རྒྱར་བྱད་མེད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་ཞིང་། བྱད་
 མེད་ཀྱི་ལུས་འདོད་པ་བརྒྱོག་ཅིང་པོ་དབང་གཙོད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ། བརྒྱུད་པའི་
 རྒྱར་གཞན་གྱིས་མི་རུས་པ་རང་གིས་བྱེད་པ། གཞན་གྱི་སྐོ་བས་བྱེད་ཅིང་བཟའ་བཅུང་

༡ མ་དགེ་བ། འཐོབ་

སོགས་སྟེང་བའོ། རྒྱ་བརྒྱད་པོ་དེ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབ་ཅིང་ཕྱགས་པ་དང་། དག་བ་
 རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བ་དང་། ཚོས་མཐུན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལ་སྤྲལ་དོག་འགྲུན་
 སེམས་། བརྟམ་པ་སྤང་ཞིང་། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཤིང་རང་གིས་མ་རྣམས་ནའང་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་
 ཡང་སྐྱད་བྱང་ཉོག་ཅིང་། བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡུན་རིང་ལ་ཕྱགས་པ་དང་། རྒྱ་དེ་རྣམས་གཞན་
 ལེན་དུ་གཞུག་ཅིང་། ལྷངས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པའོ། ། འདི་དག་
 བེ་བེ་བེ་བེ་སྟོན་པོ་ལས། “ཚེ་འདིར་ཀུན་རྫོགས་རེ་བ་མི་བསྐྱེད། ཕྱི་མའི་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་
 འཇུག་བྱ།”¹ ཞེས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས། “ལམ་མཚོག་སྐྱབ་ལ་མཚོན་ཉིད་ཚང་བའི་
 རྟེན།”² ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། འསྐལ་དང་འསྐལ་དུ་ལག་ལེན་
 ལ་ཅི་ཐེབས་བྱའོ། ། གལ་ཏེ་མི་དག་བ་སྟོང་བ་དང་དག་བ་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་ཀྱང་གཉེན་པོ་
 སྟོབས་ཚུང་ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆེ་བས། བརྒྱ་ལ་མི་དག་བས་གོས་ན་སྟོབས་བཞིའི་
 བཤགས་བསྐྱམ་ལ་འབད་བར་བྱ། སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བསྐྱམ་བྱ་ཚུལ་ནི། གནས་
 ཁང་གི་དོར་བྱས། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགལ། དེ་དག་དཀོན་མཚོག་གསུམ་དངོས་
 ཡིན་སྟམ་པ་བྱས། གཞན་ཡང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལྷ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་དབའ་པོ་མཁའ་འགོ་ཚོས་སྟོང་སྐྱང་མའི་ཚོགས་རྣམས་མདོན་སུམ་དུ་བཞུགས་
 བར་བསམས་ནས། དེ་དག་གི་སྐྱུན་སྤར་སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་ལྷུང་ལ་ཁོང་པར་དུག་སོང་བ་
 ལྟ་བུའི་འགྲོད་སེམས་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་སྟམ་པའི་སྟོམ་སེམས་
 སྟོང་ཐག་པ་ནས་བྱས་ཏེ། ལོང་བྱང་ཆེ་གསེང་འོད་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་སྟོབས་བཞིའི་
 བཤགས་བསྐྱམ་དང་། སངས་རྒྱས་སུམ་ཚུ་སོ་སྣ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྟོམ་གསུམ་སོ་སོའི་
 བཤགས་པ་དང་། ལྷ་མ་རྟོར་འཛིན་མ་སོགས་བྱའོ། ། མདོར་བསྐྱུན་སྐྱབས་འགོ་སེམས་

1 གངས་ཚན་རིག་བརྒྱུད་སྟོན་འབྲེད་ལྟེ་མིག་ དེབ་བཅུ་ལྷག་ལ། རེ་བུ་བུ་སྟོན་པོ་ མོ་ཉོ་བ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། 1997 སོག་གངས་ 361-76
 2 རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཚོ་བཟང་གསུམ་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཁ གསུང་ཚོར་བྱ། ལམ་རིམ་ཉམས་མཁུང། གཙང་དཔལ། སོག་གངས་ 66བ 3 ལམ་བྱང་བ་
 ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལམ་མཚོག་བསྐྱབ་ལ་མཚོན་ཉིད་ཚང་བའི་རྟེན།” ཞེས་སོ། །

བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཉེན་གྱི་སྟོབས། སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་འགྲོད་སེམས་དྲག་པོ་བྱེད་པ་རྣམ་
 པར་སྲུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ལ་མདོ་སྤེ་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་
 པ། སྤྲིག་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་སོགས་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་པ། རོ་རྗེ་
 སེམས་དཔའི་སྐྱོམ་བཞུས་ཡིག་བརྒྱ་བཞུ་བ། སྐྱུ་གཟུགས་དང་མཚོན་ཉེན་བཞེངས་པ།
 མཚོན་པ་ལ་བརྟེན་པ། སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྗོད་པ་རྣམས་
 ཡིན། ཉེས་སྦྱང་བྲ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱེད་སྐྱམ་པའི་སྐྱོམ་སེམས་མང་དུ་བྱེད་པ་ནི་
 ཉེས་པ་ལས་སྤར་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ཡིན།

གསུམ་པ་མཚུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉེས་པ་སྲུན་མཚམས་
 ལུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། སྲུན་མཚམས་སུ་ཡང་སྐྱེས་བུ་རྩེད་ཀྱི་འཇུག་མོང་པའི་ཚོས་
 སྐྱོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་རྩེད་ཀྱི་འཇུག་མོང་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱངས་པས་སློབ་སྦྱོར་
 དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། སྤར་ཚེ་འདྲིའི་དོན་བསྐྱུལ་འདོད་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་སྤྲི་མའི་དོན་
 ཏུ་ཚོས་བསྐྱུལ་འདོད་ཞར་བྱུང་ཅམ་ལས་མེད་པ་དེ་གོ་ལྡོག་སྟེ། ཚེ་འདྲི་ཞར་བྱུང་ཅམ་ཏུ་
 སོང་ཞིང་སྤྲི་མ་དོན་གཉེར་གཙོ་བོར་སོང་བ་སློབ་སྦྱོར་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་
 སློབ་སྦྱངས་ཀྱང་སྦྱར་དུ་འཆི་བ་དང་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ནས་དེའི་སྤྱད་བསྐྱུལ་
 དྲག་ལ་ཡུན་རིང་པོ་སྤོང་དགོས་པ་ལ་འདིགས་ཤིང་སྤྱད་པའི་སློབ་ཚད་ཟད་ཀྱང་མེད་ན།
 ཚེ་རབས་སྤེམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤེལ་བའོ། ཚེ་འདྲིར་སོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་
 བྱས་ཀྱང་གཞན་དུ་མ་སོང་བར་ཚོས་ལས་སློབ་ཤེད་པ་ཡིན་པས་སྦྱོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། “བྱང་
 མེད་ཁྱོད་གསུམ་འགྲིམ་པ་དང་། བྱ་ནི་རྩི་ལས་ཤོར་བ་དང་། བན་བཅུན་ཚོས་ལས་ཤེད་
 པ་གསུམ། གཡོ་ཡི་ནང་ན་དེ་གསུམ་ངན།”¹ ཞེས་པ་དང་། བྱང་དུ་མ་བསམས་ན་ཆེ་ག་

¹ རྗེ་བཀའ། འདུལ་བ། ད འདུལ་བ་སྤོང་ཆེགས། བམ་པོ་ཉེར་དགུ་བ། ཤོག་གངས་༡༤བ། ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “བྱང་མེད་ཁྱོད་གསུམ་
 བརྒྱད་པ་དང་། དགེ་སློང་ཕྱིར་ནི་འོངས་པ་དང་། བྱ་ནི་རྩི་ལས་ཤོར་དང་གསུམ། གཡོ་ཅན་ནང་ན་དེ་གཡོ་ངན།” ཞེས་སོ།

ཐོས་པ་མང་གི་ན་¹སྐྱུར་སྐྱུར་སོང་བ་འབྲ་བ་ཞིག་འོང་། ཐོས་གྲངས་མང་ལ་བསྐྱོམ་གྲངས་ཉུང་
 བ་སྐྱོད་ཤིང་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ཤིང་སྐྱུར་བ་གསུང་། ཆ་ལ་ཁ་སྤྱིར་བཏུ་འེལ་བ་ཟེར་བ་གྲོང་
 ཆེ་ཞེས་བའེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་གསུང་བ་ལྟར། སྐྱུར་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་མ་
 བྱས་པ་ལས་ཀྱང་དེ་སྐྱོན་ཆེ། དེས་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རིམ་དུ། ཐོས་ནས་འེལ་བར་བྱས་
 པའི་དགོས་པ་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱུན་པའི་ལག་ལེན་
 རེ་གནད་དུ་ཆེ་གསུང་བ་དང་། གཉེན་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྐྱོད་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་དབང་དུ་
 མི་བཏང་²བར་ཚོས་བྱ་བར་ཐག་གཅོད་མང་དུ་བྱའོ།། དེས་ན་སྐྱེ་དཀའ་སེ་བྱུང་ཡང་ལམ་
 ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་འབད་དགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་རྒྱུང་དུའི་ཚོས་སྐྱོར་འདི་
 རྣམས་བསྐྱོམས་པས་ད་ལྟ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་གླ་མ་དགོན་མཚོག་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་
 འདེབས་པ་དང་། བསག་སྐྱུང་ལ་འབད་བ་དང་། དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་ལ་སྐྱུར་ལས་ཀྱང་
 འབད་ཚེ་ཆེ་བ་བྱས་ནས་བསྐྱོམས་ལ། སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་ལམ་འདེབས་
 དགོས་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། “དེ་ཡིས་ཉེ་བར་བསྐྱུན་པའི་གདམས་པ་ལས།། འོངས་པའི་
 དལ་འགྱོར་དོན་ཆེ་རྙེད་དཀའ་དང་།། འདིག་པར་སྐྱ་དང་ངན་འགྲོའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་།།
 དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལས་འབྲས་རྣམས།། ལེགས་པར་བསམས་ལས་ངེས་པ་
 བརྟན་པོ་ནི།། རྙེད་ནས་ཡང་དག་ལམ་ཀྱི་གཞི་བེན་ཤོག །”³ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྐྱིད་ལུག་ནས་སྐྱུན་སོང་བའི་རིག་གནས་
 ་འེལ་ལ་རེ་བ་དང་། བཟླས་པ་འབྲ་བྱས་ནས་ངག་རྒྱས་ཐོན་པ་དང་། ལྷའི་ཞལ་མཐོང་ལ་རེ་
 བ་དང་། སེམས་གནས་བསྐྱོམས་ནས་མངོན་འེལ་སྤྱོད་མེ་ཨེ་འཆར་བཏུ་བ་དང་། ཁ་ཏོན་ཅམ་

1 མང་གིན་ ལམ་རིམ་དེབ་གཞུགས།

2 གཏང་ ལམ་རིམ་དེབ་གཞུགས།

3 རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་སྐྱོ་བཟང་གཤམ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བུ། བདེ་མཚོག་སྐྱོན་ལམ། གཅོད་དཔེ། ཤོག་གྲངས་ ༥༡༤ བ།

ཞིག་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ནི། ལུ་ཚུང་བས་སྐྱུན་སྡེ་བ་ལ། མངོན་ཤེས་སྣ་ཐོབ་པ་དང་། རིག་
 པའི་གནས་སྣ་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱ་བ་ཆེན་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་། རོ་བོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 འདི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་གང་ལ་འདམ་གསུངས་པས། ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟོགས། །
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཚུག་ཡིན་སྟེ་འདྲ་གོ་བ་ཡང་དེ་ལས་འདམ་སྟེ། མངོན་ཤེས་སྣ་ཐོབ་པ་
 དང་། རིག་པའི་གནས་སྣ་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱ་བ་ཆེན་བརྒྱད་ཐོབ་པ་རྣམས་གངས་མེད་
 པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་མ་འདས་མ་འཕགས། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ན་
 འཁོར་བ་ལས་བརྒྱུ་གསེ་མཆི་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་མ་ཉོགས་ཤིང་། ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 ལ་ངེས་པ་མ་རྙེད་པའི་ཉུགས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །།

གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བ་ལ་གཉིས།
 ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱེད་པ་དང་། ཐར་པར་འགོ་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་
 དབབ་པའོ། ། དང་པོ་(ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱེད་པ་)ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་རོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་
 དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་རོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ། སྦྱོར་
 དངོས་མཚུག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྦྱོར་བ་ནི། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སྣ་མ་ལྟག་པའི་སྟེ། ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་
 འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་སྣར་བཞིན་ལ། དེ་ནས་བདག་དང་མ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་ཤུགས་པའི་སྟེ། ཐུག་བསྐྱེད་
 སྣ་ཚོགས་པ་སྦྱོང་བ་འདི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྟེ། ཐུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་ཤེས་ནས་
 དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱེད་ཤུགས་ཤུགས་སྐྱེས་པས་ལན་འདུག་པས། དེས་ན་བདག་དང་
 མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྟེ། ཐུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་
 ཤེས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱེད་ཤུགས་ཤུགས་སྐྱེས་པས་ལྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
 གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱེ་བོའི་སྣ་མ་སྟེ་སྐྱེའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་སྣ་འོད་

ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་
 ལྷགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷན་པར་དུ་
 ཡང་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲིག་
 སྤྲིབ་ནད་གདོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ལིང་དག་ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དུ་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལྷུང་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་
 ལེན་རྒྱས། ལྷན་པར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་སྣོ་
 ལྷགས་དྲག་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་དང་། སོ་སོའི་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་འོ། ། དང་པོ་(འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་)འི། སྤྱི་པོར་སྣ་མ་ལྟ་སྣོམ་
 བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་སྐྱུང་བསམ་སྟེ། བདག་གིས་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པས་ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་འདས་པའི་བདེ་འགྲོའི་གོ་འཕང་
 ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཅ་བ་ནས་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཞིག་མ་ཐོབ་སྟེན་བདེ་བའི་
 སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནག་ཅན་ཞིག་སྣོ་བ་གཅིག་ནས་གསོད་
 པར་ངེས་ལ། དེའི་བར་དུ་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཁྲིམས་ཀྱི་¹ལ་ཐེགས་དང་དབྱུག་པས་བསྐྱུན་པ་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དྲག་པོ་སྟོང་བ་ལ། འགའ་ཞིག་གི་ངོ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དབྱུག་
 པས་བསྐྱུན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་གསོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 རེ་ཉེར་འགྲོ་བས་བདེ་བའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཅ་བ་ནས་
 སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཞིག་མ་ཐོབ་སྟེན་བདེ་འགྲོའི་གོ་འཕང་རེ་འབྲེལ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱུང་བུས་
 ཀྱི་ལས་བཟང་པོའི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དཔག་དུ་མེད་པ་
 ཡོད། གཞན་ཡང་འཁོར་བ་འདྲིར་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་ཞིག་སྤངས་སྟེན་ཆད་

9 མ་དཔེར། ཀྱིས་

སྐྱེས་བུ་ལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། དབྱ་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་གཉེན་དབྱར་
 འགྱུར་བས་ཕན་གཞོན་གྱེད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། “པ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་
 རྒྱུ་མ་ཉིད།། ལྷ་ལོ་དབྱར་གྱུར་བ་ཡང་བཤེས་ཉིད་དང་།། ལྷོག་པ་ཉིད་དུ་མཆིས་པས་དེ་
 སྤྲད་དུ།། འཁོར་བ་དག་ན་དེས་པ་འགའ་མ་མཆིས།།”¹ ཞེས་དང་། “ས་ཤེ་ཟ་ཞིང་མ་ལ་
 འཚོ་གཤེན་ལས་ངན་དབྱ་ལོ་བང་དུ་ལྷུང།། རྒྱུ་མ་སྤོ་ཡི་རུས་པ་འཆའ།། འཁོར་བའི་ཚོས་
 ལ་གད་མོ་སྤོ།།”² ཞེས་གསུངས་པ་སྣང་རང་གི་ཚེ་སྣ་མའི་ས་ཚེ་འདིའི་བྱར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཚེ་སྣ་མའི་ས་ཚེ་འདིའི་རྒྱུ་མར་འགྱུར་བ་དང་། ཚེ་སྣ་མའི་གཉེན་ཚེ་འདིའི་དབྱར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཚེ་སྤོད་གྱི་དབྱ་ཚེ་སྤོད་གྱི་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚེ་སྤོད་གྱི་གཉེན་ཚེ་
 སྤོད་གྱི་དབྱར་འགྱུར་བ་སོགས་འཁོར་བ་འདི་ན་དེས་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 དབྱར་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། “རེ་ཞིག་ཅིག་ན་དབྱ་ཡང་མཛོལ་བོར་འགྱུར།། མཛོལ་བོ་
 དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་དབྱར་ཡང་འགྱུར།། དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ནི་བར་མར་འགྱུར།། བར་མ་དེ་
 ཉིད་ཀྱང་ནི་དབྱར་ཡང་འགྱུར།། དེ་བཞིན་མཛོལ་བཤེས་འགྱུར་བར་རིག་ནས་ནི།། ལྷོ་
 ལོས་སྣང་བས་ནམ་ཡང་ཆགས་མི་བྱ།། གཉེན་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དག །
 བརྗོག་ནས་དགོ་ལ་ཅི་བདེར་བཞག་པར་བྱ།།”³ ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འཁོར་བའི་བདེ་
 བ་ལ་རི་ཅོམ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ངོམས་པའི་མཐའ་མེད་དེ། རྒྱ་ཚེར་རོལ་བ་ལས། “རྒྱལ་པོ་སྣ་
 ཡི་འདོད་པ་གང་ཡིན་དང་།། མི་ཡི་འདོད་པ་བཟང་པོ་གང་ཡིན་པའི།། འདོད་པ་དེ་དག་མི་

1 ལྷོ་བསྐྱེད། ལྷོང་ཡིག་དེ་མགོན་པོ་སྣ་སྐྱབ་བཤེས་སྤྱིང་། འོག་གངས་༧༩༦ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འད་སྟེ། “པ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་རྒྱུ་མ་ཉིད།། ལྷོ་
 ལོ་དབྱར་གྱུར་བ་དག་བཤེས་ཉིད་དང་།། བརྗོག་པ་ཉིད་དུ་མཆིས་པས་དེ་སྤྲད་དུ།། འཁོར་བ་དག་ན་དེས་པ་འགའ་མ་མཆིས།།” ཞེས་སོ།།
 2 ལྷུང་འདི་མ་རྟོན།
 3 ལྷོ་བཀའ། ལྷོང་འབྲུ། དབྱར་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུ། འཕྲུ་གསུམ་པ། འོག་གངས་༡༩༩༩ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འད་སྟེ། “རེ་ཞིག་ན་ནི་
 དབྱ་ཡང་མཛོལ་བོར་འགྱུར།། མཛོལ་བོ་དག་ཀྱང་དབྱར་ནི་འགྱུར་བ་ཉིད།། དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ནི་བར་མར་འགྱུར།། བར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་དབྱར་
 ལོར་འགྱུར།། དེ་སྣང་མཛོལ་བཤེས་འགྱུར་བར་རིག་བྱ་སྟེ།། ལྷོ་ལོས་སྣང་བས་ནམ་ཡང་ཆགས་མི་བྱ།། གཉེན་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་དག །
 བརྗོག་ནས་དགོ་ལ་ཅི་བདེར་བཞག་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

གཅིག་གིས་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་ཡིས་ཚོག་མེད་དེས་ཀྱང་ཡང་འཚོལ་ལོ།”¹ ཞེས་གསུངས་
 བ་ལྟར། ལྷ་མིའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་གཅིག་གིས་ཐོབ་ཀྱང་དོམས་པའི་མཐའ་མེད།
 དོམས་པའི་མཐའ་མེད་ན་དོམས་པའི་མཐའ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ནད་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་གཙོ་བོ་
 ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། “འདོད་པ་དེ་དག་ཐོབ་པ་དང་། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེན་
 བ་དང་། མང་དུ་བསགས་པས་མི་དོམས་ན། དེ་བས་ནད་ཆེ་གང་ཞིག་ཡོད།”² ཅེས་
 གསུངས། ལུས་བཟང་པོ་ཇི་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོད་དགོས་པས་ལུས་ཐོབ་
 བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། བཞེས་སྤྲིངས་ལས། “བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཚོད་འོས་ཀྱང་
 བས་ནི། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲིང་ཡང་ས་སྤྲིང་ལྷུང་། འཁོར་ལོས་སྐྱུང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱུང་
 བས་ཀྱང་། འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྱུང་ཉིད་དུ་འགྱུར།”³ ཞེས་དང་། “སྣ་ལུལ་འདོད་བདེ་
 ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། ཚངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྲོད། མཁར་མེད་མེ་ཡི་
 ལུད་ཤིང་གྱུར་བ་ཡི། སྐྱུག་བསྐྱལ་རྒྱན་མི་འཚད་པ་བསྐྱེན་འཚོལ་ལོ།”⁴ ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྐྱུར་བས་སྐྱེ་བའི་མཐའ་མའོན་པ་
 མེད་དེ། ལྷ་སྐྱུབ་ཀྱིས། “རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ལྷག་བ་ཡི། འོ་མ་འཕྲངས་ཏེ་ད་དུང་
 སོ་སོ་ཡི། སྐྱེ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་བ་བས། དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་ཅིག་བརྒྱང་
 འཚོལ་ལོ།”⁵ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རང་ག་བ་རྣམས་ཀྱིས་པན་ཚུན་གཅིག་
 གིས་གཅིག་ལ་མ་བྲས་ཏེ་འོ་མ་འཕྲངས་པ་ཡང་རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་ལས་མང་། ད་དུང་ལམ་ལ་

1 ལྷ་བཀའ་མདོ་སྤེལ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ། ལེའུ་བཙུ་བྱུག་པ། འོག་གྲངས་༡༡༤ནས༤ ལས་བྱུང་བའི་ནད་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་
 འདྲ་སྤེ། “འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་གཅིག་གིས་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་ལ་ཚོག་པ་མེད་དེ་ཡང་ཚོལ་ལོ།” ཞེས་སོ།།
 2 ལྷ་བཀའ་ དུ་མ། ཁི་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ། མང་དུ་བསགས་པ། འོག་གྲངས་334ནས4 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྤེ། “འདོད་པ་དེ་དག་ཐོབ་པ་
 དང་། ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་བསྐྱེན་བ་དང་། མང་དུ་བསགས་པས་མི་དོམས་ན། དེ་ལས་ནད་ཆེན་གང་ཞིག་ཡོད།” ཞེས་སོ།།
 3 ལྷ་བཙུན། ལྷིང་ཡིག་དེ་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱུབ། བཞེས་སྤྲིང། འོག་གྲངས་༤3ནས5
 4 ལྷ་བཙུན། ལྷིང་ཡིག་དེ་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱུབ། བཞེས་སྤྲིང། འོག་གྲངས་༤3ནས
 5 ལྷ་བཙུན། ལྷིང་ཡིག་དེ་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱུབ། བཞེས་སྤྲིང། འོག་གྲངས་༤3ནས6 ལས་བྱུང་བའི་ནད་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྤེ། “རེ་རེས་
 རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ལྷག་བ་ཡི།” ཞེས་སོ།།

མ་འབད་ན། འཁོར་བར་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་འོ་མ་འཕྱང་བ་སྐྱར་ལས་ཀྱང་
 མང་བ་འཕྱང་བས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་མཐའ་མི་མངོན། དེ་བཞིན་དུ་པན་ཚུན་དགྲར་གྱུར་
 ཏེ་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་མགོ་པོ་བཅད་བ་སྐྱུངས་ན་ཚངས་པའི་འདྲིལ་ཉེན་ལས་ཀྱང་
 ཐལ། པན་ཚུན་གཉེན་དུ་གྱུར་ཏེ་གཅིག་གི་བའི་སྤྱ་ངན་གྱི་མཆི་མ་བསགས་ན་རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་
 ལས་ཀྱང་མང་བས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་མཐའ་མི་མངོན་ཏེ། སྤྱ་ངན་བསལ་བ་ལས། “ཡང་
 དང་ཡང་དུ་དཔྱུལ་བ་ན།། ཟངས་ལྷན་བསྐོལ་བ་གང་འཕྱངས་པ།། རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཚུ་
 ལ་ཡང་།། དེ་ཡི་ཚད་ཅམ་ཡོད་མ་ཡིན།། སྤྱི་དང་པག་ཏུ་གྱུར་བ་ན།། མི་གཙང་བ་ནི་གང་
 རོས་པ།། རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷན་པོ་ཡི།། ཚད་ལས་ཤིན་ཏུ་སྣག་པར་འགྱུར།། མཛའ་བཤེས་
 རབ་ཏུ་བྲལ་བ་ཡིས།། འཁོར་བའི་ནང་དུ་གང་དུས་པ།། མིག་གི་མཆི་མའི་ཐིགས་བ་ཡི།།
 ལྷོད་དུ་རྒྱ་མཚོ་རུང་མ་ཡིན།།”¹ ཞེས་དང་། “པན་ཚུན་དག་ཏུ་ཚོད་པའི་སྤྱིར། མགོ་པོ་
 བཅད་བ་གང་ཡིན་པ།། སྐྱུངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་ནི།། ཚངས་པའི་འདྲིལ་ཉེན་ལས་ཀྱང་
 ཐལ།”² ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འཁོར་བའི་སྐྱེ་ཚོགས་ཇི་ཅམ་སྤྱད་ཀྱང་མཐར་འཇུག་
 པར་འདོད་དགོས་པས་སྐྱེ་ཚོགས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། མདོ་ལས། “བསགས་
 བ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛད་ཅིང་།། མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ལྷུང་འགྱུར།། འཕྱད་པའི་མཐའ་
 མ་འབྲལ་བ་སྟེ།། གསོན་པའི་མཐའ་མ་འཆི་བ་ཡིན།།”³ ཞེས་དང་། ལྷོད་འཇུག་ལས།
 “མཛའ་བ་ཡུན་རིང་འཁོད་འཁོད་ནས།། འཆི་བས་སོ་སོར་འབྲལ་འགྱུར་ཏེ།། སྤྱ་ངན་ཆེན་

1 རྗེ་བཙུན། སྤྱིང་ཡིག་དེ་སྐབས་དཔོན་ཏུ་དབྱེད་སྤྱོད་སྤྱིང་ལས་ལྷུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱུལ་
 བ་ན།། ཟངས་ལྷན་བསྐོལ་བ་གང་འཕྱངས་པ།། རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཚུ་ལ་ཡང་།། དེ་ཡི་ཚད་ཅམ་ཡོད་མ་ཡིན།། སྤྱི་དང་པག་ཏུ་གྱུར་བ་ན།། མི་གཙང་
 བ་ནི་གང་རོས་པ།། རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷན་པོ་ཡི།། ཚད་ལས་ཤིན་ཏུ་སྣག་པར་འགྱུར།། མཛའ་བཤེས་རབ་ཏུ་བྲལ་བ་ཡི།། འཁོར་བའི་གནས་སུ་གང་
 དུས་པ།། མིག་གི་མཆི་མའི་ཐིགས་བ་ཡིས།། ལྷོད་དུ་རྒྱ་མཚོའི་རུང་བ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།
 2 རྗེ་བཙུན། སྤྱིང་ཡིག་དེ་སྐབས་དཔོན་ཏུ་དབྱེད་སྤྱོད་སྤྱིང་ལས་ལྷུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 3 རྗེ་བཙུན། མདོ་སྟེ། ས ཚད་དུ་བཟོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས་དང་པོ། འོག་གངས་པོ་ལྷན་ལས་ལྷུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བསགས་བ་ཀུན་གྱི་
 མཐའ་འཛད་ཅིང་།། བསྐྱེད་པའི་མཐའ་ཉི་འགྲུལ་བར་འགྱུར།། ལྷུང་པའི་མཐའ་ཉི་འགྲུལ་བ་སྟེ།། གསོན་པའི་མཐའ་ཉི་འཆི་བ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

སོ་སྐྱུང་འགྱུར་བ།། དེ་ཉི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དེས།།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རང་ཉིད་
 གཅིག་སྐྱུང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྒྱ་འགྲོ་དགོས་པས་གྲོགས་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། སྤྱོད་
 འཇུག་ལས། “ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་ཀྱང་།། ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འགྲེས་འགྱུར་ན།།
 མཛའ་བ་གཞན་ལྟ་སྟོས་ཅི་དགོས།། སྐྱེ་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་སྐྱེ་ཞིང་།། འཆི་ནའང་དེ་
 ཉིད་གཅིག་བྱ་འཆི།། སྐྱག་བསྐྱེད་སྐྱེས་གཞན་མི་ལེན་ན།། གོགས་བྱེད་མཛའ་བོས་ཅི་
 ཞིག་གྲ།།”² ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་བདག་གིས་རྟོན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟོན་ན་དོན་
 ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པའི་རུས་འདྲིར་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་
 མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཐར་བ་མཚོག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ།། དེ་སྐྱུང་བྱེད་རུས་པར་སྐྱ་མ་སྐྱ་སྐྱ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 རྒྱ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་སྐྱ་མ་སྐྱའི་སྤྱིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྐྱ་སྐྱ་
 འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་
 ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྱིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་དང་དེའི་
 གོགས་བྱེད་སྐྱུངས། དེ་དང་དེའི་རྫོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ།

གཉིས་པ་འཁོར་བ་སོ་སོའི་སྐྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱ་མ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་བཞིན་
 པའི་ངང་ནས་འདི་སྐྱུང་བསམ་སྟེ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཞིག་གྲུབ་བྱིན་ཆད་སྐྱག་བསྐྱེད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་ལྟ་ཅི་སྟོས། མིའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་

1 ལུང་འདི་མ་རྟོན།
 2 རྟེན་བརྟན། དབུ་མ། ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟ། སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་ནང་བ་མ་ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
 ཤ་རུས་དག །ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འགྲེས་འགྱུར་ན།། མཛའ་བ་གཞན་དག་ཅི་ཞིག་སྟོས།། སྐྱེ་ན་གཅིག་བྱ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།། འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་
 འཆི་སྟེ།། སྐྱག་བསྐྱེད་སྐྱེས་གཞན་མི་ལེན་ན།། གོགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་གྲ།།” ཞེས་སོ།།

ལྷུ་བ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་སློབ་དང་ཚོལ་འགྲོའི་¹སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་ཅི་ རྟོག་སྐྱུ་བ་གཏམ་
 ངན་གང་ལ་ཡང་མ་འདྲེས་པར་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱུ་བ་པ་ན། རང་
 ལ་འགྲོ་བ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལྷུང་བའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ལ་མི་འོས་པའི་ཁལ་ཆེན་པོ་
 འགྲོལ་བ་དང་བརྟེན་བསྐྱི་བརྟེན་འགྲོལ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་གཏོང་མི་བྱས་
 བཞིན་དུ་གཏོང་དགོས་པའི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད། ལོངས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུ་བ་
 དང་སེམས་འདྲིན་ཐད་ཀར་གཏམ་བཤེར་དང་འཇུག་ཚད་སོ་མེལ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་
 ཉིན་མོ་ལྟ་མི་དཔྱད་མཚན་མོ་གཉིད་མི་དཔྱད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་སྤྱོད། གཉིན་སྐྱུ་བ་པ་
 དང་བྲལ་བའི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་ཅི། རང་གི་ཉེ་དུ་དང་གཉིན་དང་། གཡོག་འཁོར་དང་། མཛེས་
 བཤེས་དང་། རྒྱ་མ་བཟང་པོ་སློབ་དཔོན་བཟང་པོ་དཔོན་བཟང་པོ་རྣམས་དང་བྲལ་ན་སེམས་
 ལ་སྤྲོད་སྤྱི་བ་དང་། དག་དུ་སྤྱི་སྤྱུགས་འདོན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་འབལ་བ་སོགས་ལུས་
 ཀྱི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་སྤྱོད། དག་མི་སྐྱུ་བ་པ་དང་འབྲེན་པའི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་ཅི། དག་དེ་དང་འབྲེན་
 པ་ཅམ་གྱིས་སྤོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་བ་པ་གིས་ཁལ་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་དང་། དེ་
 གཞན་ཞིག་དུ་སོང་ན་ནམ་ལངས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་དང་། དག་དེས་ཆད་པས་བཅད་པ་
 དང་བཅད་ཀྱིས་དོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་སྤྱོད། འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཅལ་ཉེ་
 མ་རྟེན་པའི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་ཅི། ཆེ་སྤོན་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པས་ཆེ་འདིར་དབྱུང་པོར་
 ལྷུང་ཉེ་ཐས་པོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་པ་དང་སོ་ནམ་བུས་ཀྱང་སྤོན་སྤོག་
 མ་ལྷུང་། ཆོང་བུས་ཀྱང་ཁེ་སྤོགས་མ་ལྷུང་། འཚོ་སྤོང་བུས་ཀྱང་སྐྱུ་བ་པ་མ་འཕེལ། བརྟེན་
 བསྐྱི་བུ་ལོན་ལ་སོགས་པ་གཏོང་མཁན་མ་ལྷུང་ཞིང་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་མཁན་མ་ལྷུང་།
 ལྷུང་གི་བུ་ལོན་གྱི་འདེད་འགྲོ་བུ་ལྷུང་ན་ཅི་བུ་གཏོལ་མེད་དུ་ལྷུང་ནས་རང་གིས་སྤྱོད་ཅིན་

1 མ་དཔེར། ཚོལ་སྤོ་བའི་

གྱིས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། རང་ལས་ཆེས་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ཁོལ་བྱེད་དགོས་པ་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད། མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་བསམ་པ་དང་བཅེངས་པ་དང་བཅེངས་
 ཀྱིས་དོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡོད། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མའི་
 མངལ་མི་གཙང་ལ་དྲི་མནས་པ་མི་གཙང་བའི་བྱམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་
 སྐྱོད་པ་སྟེ་སྐྱུང་སྐྱེ་བ་དགུ་དང་དོ་བཅུ་མཐོང་ཅམ་དུ་སྐྱོད་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་བཙའ་
 བའི་ཆེ་ལུས་འཇུག་མིག་ལ་འདྲེན་པ་དང་། མ་འབྲས་ལག་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱི་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ཆེ། སྐྱི་རོལ་ཏུ་བཙའ་ནས་བདུན་པ་དང་པོ་ལ་ནང་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་སྐྱེ་ལུས་ལ་
 འཇུག། བདུན་པ་གཉིས་པ་ལ་བཞུགས་རིགས་སྟོང་པ་བརྒྱད་ཅུ། བདུན་པ་གསུམ་
 པ་ལ་མིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་མི་བཞི་སྟོང་ལུས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱིས་ལུས་
 སྐྱི་བ་དང་བཞུགས་སྐྱོམ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བྱེད་གདོན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་སྐྱེ་བ་འདི་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོད་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། “འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་
 ལྟ་མི་དང་། དཔུལ་བ་ཡི་དུགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་དག་ཏུ། སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྐྱེ་བ་
 འོ།། གཞོད་པ་དུ་མའི་སྐྱོད་རྒྱུར་ལགས་མཁྱེན་མཛོད།”¹ ཅས་དང་། “མགོ་འམ་གོས་ལ་
 སྐྱོ་བུར་མེ་ཤོར་ན། དེ་དག་སྤྱིར་བཏོན་པ་བྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། ཡང་སྤྱིད་མེད་པར་
 བྱི་སྐྱོད་འབད་འཚལ་ཏེ། ‘འདི་བས་ཆེས་མཚོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས།”² ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏོན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་དགུར་བ་དང་། མགོ་པོ་
 སྐྱེ་བའི་མེ་ཤོག་སྐྱུང་དཀར་བ་དང་། དཔུལ་བ་དམ་སྐྱེན་སྐྱུང་གཉེར་མས་ཁེབས་པ་དང་།
 སྐྱོབས་ཉམས་པས་འགྲོ་འཇག་ཉལ་འདུག་དཀར་བ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་

1 སྐྱེ་བསྐྱེད། སྤྱིང་ཡིག་ ༥ མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུག་ བཤེས་སྤྱིང་། ཤོག་གངས་ ༤༥༧
 2 སྐྱེ་བསྐྱེད། སྤྱིང་ཡིག་ ༥ མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུག་ བཤེས་སྤྱིང་། ཤོག་གངས་ ༤༤༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྒྱུ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་བས་
 ཆེས་མཚོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། ཞེས་སོ།

རྣམས་རྗེ་མི་གསལ་དུ་སོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱོད་པར་མི་རུས་པ་དང་།
 ཆེ་པལ་ཆེར་ཟད་དེ་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་
 རྒྱལ་བ་འབྱུང་། རྣ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ ལུས་ཀྱི་ཤ་དང་མདངས་ཉམས་ཤིང་ཡིད་མི་བདེ་
 བ་དང་། འདོད་པའི་ཟས་སོགས་སྦྱོད་པའི་དབང་མེད་ཅིང་། དབྱུང་རྩལ་པོ་བསྟེན་དགོས་
 བ་དང་། ཤི་ཡིས་དོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། འཆི་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ གཉེན་ལུས་
 ལོངས་སྦྱོད་འཁོར་གཡོག་སོགས་དང་འབྲལ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱ་
 ཆེར་རོལ་བ་ལས། “འཆི་དང་འཕོ་དང་འཆི་འཕོ་དུས་བྱེད་པ། བངས་ཤིང་སྤྱུག་པའི་སྤྱི་
 པོ་རྟག་ཏུ་འབྲལ། སྤྱིར་མི་འོང་ཞིང་འབྲུད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། ཤིང་ལས་ལོ་འབྲུལ་འབྲ་
 ཞིང་རྒྱུད་རྒྱན་མཚུངས།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱིར་པོ་
 གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷའི་དབལ་འགྲོར་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱུག་དོག་གིས་ཡིད་གདུངས་
 པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སོགས་ཏུ་འབབ་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྦྱོང་། འདོད་
 ལྷའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱིར་པོ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་དང་འབབ་པ་ན་ཡན་ལག་
 དང་ཉིང་ལག་བཅད་པ་དང་། ལུས་བྲལ་བ་དང་། རྣས་པ་དང་། གསོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་སྦྱོང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཆི་ལྷས་ལྷ་པོ་ག་སྟེ་ལྷའི་དབལ་འགྲོར་དང་བྲལ་ནས་
 དན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྦྱོང་དགོས་པར་ཤེས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྦྱོང་དགོས་ཏེ། བཤེས་
 སྤྱིངས་ལས། “ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱུག་འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཉོག་སྤེང་རྒྱུང་
 དང་། གོས་ལ་བྱི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། སྦྱོན་ཆད་མེད་པའི་རྒྱལ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ།
 མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྦྱོན་བྱེད་སྤྱུག་སྤྱུག་། ལྷ་ཡུལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ།
 ས་སྤེང་མི་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་བཞིན།”² ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། “ལྷ་རྣམས་མར་

1 ལྷ་བཀའ། མདོ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ། ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ། འོག་གདངས་ 1122 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 ‘ཤིང་ལས་ལོ་འབྲུལ་ཞིང་རྒྱ་ཡི་རྒྱན་དང་མཚུངས།’ ཞེས་སོ།
 2 ལྷ་བསྟན། སྤྱིང་ཡིག་ 2 མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུག་ བཤེས་སྤྱིང་། འོག་གདངས་ 2436 ལས་བྱུང་བ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱུག་འགྱུར་བ་

ལ་སྐྱུང་བ་ཡི།། སྐྱག་བསྐྱེད་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་།། དེ་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཡི།། བཅུ་
 ཏུག་ཆར་ཡང་མི་མོད་དོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁམས་གོང་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་
 སོ་གྲུབ་ཀྱང་། གནས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་སྐྱུང་བྱས་ཀྱི་ལས་བཟང་སོའི་འཕེན་
 བ་ཟད་ནས་ངན་སོང་ཏུ་སྐྱུང་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་ཁམས་
 གོང་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་སོ་རྣམས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་བཀག་ནས་
 བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་བར་ཏུ་གནས་པས། འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེན་ཞིང་གཉི་
 ལུག་གི་རིགས་འདྲ་ཤས་ཆེ་བས་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱལ་བར་བཤགས་བསྟོད་ལས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། མདོར་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་སོ་འདིས་ཆེ་འདིའི་སྐྱེ་ཤ་ན་འཆི་སོགས་
 ཀྱི་ཉེན་བྱེད་ཅིང་། སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་གཉིས་འདི་
 སྤྱི་གཉིས་ཀར་འདྲེན་པར་བྱེད། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་སོ་གྲུབ་པ་ཅམ་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞན་
 དབང་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། ལས་ཉོན་སྤྱི་མའི་གཞན་དབང་ཏུ་གྱུར་བའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་སོའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་སྐྱ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་
 ཐོབ་པར་བྱའོ།། དེ་སྐྱུང་བྱེད་ལུས་པར་སྐྱ་མ་སྐྱས་ཀྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་
 གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་མ་སྐྱའི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྐྱ་སྐྱ་འོད་ཟེར་དང་
 བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ལྷུགས་
 བས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྱི་གཉིས་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་དང་དེའི་གོགས་
 བྱེད་སྐྱུངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

དང་།། རྒྱན་ལ་མི་དགའ་མེ་རྟོག་ཐེང་རྟེང་དང་།། གོས་ལ་ཕྱི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལས་ཞི།། རྟོན་ཆད་མེད་པའི་རྟུལ་འབྱུང་ཞེས་བཀྱི་བ།། མཐོ་རིས་
 འཆི་འོ་སྐྱོན་བཀྱིད་འཆི་ལྷས་ལ།། ལྷ་ལུལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ།། ས་སྟེང་མི་རྣམས་འཆི་བར་འབྱུང་བ་དག །” ཞེས་སོ།།

1 ལུང་འདི་མ་རྟེན།

ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་བར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། སྐྱེ་བོར་སྐྱ་མ་ལྷ་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་
 བསམ་སྟེ། ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་ལ། དང་པོར་བདག་དང་
 བདག་གི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་སློབ་སྟེ། དེས་བདག་
 ཏུ་བརྟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་སྤྱོད་ལ་སྤང་བ་དང་།
 གཞན་ལས་མཚོག་འཛིན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་ལོག་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
 མེད་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལས་འབྲས་དང་། བདེན་བཞི་དང་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་རྒྱལ། དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་མི་འདོད་
 བཞིན་ཏུ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལྷ་ཚོགས་སྤོང་དགོས་པ་འདི་བྱུང་འདུག །དེས་ན་སྐྱབས་བསྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་ན་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། “ཉེས་
 ཀུན་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན། དེ་ཡང་འཛིན་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཡིན།”¹ ཞེས་དང་། “གང་ཞིག་བདག་
 མཐོང་དེ་ལ་ནི། ང་ཞེས་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར། ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྟེད་འགྱུར་ཏེ། སྟེད་
 པས་སྐྱོན་རྣམས་སྐྱིབ་པར་བྱེད། ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སྟེད་པས། །ང་ཡི་ཞེས་དེ་
 སྐྱབ་བྱེད་ལེན།” དེས་ན་བདག་ལ་མཛོན་ཆགས་པ། དེ་སྟེད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར།”²
 ཞེས་དང་། “བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་ཏུ་ཤེས། བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །
 འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར།”³ ཞེས་
 དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། “དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་།”⁴ ཞེས་

1 ལྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ་དབལ་ལྟན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ། ལེའུ་གཉིས་པ། འོག་གྲངས་༡༡༥བ།
 2 ལྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ་དབལ་ལྟན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ། ལེའུ་གཉིས་པ། འོག་གྲངས་༡༡༥བ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་
 རྒྱག་པ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ང་ཡི་ཞེས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལེན།” ཞེས་སོ།།
 3 ལྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ་དབལ་ལྟན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ། ལེའུ་གཉིས་པ། འོག་གྲངས་༡༡༦འ
 4 ལྟེ་བསྟན། དབུ་མ། འད་དབལ་ལྟན་ཚོས་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དང་ལོ། འོག་གྲངས་༢༠༡བ་༣ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ།

སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཐར་
 པའི་མཚོག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་
 པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་ལམ་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།
 དེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་ན་པན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་ས་དམིགས་ཤིན་དུ་ཆེ་སྟེ། དག་སློང་
 ལ་རབ་དུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། “ལ་ལའི་ཚུལ་གྲིམས་བདེ་བ་སྟེ། ལ་ལའི་ཚུལ་གྲིམས་
 སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན། ཚུལ་གྲིམས་སྤྲོན་པ་བདེ་བ་སྟེ། ཚུལ་གྲིམས་འཆམ་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་
 ཡིན།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱིན་པ་བས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འདྲིག་པ་ལ་ཉེ་བའི་དུས་འདྲིར་ཚུལ་གྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིན་མཚན་
 གཅིག་ཅུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་པན་ཡོན་ཆེ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ཉིང་རེ་འདྲིན་རྒྱལ་པོ་ལས། “བསྐྱེད་
 པ་བྱེ་བ་གཞུང་བྱེ་སྟེད་དུ། དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྒྲོམ་རྣམས་དང་། གདུགས་
 དང་བ་དན་མར་མའི་སྐྱོང་བ་ཡིས། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཞུག་གི་རིམ་གྲོ་བུས། གང་
 གིས་དམ་ཚོས་རབ་དུ་འདྲིག་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་བསྐྱེད་པ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་
 ཚོ། ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསྐྱེད་པ་གཅིག་སྟེད་པ། བསོད་ནམས་འདྲི་ནི་དེ་བས་བྱེ་བྲག་
 འཕགས།”² ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། མ་བསྐྱེད་པ་ནི་ས་དམིགས་ཤིན་དུ་ཆེ་སྟེ། སྤྱིན་
 སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་འདྲིག་ཉིན་དུ་བྱིན་པའི་དུས་སུ་དག་སློང་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བཅས་པ་ཞུད་དུ་བསད་ནས་ཤིང་གི་ཡལ་ག་གཅིག་བཅད་པས་སྤྱིར་སྤྱིས་ཏེ་སྤྱད་པའི་
 དཀྱིལ་ནས་ཏ་ལའི་སྤྱིར་པོ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་དཔག་དུ་
 མེད་པ་སྤྱིར་ཞིང་། མ་འོངས་པ་ན་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱིར་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་

“དང་པོར་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཞེན་གྱུར་ཞིང་།” ཞེས་སོ།

9 སྤྱི་བཀའ། མདོ་སྟེ། ས དག་སློང་ལ་རབ་དུ་གཅེས་པའི་མདོ། ཤོག་གངས་ཉ་པེ་བཟ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འད་སྟེ། “ལ་ལའི་ཚུལ་གྲིམས་བདེ་བ་
 སྟེ། ལ་ལའི་ཚུལ་གྲིམས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན། ཚུལ་གྲིམས་སྤྲོན་པ་བདེ་བའི་མཚོག་ ཚུལ་གྲིམས་འཆམ་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན།” ཞེས་སོ།
 སྤྱི་བཀའ། མདོ་སྟེ། ད ཉིང་རེ་འདྲིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཤོ། ཤོག་གངས་ཉ་པེ་བཟ

ལས་དེ་ “འདི་ན་ལ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཚིག་ཆེན་ཡང་།། ལན་འགར་འདས་ཀྱང་ཆད་པ་ཐོབ་མི་
 འགྱུར་།། ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདའ་བྱེད་ན།། ཏུད་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཨེ་ལའི་
 འདབ་སྐྱ་བཞིན།།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་བདག་གིས་རི་ལྷོ་ཁས་སྐྱངས་
 པའི་ཚུལ་གྲིམས་རྣམས་སློག་གི་སྤྱིར་ཡང་མི་བཏང་²བར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
 ལྷན་དུ་བསམ། དེ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སློ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར། བསྐྱབ་
 བྱ་རྣམས་ཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱ། ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། མཁས་པས་བཅུན་པ་མ་བཅོམ་
 ཞིང་། བཅུན་པས་མཁས་པ་མ་བཅོམ་པའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་བསྐྱེན་ནས། རབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་ནའང་སློང་
 པ་སྤྱི་བསྐྱབ་མན་ཆད་ཅོམ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་ནའང་སྤྱེས་བྱ་ཚུང་འབྲིང་གཉིས་ལ་གོ་
 པ་ཆགས་པར་བྱས་ནས་དགོ་ཚུལ་ཡིན་ན་ཀླ་རི་ཀ་ལྟ་བུ་བཅུ་བ་དང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་སུམ་བརྒྱ་བ་དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱ། དགོ་སློང་ཡིན་ན་
 དགོ་སློང་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་དང་། མ་མཐའ་ཡང་བཏ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་གསུང་
 འབུམ་གྱི་ནང་གི་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྐྱས་ཅོམ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཡང་ན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་
 ཅད་མཐེན་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་དགོ་སློང་གི་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྐྱས་རྣམས་ཁོང་དུ་
 ཚུད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་མེད་གྱི་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། ལྷོ་མ་པ་
 ཉི་ཤུ་བ་སོགས་བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཅ་ལྷུང་སློམ་པོའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཤེས་
 པར་བྱས་ནས་ལག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་བྱེད་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན། མ་གུས་པ་ལྷུང་བ་
 འབྱུང་བའི་སློ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར། ལྷོན་པ་དང་དེས་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་དང་།

1 རྗེ་བཀའ། འདུལ་བ། ཅ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། བམ་པོ་དང་། ཤོག་གངས་༡༡བ་༣ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ན་ལ་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཚིག་
 ཆེན་ཡང་།། བསྐྱབ་ན་ལན་འགར་ཆད་པ་འཐོབ་མི་འགྱུར།། ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་བསྐྱུངས་ན།། ཏུད་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཨེ་ལའི་འདབ་སྐྱ་
 བཞིན།།” ཞེས་སོ།།
 2 གཏང་ ལས་རིམ་དེབ་གཞུགས།

བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒོལ་བའི་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲོད་པ་རྣམས་ལ་
 གུས་པར་བྱ། བག་མེད་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར། རང་རྒྱ་མཚོན་
 དུ་བྱས་ནས་ངོ་ཚ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་རྒྱ་མཚོན་དུ་བྱས་ནས་ཁྲིལ་ཡོད་པ་སྟེ། དམ་ཤེས་
 རོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་བསྐྱེད་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་བྱ། ཉོན་མོངས་མང་བ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་
 སྒོ་ཡིན་པས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྦྱག་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་
 པ་དང་། གཉི་ལུག་གི་གཉེན་པོར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སོགས་བསྐྱོམས་ནས་ཉེས་
 པས་ནམ་ཡང་མི་གོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་
 བྱེད་ཀྱས་པར་ལྷ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱེ་བོའི་
 ལྷ་མ་ལྟའི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་
 རྟིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཡང་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་
 ཉོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ།

གསུམ་པ་མཚུག་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་
 ལུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཐུན་མཚམས་ལུ་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་བལྟ་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་འོ། ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་གྲོ་
 སྒྲིབ་པ་བཤད་ཟེན་ཉོ། ། །

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་གྲོ་སྒྲིབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་
 ཚུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་གྲོ་སྒྲིབ་པ་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་མོད་ཀྱང་།
 རང་དོན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་གཞན་དོན་ཡང་ཉི་ཚེ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་ཅིང་། སྤར་
 ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱབ་ནས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཚུགས་

དགོས་པས་རབ་ཀྱིས་གཅིག་ལ་རྗེ་ཅང་གཉིས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་
 ཚེན་ལས་ཏུ་འཇུག་རིགས་ཏེ། སར་བྱིན་བསྐྱེས་པ་ལས། “འཛིག་ཉེན་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་
 མཐུ་མེད་པའི།། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་དུ་སྤངས་བྱས་ཤིང་།། ཐུབ་རྒྱལ་ཐེག་པ་སྤིང་
 རྗེའི་བསྐྱེད་པ་ལ།། གཞན་པར་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག་།”¹ཅེས་དང་། བེའུ་
 བུམ་སྟོན་པོ་ལས། “རབ་ཀྱིས་གཅིག་ལ་རྗེ་ཅང་གཉིས་མིན།། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་
 ཚེན་ལས་འཇུག་།”²ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ཚེན་པོའི་ལས་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོན་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(བྱང་རྒྱལ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་)ལ་གཉིས། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཚེ་
 གས་གཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་)ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་མན་
 དག་བདུན་གྱི་སྟོན་སྐྱེས་བུ་ཚེན་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་
 སྟོན་སྐྱེས་བུ་ཚེན་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བདུན་གྱི་སྟོན་སྐྱེས་བུ་ཚེན་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་)འི། སྟོན་དུ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོན་པས་བར་བསྐྱབས་ནས། མར་ཤེས་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་
 བར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་རོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། ཐུན་
 མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་རོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་)ལ་སྦྱོར་དངོས་
 མཇུག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྦྱོར་བ་ནི། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་གྲུ་མ་སྐྱག་པའི་ལྷ།། ཐུབ་དབང་རྟོ་

1 རྗེ་བཀའ། དུ་མ། ཁི་སྟོན་དཔོན་དཔའ་པོ། སར་བྱིན་བསྐྱེས་པ། འོག་གངས་པ་༣༥བལྟེ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “འཛིག་ཉེན་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་
 ལ་མཐུ་མེད་པའི།། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་དུ་སྤངས་བྱས་ཤིང་།། ཐུབ་རྒྱལ་ཐེག་པ་སྤིང་རྗེས་བསྐྱེད་པའི་ལས།། གཞན་པར་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་
 དག་འཇུག་།” ཞེས་ལོ།།

2 གངས་ཅན་རིག་བརྒྱུད་སྟོན་སྐྱེད་ལྟེ་མིག་ དེབ་བཅུ་བྱག་ལ། བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ། པོ་ཏོ་བ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་། ༡༩༩༡ འོག་གངས་པ་༡༡༡

རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པ་ཡན་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བདག་དང་
 མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་
 བྲལ་བའི་སེམས་སྟོམས་བ་དང་། མར་ཤེས་རིན་འཛིན་གཙོ་བོ་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་མ་སྟེན་གྱི་བྱིས་བརྒྱུ་བ་ཏུ་གསོལ།
 ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱེ་བོའི་སྐྱེ་མ་སྟེན་གྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་སྤྱོད་ཐེར་དང་
 བཅས་པའི་རྒྱུ་བས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷན་སེམས་ལ་ལྷུགས་
 པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྟོམས་བ་སྐྱེ་བ་དང་། མར་
 ཤེས་རིན་འཛིན་གཙོ་བོ་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
 སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག །ལྷན་སྤངས་གསལ་འོད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་
 ཞིང་རྒྱས། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་
 སེམས་སྟོམས་བ་སྐྱེ་བ་དང་། མར་ཤེས་རིན་འཛིན་གཙོ་བོ་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་
 པར་བསམ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་སྟོམ་པའི་ཐོག་མར་སྟོན་དུ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་བར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བསྐྱབས་
 བ་བྱམས་བ་དང་སྟོང་རྗེ་སྐྱེ་ཡང་བྱམས་བ་དང་སྟོང་རྗེ་སྐྱོགས་ཆ་ཅན་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་།
 སྐྱོགས་ཆ་ཅན་ཀྱི་བྱམས་བ་དང་སྟོང་རྗེ་ནི་བྱམས་བ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། བྱམས་བ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་དམིགས་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བཏང་སྟོམས་ས་གཞི་བྱམས་པའི་རྒྱུ་བརྒྱུ་ཞིང་།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འདྲ། དེས་ན་སྤྱི་བོར་སློབ་མ་སྣ་སྟོན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
 འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བན་གཞོན་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་བར་མའི་སེམས་ཅན་ཞིག་མདུན་
 ཏུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས། འདིའི་ངོས་ནས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
 པས་རེས་འགའ་ནི་ཉེ་བར་བརྟུང་ནས་པན་འདོགས། རེས་འགའ་ནི་རིང་བར་བརྟུང་ནས་
 གཞོན་པ་སྐྱེལ་བའི་ཆ་གཉིས་མི་བྱ་བར་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྟོན་ས་
 པ་ཞིག་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་སློབ་མ་སྣ་སྟོན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་
 དང་། དེ་ཡང་དབེར་ན་རི་ཁྲིད་ལྟ་བུར་ཡིན་ན། ཐོག་མར་རང་གི་བྱིམ་མཆོས་གཡས་པ་
 ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་སྟོན་ས་པར་བསྐྱབ། དེ་ལ་སེམས་སྟོན་ས་པ་ན་རང་གི་བྱིམ་
 མཆོས་གཡོན་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཅིག་ཅར་ཏུ་དམིགས་
 བྱས་སྟོན། དེ་ནས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་རིམ་གྱིས་སྟོན། དེ་ལ་སེམས་སྟོན་ས་པ་ན་ཡིད་
 ཏུ་འོང་རེས་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན། དེའི་ཚུལ་ནི་བྱ་མོ་སློབ་
 མཆོག་གིས་ཞུས་པ་ལས། “བདག་གིས་སྟོན་ཆད་ཁྲིད་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསད།། བདག་
 གུང་ཁྲིད་གྱིས་སྟོན་ཆད་གཤགས་ཤིང་གཏུབས།། གུན་གུང་པན་ཚུན་དག་དང་གསོད་པ་
 ཡིན།། ཁྲིད་ཅག་ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་སེམས་གུང་སྐྱེ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལ་
 སེམས་མ་སྟོན་ས་པ་ནི་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་འདུག །སྤང་ཡང་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ལ་
 སྟེན་པས་ཀ་འཁོར་བར་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་གི་ཉེ་ཏུ་དང་གཉེན་དང་གཡོག་འཁོར་
 མཛའ་བཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཚོང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་དོན་མཐུན་དང་འདྲ་
 བར་ཞིག་འགའ་ཞིག་གི་བར་ཏུ་པན་ཚུན་མཛའ་བ་ལྟར་བྱས་ནས། དེ་ནས་རིང་ཕོར་མི་
 ཐོགས་པར་སོ་སོར་འགྲེས་པར་འགྲུར་བས་གང་ལ་འང་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་

1 རྗེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། ཅ་བྱ་མོ་སློབ་མཆོག་གིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག་གྲངས་ 339བཅ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྟོན་ཆད་ཁོ་སོས་ཁྲིད་གུན་
 བསད་གྲུང་ཅིང་།། ཁྲིད་གྱིས་ཁོ་སོའང་སྟན་ཆད་བསད་གྲུང་པས།། ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་དག་པོ་གཤེད་ཡིན་ན།། ཁྲིད་ཅག་ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་
 སེམས་སྐྱེད་བྱེད།།” ཞེས་སོ།།

འཇུག་ལས། “ཐམས་ཅད་ཐོང་ཉེ་འཆི་དགོས་པར། བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། མཛོལ་
 དང་མི་མཛོལ་དོན་གྱི་ཕྱིར། སྤྲིག་པ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་བྱས། མཛོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་
 འགྱུར་ཞིང་། མི་མཛོལ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་
 ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར།”¹ ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་སྐོར་བསྐྱོད་བཞི་བ་ལས་ཀྱང་། “ཆེ་
 འདིའི་པ་མ་བུ་ཚད་དང་། གཉེན་འདུན་ཅ་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། གནས་འདུན་འགོན་པོ་
 འཛོལ་བ་འདྲ། འབྲེལ་མེད་ལྷལ་ལ་གྱིས་ཤིག་ཨང་།”² ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ན། ཡིད་དུ་མི་འོང་ངེས་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་མདུན་དུ་གསལ་
 བར་དམིགས་ནས་དེ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་སྟོམས་པར་བྱེད། དེ་ལ་སེམས་མ་སྟོམས་པ་
 བྱི་རང་གི་སྟོམས་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་མཐུན་པར་བརྒྱུད་བས་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་པ་ཡིན། འདི་ལ་
 སེམས་མ་སྟོམས་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྐྱེས་པའི་གནས་མེད། གཞན་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་
 ལས། “བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། སྤྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཚོད་ལ་སོགས།
 ‘ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་།’ ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཛོལས་པར་བྱེད།”³ ཅེས་
 དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། “གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། སྤྱིན་དང་བྱིམས་
 བྱང་དགོ་བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ། བསགས་པ་སྤྱད་ཅིག་གིས་འཛོལས་དེ་ཡི་ཕྱིར། མི་བཟོད་
 ལས་གཞན་སྤྲིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན།”⁴ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞེ་སྤང་དང་ཁོང་ཁོའི་ཉེས་
 དམིགས་བསམས་ནས་ཞེ་སྤང་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤང་སྐྱེས་བུ་
 འབྲིང་གི་ངེས་མེད་གྱི་སྐྱབས་སུ། དཔུང་བཟང་གིས་ལྷུས་པའི་ལྷང་བྱངས་པ་ལྟར། དག་

1 རྟོ་བསྟན། དབུ་མ། ལ་རྒྱལ་སྲས་ཞེ་བ་ལྟ། སྤྱོད་འཇུག་མེུ་གཉིས་པ། སོག་གངས་པ་ལྟེ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐམས་ཅད་ཐོང་ཉེ་
 ཅས་དགོས་པར། བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། མཛོལ་དང་མི་མཛོལ་དོན་གྱི་ཕྱིར། སྤྲིག་པ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་བྱས། མི་མཛོལ་རྣམས་ཀྱང་
 མེད་འགྱུར་ཞིང་། མཛོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།
 2 གཞུང་འདི་ལག་སོན་མ་བྱུང་།
 3 རྟོ་བསྟན། དབུ་མ། ལ་རྒྱལ་སྲས་ཞེ་བ་ལྟ། སྤྱོད་འཇུག་མེུ་གཉིས་པ། སོག་གངས་པ་ལྟེ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཅུང་མི་
 འདྲ་སྟེ། ‘ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང་།’ ཞེས་སོ།
 4 རྟོ་བསྟན། དབུ་མ། འདལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གསགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དང་སོ། སོག་གངས་པ་ལྟེ 303ན

གཉེན་བར་མ་གང་ལའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མ་མཆིས་པས། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་སྤང་བར་
 གྱེད་སྣམ་དུ་ཞེ་སྤང་བཀག་ནས་སེམས་སྣོམས་བར་བསྐྱབ། དེ་ལ་སེམས་སྣོམས་པ་ན།
 མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་དང་། དག་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཆེས་ཡིད་
 དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ངོས་ནས་
 བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་འདོད་པར་མཚུངས་ལ། རང་གི་ངོས་ནས་ནི་ད་ལྟ་གཉེན་
 དུ་བཟུང་བ་འདིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དགའི་གཙོ་བོ་གྱེད་པ་ལ་གྲངས་
 ཀྱིས་མི་ཚོད། ད་ལྟ་དགྲར་བཟུང་བ་འདིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་གྲས་ཉེ་
 བཅེ་བས་བསྐྱངས་པ་ལ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་པས། གང་ལ་ནི་ཆགས་པར་བྱ། གང་ལ་ནི་
 སྤང་བར་བྱ། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྣོམས་པ་ཞིག་བྱའོ། དེ་ལྟར་གྱེད་
 རུས་པར་སྐྱ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་སེམས་སྣོམས་
 པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྣོམས་པ་སྐྱོམ་པར་གྱེད། དེའི་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོས་ནས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་། སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་འདོད་པར་མཚུངས་ལ། རང་
 གི་ངོས་ནས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉེན་ཡིན་པས་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་
 བན་འདོགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བའི་ཆ་གཉིས་
 མི་བྱ་བར། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྣོམས་པ་ཞིག་བྱའོ། དེ་ལྟར་གྱེད་
 རུས་པར་སྐྱ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་རྗེས་མར་ཤེས་ནས་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་སྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱ་མ་ལྟ་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་
 ལྟར་བསམ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། “སྤྱི་བོ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། འབྱུང་རྒྱུ་དབང་བོ་སྣོ་
 དག་ནི། རང་གི་རིགས་ལ་སྟོམ་མེད་ཅན།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངལ་དུ་སྤྱེས་མ་
 ཐག་པའི་རིག་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་སྤྲ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་

1 སྤྱི་བསྐྱབ། ཚད་མ། ཅེ་དབལ་ལྡན་ཚོས་བྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཤེུ་གཉིས་པ། འོག་གྲངས་ ༡༠༤བཟ

བ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་བཞིན། ཞེས་རིག་པའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་
 དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པར་འགྲུབ།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་ཤུག་ཡིན་སྟུང་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ།
 སྲི་བ་ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་རྗེས་ལན་སྐོར་བཟང་བཞད་པའི་སྐྱོད་ཀྱངས་ལས། “མར་
 ཤེས་སྐོམ་ཚུལ་རྣམ་འགྲེལ་ལས།། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་བ་ན།། ཞེས་སོགས་རིག་པའི་ཐོག་
 མའི་མཐའ།། ཐུག་མེད་སྐྱབ་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི།། ཐབས་མཁས་འཕྲུལ་གྱིས་སྐོམ་ཞེས་
 གསོལ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་གཉེན་ཡིན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ལའང་ཐོག་མ་མེད་
 ཅིང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་ཡུལ་སྟོགས་དང་ས་སྟོགས་འདྲིང་མ་སྐྱེས་བྱ་
 བ་གཅིག་གྲང་མེད། སྐྱེས་པ་ལ་གྲངས་གྲིས་མི་ཚོད། སེམས་ཅན་འདྲིའི་ལུས་མ་གྲངས་བྱ་
 བ་གཅིག་གྲང་མེད། གྲངས་པ་ལ་གྲངས་གྲིས་མི་ཚོད། སེམས་ཅན་འདྲིས་བདག་གི་མ་མ་
 བྱས་བྱ་བ་གཅིག་གྲང་མེད། བྱས་པ་ལ་གྲངས་གྲིས་མི་ཚོད། སེམས་ཅན་དེ་རེས་གྲང་མི་
 ཡི་རྟེན་ལ་བདག་གི་མ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་གྲང་མེད། བྱས་པ་ལ་གྲངས་གྲིས་མི་ཚོད། ད་
 དུང་ཡང་བྱེད་པར་འགྲུབ། དེས་ན་རྗེས་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་མ་ཤུག་ཡིན་སྟུང་དུ་བསམ།
 འོ་ན་སེམས་ཅན་ལ་གྲངས་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བདག་གི་མ་མ་ཡིན་ལོ་
 སྟུང་ན། སེམས་ཅན་ལ་གྲངས་མེད་པས་བདག་གི་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་
 ཅན་ལ་གྲངས་མེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ལའང་གྲངས་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་བདག་གི་མ་ཅིས་གྲང་ཡིན་སྟུང་དུ་བསམ། གལ་ཏེ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་པན་ཚུན་ངོ་མི་ཤེས་པས་བདག་གི་མ་མ་ཡིན་ལོ་སྟུང་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་ངོ་མི་ཤེས་པས་བདག་གི་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚེ་འདྲིང་

1 བཤམ་ཆེན་སྐོར་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབྲུག། ༨ རྗེས་ལན་སྐོར་བཟང་བཞད་པའི་སྐྱོད་ཀྱངས། ཤིང་དབབ། ཤོག་གྲངས་ ༣༧༩

ཡང་མ་བྱ་བ་ཚུན་དོ་མི་ཤེས་པ་དུ་མ་འདུག་པས་སོ།། དེ་ཡང་དབེར་ན་དག་སྐོང་མ་ལྷན་ལའི་
 མདོག་རང་གི་བྱ་དང་ཁྱོད་ལྷན་ལྷན་གྱི་ལྷན་ཅིང་། ལུ་མོ་དང་ཆེན་ཆུན་དུ་གྱུར་གྱང་དོ་མི་ཤེས་པ་
 ལྷ་བྱ་དང་། གཞན་ཡང་སྐར་པ་ཤ་ཟ་ཞིང་མ་ལ་འཚོག་། ཅེས་སོགས་དངས་པ་ལྷར་མི་
 ཞིག་གི་པ་ཤི་བ་ཉར་སྐྱེས་ནས་དེའི་ཤ་ཁོ་རང་གིས་ཟ་ཞིང་། མ་ཤི་བ་ཁྱི་མོར་སྐྱེས་ནས་ཉ་
 ལུས་ལ་འབྲེན། ཁོ་རང་ཆེ་སློན་མ་གསོད་མཁན་ཁོ་རང་གི་བྱར་སྐྱེས་གྱང་དོ་མི་ཤེས་པ་ལྷ་
 བྱའོ་སྐྱེས་དུ་བསམ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆེ་རབས་སྐྱ་མའི་མ་ཡིན་གྱང་འདས་
 ཟེན་བས་མ་ཡིན་པ་མི་འབད་དོ་སྐྱེས་ན། འོ་ན་ཁ་སང་གི་དུས་ཀྱི་མ་དེ་ཡང་དེ་རིང་གི་དུས་
 ལྷ་འདས་ཟེན་བས་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཁ་སང་གི་དུས་ཀྱི་མ་དང་དེ་རིང་གི་
 དུས་ཀྱི་མ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལའང་བྱུང་བར་མེད། དེན་གྱིས་བསྐྱུངས་པ་ལའང་བྱུང་བར་
 མེད། གཞན་ཡང་ལོ་སྐྱ་མ་ལ་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱས་གསོད་ལ་ཁད་ལ་སློག་བསྐྱབས་པ་
 དང་། ལོ་སྐྱི་མ་ལ་སློག་བསྐྱབས་པ་གཉིས་ལོ་སྐྱི་ཅམ་མ་གཏོགས་དེན་ཆེ་ཆུང་ལ་བྱུང་
 བར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་ཆེ་སྐྱ་མའི་མ་དང་ཆེ་འདྲིའི་མ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལའང་
 བྱུང་བར་མེད། དེན་གྱིས་བསྐྱུངས་པ་ལའང་བྱུང་བར་མེད་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བདག་གི་མ་ཅིས་གྱང་ཡིན་སྐྱེས་དུ་བསམ།

དེ་ལྷར་མར་ཤེས་ནས་དེན་བསམ་ཚུལ་ནི། སྐྱི་བོར་སྐྱ་མ་སྐྱ་སྐྱེས་བཞིན་བའི་ངང་
 བས་འདི་ལྷར་བསམ་སྟེ། བདག་གི་མ་འདིས་ཆེ་འདི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཆེ་རབས་སློག་མ་མེད་
 བ་ནས་བདག་གི་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། བྱུང་བར་ཆེ་འདིར་ཡང་
 དང་པོར་མངལ་དུ་བཅེ་བས་བསྐྱུངས། བཅས་པའི་ཆེ་འདྲམ་པའི་སྐྱན་ལ་བཞག། སོར་སོ་
 བཅུའི་ཆེ་ལ་གཡེངས། ཤེའི་རྫོད་ལ་བཅར། བཅེ་བའི་འཇུ་མ་གྱིས་བསྐྱུས། དགའ་བའི་མིག་
 གིས་བསྐྱས། ལྷ་བས་ཁས་བྱིས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་བྱིས། མ་རང་སློག་ལ་བབ་པའི་
 ལྷག་བསྐྱེས་བྱུང་བ་ལས། བདག་ཅུང་ཟད་ན་བ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེས་ཆེ་བར་བྱས། དེའི་དུས་སྐྱ་

བྱའི་ནད་དེ་རང་ལ་སྐྱོ་བའི་ཐབས་ཡོད་ན། རང་ལ་ལེན་བ་ལ་ཚམ་ཚོམ་མེད་ཅིང་བྱ་ཤི་བ་
 ལས་རང་ཤི་བར་འདམ། སྤྲིག་སྤྲུག་གཏམ་ངན་རང་སློབ་གང་ལའང་མ་བལྟས་པར་ཉ་ཐང་
 ཐང་དུ་བསྐྱབས་པའི་ཟས་ཉོར་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་བརྟེན་པས་སོགས། །དེ་ཡང་བྱ་འབྲོགས་པ་
 དང་། བྱ་མོ་རྫོང་བའམ་བྱ་ཚོས་བྱས་པའི་བཤའ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་རང་གིས་སྤར་ཟ་མ་
 རུས་འཕྱང་མ་རུས་གྱོན་མ་རུས་པ་ཐམས་ཅད་པངས་པ་མེད་པར་གཏོང་རུས། མདོར་ན་མ་
 རང་གི་འབྲེར་འཁོས་དང་བསྐྱུན་པའི་པན་བ་དང་བདེ་བ་ཚད་མེད་པ་བསྐྱབས། གཞོད་པ་དང་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚད་མེད་པ་ལས་བསྐྱབས་པས་དེའི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟམ་དུ་བསམ། འདི་དག་གི་
 སྐབས་སུ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱོམ་དགོས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་མི་
 སྐྱེ་ན་གནད་འཕྲུགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འདི་དག་གཞི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཡུན་རིང་འགོར་
 བསམ་པ་མ་བྱས་པར་སྤོང་བ་ཐོན་ཐོན་གྱི་བར་དུ་སྐྱོམ་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་མའི་དེའི་སྤྱང་
 སྤྱང་དྲན་པའི་ཆེ། ཆེ་འདིའི་པའི་སྤྱང་དུ་སྐྱོས་ནས་སྐྱོམ། དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ནས་ཁ་སྐྱོས་
 བས་སྐྱོམ་པ་གལ་ཆེ། དེ་ནས་བར་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱོམ། དེའི་ཚུལ་ནི་བར་མའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས་ད་ལྟ་བདག་དང་འདི་གཉིས་གང་
 ཡང་འབྲེལ་མེད་འབྲེལ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། འདིས་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གི་མ་
 བྱས་པ་གངས་ལས་འདས་ཤིང་། མ་ནམ་བྱས་རེས་ཀྱིས་ཆེ་འདིའི་མས་རི་ལྟར་དེའི་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་དེའི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་ལ་
 སྤོང་བ་ཐོན་པ་ན་དག་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱོམ། དེའི་ཚུལ་ནི་མདུན་དུ་དགའི་རྣམ་པ་གསལ་
 བར་དམིགས་ནས་ད་ལྟ་འདི་དགར་བཟུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། འདིས་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་
 པ་ནས་བདག་གི་མ་བྱས་པ་གངས་ལས་འདས་ཤིང་མ་ནམ་བྱས་རེས་ཀྱིས་པན་བ་དང་
 བདེ་བ་ཚད་མེད་པ་བསྐྱབས། གཞོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚད་མེད་པ་ལས་བསྐྱབས། བྱང་
 བར་བདག་གི་འདི་མེད་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱོད་མི་ཚུགས་པ་དང་། འདིས་ཀྱང་བདག་མེད་ན་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྡོད་མི་ཚུགས་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་གཙུགས་པ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱས། ད་
 ལྟ་གནས་སྐབས་འདི་ལྟར་གྱུར་པ་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་འདུག །གཞན་ཏུ་
 བ་རྩོམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མ་ལུ་སྟག་ཡིན་སྟམ་ཏུ་བསམ། དེ་ལ་སྲོང་བ་ཐོན་པ་ན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོམ་བསམ་མོ།།

དེ་ལྟར་རྩོམ་བསམས་ནས་རྩོམ་གཞོ་སློམ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱ་མ་ལྟ་སློམ་བཞིན་པའི་ངང་
 བས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྩོམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མ་ཚམས་ཉོན་མོངས་
 པའི་གདོན་གྱིས་སེམས་དགུགས་ནས་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པར་སྟོ།། མངོན་མཐོ་
 དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བལྟ་བའི་མིག་དང་ནི་བྲལ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལོང་ཁྲིད་ནི་
 མེད།། ལྡན་ཅིག་རེ་རེར་ཉེས་སྡོད་ཀྱི་དབྱེན་བཅོས་པས་ནི་དེག་འཆའ། སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་
 ལྷན་པར་ངན་འགྲོ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གཡང་ཁ་འགྲིམ་པ་འདི་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་
 བ་ཁྲིལ་ཤིན་ཏུ་ཚུང་བས་བདག་གིས་རྩོམ་ལན་ཏུ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་ནས་
 ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྐྱ་མ་ལྟས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
 གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་།

དེ་ནས་བྲམས་པ་སློམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་མ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཏུ་གང་གཅགས་པ་གཅིག་ལ་
 དམིགས་ནས་འདི་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལྟ་གཤམ་ཡོད་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཅམ་ཡང་མི་
 འདུག། ད་ལྟ་བདེ་བར་སློམས་པ་འདི་དག་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏུ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བར་འདུག །
 བདེ་བ་ཞིག་འདོད་ནས་འབད་འབད་དུང་དུང་བྱས་ཀྱང་སྤྱི་མར་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 རྒྱ་བྱེད། ཚེ་འདིར་ཡང་ངམ་ཞིང་དུ་བ་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཡང་དག་
 པའི་བདེ་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འདུག །དེས་ན་འདི་ཉིད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་
 བ་ཅི་མ་རུང་། བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་
 དང་ལྡན་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྐྱ་མ་ལྟས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་

གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱེ་བོའི་སྐྱེ་མ་སྐྱེའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྐྱ་སྐྱ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་
 པའི་རྒྱུན་བབས་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་སྐྱོང་བ་ཐོན་པ་ན་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་རྣམས་དང་།
 བར་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། དག་རྣམས་དང་། མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བར་སྐྱར་བཞིན་སྐོམ། བྱམས་པ་བསྐོམས་པའི་པན་ཡོན་ནི། ཆེ་འདི་ལ་འཛེམ་བུ་སྤྱིང་
 ཅམ་ལ་བྱམས་པ་བསྐོམས་ན་དེ་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར།
 སྤྱིང་གཉེས་ལ་སྐྱེ་ན་དེ་ལ་དབང་བའི་ཟངས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར།
 གསུམ་ལ་སྐྱེ་ན་དེ་ལ་དབང་བའི་དུལ་གྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། སྤྱིང་བཞི་
 ལ་སྐྱེ་ན་དེ་ལ་དབང་བའི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། རྟོང་གསུམ་
 ལ་སྐྱེ་ན་སྐྱེའི་དབང་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར། རྟོང་ཚུང་བུ་དང་རྟོང་གཉེས་པ་བར་མ་ལ་སྐྱེ་ན།
 དེ་ལ་དབང་བའི་བདག་པོར་འགྱུར། ཉམ་མཁའའི་མཐས་ཁུབ་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱེ་ན་དེའི་
 འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་གསུང། སྤྱིར་ལས་བདག་
 གིར་བུ་བ་ཡིན་ཀྱང་བྱམས་པའི་མཐུ་སྐྱེ་ག་ཡིན་པས་རྣལ་མར་སྐྱེས་ན་གཞན་ལ་པན་
 རུས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང། དེས་ན་ཆོག་ཅམ་ལས་
 མ་སྐྱེས་ཀྱང་རང་གི་བསྐྱུང་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདུད་
 རྩེ་བ་དུང་སྐྱུར་བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བཏུལ་བ་ཡིན་པས། སྐྱུན་སྐྱེ་བའི་ཞལ་ནས་
 སྐྱུག་བུམ་པ་ལ། ཉན་ལྟར་ན་པ་རོལ་པོ་འཛེམས་པའི་ཐབས་ལ་བྱམས་པ་ཅམ་མེད་པ་
 ཡིན་གསུང་སྟེ། དེ་བས་ན་བྱམས་པ་བུ་བཞི་མིང་ཐོས་པ་རང་གིས་སྤྱིང་སང་སང་འདུག་པ་
 ཡིན་གསུང། འདིའི་པན་ཡོན་ནི། “ཞིང་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གཏམས་སྟེད་དུ། མཚོད་བ་
 རྣམ་མང་དཔག་མེད་རི་སྟེད་ཀྱིས། སྐྱེས་མཚོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་རྟག་མཚོད་པའི། བསོད་
 རྣམས་དག་ལ་གྲངས་དང་ཆར་མི་སོད།”¹ ཅས་དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། “ཡིད་

¹ རྩེ་བཅུན། དུ་མ། ཞི་རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྟ། བསྐྱེད་པ་ཀུན་བཏུས། འོག་གྲངས་༡༢༡བཟ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འད་སྟེ། “བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཀིགས་
 པའི་ཞིང་དག་ན། མཚོད་བ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་རི་སྟེད་པ། སྐྱེས་མཚོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་རྟག་མཚོད་པས། བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གྲངས་

བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། དུག་དང་མཚོན་གྱིས་མི་ཚུགས་དང་། འབད་པ་མེད་པར་དོན་
 ཐོབ་དང་། བྱམས་ཚོས་ཡོན་ཏེན་བརྒྱད་ལྟན་དང་། གཤམ་ཉེ་གྲོལ་བར་མ་གྲུང་གྲང་། ཚངས་
 པའི་འཛིག་ཉེན་སྦྱེ་བར་འགྱུར།” ཞེས་དང་། “རྫིའུ་ཚོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག ཉིན་རེར་དུས་
 གསུམ་གྱིན་པ་བས། བྱམས་པ་ཡུན་ཅམ་ཐང་གཅིག་གིས། བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་
 མི་ཐོད།”² ཅེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ནས་སྤྱིར་རྗེ་སྐོམ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོར་གླ་མ་ལྟ་སྐོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་
 བསམ་སྟེ། ཐོག་མར་བཤམ་པས་གསོད་བཞིན་པའི་ཕྱག་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་
 འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྐོམ། དེའི་ཚུལ་ནི། མདུན་དུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་
 བར་དམིགས་ནས། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་བཅེངས། བྲང་གི་བགས་པ་ནི་གཤམ་གསལ། བཤམ་
 པའི་ལག་པ་ཁོང་པར་བཅུག་པས་སྤོག་ལ་བབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས། མིག་བཤམ་པའི་
 གདོང་ལ་རིག་རིག་ཏུ་བལྟ་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས། དེས་ན་
 འདི་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། སྤྱག་
 བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྲུང་ཅིག །སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་གླ་མ་ལྟ་སྐོམ་གྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་སྤོང་བ་ཐོན་པ་ན་དགོ་འདུན་གྱི་དགོར་
 ལ་བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཚུལ་འཆལ་དང་། ཚོས་སྤོང་མཁན་དང་ལོག་ལྟ་ཅན་
 དང་། སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་ཞིང་སྤིག་པ་མི་དགོ་བ་སྤྲ་ཚོགས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱེན་སྦྱེན་བོར་

དང་ཆར་མི་ཐོད།” ཞེས་སོ།
 1 སྤྱི་བལྟན། སྤྱིས་རབས། གོ་མགོན་པོ་སྤྲ་སྤྱེད། རིན་ཆེན་ཐེང་ག། ལེའུ་གསུམ་པ། སོག་གངས་1926 ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡིད་
 བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གཞོན་ཐེད་དང་། འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། ཚངས་པའི་འཛིག་ཉེན་སྦྱེ་འགྱུར་ཉེ། གཤམ་
 ཉེ་གྲོལ་བར་མ་གྲུང་གྲང་། བྱམས་ཚོས་ཡོན་ཏེན་བརྒྱད་འཛོལ་ལོ།” ཞེས་སོ།
 2 སྤྱི་བལྟན། སྤྱིས་རབས། གོ་མགོན་པོ་སྤྲ་སྤྱེད། རིན་ཆེན་ཐེང་ག། ལེའུ་གསུམ་པ། སོག་གངས་1926 3 ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “རྫིའུ་
 ཚོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་གྱིན་བས། བྱམས་པ་ཡུན་ཅམ་ཐང་ཅིག་གི། བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཐོད།” ཅེས་སོ།

བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱོམ། དེའི་ཚུལ་ནི། མདུན་དུ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་
 གསལ་བར་དམིགས་ནས། ད་ལྟ་འདི་དག་གི་བྱེད་སྐྱོད་འདི་འབྲུག་ཆེ་འདིར་ཡང་བདེ་བ་
 བྱི་མི་འདུག །ཤི་མ་ཐག་ཏུ་ངའ་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ནི་མེད། དེར་སྐྱེས་ན་ནི་ཡུན་རིང་
 ལ་འབྲུགས་དྲག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱོ་ཚོགས་ཤིག་སྐྱོང་དགོས་པར་འདུག །དེས་ན་འདི་དག་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྐྱ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་
 ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་སྐྱོང་བ་སྐྱེས་པ་ན་མ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་རྣམས་མདུན་དུ་གསལ་
 བར་དམིགས་ནས། འདི་དག་ཆེ་འདིའི་འབད་འབད་དུང་དུང་གིས་དག་གཉེན་གྱི་སོ་ཚོས་བྱེད་
 བྱེད་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གཉེས་གྱིས་གདུངས་
 བས་བདེ་བའི་སྐོ་རྩུང་ཟད་གྲང་མི་འདུག །ཆེ་འདིར་ཡང་བྱ་བ་ངན་པས་བྲེལ་ནས་དག་
 བའི་སྐོ་མ་སྐྱེས་པས་ཤི་མ་ཐག་ཏུ་ངའ་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། དེར་སྐྱེས་ན་ནི་
 ཡུན་རིང་ལ་འབྲུགས་དྲག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱོ་ཚོགས་སྐྱོང་དགོས་པ་འདུག །དེས་ན་འདི་
 དག་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་
 དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྐྱ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་སྐྱོང་བ་ཐོན་པ་ན་བར་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་།
 དག་རྣམས་དང་། མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་སྐྱར་བཞེན་སྐྱོམ།

དེ་ནས་བྱམས་པ་དང་སྐྱོང་རྗེ་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་སྐྱོང་བ་ཐོན་པ་ན། སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐོ་
 ཚུལ་ནི། སྐྱི་བོར་སྐྱ་མ་ལྟ་སྐོ་མ་བཞེན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་
 མནར་ཞིང་བདེ་བས་སོངས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་

དང་བྲལ་བ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ།། བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་སྤང་བ་ཞིག་བདག་གིས་
 བྱའོ།། བྱད་པར་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 བ་སྤངས་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་
 ཐོབ་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་སྐྱ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
 གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་པོར་སྐྱ་མ་ལྟ་སྐྱོམ་
 བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཀུས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ནི་
 སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་
 ཀུས་པ་མི་འདུག །དེར་མ་ཟད་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་
 འོན་ཉི་ཆེ་བ་མ་གཏོགས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཀུས་པ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུས་པ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་ན། ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་དེ། ཁོང་གི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་
 སྐྱས་པ། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་འབད་ཚོལ་མེད་པར་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུ་དང་ལྟན་པའི་གསུང་
 དབྱངས་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་སྐྱད་ཏུ་ཚོས་སྟོན་
 ཀུས་པ། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅན་མདོན་སྐྱེས་ཏུ་
 གཟིགས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བཅེ་བ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོ་ཉི་རིང་མེད་པར་འདུག་པས་གདུལ་བའི་དུས་ལས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདའ་བ་འཕྲིན་
 ལས་འབད་མེད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རེ་རེ་ཅམ་སྐྱོས་པས་
 ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་ཀུས་པ་ལ་
 སོགས་པ་མདོར་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན། སྐྱོན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན། དེས་ན་རང་གཞན་གཉིས་

གའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གྲེན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་དགོས་
 པ་འདུག་པས། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་གྲེན་ལུས་པར་སྐྱ་མ་ལྟས་ཕྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་སྐྱ་མ་ལྟའི་སྐྱ་ལས་སྐྱ་གཉིས་པ་
 ཞིག་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པས་སེང་གི་ཆེན་
 པོ་བརྒྱད་གྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྲོང་ཁར་སྐྱ་ཚོགས་པད་
 རྒྱའི་མའི་དགྱེས་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་རང་ཉིད་རྒྱལ་བ་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་སྐྱ་མདོག་གསེར་བཙོ་
 མ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནས། དོ་རྩེ་སྤྱིལ་གྱང་གིས་བཞུགས་པར་གྱུར་པར་མོས་ནས་སྤར་འཕེན་
 པ་བཏང་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ལྷུ་སྐྱ་
 པའི་དགའ་བ་དང་ང་རྒྱལ་བུགས་ཅན་བསྐྱོམ་སྟེ། འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་
 ཅན་ཡོད་གསུང་། རང་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་བའི་སྐྱ་ལས་འོད་ཟེར་བསིལ་བའི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཚུ་རྒྱུན་ལྟ་བུ་དཔག་དུ་མེད་པ་འཕྲོས། ཚད་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 དང་གནས་རྣམས་ལ་སོག་པས་ཚད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི། གནས་རྣམས་ཀྱང་དག་
 པའི་སྣོད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་དང་། འོད་ཟེར་མེད་དེ་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་དཔག་
 དུ་མེད་པ་འཕྲོས། གང་དཔྱད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་གནས་རྣམས་ལ་སོག་པས་གང་བའི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་སྣོད་ཀྱི་སྣོན་སྦྱངས། ཡང་འོད་ཟེར་དཔག་དུ་མེད་པ་འཕྲོས། ཡི་དུགས་རྣམས་
 དང་དེའི་གནས་རྣམས་ལ་སོག་པས་བཤེས་སྟོན། གང་ལྟོ་རལ་དུབ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་དང་སེར་སྐྱ་དང་དེས་བསགས་པའི་ལས་སྤྱིབ་རྣམས་དང་། སྣོད་ཀྱི་སྣོན་རྣམས་
 ཀྱང་སྦྱངས། ཡང་འོད་ཟེར་དཔག་དུ་མེད་པ་འཕྲོས་ཏེ་མའི་འཕྲོ་བ་རྣམས་དང་། རམ་གྲོག་
 ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཀྱི་སྣོན་རྣམས་ལ་སོག་པས། སྤྱི་གན་འཆི་ཚོལ་འཕྲོ་ལ་སོགས་པའི་

༡ མ་དཔེར། ཚོལ་རྒྱ་

མིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ལས་སྐྱིབ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེས་ལོང་སྐྱོད་རྣམས་ཀྱང་དག་པའི་ཞིང་
 ཁམས་སུ་གྱུར། ཡང་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་ཏེ་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་
 ཞེ་སྒྲིང་ཕྱག་དོག་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་གནས་འོག་ཏུ་ལྷུང་བ་དང་། ལྷ་བ་པ་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱས་ན་རང་ཉིད་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་
 བའི་ཞིང་སྐྱོང་བའི་རྟེན་འགྲེལ་དུ་ཡང་འགྱུར་གསུང་། མདོར་བསྟུན་དམར་ཁྲིད་བདེ་ལམ་
 རྣམ་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱེད་ན་རང་སྐྱབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་བའི་རང་རྣམ་ལུས་ལོངས་སྐྱོད་
 དགེ་ཅ་དང་བཅས་པ་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱོས་རྣམ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་
 ཀྱི་བདེ་བ་བྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་བྱུན་མཚམས་
 སུ་རི་ལྟ་བུ་བའི་ཚུལ་ནི། བྱུན་མཚམས་སུ་ཡང་བྱམས་སྐྱིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྐྱོ་རྣམ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་
 བེད། སྐྱོན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྐྱོམས་པའི་བཏང་སྐྱོམས་དང་། མར་ཤེས་
 འིན་འཛུགས་གསུམ་སྐྱོམ་པ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྤར་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ཀྱི་སྐྱབས་
 སུ་བཞད་པ་ལྟར། རེ་རེ་རྣམ་ཡིད་ལ་སྐྱོང་བ་མ་ཐོན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་སྐྱོན་དུ་བཏང་
 རྣམ་ཏེ་རང་དང་རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་དམིགས་རྣམ་
 བདག་གཞན་བཞེ་བའི་ཚུལ། ཞི་བ་ལྷན། “གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། ལྷུང་དུ་བསྐྱེབ་
 བར་འདོད་པ་ངེས།། བདག་དང་གཞན་དུ་བཞེ་བུ་བ།། གསང་བའི་དམ་པ་སྐྱེད་པར་བྱ།།”¹
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིའི་བདག་གཞན་བཞེ་བའི་དོན་ནི། བདག་གཞན་དང་གཞན་བདག་

1 རྗེ་བསྟན་འཕེལ་དབུ་ལ། ལ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་སྐྱེ། རྫོང་འདུག་ལེ་ཅུ་བརྒྱད་ལ། ཤོག་གངས་3174

དུ་སློབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སློབ་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སློབ་གཉིས་གོས་
 བརྗེས་ནས། རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་བའི་སློབ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། རང་
 གོ་སློབ་ཡུལ་དུ་རང་གཞན་གཉིས་གང་གཅེས་པར་འཛིན་གང་ཡལ་བར་འདོར་སྐྱེས་དུ་
 བརྟགས་པ་ན། རང་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སློབ་ངམ་ངམ་
 །ལུགས་གྲིས་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཆེ་ནི་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ནས་གཞན་
 ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
 བར་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་
 དགོས་ཀྱི། གཞན་གྱིས་རང་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ན་རང་དགའ་བ་བཞིན་དུ། རང་གིས་ཀྱང་གཞན་
 གཅེས་པར་བརྒྱུད་ན་གཞན་དགའ་བར་འགྱུར་བས་སོ།། གཞན་ཡང་རང་ཉིད་ལུན་སྐྱེས་
 ཚོགས་པ་ཞིག་གྲེད་པར་འདོད་ནས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རང་
 གཅེས་པར་བརྒྱུད་བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་མ་ཟད་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱ་
 ཚོགས་པ་སྤོང་བར་འདུག །དེས་ན་སློབ་འཇུག་ལས། “འཛིག་ཉེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། དེ་
 གུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཛིག་ཉེན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཇི་སྟེད་པ། དེ་གུན་བདག་བདེ་
 འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་སྟོས་ཅི་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་གྲེད་དང་། ལུབ་
 བ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། འདི་གཉིས་གྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་
 ན་ཡང་བདེ་བ་མེད།”² ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་འཁོར་བ་

1 མ་དབེད། **བརྒྱུད་སེམས་**

2 རྗེ་བསྟན་འཇུག་ དབུ་མ། ལ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྷ། སློབ་འཇུག་ ལེའུ་བརྒྱུད་པ། ལོག་གྲངས་ 31བ 3 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འབྲས་ལྟེ། “འཛིག་ཉེན་བདེ་བ་
 ཇི་སྟེད་པ། དེ་གུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཛིག་ཉེན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཇི་སྟེད་པ། དེ་གུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་
 ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་གྲེད་དང་། ལུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། འདི་གཉིས་གྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བ་མ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད།” ཅེས་སོ།།

དང་རྒྱ་སོང་གི་སྐྱེད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་འདུག་པས་
 རང་གཅེས་འཛིན་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྟོང་བར་བྱེད། གཞན་གཅེས་
 བར་འཛིན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་འདུག་པས་གཞན་གཅེས་འཛིན་
 མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་སྐྱེད། སྐྱེས་ཟིན་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱུང་། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་བར་
 རྒྱ་མ་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་། མདོར་ན་སྐབ་པའི་དབང་པོས་
 རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་བརྒྱུད་མཉེ་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་
 བས་མདོན་བར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆེས་སྲ་
 བར་འཚོང་རྒྱ་བ་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བར་འབྱུང་ས། དེ་ཡང་བདག་
 ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་སྟོན་ཁྱིམ་བདག་མཛད་པོའི་བུ་མོར་གྱུར་པའི་ཆེ་རང་གི་མའི་མགོ་
 རྗོག་པས་བརྗེས་པའི་རྣམ་སྐྱེན་གྱིས་ཉེ་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བར་སྐྱེབས་ནས་མགོ་ལ་སྐྱེད་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ན། བདག་ལྟ་བུའི་མའི་མགོ་རྗོག་པས་བརྗེས་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེད་བསྐྱེད་ཡང་ང་ལ་སྐྱེན་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་དུ་དགོངས་མ་ཐག་འཁོར་
 ལོ་རྣམ་མཁའ་ལ་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་འཛིན་ཉེན་ན་རྒྱས་པོ་ལྟ་བུ་རང་དོན་
 གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་མངའ་འབངས་གྱི་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱི་
 བཀའ་ཚད་མར་བྱེད་ཅིང་། ལྷོ་གཞུ་བོར་གནས་པ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་ཅིང་རྗེས་
 སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད། རང་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོག་ནས་ཞེ་ཞེལ་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན། དེས་ན་རང་གཅེས་འཛིན་ཁོང་ན་གནས་སྤིན་ཚད་གཞན་གཅེས་འཛིན་གསར་དུ་མི་
 སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུན་འབྱུང་མི་སྐབ་པར་འདུག་པས་རང་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ནས་གཞན་
 ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྐྱོ་མི་སྐྱེད་པར་རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་བརྒྱུད་མཉེ་
 གཞན་གྱི་སྐྱེད་བསྐྱེད་དང་སྤིག་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་སྐྱེད་ས། བདག་གི་
 བདེ་དགོ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བཏང་བས་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་བསྐྱེད་དང་

བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་སྤུན་སྦྲུལ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ།། དེ་ཡང་ད་ལྟ་
 བོ་བདག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱས་པ་མི་འདུག །བྱས་པ་སྦྱི་ལ་ཡོད་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པས་བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་
 བྱས་པར་སྐྱེ་མ་ལྟས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་བབྱང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྤོང་བ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་
 པར་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྤོང་བ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་
 བྱ་བ་)ནི། ལམ་རིམ་དུ་སློན་འདུག་རིམ་ཅན་དུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱང་། ཞི་བ་སྣའི་
 ལྷགས་ལྟར་ཅིག་ཅར་དུ་བྱས་ན་འདུག་པ་བདེ་བས། དེའི་ཚུལ་ནི་སློན་འགྲོའི་རིམ་པ་སྦྱི་
 དང་ཁྱད་པར་དུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་ཀྱི་དངོས་
 གཞིའི་དམིགས་པ་རྒྱད་དང་འབྲེས་ངེས་པར་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ། སྦྱི་པོར་སྐྱེ་མ་ལྟ་སྤོང་
 བཞིན་པའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་དུས་འདི་ནས་བབྱང་སྟེ་རི་
 སྲིད་བྱང་ཚུབ་སྟེང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྤོང་བ་བབྱང་ནས་སྤོང་བ་
 རྒྱབ་པོ་ཆེ་ནམས་ལ་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་
 ལྟམ་པའི་སེམས་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ་ལྟམ་དུ་བསམས་
 བྱས་ཏེ་སྐྱེ་མ་སྦྱབ་པའི་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་སྤོང་བ་པོས་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔལ་ཀུན།། བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།། རི་ལྟར་སློན་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་
 ཀྱིས་།། བྱང་ཚུབ་སྦྱགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་།། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ།། དེ་དག་
 རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར།། བདག་ཀྱང་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ།། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་
 བཤི་ཞིང་།། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ།། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བཤི།།

ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་གསུམ་པ་རྗོགས་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 ལྡོམ་པ་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་ནས། དེར་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བུ་ཡོད།། མི་ཡི་སྲིད་
 པ་ལེགས་པར་ཐོབ།། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས།། སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་ད་ལྟར་
 ཏོ།། ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་།། རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བཅུམས་ཏེ།། ལྷོན་མེད་
 བཅུན་པའི་རིགས་འདི་ལ།། ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ།། ཞེས་སློབ་བསྐྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱ་མ་སྐྱ་སྐྱེམ་བཞིན་
 པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱུར་དུ་ཡང་དག་
 པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་བསམས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཟུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱེད་སྲོད་ཅི་འདྲ་ན་ཡང་། བདག་གི་
 ངོས་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་སློས་མི་སྲོང་། སེམས་བསྐྱེད་འཕེལ་བའི་སྤྱིར་དུ་དགོན་
 མཚན་ལ་མཚོན་པ་སོགས་ཚོགས་གཉིས་བསམ་པ་ལ་བཅོམ་པར་བྱའོ།། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་འཁོར་ལོས་
 སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱུང་བའི་བསྐྱུང་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་བསྐྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་མི་མ་ཡིན་
 གཏུག་རྩུབ་ཅན་གྱིས་སྐྱགས་བལྟས་ཀྱང་སྐྱགས་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཟག་
 གཞན་གྱིས་མ་བྱུབ་པའི་རིག་སྐྱགས་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དེས་
 སྐྱུར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཟག་དེ་ཡོད་པའི་ས་སྲོགས་སུ་ནད་ཡམས་དང་ལྷ་གེ་སོགས་མི་
 འབྱུང་ཞིང་བྱང་ཡང་སྐྱུར་དུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཟག་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་སྣ་དང་བཅས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་དང་མཚོན་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷོད་འཇུག་ལས། “བྱང་ཚུབ་
 སེམས་སྐྱེས་ཀྱང་ན་སྐད་ཅིག་གིས།།”¹ ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་

1 ལྷོ་བསྟན། དབུ་ལ། ལ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་སྐྱེ། ལྷོད་འཇུག་ལེའུ་དང་པོ། སོག་གངས་མནལ་

སྤྲུལ་མོགས་ལ་ཀྱ་རེ་དང་བཞད་གད་གྱི་སྤྱིར་རྒྱན་གྱིས་དབུ་བསྐྱོར་བ་དང་། གཞན་དགེ་
 བ་བྱེད་པ་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྤར་
 གིས་མི་སྟོན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷག་བསམ་མིན་པས་གཡོ་སྤྱོད་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་པོའི་ཚེས་
 བཞི་བསྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པའི་རྒྱ་རྣམས་སྐོར་བ་དང་། དཀར་
 པོའི་ཚེས་བཞི་བསྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་འཕེལ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ།། མདོར་ན་ཅ་སྤྱད་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཉེས་བྱས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བྱུག་གི་ཉེས་པས་ནམ་ཡང་
 མ་གོས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོག་དང་བསྐྱོས་ཉེ་རི་སྤིང་
 བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བསྐྱུང་བྱས་པར་སྤྲུལ་
 ལྷས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཀླུ་ལ་བའི་སྤྲུལ་
 གྱི་སྐྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། བྱང་པར་པར་སྤྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་
 ལོ།། དང་པོ་(ཀླུ་ལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་སྐྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་
 དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ་སྐྱོར་
 དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྐྱོར་བ་ནི། རྒྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་སྤྲུལ་ལྷག་པའི་ལྷ། ཐུབ་དབང་
 རྫོ་རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནས་
 བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྐྱོད་
 པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐོབ་བྱས་པར་སྤྲུལ་ལྷས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། རང་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་པར་སྤྱིན་བྱུག་གི་ཉམས་ལེན་
 དང་། གཞན་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱུ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་གཉིས། དང་པོ་(རང་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་

གྲེད་པ་པར་ལྷན་ཐུག་གི་ཉམས་ལེན་ཞི། སྤྱི་པོར་སྐྱ་མ་ལྷ་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་
 སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་རྟེན་བཀྱར་དང་
 གྲགས་བ་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམ་པའི་
 ཆོས་ཅི་རུས་སུ་སྟོན་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཆོས་འཆད་པ་པོར་བསྐྱོས་
 བ་མ་ཡིན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆེ་ག་དང་དོན་འདྲི་བའི་ཆེ་བསམ་བ་བཟང་
 པོས་ཆེ་ག་སྟོབ་པ་དང་། དོན་ཀྱི་གོ་བ་དཔྱིས་སྤྱིན་པར་སྟོན་པ་དང་། ས་རོལ་པོ་སྟོན་རྒྱང་
 དུ་ཤེས་པའི་ཆེ་འབེལ་གཏམ་སྐྱེང་མོའི་ཚུལ་གྱིས་ས་རོལ་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་སྦྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་ཤེས་རབ་རི་ཅོམ་བསྐྱེད་པ་ཅོམ་གྱིས། སྦྱེ་བ་སྤྱི་མར་རང་
 ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་དེ་སྦྱེད་སྟེ། ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་སྤྱིའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། འཕགས་པ་སྐྱུ་
 སྐྱུབ་གྱིས། “འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བྱ་ཡི། ཐོས་
 བསམ་སྟོམ་གསུམ་ཚུལ་གྲིམས་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཡོ་སྐྱུ་ཐོལ་ཐོག་སྐྱ་ཆོགས་
 ཀྱིས་ཐོངས་སྟོན་བསྐྱུབས་ནས་སྤྱིན་པ་བྱ་བར་མ་གཞན་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སོ་
 ཐར་ལས། “ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་
 བྱ་བར་མ་གཞན་ངོ་”² ཞེས་དང་། ལ་ར་བའི་ཞལ་ནས། “ང་ནི་བྱེད་ལ་གཏོང་བའི་
 བན་ཡོན་མི་བརྗོད་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ་ཡིན།”³ ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་། འོན་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་རང་གི་ཚུལ་གྲིམས་སོགས་ལ་མི་གཞོན་པར་ཚོལ་
 མེད་དུ་བྱུང་ན་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ། ངན་སྟོང་ལ་སྤྱིན་པ། གྲོགས་ཆོས་ལྡན་རྣམས་ལ་

1 སྤྱི་བལྟ་བུ་སྤྱིས་རབས། ཤེས་པའི་ལོ་སྐྱུ་སྐྱུབ། རིན་ཆེན་ཕྱེད་པ། ལེ་ཏུ་དང་སོ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨༥
 2 སྤྱི་བལྟ་བུ་མདོ་སྟེ། མ སོ་ཐར་གྱི་མདོ། ཤོག་གྲངས་༤༩༡ ལས་བྱུང་བ་ཏུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་
 ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་བྱ་བར་མ་གཞན་ངོ་” ཞེས་སོ།
 3 བཀའ་གདམས་པའི་གསུང་ཐོལ་བྱ་དང་དཔེ་ཆོགས་བཅས་ལ་རོབ་ཅོམ་ཞེས་འཇུག་ཞུས་ཀྱང་མ་རྟེན་པས་རྗེས་སུ་ཞེས་འཇུག་གཞན་གལ་ཆེ།

ཟང་ཟིང་གིས་པན་བཏགས་ན། རང་ལ་སྐྱེ་བ་སྲི་མ་རྣམས་སུ་ཚོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྲུང་
ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་ཚེགས་ཚེན་པོས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཚོལ་མེད་དུ་འགྱུར་
བས་དགག་དགོས་ཀྱི་གནད་ཤེས་ནས་སྲིན་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ།།

མི་འཛིགས་པའི་སྲིན་པ་ནི། ལྷན་པོ་དང་ཚོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་མིའི་འཛིགས་པ་
དང་། རྟག་དང་། སེང་གོ་དང་། དུག་སྐྱུལ་དང་། བྱ་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་
པ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། མེ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བའི་གནོད་པ་ལས་སྐྱོབ་པ། དེ་ཡང་ཐ་
ན་གྲོག་སྐྱར་ལ་སོགས་ཚུས་སྲུང་བ་དེ་ལས་འདོན་པ་དང་། འབྲུ་སྲིན་ལ་སོགས་པ་ཉི་མ་དང་
མེས་འཚིག་པར་ཚོམ་པ་ན་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་འཛིགས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་པ་རྣམས་
དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྲིན་པ་ནི། དབྱུལ་ཞིང་སོངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལན་དང་རྣམ་
བར་སྲིན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པར་སེར་སྐྱ་སྐྱངས་ཉེ་རི་ལྟར་འོས་པའི་ཕོ་བྱང་གཏོང་བར་བྱེད་
པ་ཟང་ཟིང་གི་སྲིན་པ་ཡིན། གལ་ཉེ་ལོངས་སྲོད་བཏང་ན་རང་ཉིད་སོངས་པར་འགྱུར་བས་
སྲིན་མི་རུས་སོ་སྣམ་ན། ད་ལྟ་མ་སྲིན་ཀྱང་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྲོད་ཐམས་ཅད་ཚུའི་ལྷ་བ་
ལྟར་མི་རྟག་པས་ནམ་ཞིག་ན་དེས་པར་འདོར་ནི་དགོས། འདོར་བ་མཉམ་པོ་ལ་ད་ལྟ་
སྲིན་པར་བཏང་ན་རང་ལ་སྐྱེ་བ་སྲི་མ་རྣམས་སུ་རི་ལྟར་བཏང་བ་ཚུང་ཡང་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་
ཐོབ་པས་སོངས་ཤིང་དབྱུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྣམ་དུ་སྲིན་པར་བྱ་སྟེ། སྲོད་འཇུག་ལས།
“ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་ཆབས་ཅིག་ལ།། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཚོག་།”¹ཅེས་
དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། “སྲིན་པའི་ནོར་གྱི་སྡིང་པོ་ལེན་པར་གསུངས།།”² ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་རྫོ་བོས། “འདི་བས་སྲི་མ་རིང་བས་སྲི་མའི་རྒྱགས་སྲིར་ནོར་རྣམས་

1 རྩི་བསྟན། དབྱུ་ལ། ལ་ ལྷན་སྐུ་ཞི་བ་སྐྱ། སྲོད་འཇུག་ལེའུ་གསུམ་པ། འོག་གངས་ཡན་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་
ཆབས་གཅིག་ལ།། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཚོག་།” ཅེས་སོ།།
2 རྩི་བསྟན། སྐྱེས་རབས། དུ་སྲོད་དཔོན་དབའཔོ། སྐྱེས་རབས། འོག་གངས་༡༡བེ

གཏེར་དུ་སློབ་སྦྱོར།”¹ ཞེས་དང་། བ་དམ་བས། “ཕྱི་མའི་གནས་སུ་གྲོགས་པོ་པལ་ཆེར་བཤམ། རྒྱ་གྲོགས་རྒྱགས་སྤེལ་ཡོད་དམ་དེར་རི་བ།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་པ། འབྲིང་འཁོར་བ་སྤྱི་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་དེས་འབྱུང་། ཐ་མ་མངོན་མཐོའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་སོངས་པར་འདོད་པའི་བསམ་བསྟན་བྱས་ནས་སྤྱིན་པ་ལ་བཅོལ་བར་བྱ། མདོར་ན་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཅུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཟས་འདོད་པ་ལ་བཟུམ། གོས་འདོད་པ་ལ་གོས། སྐྱོམ་འདོད་པ་ལ་བརྟུང་བ། གནས་མལ་དང་བཞེན་པ་དང་། གཞིངས། ཟམ་པ། གསེར། དདུལ། ཡིད་བཞེན་གྱི་ལོར་བུ་སོགས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་དང་དེར་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱུལ་ནས་སངས་³པ་མེད་པར་གཏང་⁴བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀུས་པར་སྐྱ་མ་ལྟས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་། གཏོང་སེམས་སྤེལ་བ་ནི་སྤྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “སྤྱིན་པའི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི། དངོས་སུ་རྩལ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་མེད་ཀྱང་གཏོང་བའི་སེམས་སྐྱོ་དུ་མ་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་རྗེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའོ།”⁵ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱ་མ་ལྟ་སྐྱོམ་བཞེན་པའི་ངང་ནས།

1 བསྐྱར་འབྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་རྫོ་བོའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ནང་མི་གསལ། འོན་ཀྱང་བསྐྱར་འབྱུར་དུ་མ་འཁོད་པའི་རྫོའི་གསུང་མང་པོ་ཡོད་སྟབས་དེ་དག་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཆ་ཚང་བྱེད་མ་ཐུབ།
 2 བ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་། དེང་རིམ་རྒྱ་ཅ། འོག་གངས་༧༡༤། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གྲོགས་པོ་པལ་ཆེར་ཕྱི་མའི་གནས་སུ་བཤམ། རྒྱ་གྲོགས་རྒྱགས་སྤེལ་ཡོད་དམ་རིམ་བཤམ།” ཞེས་སོ།
 3 མ་དཔེར། **འཕངས་**
 4 **གཏོང་** ལམ་རིམ་དཔེ་བཞུགས།
 5 རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། བ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔེར། འོག་གངས་༡༡༠༧༧ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྱིན་པའི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི། དངོས་སུ་རྩལ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་མེད་ཀྱང་གཏོང་བའི་སེམས་སྐྱོ་དུ་མ་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་རྗེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏོ།” ཞེས་སོ།

མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་མི་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་རི་
 ལྟར་ཁས་ལྷངས་པའི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་སྤོང་རྣམས་སྤངས་ནས་དགོ་བ་བཅུ་
 ལ་གནས་པ་ནི། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། “དག་
 རྣམས་བསྐྱང་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱམས་ཏེ། ལུས་ཀྱིས་མི་དགོ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་།
 ‘ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྐྱངས་ན། བྱང་སྤོང་གསུང་བའི་ལམ་ནི་འཐོབ་པར་
 འགྱུར།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱིན་སོགས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྷག་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་རྣམས་དག་པར་དག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྤྱེས་པ་སྤྱེད། སྤྱེས་
 པ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་
 དགོ་བ་རྣམས་དག་པ་ལ་སྦྱར་ནས་སྤོང་གོལ་གྱི་ལམ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་
 བྱས་པར་གྲོ་མ་ལྟས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་།

དེ་ནས་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ནི། སྤྱི་བོར་གླ་མ་ལྷ་སྡོམ་བཞེན་པའི་ངང་ནས། མ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དག་
 ལངས་ཀྱང་ཁོ་བའི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པར་གཞོད་ལན་དུ་བན་པ་བསྐྱབས་ཏེ་
 རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བཟོད་པའི་པར་བྱིན་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོངས་
 སྤྱོད་ལ་བྱའོ། གཞན་ཡང་སྤོང་འཇུག་ལས། “གསོད་པའི་མི་ཞིག་ལག་བཅད་
 དེ། གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། མི་ཡི་སྦྱག་བསྐྱེད་ཅམ་གྱིས་ནི། དཔུལ་བ་བྲལ་ན་
 ཅིས་མ་ལེགས།”² ཞེས་དང་། “གཞན་ཡང་སྦྱག་བསྐྱེད་ཡོན་ཏན་ནི། སྤྱོད་པས་རྟེན་པ་

1 རྟེན་གཤམ། འདུལ་བ། ༡ ལུང་རྣམ་འབྱེད། འོག་གངས་ ༣༡༧བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོག་རྒྱུ་མི་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ལས་ལམ་
 གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྐྱངས་ནས། བྱང་སྤོང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར།’ ཞེས་སོ།
 2 རྟེན་གཤམ། དབྱེ་ལ། ལ་ལྷན་སྐབས་ཞེ་བསྐྱེ། སྤོང་འཇུག་ལེ་ལྷན་གསུལ། འོག་གངས་ ༡༧བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསལ་བྱེད་མི་ཞིག་ལག་

སེལ་བར་བྱེད།། འཁོར་བ་པ་ལ་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱེ། ‘སྦྱིག་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ།།’¹ ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཟས་ལོར་དང་གནས་མལ་སོགས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་དང་ན་ཚ་སོགས་མི་
 འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་ཚེ་སྐྱུག་བསྐྱལ་འདི་ལྟར་སྦྱོང་བ་སྐྱུར་ལས་ངན་པ་
 བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ངན་མང་པོ་དག་འགོ་བས་མི་འདོད་
 རྒྱ་མི་འདུག་ཅིང་། བྱད་པར་ཚོས་སྦྱིར་སྐྱུག་བསྐྱལ་བྱུང་བ་ལ་བཟོད་བསྐྱེད་² བསྐྱེད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ལམ་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བས་སྐྱུག་བསྐྱལ་འདི་དག་བྱུང་བ་
 དང་དུ་སྐྱབས་ཉེ་བར་གཞན་གྱི་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱལ་རྒྱན་གཅད་པར་བྱའོ།།
 གཞན་ཡང་སྐྱབས་དོར་གྱི་གནས་དཀར་ནག་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། དད་པའི་ཡུལ་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་
 ཉིད་ཚེན་སོ་རྣམས་ཀྱི་མཚུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱིན་པ་དང་། མདོན་དུ་བའི་ཡུལ་སྐྱ་ན་མེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། འགོག་ལམ་གཉིས་དང་། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཐོས་བསམ་
 གྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པའི་གནས་
 རྣམས་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་ལ་མོས་པར་བྱས་ནས། སྐྱ་ན་མེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་སྦྱིར་དུ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བསྐྱེད་པའི་གནས་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་
 སྐྱ་མ་སྐྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་།

དེ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི། སྦྱི་བོར་སྐྱ་མ་སྐྱ་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས།
 མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་

བཅད་དེ།། གལ་ཉེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས།། གལ་ཉེ་མི་ཡི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས།། དཔུལ་བ་བྲལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས།།” ཞེས་སོ།།
 1 སྦྱི་བསྐྱེད། དབྱེ་མ། ལ་རྒྱལ་སྐྱས་ཞེ་བ་སྐྱ། སྦྱོང་འདུག་ལེའུ་བྱུག་པ། སོག་གངས་ 143 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་རྒྱུ་མ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 ‘སྦྱིག་ལ་འཛེམ་དང་དགེ་ལ་དགའ།’ ཞེས་སོ།།
 2 མ་དཔེར། ཐུན་

འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྲིད་དུ་མཚན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་སངས་
 ཀླུ་གྱི་ཚོས་རེ་རེ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་
 རེ་རེ་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་དུ། བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་། བསྐྱལ་ཆེན་སྡོད་
 སྐྱལ་གཅིག་ལ་ཞག་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་ཞག་སྐུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ། དེ་འདྲའི་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་
 ལ་ཡོར་བྱས་པའི་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་འབྲུམ་སྐྱལ་རེ་རེར་མནར་མེད་དུ་གནས་ནས་
 སངས་ཀླུ་གྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་དགོས་ནའང་བཙོན་པ་མི་འདོར་ཞིང་སྡོད་པ་བསྐྱེད། འོ་
 བ་བདག་གིས་ཡུན་དེ་ཅམ་དུ་གནས་པའི་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ཚོས་མི་རུས་སོ་སྣམ་ན།
 རང་རེས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྡོད་སྲུངས་ཤིང་། བདག་
 གཞན་བརྗེ་བའི་སྡོད་ལེགས་པར་འགྲོངས་པ་ན། རྒྱ་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྲངས་པས་འབྲས་བུ་
 ལུས་ལ་སྐྱལ་བསྐྱལ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་མཁས་
 པས་སེམས་ལ་སྐྱལ་བསྐྱལ་མི་འབྱུང་། ལུས་སེམས་དགའ་བདེས་ཀླུ་ན་འཁོར་བར་
 ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་ཞུམ་ཞིང་སྲིད་ལུག་པར་མི་འབྱུང་བའི་སྲིད་ཉེ། སྡོད་འཇུག་ལས།
 “སྲིག་པ་སྲངས་སྲིད་སྐྱལ་བསྐྱལ་མེད།། མཁས་པའི་སྲིད་ན་མི་དགའ་མེད།།”¹ ཅས་དང་།
 “བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་རྟོ་ཞོན་ནས།། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བལ།། ‘སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་
 སྲིད་ལུག་འབྱུང་།།”² ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆེ་ཆུང་གང་
 བྱས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དུ་པན་བདེ་རྒྱ་ཆེན་འབྱུབ་
 པའི་དོན་དུ་བསམ་པ་ཐག་པས་བསྡོས་ན་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་
 སྡོད་ཐོབ་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་སྡོད་དུ་སངས་ཀླུ་གྱི་སྲིད་སེམས་རྣམས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་

1 རྗེ་བཙུན། དབུ་མ། ལ། ཀླུ་ལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྟ། སྡོད་འཇུག་ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ 373 ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྲིག་པ་སྲངས་སྲིད་སྐྱལ་
 བསྐྱལ་མེད།། མཁས་པའི་སྲིད་ན་མི་དགའ་མེད།།” ཅས་སོ།།
 2 རྗེ་བཙུན། དབུ་མ། ལ། ཀླུ་ལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྟ། སྡོད་འཇུག་ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ 373 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྒྱུ་མ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 ‘སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་སྲིད་ལུག་འབྱུང་།།’ ཞེས་སོ།།

བརྒྱབས་པས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ནས་ཚོགས་གཉིས་བདེ་སླག་ཏུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་
 བས་སྐྱིད་ལུག་པར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། “དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་བསོད་
 བསམ་གང་། གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཞུགས་ཅན་གྱིས། གང་གྲུའི་བྱེ་མ་སྦྱིད་ཀྱི་ནི། འཛིག་ཉེན་
 ཁམས་སུ་ཤོང་མི་འགྱུར། དེ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ནི་
 འདི་ལ་སྒྲུང་། སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཚད་མེད་ལ། བན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲ་ལོ།”¹ ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིད། དེས་ན་བབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དགེ་བའི་ཚོས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱུད་པར་
 བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་སྐྱོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
 བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱོ་མ་སྐྱོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་།

དེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱ་མ་སྐྱ་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་
 བས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་བྱིར་དུ་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་འཛིག་ཉེན་དང་
 འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན། འོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
 དང་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བསམ་གཏན། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཆེ་འདིར་ལུས་
 སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱི་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱོ་མ་སྐྱོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་།

དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི། སྤྱི་བོར་སྐྱ་མ་སྐྱ་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས།
 མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་བྱིར་དུ་གནས་ལུགས་རིག་པ་

¹ རྗེ་བསྟན་འཕེལ་གྱི་སྐུར་ལམ། གོ་མཁོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ། རིན་ཆེན་མེད་པ། ལེན་གསུམ་པ། སོག་གངས་ཉ་པ་༡༣༥༥

དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། གནས་ལྷ་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་གྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་
པ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྐྱ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་།

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་སློབ་པར་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བཞིན་ཉམས་ལེན་ནི། སྤྱི་པོར་སྐྱ་
མ་ལྷ་སྐོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སྦྱར་དུ་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་
དུ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། “སྤྱིན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འདུག་དང་།། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་
འདུག་རྣམས་གྱིས།། ལྷན་པར་སྦྱ་དང་དོན་སྦྱོད་དང་།། དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན།།”¹ ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་དགོས་གྱི་ལོ་བྱེད་བྱིན་པས་རིན་
འོག་ཏུ་བརྟུག་ནས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་ཏེ། ལོག་པར་སྦྱ་བ་རྣམས་ལུང་རིགས་གྱིས་ཚར་
བཅད་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྟོ་ནས་སྟོན་པར་སྦྱ་བ་དང་། ཚོས་བསྟན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་དོན་སྦྱོད་པ་དང་། གཞན་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་རང་གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོན་
མཐུན་པ་སྟེ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྤྱིན་གོལ་གྱི་ལམ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྐྱ་མ་ལྷས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་།

གསུམ་པ་མཚུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་སྦྱན་མཚམས་
སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། སྦྱན་མཚམས་སུ་ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་གྱི་
སྦྱོད་པ་རྒྱལ་བ་པོ་ཆེ་རྣམས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བ་
སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ།།

1 སྤྱི་བསྟན། སེམས་ཅན་ཕྱི་འཕགས་པ་བྱམས་པ། མདོ་སྟེ་རྒྱན། ལེུ་བརྟུ་བདུན་པ། སོག་གངས་པ་བཅས་

གཉེས་པ་བར་སྤྱིན་ཐ་མ་གཉེས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གཉེས། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་
 གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(བསམ་
 གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་)ལ་གཉེས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སྤྱི་
 རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ་སྦྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྦྱོར་བ་ནི། སྦྱོན་འགྲོའི་རིམ་བ་སྦྱི་དང་ཁྱད་བར་སྦྱེས་བྱ་ཚུང་འབྲིང་གི་བསམ་
 བ་སྦྱོང་བ་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། “སྦོ་ལྷན་གང་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ།།” ལེགས་
 བར་རྟེན་དང་གནས་བབ་དང་། ས་བབ་བ་དང་གྲོགས་བབ་དང་། རྣམ་འབྱོར་བདེ་བའི་
 ལོ་བྱད་ལྟ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་བབ་ཞིང་གྲོགས་བབ་བའི་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་
 གནས་སྤྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་བར་དག་པ་ལ་གནས་ནས་སྦྱེ་བོ་མང་པོ་དང་འགྲོགས་འབྲིས་
 ཏུ་ཅང་ཆེ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ་འདོད་ཚུང་
 ཚོགས་ཤེས་ལ་གནས་ནས་སྦྱོན་བདེ་བ་ལ་ལུས་བྱང་པོར་བསྐྱང་། ཀྱང་བ་རྩོ་རྩེའི་སྦྱིལ་གྱུང་།
 ལག་བ་གཉེས་མཉམ་གཞག་གི་ལྷག་རྒྱ་དང་བཅས་རྒྱང་ཆམ་ལ་འབེབས་པ་སོགས་ཞི་
 གནས་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་བསྟེན་བ་སྦྱོན་ཏུ་བཏང་ནས།

གཉེས་པ་དངོས་གཞི་ལ། ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་རྟེན་ཏུ་མ་ཞིག་གསུངས་
 གྱུང་། གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ལྷགས་གྱི་
 ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོམ་པའི་སྦོད་བྱང་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་པ་ཏུ་མ་ཡིད་བས་ལྷའི་སྐྱུ་ལ་
 དམིགས་པ་ལེགས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་སྦྱི་བོའི་སྦོ་མ་ལྷའི་སྐྱུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྦོམ་གྱི་བ་
 ཐག་ལྟ་བུའི་སྦོ་མོར་སྦོ་ཚོགས་བད་རྒྱ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་རྒྱལ་བ་ལྷག་སྐྱབ་
 བ་སྦྱོ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ། ཞེས་པ་ནས། རྩོ་རྩེ་སྦྱིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པ་རྒྱ་སྦྱོན་གྱི་

1 རྩོ་བསྟན། སེམས་ཅན། སེ འཕགས་པ་བྱུམས་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ་བཅུ་བཞི་ལ། ཤོག་གངས་༡༦༧ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་རྒྱུ་མ་
 ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། སྦོ་ལྷན་གང་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ།། ཞེས་སོ།

ཚད་ཅམ་སྐྱོས་ནས་རང་གི་སྟེ་བའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁམ་བཞུགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་སྐྱོམ་བཤམ། ཡང་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་མ་ལྟ་ལས་སྐྱེ་མ་ལྟ་གཉིས་པ་ཞིག་
 མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཚད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་ནས་རང་ལ་ཐེམ་བས་སེང་གི་ཆེན་པོ་
 བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟེང་ཁར་སྐྱ་ཚོགས་པད་ཆེ་
 ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་རང་ཉིད་རྒྱལ་བ་ལྷ་ཀྱང་བུ་བ་སྐྱ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་
 ལྟ་བུ། ཞེས་པ་ནས། རོ་རྗེ་སྐྱེས་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ་ནམ་མཁའི་འཇམ་ཚོན་ལྟ་བུ་སྤང་ལ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་སྐྱོམ། དེའི་ཆེ་སེར་པོ་སྐྱོམ་འདོད་
 བ་ལ་དམར་པོ་སོགས་འཆར་བ་དང་། བཞུགས་པའི་ནམ་པ་སྐྱོམ་འདོད་པ་ལ་བཞེངས་
 པའི་ནམ་པ་འཆར་བ་དང་། གཅིག་སྐྱོམ་འདོད་པ་ལ་དུ་མ་འཆར་བ་སོགས་བྱུང་ན། དེ་
 དག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་རྩ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་
 སྐྱོམ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གསལ་པོ་རང་མ་བྱུང་
 ཡང་། སྐྱའི་དོན་སྐྱེ་ཆ་སྟེད་ཅམ་གསལ་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་སྐྱོམ། དེ་ཡང་ཐུན་
 འདི་ཅམ་གྱི་བར་ལ་བྱིང་གོད་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བ་བྱེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 སྐྱོང་སྐྱམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བཏང་ནས་སེམས་དམིགས་རྟེན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པ་
 དེ་ཉིད་སྐྱོའི་ཡུལ་དུ་མ་བརྗེད་པར་བྲན་ཅམ་བྲན་ཅམ་བྱས་ནས་སྐྱོ་དེའི་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་ནི་ལས་
 དང་པོ་བས་སེམས་གནས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམ་པའོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་རྒྱ་སྐྱ་
 ཅམ་ལ་སེམས་མ་ཐེན་ན་ཚོན་གང་ཅམ་དང་། དེ་ལ་སེམས་མ་ཐེན་ན་མཚུངས་གང་ཅམ་ལ་
 སེམས་འཛིན། དེ་ཡང་རེ་ཤིག་དབུ་དང་ཕྱག་གཉིས་དང་། ཞབས་གཉིས་དང་། སྐྱའི་སྟོ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྐྱེ་ཆ་སྟེད་ཅམ་ཤར་བ་ལ་ཚོགས་ཤེས་བྱས་ནས་སེམས་འཛིན། དེ་
 ལ་སེམས་ཐེན་པ་ན་རེས་འགའ་དབུའི་གཙུག་ཏོར་ནས་རིམ་གྱིས་མར་གསལ་བཏབ།
 རེས་འགའ་གདན་པད་ཆེན་ནས་རིམ་གྱིས་ཡར་གསལ་བཏབ་སྟེ། སྐྱོ་གྱིམས་སྐྱོད་རན་

བར་བྱས་ནས་དམིགས་ཉེན་གསལ་སིང་ཏེ་བར་དེས་པའི་ངང་ལ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་
 གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་པ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་ས་ར་ཉམས། “འཇུར་བྱས་བཅིངས་པའི་སེམས་
 ཉིད་ནི། མྱོད་ན་མོལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད།”¹ ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉ་ཅང་མྱོད་
 འགས་པས་བྱིང་བ་སྤོ་ལོ་ལྷགས་པ་མི་རིག་། ལྷི་མ་འགའ་ཞིག་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་འབྲུག་པ་
 འདུན་པ་དང་འཛོལ་སྤངས་ལྷགས་ཅན་བསྐྱེད་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉ་ཅང་བསྐྱེམས་
 འགས་པས་གནས་ཆ་མི་ཉེད་པ་ཡིན་ཏེ། མྱོད་དཔོན་ཅུ་གོ་མིས། “བཙོན་པ་བསྟེན་ན་
 ཚོད་པ་འབྱུང་འབྱུང་ཞིང་། དེ་སྤངས་ན་ནི་ལྷུ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། འདི་ཡི་རིགས་པར་
 མཉམ་འཇུག་རྙེད་དཀའ་ན། འདི་ཡིས་སེམས་དགུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བསྐྱེ།”² ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཡང་གང་ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་སྤྱ་སྤྱ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་ཉེན་
 ལས་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་ན་འཆར་སྤྱོད་བས། དེའི་ཚུལ་ནི་བཟང་པོ་ཡོང་
 ལ་རེ་བ་དང་། འབྲུག་གིས་དོགས་པའི་རྟོག་དཔྱད་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས། སེམས་
 ལ་བཙོས་བཙོ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་འབྲུག་པ་གསལ་སིང་ཏེ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་ལ་དེ་ལ་སེམས་
 བཟུང་ནས་སེམས་དམིགས་ཉེན་ལ་གཏད་དོ་སྤྲུལ་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ། འབྲུག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་
 གཏོགས་ལྷུ་ལ་གཞན་གང་ལ་ཡང་གསར་དུ་མི་རྟོག་པར་འབྲུག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གསལ་
 སིང་ཏེ་འཛོག་། ལྷུ་ལ་གཞན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཤར་ན་ཅད་བཅད་ནས་སྤར་གྱི་དམིགས་
 ཉེན་གྱི་སྟེང་དུ་འབྲུག་པ་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་བསྐྱེན་ནས་འཛོག་གི། “ཡང་ན་རལ་སྐྱོར་
 མཁའ་བཞེན་དུ། རྣམ་རྟོག་ཅི་སྐྱེས་ཅད་ཅད་གཅོད། བཅད་མཐར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཚོ།

1 ལྷི་བསྟན། ལྷུང་འབྲེལ། མེ་དབལ་ས་ར་ཉ། དོ་ཉ་མཛོད། ཤོག་གངས་ ༡༣༧ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཇུར་བྱས་བཅིངས་པའི་སེམས་
 ཉིད་ནི། མྱོད་ན་མོལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད།” ཅེས་སོ།།
 2 ལྷི་བསྟན། བསྐྱེད་ཚོགས། ༡ མྱོད་དཔོན་ཅུ་གོ་མི་བཤམས་བསྟོད། ཤོག་གངས་ ༢༠༥ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བཙོན་པ་བསྟེན་ན་
 ཚོད་པ་འབྱུང་འབྱུང་ཞིང་། དེ་སྤངས་ན་ནི་ལྷུ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། འདི་ཡི་རིགས་པའང་མཉམ་འཇུག་རྙེད་དཀའ་ན། བདག་གི་སེམས་
 དགུགས་པ་ནི་ཅི་སྐྱེད་བསྐྱེ།” ཞེས་སོ།།

དན་པ་མ་ཤོར་སྟོང་གིས་སྟོང།། ཅིམ་གྱིས་བསྐྱེམས་ལ་སྟོང་གིས་སྟོང།། སེམས་ཀྱི་འཛོག་
 ས་དེ་ན་གངལ།།¹ ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུ་ལས་དང་པོ་བས་
 སེམས་གནས་སྐྱབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དང་། སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ངོ་སྟོང་པ་
 ཡིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ངོ་སྟོང་ཚུལ་མ་ཡིན་ཏེ། “དང་པོའི་ལས་ཅན་
 སེམས་གནས་པ།། ‘སྐྱབ་པའི་རྒྱུད་བྱུང་ཐབས་མཁས་དང་།།’ སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ངོ་སྟོང་ཚུལ།། ཡིན་
 ཞེས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྟུ།།”² ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་
 སྟོམ་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལམ་རིམ་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། དན་ཤེས་སྣ་དེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་
 ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་རི་འབྲ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱང་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ་
 ལས་དྲ་ “ལྟ་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་ཉེན་གཞན་མི་འཛོག་པར་སེམས་མི་རྟོག་པ་ཅམ་སྟོང་
 བས་ཀྱང་། སེམས་ལུལ་གང་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པར་གཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་དན་ནས། དེ་ནས་
 སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ལ་མ་ཡེངས་པར་བྱ་ལ། མ་ཡེངས་པ་ཡང་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་
 དན་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་དན་པའི་སྟོང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པས། དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་དེས་
 ཀྱང་དེས་ཤེས་ཀྱི་ལུགས་ཐོན་པའི་དན་པ་བསྟེན་ནོ།།”³ ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་དན་
 པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དམིགས་ཉེན་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་མ་བརྗེད་པར་རང་གི་སེམས་
 དམིགས་ཉེན་དང་འདྲིས་པར་བྱེད་པའམ་འཕྲོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་
 ལས་དྲ་ “དན་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱིས་བརྗེད་པ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་
 པར་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ།།”⁴ ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོན་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་

1 བཏེ་ཚེན་སྟོང་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ༨ རྒྱག་ཚེན་རྒྱལ་པའི་གཞུང་ལམ། ཤིང་དཔེར། འོག་གཞུངས་3བ3 ལས་བྱུང་པའི་ནང་ནས་ཚིག་
 ཀྱང་སྣ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡང་ན་རལ་བསྟོར་མཁན་བཞིན་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
 2 བཏེ་ཚེན་སྟོང་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ༨ རྒྱག་ཚེན་རྒྱལ་པའི་གཞུང་ལམ། ཤིང་དཔེར། འོག་གཞུངས་3བ3 ལས་བྱུང་པའི་ནང་ནས་ཚིག་
 ཀྱང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བསྐྱབ་པའི་རྒྱུད་བྱུང་ཐབས་མཁས་དང་།།’ ཞེས་སོ།།
 3 རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་སྟོང་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ༥་ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ། གཙོང་དཔེར། འོག་གཞུངས་9༧4ན༧
 4 རྗེ་བསྟན། སེམས་ཅམ་3 དེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཚོས་མདོན་པ་ཀུན་བཏུས། འོག་གཞུངས་༧1བ3 ལས་བྱུང་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དན་པ་གང་
 ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

བར་དག་པ་ཞིག་སྒྲོམ་ན། “ཉེས་པ་ལྷ་སྒྲོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།། བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་
 ལོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་འདིའི་ཉེས་པ་ལྷ་ནི། ལེ་ལོ་དང་། གདམས་ངག་བརྗེད་པ་
 དང་། གྱིང་ཚོད་གཉེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་
 ཡིན་ཏེ། དབྱུས་མཐའ་ལས། “ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས།། བརྗེད་དང་གྱིང་དང་
 ཚོད་པ་དང་།། འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ།། འདི་དག་ཉེས་པ་ལྷར་འདོད་དོ།།”² ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཉེས་པ་ལྷ་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་
 བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲོར་བའི་ཆེ་ལེ་ལོ་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་
 བཞི་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏྱལ་མཐོང་བའི་དད་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་
 འདུན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཚོལ་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། ཚོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་སྐྱངས་
 སོ།། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཙོན་པའི་ཆེ་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་
 འཛུགས་སྟེ། འཛུགས་པ་ཡང་དམིགས་ཉེན་མ་བརྗེད་པ་གཅིག་བྱས་མི་ཚོག་གིས། སེམས་
 དམིགས་ཉེན་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་རིག་པ་ངར་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་དེས་ཤེས་དམ་
 སྒྲིང་དེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལོ།། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་བྱིང་ཚོད་གཉེས་
 ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཤེས་བཞིན་ཏེ། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་ཚོད་འབྱུང་མི་
 འབྱུང་ལེགས་པར་བརྟགས་པས། སྒོ་རབ་གྱིས་བྱིང་ཚོད་འབྱུང་བར་ཚོམ་པ་ན་ཤེས་ནས་
 སྒོང་བྱས། འབྱིང་གིས་བྱུང་མ་ཐག་པ་དང་། ཐ་མས་ཀྱང་བྱིང་ཚོད་བྱུང་ནས་རིང་པོ་མ་
 ལོན་པར་ཤེས་ནས་སྒོང་དགོས་སོ།། ལོ་ན་རྒྱུགས་པ་དང་བྱིང་ཚོད་གཉེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རི་
 ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དམིགས་ཉེན་མི་གསལ་བའི་ཤུས་སེམས་སྡི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་རྒྱུགས་པ་
 ཡིན་ལ། རྒྱུགས་པ་ཡིན་ན་གཉི་ལྷག་གི་ཆར་གཉོགས་ཡིན་པས་ཁྱབ། སེམས་ལ་སྐྱབ་

1 ལྷ་བསྟེན། སེམས་ཅམ། མི་སྒོལ་དཔོན་བྱམས་པ། དབྱུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཤེུ་བཞི་བ། ཤོག་གངས་༤ 393 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “ཉེས་པ་ལྷ་སྒྲོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།། བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ལོ།།” ཞེས་སོ།།
 2 ལྷ་བསྟེན། སེམས་ཅམ། མི་སྒོལ་དཔོན་བྱམས་པ། དབྱུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཤེུ་བཞི་བ། ཤོག་གངས་༤ 393

བ་བབས་བ་ལྷ་བྱ་དང་། སེམས་དམིགས་རྟེན་ལས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་ཡང་། དྲངས་ཆ་
 དང་གསལ་ཆ་མེད་པའི་དྲན་པའི་ཤུགས་ཞན་དུ་སོང་བ་ནི་བྱིང་བ་རགས་པ་དང་། དྲངས་
 ཆ་དང་གསལ་སྒྲུང་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་རྟེན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དམ་སྦྱིང་ངེ་བ་ལས་ཅུང་
 ཟད་ཞན་དུ་སོང་བ་ནི་བྱིང་བ་སྤ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་དང་སྒྲུང་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱང་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་
 བསྐྱེ་བའི་གདམས་ངག་རྣམས་བྱའོ།།

རྒྱང་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་བསྐྱེ་བའི་གདམས་ངག་ནི། རང་གི་སྤྲེ་བའི་ཐད་དུ་
 ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ཚོག་སྒྲོང་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་པོ་ནས་རྒྱངས་ཀྱིས་ཐོན་ནས་ནམ་
 མཁའ་སྒྲོང་བ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་རྒྱུར་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནམ་མཁའ་
 སྒྲོ་འབྱེད་ཀྱི་དབྱིངས་རིག་བསྐྱེ་བ་དང་འབྲ་གསུང་། སེམས་དམིགས་རྟེན་ལ་གཡོ་མེད་
 དུ་མི་གནས་པར་ཅུང་ཟད་འཕྲོ་བ་ནི་ཚོད་པ་སྤ་མོ་ཡིན། དེའི་གཉེན་པོར་དྲན་ཤེས་བསྟན་
 བས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།། དྲན་ཤེས་བསྟན་ཀྱང་མི་གནས་པར་ཆགས་ཡུལ་རྣམས་ལ་སེམས་
 འཕྲོ་བ་ནི་ཚོད་པ་རགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་མི་ཉལ་བ་དང་། རན་སོང་གསུམ་
 དང་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་སྐྱོམ་པ་དང་ཚོད་པ་བཅོན་ཐབས་སུ་གཙོད་པའི་གདམས་
 ངག་རྣམས་བྱའོ།། ཚོད་པ་བཅོན་ཐབས་སུ་གཙོད་པའི་གདམས་ངག་ནི། དབྱུགས་སྤྱི་
 བང་དུ་རྒྱ་བ་ཁྱུག་པ་རེ་ལ་དབྱུགས་རེར་བྱས་པའི་ལྷ་ཅམ་གྱི་བར་དུ་མ་ཡིངས་པར་སྐྱོམ།
 དེ་ནས་བཅུ་ཅམ་དང་། བཅོ་ལྷ་ཅམ་དང་། ཉི་ཤུ་ཅམ་ཅམ་དང་རིམ་གྱིས་རྗེ་རིང་དུ་བཏང་
 བས་མ་ཡིངས་པར་སྐྱོམ་པའོ།། ཡང་ན་སྤྲིང་རྒྱང་དཀར་པོ་སྤྲ་བྱུག་གཉིས་ནས་དྲངས་ཏེ་
 མར་མནལ། ཟུར་སེལ་སེར་པོ་གྲེན་དུ་དྲངས་ཏེ་སྤྲེ་བར་ཁ་སྐྱོར་བྱམ་པ་ཅན་གྱི་རྩྭ་པ་དུ་
 སྐྱོམ་པ་ཡིན་གསུང་། བྱིང་ཚོད་གཉིས་རྒྱང་བའི་ཆེ་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་པས། དེའི་
 གཉེན་པོར་བྱིང་ཚོད་རྒྱང་མ་ཐག་དུ་རིག་པར་བྱས་ནས་སྐྱོང་། དེ་ཡང་སེམས་དམིགས་

རྟེན་ལ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱིམས་པའི་རིག་པ་དང་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་གསལ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པོ་
 འགས་ཆེ་བས་གནས་ཆ་རྟེན་དཀའ་ལ། ཆེར་མ་བསྐྱིམས་པར་ཅུང་ཟད་སློང་ན་གནས་ཆ་
 ཡོད་ཀྱང་བྱིང་འགས་ཆེ་བས་གསལ་ཆ་རྟེན་དཀའ་བས། དེས་ན་རང་ཉམས་ལ་དབགས་
 ཉེ་རིག་པ་འཕང་འདི་ཙམ་ཞིག་བསྟོན་ན་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འདུག་སྟམ་པ་ལས་ཅུང་ཟད་
 སློང་། རིག་པ་འཕང་འདི་ཙམ་ཞིག་སློང་ན་བྱིང་བ་སྐྱེ་བར་འདུག་སྟམ་པ་ལས་ཅུང་ཟད་
 འཕང་བསྟོན་དེ་རན་པར་བྱས། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་འགྲོ་རྟོག་ལས་སེམས་བསྐྱེད་ཉེ་
 གནས་ཆ་འཚོལ། གནས་ཆ་ནམ་བུར་རེས་ཀྱིས་བྱིང་ཐོན་བྱས་ནས་རིག་པ་དང་དང་ལྡན་
 པའི་གསལ་ཆ་འདོན། དེ་གཉིས་རེས་མོས་སུ་བྱས་ནས་བསྐྱུངས་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོན་
 མེད་འགྲུབ་ཀྱི་རེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་དང་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་གསལ་ཆ་མེད་པའི་དྲངས་
 པ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱིང་རྟོག་སྤོ་ཡང་ཚོད་ནས་སེམས་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འདུག་པའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་བ་ཉེས་བ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་
 འདུ་མི་བྱེད་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་སློང་ནས་འཛོག་པའོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་
 པར་བསྐྱུངས་པས་སེམས་གནས་པ་དགུ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་ནས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱུངས་
 དང་བཅས་པའི་ཞི་གནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་མཚུགས་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཐུན་
 མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་
 པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་བལྟ་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་ལོ།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐུན་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་
 རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(ཐུན་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་
 པ་)ལ། སློང་དངོས་མཚུགས་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སློང་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། བྱེད་པར་དགོ་པའི་

བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་གི་གདམས་ངག་ཉན་པ་
དང་། རྣམ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གདུང་ཤྲགས་དག་པོས་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་དང་། བསག་སྐྱུང་ལ་འབད་པ་སོགས་གསུམ་སྐྱིལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ལྷ་བ་རྟོགས་
པའི་སྡོན་འགོ་མེད་མི་དུང་ལྷ་བྱ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྐོམ་
ཚུལ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྐོམ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྐོམ་ཚུལ་)ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལས། བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནད་
བཞིའི་སྐོར་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་ན་འཆར་སྤྲོ་བས། དེའི་ཚུལ་ནི་རང་ཅག་རྣམས་གཉིད་
འཇུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་དུ་ངང་སྟམ་དུ་སྦྱིང་གི་དཀྱིལ་དུ་དམ་
སྦྱིང་སྦྱིང་སྐོས་འཛིན་པ་ནི་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་ཉེས་པ་དེ་ལྷ་བྱ་
མ་བྱས་པ་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་བྱེད་ཀྱིས་ཉེས་པ་འདི་དང་འདི་ལྷ་བྱ་བྱས་སོ་ཞེས་བསྟོན་
བཅུགས་པ་ན། ངས་ཉེས་པ་དེ་ལྷ་བྱ་མ་བྱས་པ་ལ་བསྟོན་འདི་འདྲ་འདྲུགས་པ་ཞེས་ང་ང་
སྟམ་དུ་སྦྱིང་གི་དཀྱིལ་དུ་དམ་སྦྱིང་སྦྱིང་འཆར་བའི་ཆེ་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངའི་འཛིན་
ཚུལ་གསལ་བར་ཡོད་ལ། དེའི་དུས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེའགས་སྤ་མོ་ཞིག་གིས་སྐོ་དེས་ང་གང་
དུ་བཟུང་། ཚུལ་རི་ལྷར་བཟུང་བརྟག་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྐོ་བྱི་མ་དེ་ཤྲགས་ཆེས་ན་སྐོ་སྤ་
མ་དེ་ཡལ་ནས་སྦྱང་སང་ཞིག་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མི་ཡོང་བས་ཤེས་པ་བྱིངས་ངའོ་སྟམ་
པའི་སྐོའི་ངོ་བོར་བྱེད་ཆགས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་པའི་ཆེའགས་སྤ་མོ་ཞིག་གིས་བརྟག་དགོས་
སོ།། དེ་ལྷར་བརྟགས་པའི་ཆེ་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་གང་དུ་བཟུང་བའི་གནས་ནི།
རང་གི་སྤང་པོ་ལྷ་དང་ལྷས་སེམས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཅིང་སྤང་པོ་ལྷ་རེ་
རེ་བ་དང་ལྷས་སེམས་གཉིས་རེ་རེ་བའི་སྦྱིང་དུ་འང་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤང་པོ་ལྷ་ཚོགས་ཅམ་

བ་དང་ལུས་སེམས་གཉིས་ཚོགས་ཅམ་བ་སྐྱམ་མེ་བ་དེའི་སྤྲིང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
 ཅམ་མ་ཡིན་པར་དང་པོ་ནས་ཚུགས་སུ་བ་ཏུ་བྱུང་བའི་ང་ཞིག་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་ནི་ངར་
 འདྲིན་སྣོད་སྤྲིང་གི་ངའི་འདྲིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་འདྲིན་སྤངས་གི་ཡུལ་གི་ང་དེ་འགོག་
 རྒྱའི་དགག་བྱ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་གོ་བ་དང་ཚིག་སྤྲི་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ངར་
 གོ་རྒྱུད་སྤྲིང་དུ་རྟོག་ཚེར་གྱིས་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་གནད་དང་པོ་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་
 རེས་པའི་གནད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཁྲབ་པ་ངེས་པའི་གནད་ནི། ངའོ་སྣོད་དུ་སྤྲིང་གི་དཀྱིལ་དུ་དམ་སྤྲིང་སྤྲིང་
 འདྲིན་པའི་སྣོ་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་དེ་ངར་གི་སྤང་པོ་སྤྲིང་སྤྲིང་ན་ཡོད་ན་ངར་གི་སྤང་
 པོ་སྤྲིང་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད། ཡོད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཡོད་
 ཚུལ་སྤང་སྤྲིང་པ་གཏན་མི་སྤྲིང་དེ། ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་ཡང་ན་གཅིག་གི་རྣམ་
 བར་ཡོད་དགོས་ཡང་ན་དུ་མའི་རྣམ་བར་ཡོད་དགོས། ཡོད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་
 པའི་ཡོད་ཚུལ་སྤང་སྤྲིང་པ་གཏན་མི་སྤྲིང་སྣོད་དུ་ཐག་གཅད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་ནི། དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་དེ་སྤང་
 པོ་སྤྲིང་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ་སྣོད་ན། འདྲུག་པ་ལས། “གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་
 དེ།། མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཟག་
 གཅིག་ལ་སྤང་པོ་སྤྲིང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ང་ཡང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་སྤྲིང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་
 བ་ང་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་སྤྲིང་ཡང་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་གྱི་ཉེས་
 བ་དུ་མ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་དེ་སྤང་པོ་སྤྲིང་དང་གཅིག་མ་ཡིན་སྣོད་དུ་བསམ།
 གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་དེ་སྤང་པོ་སྤྲིང་དང་གཅིག་ཏུ་བྱུང་ན། སྤང་པོ་སྤྲིང་འདྲིག་
 རྒྱུད་པ་བཞིན་དུ་སྣོ་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཚུགས་སུ་བ་ཏུ་བྱུང་བའི་ང་དེ་ཡང་སྤྲིང་འདྲིག་

¹ རྟོ་བསྟན། དབྱེ་མ། ༩ དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་བྲགས་པ། དབྱེ་མ་འདྲུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་བྱུག་པ། རོག་གངས་༢༡༠བ། ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འད་སྟེ།
 “གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ།། མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅ་ཤེ་ལས། “གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན།། སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་
 འགྱུར་།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། སྤང་པོ་ལྷ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་དེས་བཟུང་
 བ་ལྟར་གྱི་ཚུགས་སྐྱབ་ཏུ་གྱུབ་པའི་ང་དེ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་
 ང་དེའི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་བམ་ཐ་དད་དུ་གྱུབ། གཅིག་ཏུ་གྱུབ་ན། ཆེ་སྤ་
 སྤྱིའི་ང་དང་ཆེ་འདིའི་ང་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་དུ་གྱུབ་ན། སྤྱིར་ཐ་དད་ཅམ་ལ་
 འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་མི་དགོས་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་
 བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་ཏེ། འབྲེལ་པ་ལས། “གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་སོ་སོ་བ།། དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན།།”² ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར། ཆེ་སྤ་སྤྱིའི་ང་དང་ཆེ་འདིའི་ང་གསུམ་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་
 སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་ལས་མ་གྲས་པ་དང་སྤྱད་ཅིང་། ལས་གྲས་པ་རྒྱུད་ཟ་བ་སོགས་གྱི་ཉེས་
 བ་དུ་མ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་དེ་སྤང་པོ་ལྷ་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུབ་པོ་སྙམ་དུ་
 བསམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་དེ་སྤང་པོ་ལྷ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་ན། བདེན་
 པར་གྱུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པས་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟར་ན། རང་མ་བདག་སྤང་པོ་ལྷ་ཉི་བར་ལེན་པ་སོ་དང་སྤང་པོ་ལྷ་བདག་གི་ཉི་བར་སྐྱང་གྱེ་
 མ་ཡིན་པ་སོགས་གྱི་ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། ཅ་ཤེ་ལས། “ཉི་བར་ལེན་པ་བདག་ཡིན་
 བ།། ཁྱོད་གྱི་བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར།།”³ ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་བདག་
 སྤང་གཉིས་ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་ཡིན་ན་སྐྱེས་སྤྱིའི་ལུས་དེ་ཡང་ཆ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་

1 ལྷ་བསྟན། དབུ་མ། ཅ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། དབུ་མ་ཅ་བཤེས་རབ། རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱུད་ལ། ཤོག་གྲངས་༡༠བཇ

2 ལྷ་བསྟན། དབུ་མ། འ དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འབྲུག་ལ། མེམས་བསྐྱེད་དུག་ལ། ཤོག་གྲངས་༢༠༡ནེ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ།
 “གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བ།། དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།

3 ལྷ་བསྟན། དབུ་མ། ཅ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། དབུ་མ་ཅ་བཤེས་རབ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་ལ། ཤོག་གྲངས་༡༤ན། ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཉི་
 བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན།། ཁྱོད་གྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།

སྐྱེས་བུའི་ལག་པ་གཡས་གཡོ་བའི་ཚེ་གཡོན་གཡོ་བར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། གཡུ་ཏེ་
 གཡོ་ན་སྐྱེས་བུའི་ལག་པ་གཡས་གཡོ་བའི་ཚེ་གཡོན་མི་གཡོ་བར་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གྲུབ་པས་གོང་ལ། མི་གཡོ་ན་སྐྱེས་བུའི་ལྷན་དེ་ལ་གཡོ་མི་གཡོ་འཆ་གཉིས་ཡོད་
 པས་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། “ལག་སོགས་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་
 དག། གཡོ་བར་འགྱུར་སྤྱིར་འགལ་བ་ཅན།། ‘ལྷན་ལེ་གཅིག་ལ་མི་རུང་སྤྱིར།།’ གཞན་དུ་
 ཐ་དད་གྲུབ་པར་འགྱུར།།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་ཆ་མེད་ཡོད་ན་དབྱས་
 རྒྱལ་སྤྱི་མོ་གཅིག་ལ་སྤྱིར་འོག་སྤོགས་བཞིའི་རྒྱལ་སྤྱིར་བ་དབྱག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོར་
 བའི་ཚེ། དབྱས་རྒྱལ་སྤྱི་མོའི་ཤར་རྒྱལ་ལ་བལྟས་པའི་འོས་དེས་ལུབ་རྒྱལ་ལ་བལྟས་སམ་
 མ་བལྟས། མ་བལྟས་ན་དབྱས་རྒྱལ་སྤྱི་མོ་དེ་ལ་ཤར་རྒྱལ་ལ་བལྟས་ལ་ལུབ་རྒྱལ་ལ་མ་
 བལྟས་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས་ལ། བལྟས་ན་རྒྱལ་སྤྱི་མོ་
 དག་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་རྒྱལ་སྤྱི་མོ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འབྲིལ་བའི་གོང་བུའང་རྒྱལ་
 སྤྱི་ཚམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རི་ར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། སུམ་རྩུབ་ལས། “དབྱག་གིས་ཅིག་ཅར་བསྐྱོར་བ་ན།། སྤྱིར་རྒྱལ་ཆ་
 དབྱག་ཏུ་འགྱུར།། དབྱག་པོ་དག་ཡང་གོ་གཅིག་ན།། གོང་བུའང་རྒྱལ་སྤྱི་ཚམ་དུ་འགྱུར།།”²
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་ནི། དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་དེ་ལུང་པོ་
 ལྷ་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་ཡང་སྤང་སོ་སྤང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པོ་སྐྱེ་ན། ལུང་པོ་སྤང་སོ་ཡང་

1 ལྷོ་བསྐྱེད། ཚང་མ། ཅེ་དབལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། ཚང་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེུ་གཉིས་ལ། ཤོག་གངས་༡༡༠བཤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱང་
 གསུམ་པ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ལས་ལེ་གཅིག་ལ་མི་རུང་སྤྱིར།།’ ཞེས་སོ།།
 2 ལྷོ་བསྐྱེད། མེམས་ཅམ། ཤི་སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེ། ཉི་ཤུ་ལ། ཤོག་གངས་ 3བ3 ལས་བྱུང་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབྱག་གིས་ཅིག་ཅར་སྐྱུར་བ་ན།།
 སྤྱིར་རྒྱལ་ཆ་དབྱག་ཏུ་འགྱུར།། དབྱག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན།། གོང་བུའང་རྒྱལ་སྤྱི་ཚམ་དུ་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།། གཞན་དུ་སུམ་རྩུབ་ལས་ཞེས་གསལ་
 ཡང་དེར་མ་རྟོག་པས་ཉི་ཤུ་ལ་ལུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།

གཟུགས་སྤང་སོགས་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་འདི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོདོ། ཞེས་ཟུར་
 ཏུ་རོས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སྤང་སོགས་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་
 དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་དེ་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་དགོས་པ་ལ་བསྟན་རྒྱ་མི་འདུག་པས་དེ་ལྟར་
 བཟུང་བའི་ང་དེ་སྤང་བོ་ལྟ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་བོ་སྟུམ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་
 དེ་སྤང་བོ་ལྟ་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་སོགས་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་
 སུ་དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ང་དེ་བསྟན་རྒྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉ་དང་བོང་བུ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་
 ཐ་དད་ཡིན་པས། ཉ་གཞན་ཞིག་ལ་སྤང་བའི་ཤུལ་དུ་བོང་བུ་དེ་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་
 པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཚེ་ཤེ་ལས། “བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས།། གཞན་དུ་འཐད་
 པ་ཉིད་མ་ཡིན།། གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར།། ‘བཟུང་ཡོད་རིགས་ན་བཟུང་དུ་མེད།།”¹
 ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་གནད་བཞིའི་དབྱེད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་
 ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་མེད་པར་ངེས་པ་ན། ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱིང་
 རོད་དང་བྲལ་བར་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། དེ་ཡང་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཤུགས་ཅུང་
 ཟད་ཅུང་དུ་སོང་བ་ན་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ལྟར་གནད་བཞིའི་དབྱེད་པ་བྱས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་འབྲེན་པར་བྱེད། རྫོང་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ངར་
 འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ལ་ང་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གནད་བཞིའི་དབྱེད་པ་བྱས་པ་དང་འབྲེན་བར་བདེན་མེད་ཀྱི་ངེས་པ་འབྲེན། དེ་ལྟར་དབྱེད་
 པ་བྱས་པའི་མཐར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ངའམ་བདག་སྤང་བོའི་སྤྱིང་ན་དོན་སྤྱིང་ནས་
 གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་པས་ང་རིལ་པོ་མི་འདུག་སྟུམ་པའི་སྐྱག་དངངས་སྐྱེ་བ་ཞིག་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྐྱག་དངངས་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་དབྱེད་པའི་ལྟ་བ་དང་པོར་རྟེན་པ་ཞེས་

¹ རྗེ་བསྟན། དབུ་མ། ཅ་མཐོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱབ། དབུ་མ་ཅ་པ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ། ལོག་གངས་༡༤ནས་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྒྱང་
 ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད།།’ ཅེས་སོ།

བྱུང་།། དེའི་ཚེ་ངེས་པོར་ང་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ནས་སྦྱང་ངེ་བ་དང་།
 ལྷང་ངོར་དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྦྱང་སང་ངེ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་དུ་
 བྱས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྦྱང་བ་ནི་མཉམ་གཞག་ནས་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྦྱང་ཚུལ་ལོ།། རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་ང་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ནམ་ཐོལ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་ཏུ་བཏེན་མེད་གྱི་ངེས་ཤེས་ཤུགས་དྲག་པོ་དངས་པ་ལ་བཏེན་ནས་
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་སྦྱང་ཡང་བཏེན་མེད་བརྟུན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ནམ་ཐོལ་དུ་
 འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། འདུས་བྱས་
 རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྐྱོམ་ཚུལ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་མེད་
 བར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྐྱོམ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(འདུས་བྱས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྐྱོམ་
 ཚུལ་)ལ་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(བེམ་པོ)ནི། ལུས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཤ་རུས་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་ལྡ་
 ཚོགས་ཅམ་གྱི་ལུས་འདྲིའི་སྟེང་དུ་ཉོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་
 གྲུབ་པའི་ལུས་ཤིག་ཡོད་ན། ཤ་རུས་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་ལྡ་ཚོགས་ཅམ་གྱི་ལུས་
 འདྲི་དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པམ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤ་རུས་བརྗོད་པའི་ཡན་
 ལག་ལྡ་ཚོགས་ཅམ་གྱི་ལུས་འདྲི་པ་མའི་ཁྱེད་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་འདུག་
 པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཁྱེད་ལག་གི་ཐིགས་པ་དེ་ཡང་ཡན་ལག་ལྡ་ཚོགས་ཅམ་གྱི་ལུས་སུ་
 འགྱུར་བ་དང་། ཡན་ལག་ལྡ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱང་ཡན་ལག་ལྡ་ཚོགས་པའི་ལུས་
 ལྷར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན། མགོ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་ལུས་
 དེ་འདྲིའི་ཞེས་བརྟན་རྒྱ་དགོས་པ་ལ་བརྟན་རྒྱ་མི་འདུག་པས། དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ལུས་
 གཏན་ནས་མི་འདུག་སྐྱམ་དུ་ངེས་ཤེས་དངས་ནས་སྦྱང་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་(ཤེས་པ)ནི། དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེ་རིང་གི་སྤྱོད་ཤེས་
 པ་དང་སྤྱོད་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་རོས་
 བས་བྱུང་བའི་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་རིང་གི་སྤྱོད་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་ཤེས་
 པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བམ་ཐ་དད་དུ་བྱུང། གཅིག་ཏུ་བྱུང་ན། དེ་རིང་གི་སྤྱོད་ཤེས་
 པའི་སྟེང་དུ་སྤྱོད་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་དུ་བྱུང་ན། དེ་རིང་གི་སྤྱོད་ཤེས་
 པ་དང་སྤྱོད་ཤེས་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་དེ་འདྲིའོ་
 ཞེས་བསྟན་རྒྱུ་དགོས་པ་ལ་མི་འདུག་པས། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་བའི་ཤེས་པ་དེ་གཏན་ནས་མི་
 འདུག་སྟམ་དུ་སྤར་སྤར་ངེས་ཤེས་བྱངས་ནས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་(ཐུན་མིན་འདུ་བྱེད)ནི། དུས་ལོ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ལོའི་གདགས་གཞི་
 རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྟེང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་རོས་ནས་བྱུང་
 པའི་ལོ་ཞིག་ཡོད་ན། རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བམ་ཐ་དད་དུ་བྱུང། གཅིག་
 ཏུ་བྱུང་ན། རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལོ་ཡང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ན་ལོ་དེ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་དང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ལོ་གཅིག་
 གི་དུས་སུ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལོ་ཡང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤང་ལོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། མང་བས་བདག་དེ་དག་གྱང་མང་པོར་འགྱུར།
 ཞེས་པ། གལ་ཏེ་རྒྱ་བ་ལོ་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། མང་བས་ལོ་དེ་དག་གྱང་མང་པོར་འགྱུར། ཞེས་
 འདོན་པ་བསྐྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་དུ་བྱུང་ན། རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་
 བསལ་བའི་རྗེས་སུ་ལོ་དེ་འདྲིའོ་ཞེས་བསྟན་རྒྱུ་དགོས་པ་ལ་བསྟན་རྒྱུ་མི་འདུག་པས། དེ་
 ལྟར་ལོ་དེ་གཏན་ནས་མི་འདུག་སྟམ་དུ་སྤར་སྤར་ངེས་ཤེས་བྱངས་ནས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ།། ལོ་
 བ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་ལོ་དེ་འདྲིའོ་ཞེས་བསྟན་རྒྱུ་མེད་ན་
 ལོ་གཏན་ནས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་དོན་བཅས་ནས་མ་རྟོན་པ་དེ་

བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱིས། གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། འོ་ན་ལོ་དེ་
 ཡོད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རླ་བ་བརྩུ་གཉིས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་མིང་ངམ་ཐ་
 སྐད་ཅམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཚོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ལོ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་
 ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་དེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། “གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 མིང་ཅམ་སྲིད། ། རྣམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཅམ་མོ། ། འབྲུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་གཤམ་ཞེས། ། དེ་
 སྲིད་མིང་ཅམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །”¹ ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་བབ་ནས་སྒོམ་ཚུལ་ནི། རྣམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། རྣམ་མཁའ་ལ་སྲོགས་མཚམས་དབྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་དང་
 བཅས་པའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་
 པར་ཚུགས་སྐབ་ཏུ་སྐབ་པའི་རྣམ་མཁའ་ཞེས་ཡོད་ན། དེ་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་སྐབ་བམ་
 ཐ་དད་དུ་སྐབ། གཅིག་ཏུ་སྐབ་ན། དེ་རྣམས་དང་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པས་ཤར་སྲོགས་ཀྱི་
 རྣམ་མཁའ་དང་བྱབ་སྲོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤར་
 སྲོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལས་ཆར་འབབ་ན་བྱབ་སྲོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཆར་འབབ་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་མ་སྐབ། ཐ་དད་དུ་སྐབ་ན།
 རྣམ་མཁའི་ཆ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་རྣམ་མཁའ་དེ་འདྲིའོ་ཞེས་བསྟན་
 རྒྱུ་དགོས་པ་ལ་བསྟན་རྒྱུ་མི་འདུག་པས། རང་དོས་ནས་སྐབ་པའི་རྣམ་མཁའ་གཏན་ནས་
 མི་འདུག་སྟམ་དུ་དབྱད་དེ་བདེན་མེད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་བྲངས་ནས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། ། མདོར་
 བ་ང་དང་ཕྱང་སོ་དང་རི་ར་བ་ཁང་གི་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་དོས་ནས་སྐབ་པ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་

¹ རྗེ་བསྟན་ལྷུན་གྲུབ་པས། ཤེས་པ་ལོ་རྒྱུ་སྐྱུལ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༠བ ༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་
 ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཅམ་སྲིད། ། རྣམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཅམ་མོ། ། འབྲུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་གཤམ་ཞེས། ། དེ་སྲིད་མིང་ཅམ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། །” ཞེས་སོ། །

པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོར་བ་ནི་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་
སྐོབ་ཏུ་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེན་མེད་རྒྱན་
པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་རྗེས་སྐོབ་སྐྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེད་པ་བྱས་སྟོབས་ཀྱིས་དངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱུངས་ཀྱི་བདེ་
བས་ཐེན་པའི་མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སུ་
རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གསུང་
རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་ལོ།།

ད་ནི་ལམ་སྤྱིའི་བསྐྱུ་བ་ཚུར་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་འོག་མ་འོག་མ་སྟོམ་
ཀྱིན་གྲོང་མ་གྲོང་མ་ལ་སྐོབ་འདོད་ཆེར་འགྲོ་བ། གྲོང་མ་གྲོང་མ་མཉམ་པ་ན་འོག་མ་འོག་
མ་ལ་སྐྱུ་བ་འདོད་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་སོ།། དེ་རྣམས་སྟོམ་པའི་ཆེ་ཡང་རྟོག་པ་སྐྱུང་
བར་བྱས་ནས་སྟོ་ཆ་མཉམ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
གྲུས་པ་རྒྱུང་བར་སྤང་ན། ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་ཅ་བ་འཆད་པས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་འབད། དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱུ་བ་པ་ལ་སྟོ་འབྲུགས་རྒྱུང་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་སྟོར་དང་། ཆེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་
ཆེར་སོང་ན་མི་རྟག་པ་དང་རྒྱ་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་སྟོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ། ཁས་བླངས་
པའི་བཅས་མཚམས་ལ་གཡེལ་བར་སྤང་ན་ལས་འབྲས་སྟོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ། འཁོར་
བ་ལ་སྟོ་ཤེས་རྒྱུང་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཚོག་ཅམ་དུ་འགྲོ་བས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
བསམ་ཤི་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པའི་སྟོ་འབྲུགས་དལ་མི་སྤང་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཅ་
བ་འཆད་པས་སྟོན་སེམས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་སྐྱུང་། རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྟོམ་པ་བླངས་ནས་
སྟོད་པ་ལ་སྟོ་བ་པ་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་འཚིང་བ་འབྲུགས་དལ་བར་སྤང་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་

༡ མ་དཔེར། བསྟོམས་ཀྱིན་

དམིགས་གཏད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཤིག་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སྣོད་པ་
 ཉིད་ལ་སྐྱེས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་མི་སྣོད་པར་རྣམ་གཡེང་གི་བྱ་བ་དུ་སྐྱེས་པར་སྣང་བའི་
 གཅིག་པའི་གནས་ཆ་ལ་གཙོ་བོར་སྣོད་པ་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་མ་བཤད་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ཡང་ཚོས་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་འདུག་སྟེ།
 བས་ཐོས་པ་ཅམ་གཙོ་བོར་བྱས་པས་མི་ཤེས་པའི་སྣོད་པ་ཐོས་པས་བསལ་གྱང་། འདོད་
 ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་དང་སྤྲུག་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ལ་ཐོན་མ་
 བྱས་པས། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་
 ལ། ཡང་ཚོས་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེད་འདུལ་བ་གལ་ཆེ་བར་འདུག་སྟེ། མི་ཤེས་པའི་སྣོད་པ་
 ལ་ཐོན་མ་བྱས་པར་སྐྱོམ་པ་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་ལམ་གྱི་གོལ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་།
 སྣོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་རྣམས་མི་ཤེས་པས་སྐྱེད་ལྱུང་བས་གོས་པར་འགྱུར་བས།
 མདོར་ན་སྤྱོད་པ་དེ་བར་མ་སོང་བར་སྐྱེད་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀོལ་བུང་
 ཞིག་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་སྐྱེད་ལེགས་པར་སྐྱེས་ནས་རང་གི་ངོས་
 རྣམ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པས་ལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་དཔྱུལ་བར་
 གནས་ཀྱས་པའི་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་
 ཚུལ་བསམས་ཆེ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ན་སྐྱེད་ཅིག་དེ་དེ་ལ་ཡང་སེམས་
 ཅན་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྣོལ་ཀྱས་པ་འདུག་པས། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་མདོན་
 པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ན་སྐྱེད་པའི་སྣོད་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས་པ་ན་དེས་པར་དོ་རྗེ་ཐེག་
 པ་ལ་འདུག་དགོས་ཏེ། ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ན་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་མི་སྣོལ་
 པར་ཚོགས་གཉིས་བདེ་སྤྲུག་ཏུ་རྫོགས་པས་སོ།། དེ་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་
 གནས་སྤྲུག་མཐོང་གི་བར་རྣམས་སྣོད་མིན་དུ་བྱས་ཏེ་ཉོན་པའི་བཞིན་དུ་ཐུན་བཞིའམ། མ་
 མཐའ་ཐུན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་སྣོད་པ་འདོན་པ་

ནི། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་སོ་ལོན་བའི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

སྐྱུས་ལ། གསུང་རབ་ཀྱུན་གྱི་གནད་རྣམས་གཅིག་བསྐྱུས་བའི། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་དམར་ཁྲིད་འདི། ཚོ་ལྷན་འགའ་ཡིས་ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཅན་བ་གསོ་སྤྱིར་གྲིས་བ་ལ། མ་བཤད་ལོག་པར་བཤད་དང་ཚིག་སྤྱོད་དམན། སྤྱི་མ་འགྲེལ་ཏུ་ཅང་གསལ་བ་སོགས། ཉེས་པར་གྱུར་གང་ཙམ་བརྒྱུད་ལྷ་མ་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། འདི་ཡི་ཆེད་དུ་སྤོ་གསུམ་འབད་བ་ལས། བྱང་བའི་བསོད་ནམས་སྤུང་སོ་ཅེ་མཚེས་བས། ཚང་ལ་མ་རྟོར་གོ་རིམ་མ་འཚོལ་བའི། བཀའ་གདམས་བསྟན་བ་སྤོགས་མཐར་རྒྱས་པར་ཤོག །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་མཐའ་དག་སྤྱེ་དགའི་ཚོགས། ལྟར་སྤང་ལམ་གྱིས་བཀྱི་བར་མི་རུས་ཤིང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་སོའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལྷགས་ཏེ། ཀུན་མཁྲེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་གྱུར་ཐོབ་ཤོག །འབྲུང་པར་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་སོ་ཅོང་ཁ་བའི། བསྟན་བ་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་དང་བསྐྱུང་བ་ལ། བཙུན་བའི་སྤྱི་མིའི་མཐུ་སྤོབས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། འདིག་རྟེན་བདེ་ལེགས་ཆེན་སོས་ཁྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པར་བཟོད་པའི་སྤྱིང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རྒྱལ་དགའ་ཚོལ་དབུ་མའོད་ཚོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སོགས་གྱིས་ལམ་རིམ་དམར་ཁྲིད་སྟུན་དག་གི་ཚིག་སྤྱོད་གྱིས་མ་བཅིངས་པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པས་མའོད་པའི་དམར་ཁྲིད་ལས་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ནན་ཏན་ཆེན་སོས་སྤྱིར་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པར་བཟོད་པའི་བདེ་ལམ་ལ་སྤུང་རིགས་གྱིས་ཁ་བསྐྱུངས་ཤིང་ཞལ་ནས་བྱང་བའི་མན་དག་གིས་ཀྱང་བརྒྱན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཚོས་སྤྱི་བའི་བཙུན་བསྐྱོ་བཟང་ཡེ་ལེས་གྱིས་བཀའ་གདམས་སོ་བའི་དུ་སྤྱིར་བ་དགེ་ཞིང་བཟུ་གིས་པར་གྱུར་ཅིག །འདི་ལྟར་བཀྱིས་བ་ལ་ཡིག་འཁྲུལ་སོགས་ལོངས་བ་འགའ་ཞིག་འདུག་ཚུལ་ལྟར་སྤྱིང་ཡང་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པར་བཟོད་པའི་བདེ་ལམ་དང་བསྟན་པའི་རྒྱས་དག་དང་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱུགས་ཤིང་དག་པར་བཀྱིས་པའོ།།

༥ མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་འགའ་མེད་དུ། གང་ཟག་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་གདམས་བ་དུ། ལེགས་པར་འདོམས་ལ་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཞེས། ཚང་ལ་མ་རྟོར་བསྟན་པའི་སྤྱིང་སོར་གྱུབ། གསུང་རབ་ཀྱུན་གྱི་བརྗེད་བྱང་གནད་བསྐྱུས་ལ། ཤིང་རྟ་ཆེན་སོའི་བཞེད་གཞུང་གི་མེད་ཉིད། མིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གོ་ས་སྤངས་བ་ཡིན། ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་གཞུང་ལམ་འདི་ཁོ་ན། དབང་སོ་མཚོག་དམན་གང་གི་སྤོར་འཚོམ་ཞིང་། མ་རུང་རྒྱུད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཞི་བྱེད་ལ། ཚོ་འདིའི་འཁྲི་བའང་བཙན་ཐབས་གཅོད་བྱེད་པའི། ལམ་བཟང་འདི་ལ་བཙུན་པས་འབད་པར་རིགས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་སོ་ལོན་བ་དང་། ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་ལ་གཤའ་མར་གཞོལ་བ་དང་། གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡང་། ལམ་བཟང་འདི་ལ་བརྟེན་ན་འབད་མེད་འབྱུང་། མིད་པའི་འཕྱོར་པར་ཁོངས་ནས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱགས་དག་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། བསྐྱུལ་གསུམ་སྐྱབ་ལ་ཅེ་གཅིག་

༡ མ་དཔེར། རིམས་

གཞེས་པ་ཡང་། ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་ཁོ་ནས་རྒྱུ་མོ། མ་སྐྱུར་འགྲོ་ལ་གཞེད་མེད་སྟིང་རྗེ་དང་། དེ་དག་
 རང་གི་འདོན་པའི་ལྷག་བསམ་འབྱུང་། རིན་ཆེན་སེམས་མཚོག་ལྷག་པར་འགྲོངས་པ་ཡང་། ལམ་བཟང་འདི་ཡི་
 རྒྱད་ཚོས་ཁོ་ནར་གྲུབ། རྒྱལ་མེད་སྟོད་ལ་ལྷུ་མེད་སྟོད་པ་དང་། བརྒྱ་ལྷག་ཉིད་འདྲིན་འདྲུག་ལྡར་ལ་མཁས་
 ཤིང་། ཟབ་མོ་རི་བཞིན་ལྷག་པར་མཚོང་བ་ཡང་། ལམ་བཟང་འདི་དང་བཅས་ན་རི་ལྷར་འབྱུང་། གཉུག་མའི་ལྷོན་
 སྐྱེས་བདེ་སྟོང་དང་དུ་མནལ། རྒྱུ་སེམས་རང་སྤང་མཚན་དཔེའི་གར་དུ་བཞེངས། ཚེ་གཅིག་མངོན་འཚང་
 རྒྱ་བའི་སྐྱུར་རྒྱུད་ཀྱང་། ལམ་བཟང་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ག་ལ་ཡོད། རྫོགས་དག་ལྷར་སྤང་སྐྱོགས་ཤེའི་ལམ་དག་
 ལ། སྐྱོགས་ལྷང་ཞེན་པའི་མགོ་ལོ་མ་འཁོར་བར། རྒྱལ་ཀུན་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ། འདི་ལ་ད་ལྟ་
 རང་ཉིད་འདྲུག་པར་རིགས། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ནི། མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་ཐབས་
 མཁས་སུ། ཉུང་དུའི་སྐྱེགས་བམ་ཐོལ་དུ་ཕྱོན་པ་འདིར། ཀུན་གྱི་ཉམས་ལེན་མཚོན་ཅེས་སྟིང་ནས་གསོལ། དེ་
 སྤང་མཚམས་པ་དགོ་འདུན་ཡར་འཕེལ་གྱི། ལྷག་བསམ་འོ་མཚོ་ལས་འོངས་པར་གྱི་ཟླ། དོན་གཉེན་སྟོད་གྱི་
 དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ལ། རོ་མཚར་རང་གཟུགས་སྟོད་པའི་ཚོ་ག་བསྐྱུན། རབ་དཀར་ལེགས་བྱས་རི་སྟེང་ཐོབ་པའི་
 རྒྱས། གང་ལ་གངས་ཅན་པན་བདེའི་དཔལ་གནས་པའི། འདྲེན་མཚོག་པ་ཞབས་སེན་རྟག་བརྟན་འཕྲིན་ལས་
 གྱི། སྤང་བ་ས་གསུམ་ཁྱོན་དུ་བརྟེན་གྱི་ཚིག་ལྷོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ཉིན་གཉེན་དབང་། བཤད་སྐྱབ་
 འོད་ཟེར་འདུམ་དུ་བརྟེན་པ་ལས། མཐའ་ཡས་འགྲོ་ལ་རྫོགས་ལྷན་ཉིན་མོ་བཞིན། དེས་ལེགས་སྤང་ཅིའི་དགའ་
 སྟོན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །སྟོན་པ་མཚོག་དང་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པའི། ལུགས་བཅུད་སྟིང་པོར་སྤང་པའི་གདམས་
 ཟབ་འདི། སྟིང་པ་རི་སྟིང་གནས་པར་ཉི་ཟླ་བཞིན། རྒྱལ་བཟང་ཡིད་གྱི་གུང་མཁར་རྟག་འཚར་ཤོག །རྒྱ་སྐྱུར་
 ཉིད་དང་བདག་དང་འགྲོ་ཀུན་རྒྱུད། ལམ་བཟང་འདི་ཡི་ཉམས་སྟོང་རབ་རྒྱས་ནས། དོན་གཉེན་སྐྱབ་པ་མཐུ་ཚོན་
 རྒྱལ་བའི་སྐྱེས། ཀུན་བཟང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་རྗེས་འགྲོར་ཤོག ། །དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་
 ལྷར་ལམ་འདི་བཞིན་མན་དག་དག་གི་གནད་གསལ་ཞིང་རྒྱས་བསྐྱུས་འཚོམས་པ་བཅས་དོན་གཉེན་ཅན་དག་གི་ཉམས་སུ་གྲངས་བྱར་གནད་
 ཚེ་ཡང་། དུས་ཕྱིས་དབྱས་སྐྱོགས་འདིར་བར་རྒྱན་དགོན་སྐབས་པན་ལུས་བྲག་ནག་མཚམས་པ་དགོ་འདུན་ཡར་འཕེལ་ནས་རྒྱ་སྐྱུར་ཉེ་བར་དུ་
 བསྐྱུན་པའི་དགོ་འདྲེན་ཚེགས་སུ་བཅད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྟེ་དག་ཉིན་གསུམ་བཅས་བསྐྱེད་པ་མཚན་ཅིང་། བཤད་སྐྱབ་བསྐྱུན་པའི་སྤང་བྱེད་
 རྒྱབས་རྗེ་སྟག་བྲག་མཚོག་སྐྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་འདིའི་སྟོར་ལུས་དག་བཅས་གྱི་དོ་དམ་བཀའ་འདྲིན་ཐོག་པར་བྱང་སྟོན་ཚེག་ཅིག་ཀྱང་བདག་
 ལ་ཚོམ་ཞིག་པའི་བཀའ་སྐྱོན་པོ་མ་ཟད། རང་ཉིད་ཀྱང་སྐྱབས་མཚོག་བཀའ་འདྲིན་མཚུངས་མེད་མགོན་པོ་གསེར་སྤིང་པ་དང་མི་གཉེས་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་བསྐྱུན་པའི་བདག་པོ་རྗེ་བཅུན་སྐྱེ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟོ་བཟང་འཇམ་དཔལ་ལྷན་བྱས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་
 པོའི་བཀའ་འདྲིན་ལས་ལམ་མཚོག་འདི་ལ་ལྷག་པར་ཐོས་པ་ཐོབ་པས་ཀྱང་མཚམས་སྐྱུར་ཉེ། ལ་ཐོང་ཁ་སྐྱལ་མིང་པས་རྒྱ་བཟང་ཡང་དཔེན་རྟག་
 བརྟེན་སྐྱེས་རྒྱུད་དུ་སྐྱུར་བ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་དོན་འཕེལ། བར་འདི་རྒྱ་བཟང་རི་ཁྲིད་དུ་བཞུགས།

༥ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་

ཅ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཆོས་ཁུངས་བཅུན་པར་བརྟན་པའི་སྲིད་
མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བརྟན་པ། མན་ངག་བདུད་ཅིའི་སྲིད་པོ་འདི།། གསེར་སྲིད་པ་ནས་བརྒྱད་
བ་ཡིན།། གདམས་ངག་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྟན་པ། རོ་རྗེ་ཉི་མ་སློབ་ཤིང་
བཞིན།། གཞུང་དོན་ལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ།། སྟིགས་མ་ལུ་པོ་བདོ་བ་འདི།། བྱང་ཆུབ་
ལམ་དུ་བརྒྱུད་བ་ཡིན།། གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་རི་ལྟར་བཤི་བའི་རིམ་པ་ལ་དོན་ཆེན་བདུན་གྱི་
དང་པོ་སློབ་འགྲོ་ཉེན་གྱི་ཆོས་བརྟན་པ་ནི། དང་པོ་སློབ་འགྲོ་དག་ལ་བསྐྱབ།། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་ཚུལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྦྱོང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་ཚུལ་ཡིག་རྟེན་པལ་ཆེར་དུ་སློབ་དུ་གསུངས་ཀྱང་།
རང་ཕྱགས་འཇམ་མགོན་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཞེད་སྲོལ་ལྟར་སློབ་སྦྱོང་ཉི་མའི་འོད་ཟེང་། སློབ་བཟང་དགོངས་
ཀྱན། བདུད་ཅིའི་སྲིད་པོ། ཀུན་ཚང་ཅ་ཆོག་སོགས་མང་པོར་འོག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་དགོས་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་སྐད་འོག་ཏུ་འགོད་པར་བྱ་བས། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ནི། ལེ་ལན་ཐམས་
ཅད་གཅིག་ལ་བདེ།། ཀུན་ལ་བཀའ་རྒྱུ་ཆེ་བར་བསྐྱོམ།། གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་སྤེལ་
མར་སྦྱང་།། ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་བརྟམ།། དེ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོབ་པར་བྱ།། དུལ་
གསུམ་དུག་གསུམ་དགེ་ཅ་གསུམ།། རྗེས་ཀྱི་མན་ངག་མདོར་བསྐྱུས་པ།། དེ་ལ་བྲན་པ་

བསྐྱལ་བའི་མྱིང། སྲོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཚིག་གིས་སྦྱང། རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྲོད་བ་ཞི།
 བརྟན་བ་ཐོབ་ནས་གསང་བ་བསྟན། ཚོས་ནམས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། མ་སྐྱེས་རིག་
 པའི་གཤེས་ལ་དབྱང། གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་སར་གྲོལ། ལམ་གྱི་ངོ་པོ་ཀུན་གཞིའི་ངང་
 ལ་བཞག ། བྱུང་མཚམས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུར་བྱ། གསུམ་བ་རྒྱུན་དཔ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་ཏུ་བསྐྱུར་བ་
 བེ། སྲོད་བཅུད་སྤིག་པས་གང་བའི་ཚེ། རྒྱུན་དཔ་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཏུ་བསྐྱུར། འབྲལ་ལ་གང་
 བྱལ་བསྐྱོམ་ཏུ་སྦྱང། སྲོད་བ་བཞི་ལྟན་ཐབས་གྱི་མཚོག ། བཞི་བ་ཚེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་རིམ་
 བས་བསྟན་བ་ཞི། མན་དག་སྙིང་པོ་མདོར་བསྐྱུས་བ། ཉོབས་ལྡ་དག་དང་སྦྱར་བར་བྱ། ཐེག་
 ཚེན་འཕོ་བའི་གདམས་དག་ཞི། ཉོབས་ལྡ་ཉིད་ཡིན་སྲོད་ལམ་གཅེས། ལྡ་པ་སློབ་འབྲོངས་
 པའི་ཚད་བསྟན་བ་ཞི། ཚོས་ཀུན་དགོངས་བ་གཅིག་ཏུ་འདུས། དཔང་པོ་གཉིས་གྱི་གཙོ་པོ་
 བཟུང་། ། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་ཏུ་བསྟེན། བྱང་བའི་ཚད་ཀི་ལོག་བ་ཡིན། འབྲོངས་
 ཉམས་ཚེན་པོ་ལྡ་ལྡན་ཡིན། ཡིངས་ཀྱང་བྱབ་ན་འབྲོངས་བ་ཡིན། རྒྱག་བ་སློབ་སྲོད་གི་དམ་
 ཚིག་བསྟན་བ་ཞི། སྲི་དོན་གསུམ་ལ་ཉམས་ཏུ་བསྟེན། འདུན་བ་བསྐྱུར་ལ་རང་སོར་བཞག །
 ཡན་ལག་ཉམས་བ་བརྗོད་མི་བྱ། གཞན་སྤྱོད་གས་གང་ཡང་མི་བསམ་མོ། ཉོན་མོངས་
 གང་ཚེ་སྲོན་ལ་སྦྱང། འབྲས་བུ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱང། དུག་ཅན་གྱི་ཐས་སྦྱང། གཞུང་
 བཟང་པོ་མི་བསྟེན། འགས་དན་མི་རྒོད། འབྲང་མི་སྦྱག ། གནད་ལ་མི་དབབ། མཚོ་ཁལ་
 སྦྱང་ལ་མི་འབྲོ། ལྟོ་ལོག་མི་བྱ། མཚོགས་གྱི་ཅེ་མི་གཏོད། ལྟ་བུད་ཏུ་མི་དབབ། སྲིད་
 གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱག་མི་འཚོལ། བདུན་པ་སློབ་སྲོད་གི་བསྟེན་བྱ་བསྟན་བ་ཞི། རྣམ་འབྲོར་ཐམས་
 ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། ལོག་གཞོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་
 བ་གཉིས། གཉིས་པོ་གང་བྱང་བཟོད་བར་བྱ། གཉིས་པོ་སྲོག་དང་བསྐྱོས་ལ་བསྦྱང།
 དཀའ་བ་གསུམ་ལ་བསྟེན་བར་བྱ། རྒྱ་ཡི་གཙོ་པོ་རྣམ་གསུམ་སྦྱང། ཉམས་བ་མེད་བ་
 རྣམ་གསུམ་བསྐྱོམ། འབྲས་མེད་གསུམ་དང་ལྟན་བར་བྱ། ལུལ་ལ་སྤྱོད་མེད་དག་ཏུ་

སྤྱང་།། ལྷོ་དང་གཉིང་འགྲོངས་ཀྱི་ལ་གཅེས།། བཀོལ་བ་རྣམས་ལ་རྟལ་ཏུ་བསྐྱོམ།།
 རྒྱུན་གཞན་དག་ལ་སྣོས་མི་བྱ།། ད་དེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་གྲང་།། ལོ་ལོ་གམི་བྱ། དེས་
 འཛོག་མི་བྱ། རོལ་ཚོད་དུ་སྤྱང་། རྟོག་དཔྱད་བརྟག་དཔྱད་ཅེས་པའང་འདུག །གཉིས་ཀྱིས་ཐར་
 བར་བྱ།། དུས་མ་བསྐྱོམ། ཀོ་ལོང་མ་སྣོས། དུད་ཅམ་བ་མི་བྱ། འོང་ཆེ་མི་འདོད། ལྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་གདེང་ཚོབ་པའི་གསུང་གིས་མཇུག་བསྟུ་བ། རང་གི་མོས་བ་མང་བའི་རྒྱས།། རྒྱལ་
 བསྐྱལ་གཏམ་ངན་ལྲང་བསཏ་ནས།། བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་གདམས་ངག་ལྷུས།། ད་ནི་
 ལི་ཡང་མི་འགྲོད་དོ།།

དེ་ལྟར་ལྷོ་ལྷོ་དོན་བདུན་མའི་ཅ་ཚིག་དང་། འགྲེལ་པ་སོགས་བཀའ་གདམས་གསར་རྒྱུང་གི་གསུང་
 གི་ཚིན་དུ་ལོན་ཏུ་མང་བ་བཞུགས་ཀྱང་། སལ་ཆེར་གཞུང་ཚིག་གི་གོ་དེམ། ཚིག་སྣ་མང་ཉུང་འདྲ་མིན་ལོན་
 ཏུ་མང་ཞིང་། འགའ་ཞིག་མིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ས་བཅད་ལ་སྤྱར་མ་བདེ་བ་ཡང་ཅི་དེགས། འགའ་ཞིག་ཡོངས་
 གྲགས་མིན་པའི་ཅ་ཚིག་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན། རང་ལུགས་འཇམ་མགོན་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་
 པོའི་གསུང་རྒྱན་ལྟར་གྱི་ལྷོ་ལྷོ་དེ་མའི་འོད་ཟེར། ལྷོ་བཟང་དགོངས་རྒྱན། བདུད་ཚིའི་སྣོད་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 དགོངས་དོན་གྱང་བསྐྱིགས་པའི་ཅ་ཚིག་ཅིག་ལྱང་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་རིང་ནས་སེམས་སྤྱད། ལིང་པག་ལོང་
 ཆབ་མདོ་དགོ་སྣན་བྱམས་བ་སྤིང་དུ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་འཆད་སྐབས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྤྱར་ལེན་
 ལམ་རིམ་བ་སྤུན་ཚོགས་དཔལ་སྤུན་ནས་རྟེན་བཅས་དི་ལྟར་བསྐྱལ་བ་བཞིན་ཅ་འགྲེལ་མང་པོར་ཞིབ་བརྟག་
 གིས་ཅ་ཚིག་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་ཐོག །ས་བཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཡམ་བོང་ཁའི་སྤྱལ་མིང་བས་
 གིས་བ་འགྲོ་དོན་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །།

༥ རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ལོ།

ལམ་རིམ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་གཞུང་།

- ༡ སྐབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཐུན་བས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་སྟོན་ལམ་གྱི་རྗེ་ཤླ། ཞང་སྟོན་བསྟན་བ་
རྒྱ་མཚོས་མཛད། (མོད། འཕྲི་བར། འོག་གྲངས་༥༤-༧༡)
- ༢ སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སྲུ་རྒྱང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བ་ལ་སྟོ་སྲུང་བའི་རྩལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། རྗེ་
ཚོང་ཁ་བས་མཛད། (མོད། བཅུ་བཞི་པ། རྒྱ་གྲངས་༥-༧༡)
- ༣ སྟོན་འགྲོའི་གསུང་ཚོས་བྱུག་ནས་གསང་ཚེན་རིམ་གཉིས་བྱང་རྩལ་ལམ་གྱི་རིམ་བ་ཉམས་སྲུ་
རྒྱངས་རྩལ་ཐུགས་རྗེའི་ཞལ་བཞེས་ཀྱི་བུམ་བཟང་། རྗེ་ཚོང་ཁང་གསང་སྟོ་བཟང་རྩལ་བྲིམས་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(མོད། ༧ འབྲས་སྲུངས་བར་མ། འོག་གྲངས་༥-༦༧)
- ༤ འཇམ་མགོན་རྣམ་མའི་བྱུགས་བཅུད་ལམ་གཙོའི་གསུང་བཟོས་མི་འེགས་རྗེ་རྗེའི་ཟེག་མ། ཨ་ཁུ་འེས་
རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (མོད། ༣ འེང་བར། འོག་གྲངས་༥༡༧-༧༠༣)
- ༥ འཇམ་དབལ་ཞལ་ལྷུང་གི་ལྷ་མེད་ཟེན་བྲིས། དབལ་མང་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(མོད། ༥ འེང་བར། འོག་གྲངས་༡༣༡-༡༣༦)
- ༦ འཇམ་དབལ་ཞལ་ལྷུང་དབལ་བརྒྱད་ལྷུགས་ཀྱི་སྟོར་ཚོས་དག་འདོན་བྲིགས་ཆགས་སྲུ་བཀོད་བ་
རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་། ས་བོང་ཁ་རྗེ་བཅུན་བུམས་བ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད།
(མོད། ༣ འེང་བར། འོག་གྲངས་༣༡༣-༣༠༧)

- ༥ རྗེ་འམ་རིམ་རྒྱུ་དུའི་བཤད་ལུང་དང་བཏུ་ཆེན་གྱི་སྦྲུང་ལམ་ཉམས་ཁྲིད་སྦྲགས་མའི་གསུང་
 བཤད་ཟིན་གྱིས་མདོ་ཙམ་དུ་བཀོད་བ་ཟབ་རྒྱས་སྤྱིང་པོ། མ་བོང་ཁ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་བ་བསྟན་
 འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད། (པོད། ༡ འཁོར་བར། འོག་གངས་༡༧༡-༢༣༥)
- ༦ བསྟན་པའི་གནད་ཀྱང་རྗོགས་པའི་གདམས་བ་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཞལ་ཤེས་བདུད་ཅིའི་དབྱིངས་
 ཀྱི་སློབ་འབྲེད། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (པོད། ༣ འཁོར་བར། འོག་གངས་༢-༣༢༡)
- ༧ ཐེག་ཆེན་སྟན་མོང་བའི་སླ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སློབ་ནས་སྦྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་
 དངོས་བྱུབ་ཀྱང་འབྱུང་། མཁས་བྱུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད།
 (པོད། ༧ འཁོར་བར། འོག་གངས་༤༢-༥༢༣)
- ༨ དད་ལྡན་ཞིག་ལ་སྐྱེལ་བ་སྤུལ་བྱུང་ལམ་གྱི་འཇུག་དོགས། བཏུ་ཆེན་སློབ་བཟང་སྤུབ་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་
 མས་མཛད། (པོད། ༧ འཁོར་བར། འོག་གངས་༡༡༣-༡༡༧)
- ༩ བདེ་ལམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ། ལྷ་མོ་གསེར་ཁྲི་སློབ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སེར་སྐྱེས་མཛད།
 (པོད། གསུམ་པ། སི་ཁོན་མི་རིགས་དཔེ་སླུབ་ཁང་། འོག་གངས་༡༤-༡༧༥)
- ༡༠ བདེ་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཚོས་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བྱིན་རྒྱལ་བ་བདུད་ཅིའི་རྩ་རྒྱན། རྒྱལ་མཁན་པོ་
 གཤམ་བ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད། (པོད། ༨ འཁོར་བར། འོག་གངས་༥-༡༥)
- ༡༡ བདེ་ལམ་ཟིན་གྱིས་སྤྱིང་གི་མེ་ལོང་དབུ་མང་དཀོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
 (པོད། ༨ འཁོར་བར། འོག་གངས་༡-༡༤༡)
- ༡༢ བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་ཟིན་གྱིས་འཕྲོ་ཅན། རྗེ་བ་འཇམ་དབྱངས་སྤུབ་བསྟན་ཉི་མ་དབུ་བཟང་པོས་
 མཛད། (པོད། གཉིས་པ། འཁོར་བར། འོག་གངས་༣༡༠-༤༣༣)
- ༡༣ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སློབ་མའི་འབྲེལ་བ་གཞུང་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། བྱག་དཀར་སློབ་བཟང་དབུ་
 ལྡན་བསྟན་འཛིན་སྟན་གསལ་གྱིས་མཛད། (པོད། ༧ འཁོར་བར། འོག་གངས་༤༤-༥༣༢)

- ༡༦ བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་སྡོན་འགྲོ་སྡོར་བའི་ཚོས་སྤྲུག་གི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་
 དགོངས་རྒྱུ། ཀུའུ་ཚང་འཇམ་དབྱངས་སྡོན་ལམ་གྱིས་མཛད།
 (མོད། ༩ འཁོར་བར། འོག་གྲངས་༣༥༠-༤༣༣)
- ༡༧ བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་ཟིན་གྲིས་གསུང་སེལ་བདུན་ཅིའི་ཐེགས་འབྲེང་། ཀཱི་རྩོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་
 གྱིས་མཛད། (མོད། ༣ འཁོར་བར། འོག་གྲངས་༤༥༥-༥༤༡)
- ༡༨ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་དབུ་ལེགས་ལུང་གི་སྡོན་འགྲོའི་ཚོས་གསལ་བར་བྱེད་བ་སྒོ་བཟང་
 ལེགས་ལུང་། སྤུའུ་བཀུན་སྒོ་བཟང་ཚོས་གྱི་ཉི་མས་མཛད།
 (མོད། ༧ འཁོར་བར། འོག་གྲངས་༥༠-༡༣༡)
- ༡༩ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་བཀོད་བའི་ལམ་
 རིམ་རབ་གསལ་མེ་ལོང་། བཙུན་བ་སྒོ་སྣུན་གྲགས་གྱིས་མཛད།
 (མོད། དང་པོ། འཁོར་བར། འོག་གྲངས་༡-༤༡༤)
- ༢༠ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་ཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་མཛད།
 (མོད། བཙུ་བཞེ་བ། ལྷ་གྲང་བར་མ། འོག་གྲངས་༥༣-༥༠༩)
- ༢༡ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་ཁྲིད་ཡིག་འཇམ་དབུ་ལེགས་དབྱངས་གྱི་ལེགས་ལུང་། ཡ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་དག་
 དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (མོད། དང་པོ། འཁོར་བར། འོག་གྲངས་༡-༣༡༥)
- ༢༢ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་ཁྲིད་གསེར་གྱི་ཡང་ལུན། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
 (མོད། གསུམ་བ། འཁོར་བར། འོག་གྲངས་༥༣-༡༡༠)
- ༢༣ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་ཁྲིད་ཡིག་གཞན་པར་སྣོད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྩུང་འཇུག་རིན་པོ་ཆེ། སྤུན་སྲ་
 བ་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད། (མོད། གཉིས་བ། འཁོར་བར། འོག་གྲངས་༡༣༤-༣༤༣)
- ༢༤ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་གདམས་བའི་གནད་དོན་ཆོགས་སུ་བཅད་བ་ལེགས་གསུང་བདུན་ཅིའི་
 ལྷོད་པོ། འཇིགས་མེད་དམ་ཚོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (མོད། ༩ འཁོར་བར། འོག་གྲངས་༡༠༤-༣༠༡)

- 25 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བར་སྐྱོད་ཀྱི་གནད་དུ་བཀར་ཏེ་སྐྱོད་ཆུབ་གྱི་མན་ངག་ལལ་ཚིག་དམར་རྗེན་ལག་ལེན་མཛུབ་བཅུགས་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ། བ་བོང་ཁ་རྗེ་བཅུན་བྱམས་བ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་གྱིས་མཛད། (མོད། ཅ ་ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་367-367)
- 26 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེས་དམར་ཀྱི་གཞན་ལན་བདུད་ཅིའི་བྱམ་པ། བཏེ་ཚེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད། (མོད། གསུམ་པ། བགས་ལྡན་བར་ལ། ཤོག་གྲངས་363-363)
- 27 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེས་ཀྱི་ཡིག་སྟེང་ཐོ་དོན་བསྟུན་པ། ཅོ་ཞེ་གྲགས་བ་བཤད་སྐབ་གྱིས་མཛད། (མོད། བཞི་པ། མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་གོ་གཅིག་པ། དཔལ་བཅེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱིགས། ཤོག་གྲངས་700-700)
- 28 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཚེན་མེའི་མཆན་བྱ་བཞི་སྐྱགས་གྱི་སྐོར་དན་གསེའི་བསྟེན་བྱང་མགོ་སྐོས་ཅམ་དུ་མཛད་པ། བ་བོང་ཁ་རྗེ་བཅུན་བྱམས་བ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་གྱིས་མཛད། (མོད། ཅ ་ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་4-700)
- 29 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་སྟེང་ཐོའི་གསལ་བྱེད་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད། (མོད། ཆ ་ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་701-701)
- 30 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེས་གདམས་བ་རང་རྒྱུད་སྐྱོན་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི། ཞང་སྟོན་བསྟན་བ་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (མོད། གཉེས་པ། ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་7-60)
- 31 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེས་བསྟུན་དོན་མཁས་བཤེས་མཁུལ་རྒྱུ། སྟུན་སྲ་བ་སྐོ་གོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད། (མོད། གཉེས་པ། ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་703-703)
- 32 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེས་སྐྱོད་པའི་སྐྱེའི་སྐྱང་བཅུན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད། (མོད། བ ་ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་367-367)

- 33 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་སྐྱེ་མ་སྣའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་། དཔེན་ས་ས་སྣོ་བཟང་
 འོན་གྲུབ་གྱིས་མཛད། (མོད། 7 འཁོར་བར། འོག་གངས་399-403)
- 34 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་བར་གསར་གྱི་མ་དཔེའི་ཚིག་སྣ་མི་མཐུན་པ་གང་རྙེད་བཟུང་སོར་བཏབ་
 བ། མ་བོང་ཁ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་གྱིས་མཛད།
 (མོད། 8 འཁོར་བར། འོག་གངས་299-304)
- 35 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འཕེལ་སྐྱོམ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བསྟུན་དོན། འཛིགས་མེད་དམ་ཚོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
 (མོད། 3 འཁོར་བར། འོག་གངས་203-214)
- 36 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་བའི་ཟིན་ཐོ་རགས་བསྟུན་ཅམ་བཀོད་བ་སྐྱུ་རེངས་གསར་བའི་
 ལྷང་བ། ཨ་ཀུ་སྐྱུལ་མིང་བསྟན་བའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
 (མོད། 7 དང་པོ། འཁོར་བར། འོག་གངས་332-334)
- 37 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་སྣོར་བའི་གསལ་བྱེད་ཡང་གསལ་སྣོན་མེ། ཡོངས་འཛིན་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་
 གྱིས་མཛད། (མོད། 8 འཁོར་བར། འོག་གངས་192-194)
- 38 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། རྩེ་ཚོང་ཁ་བས་མཛད།
 (མོད། བཅུ་གསུམ་པ། ལྷ་བང་བར་མ། འོག་གངས་13-103)
- 39 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བསྟུན་དོན་སྣོ་མའི་ཞལ་ཆབ་བཞིན་བཀོད་བ་ཉམས་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་
 སྐལ་བའི་རྒྱ་བེད། འཛིགས་མེད་དམ་ཚོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
 (མོད། 3 འཁོར་བར། འོག་གངས་1-13)
- 40 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་དམར་ཁྲིད་འབྲེར་བདེ་ཀུན་པན། ཚོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་གྱིས་མཛད།
 (མོད། བཞི་པ། མེས་པོའི་བྱལ་བཞག་གོ་གཅིག་པ། དཔལ་བཅེགས་མོད་ཡིག་དཔེ་རྙེད་ཞེས་འབྲུག་ཁང་
 གིས་བསྐྲུགས། འོག་གངས་42-106)

- ༤༡ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེན་དམིགས་སྐྱོར་ཅུང་བསྐྱུས་ཀྱི་ལུང་ལྟར་བཤུང་ཅིའི་ཆུ་རྒྱུ། བྲག་དཀར་སྒོ་
 བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་སྟོན་གྲགས་གྱིས་མཛད།
 (མོད། ག །ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་༣༡༦-༤༡༧)
- ༤༢ བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་དམིགས་སྐྱོར་ཅུང་བསྐྱུས་བཤུང་ཅིའི་བྱམ་བཟང་། བྲག་དཀར་སྒོ་བཟང་དཔལ་
 ལྡན་བསྟན་འཛིན་སྟོན་གྲགས་གྱིས་མཛད། (མོད། ག །ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་༤༡༤-༤༢༡)
- ༤༣ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེན་སྐྱོར་བཤེན་ཚོས་དུག་གི་དག་འདོན་ཁྲིགས་སྟུ་སྟེབས་བ་བྱང་ཆུབ་བདེ་
 ལམ། ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་དང་སྐྱུགས་ནས་ཉམས་སྟུ་ལེན་ཚུལ། བྲག་དཀར་སྒོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་
 བསྟན་འཛིན་སྟོན་གྲགས་གྱིས་མཛད། (མོད། ག །ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་༥༣༠-༥༤༡)
- ༤༤ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེན་སྐྱོར་བཤེན་ཚོས་དུག་གི་དག་འདོན་ཁྲིགས་སྟུ་བསྟེབས་བ་བྱང་ཆུབ་བདེ་
 ལམ། བྲག་དཀར་སྒོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་སྟོན་གྲགས་གྱིས་མཛད།
 (མོད། ག །ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་༥༤༣-༥༤༤)
- ༤༥ བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་ཤར་སྐྱོམ་ཐེན་ཐེན་སྐྱུལ་ལྡན་རེ་སྐྱོང་། དུལ་ཆུ་དབྱུངས་ཅན་གྲུབ་བཤེན་
 རེའམ་སྒོ་བཟང་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད། (མོད། ག །ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་༣༤༦-༣༤༩)
- ༤༦ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེན་སྐྱོར་ལྟེ་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྟུ་ལེན་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྟེ་རྣལ་
 དཔེན་ས་བ་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་གྱིས་མཛད། (མོད། ག །ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་༣༤༤-༣༤༤)
- ༤༧ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེན་ཁྲིད་ཚིགས་སྟུ་བཅད་བ་ཁྲེད་བདེ་བ། བཏུ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་
 མཛད། (མོད། ག །ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་༣༤༤-༣༤༤)
- ༤༨ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེན་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་བར་བཤོད་བཤེན་བདེ་ལམ། བཏུ་ཆེན་སྒོ་
 བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད། (མོད། ག །ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་༣༤༦-༣༥༡)
- ༤༩ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྐྱོན་མའི་རྣམ་བཤུང་ཕྱུང་བཤུང་བཤེན་དག་འཕྲོན། བཏུ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཚོས་
 རྒྱན་གྱིས་མཛད། (མོད། ག །ཤིང་བར། ཤོག་གྲངས་༡༥༤-༡༥༤)

- ༥༠ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལྟར། བཤེན་མོ་བཟང་མཉམ་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་ཉི་མས་མཛད། (འོད། ག །འིང་པར། འོག་གྲངས་༤༦-༡༠༩)
- ༥༡ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྱིད་སློབ་མ་རི་ཁྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཉམས་ཁྱིད་དུ་སྦྱེལ་བ། འར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (འོད། གཉིས་པ། ཀན་སྤྱུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱེད་པའི་གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚོགས་གནང་ཚུལ་སྤྱིའི་དེབ་གཉིས་པ། འོག་གྲངས་༣༦༤-༣༤༦)
- ༥༢ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཞལ་ཤེས་སློབ་བཟང་ཞལ་ལུང། ལྷང་སྐྱེད་པ་དབང་སློབ་བཟང་ཚོས་ལྡན་གྱིས་མཛད། (འོད། ག །འིང་པར། འོག་གྲངས་༡-༡༦)
- ༥༣ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དག་འདོན་དུ་བྱས་ཉེ་བལ་ཆགས་འཛོག་རྒྱུ་འདོད་དོན་ཀྱང་འགྲུབ། ཆ་ཉར་སློབ་བཟང་རྒྱལ་ཁྱིམ་གྱིས་མཛད། (འོད། ཀ །འིང་པར། འོག་གྲངས་༤༤-༥༤)
- ༥༤ བྱང་རྒྱལ་བདེ་ལམ་ཟིན་གྱིས་འཕྲོ་ཅན། ལྷོ་བ་འཇམ་དབྱངས་མཉམ་བུ་བསྐྱེད་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད། (འོད། གཉིས་པ། །འིང་པར། འོག་གྲངས་༣༡༠-༤༣༣)
- ༥༥ བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་རྒྱུ་དུའི་ཟིན་མོ་མདོར་བསྐྱེད། ལྷོ་བ་འཇམ་དབྱངས་མཉམ་བུ་བསྐྱེད་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད། (འོད། གཉིས་པ། །འིང་པར། འོག་གྲངས་༤༣༥-༤༤༩)
- ༥༦ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཤད་པ་ལུང་སློང་བྱ་གས་ཇིའི་སྤྱིང་བུ། ཞང་སློབ་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (འོད། དང་པོ། །འིང་པར། འོག་གྲངས་༣༤༡-༣༤༩)
- ༥༧ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཀྱང་མཁྱེན་བདེ་ལམ། ལྷང་སྐྱེད་པ་དབང་ཚོས་ལྡན་གྱིས་མཛད། (འོད། ཀ །འིང་པར། འོག་གྲངས་༡-༣༥)
- ༥༨ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྱིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཤོད་པའི་སྤྱར་ལམ། བཤེན་མོ་བཟང་མཉམ་བུ་ལེམ་ཤེས་གྱིས་མཛད། (འོད། ག །འིང་པར། འོག་གྲངས་༡༣༦-༡༤༦)
- ༥༩ བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་གྱི་སྤྱིང་པོའི་ཡང་སྤྱིང། བཤེན་མོ་བཟང་ཚོས་རྒྱུ་གྱིས་མཛད། (འོད། ཅ །འིང་པར། འོག་གྲངས་༤༦༩-༤༧༡)

- 60 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེས་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བར་བསྐྱོད་པའི་བདེ་ལམ་གྱི་ཟིན་གྲིས་སྒྲ་མའི་གསུང་རྒྱན་རྗེ་མ་མེད་པ་ཕན་བདེའི་ཆར་ཆེན་འབེབས་པའི་དཔག་བསམ་ལྡོག་པ། ཉེ་རྟོར་ཁང་གསར་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་མཛད། (མོད། ༧ འཁོར་བར། འོག་གངས་༤༤༡-༥༡༧)
- 61 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེས་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བར་བསྐྱོད་པའི་ལྷུང་ལམ་གྱི་ཟིན་གྲིས་ལམ་དང་ལམ་མིན་འབྲུད་པའི་མིག་མཚོག་ཕན་བདེའི་ཆར་ཆེན་འབེབས་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བྱ། ཉེ་རྟོར་ཁང་གསར་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་མཛད། (མོད། ༧ འཁོར་བར། འོག་གངས་༡༠-༡༥༩)
- 62 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེས་ཁྲིད་བདེ་བ། འར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (མོད། གཉིས་པ། ཀའ་ལུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུག་ཁང་ནས་བར་དུ་བསྐྱུན་པའི་གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚོགས་གནང་རྩོམ་སྤྱིའི་དེབ་གཉིས་པ། འོག་གངས་༣༤༣-༤༠༩)
- 63 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེས་ཆུང་དུའི་ཟིན་གྲིས་སྒོ་གསལ་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་འོགས། ཀེའུ་ཚང་འཇམ་དབྱངས་སྒོན་ལམ་གྱིས་མཛད། (མོད། ༩ འཁོར་བར། འོག་གངས་༤༩༤-༥༠༥)
- 64 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེས་དམིགས་སྒྲོར་མདོར་བསྐྱུས་བྱིན་རྒྱབས་གཉེར་མཛོད། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད། (མོད། ༩ འཁོར་བར། འོག་གངས་༥༥༣-༥༥༧)
- 65 བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཟིན་གྲིས་གནད་དོན་གསལ་བ། དཔལ་མང་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད། (མོད། ༧ འཁོར་བར། འོག་གངས་༡༣༡-༡༤༡ནེ།)
- 66 བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྒྲོང་ཚུལ་འཁོར་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པའི་དགོ་ལེགས་འོད་སྣང་འབྲུད་པའི་ཉིན་བྲེད། ལྷ་དམར་དགོ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (མོད། དང་པོ། སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་ཕྱོགས་སྤྱིག་ འོག་གངས་༡-༣༥༤)
- 67 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེས་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བར་བསྐྱོད་པའི་བདེ་ལམ་གྱི་ལྷན་ཐབས་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ། དུལ་ཆུ་སྒྲ་མ་ཚོས་བཟང་ངམ་རྣམ་རྣ་དུས་མཛད། (མོད། ༧ འཁོར་བར།

ཤོག་གངས་(༤- ༣༧)

- 66 བྱང་རྩལ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེ་ལམ་གྱི་སྣང་པོ་བསྐྱུས་ཏེ་ཤར་སྐོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ།
དདུལ་རྩལ་སྐྱོ་མ་ཚོས་བཟང་ངམ་རྣམ་རྟེན་མཛད། (ཤོད། ག་ཤིང་བར། ཤོག་གངས་༤༥-༥༦)
- 67 བྱང་རྩལ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེ་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བར་བཤོད་བཤེ་ལམ་གྱི་སྣང་ཐབས།
དདུལ་རྩལ་སྐྱོ་མ་ཚོས་བཟང་ངམ་རྣམ་རྟེན་མཛད། (ཤོད། ག་ཤིང་བར། ཤོག་གངས་༧- ༣༧)
- ༧༠ བྱང་རྩལ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེ་ལམ་གྱི་སྣང་པོ་དང་ལམ་རིམ་རྣམ་གཞག་དདུལ་རྩལ་སྐྱོ་མ་ཚོས་བཟང་
ངམ་རྣམ་རྟེན་མཛད། (ཤོད། ག་ཤིང་བར། ཤོག་གངས་༧༤-༧༥)
- ༧༡ བྱང་རྩལ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེ་སྐྱོ་མ་སྣང་རྣམ་འབྱོར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྷན་ལྷན་དཔེ་བཤེ་བཟང་
དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད། (ཤོད། ག་ཤིང་བར། ཤོག་གངས་༣༤༤-༣༤༥)
- ༧༢ བྱང་རྩལ་ལམ་གྱི་རིམ་བཤེ་གསུང་ཟེན་བཟེད་བྱང་དུ་བཤོད་བཤ། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(ཤོད། ཅ་ཤིང་བར། ཤོག་གངས་༧༠༣-༧༠༤)
- ༧༣ བྱང་རྩལ་ལམ་རིམ་ཚེན་མེད་བཤེད་ལུང་གི་ཟེན་ཟིན། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(ཤོད། ཅ་ཤིང་བར། ཤོག་གངས་༣༧༣-༣༧༤)
- ༧༤ བྱང་རྩལ་ལམ་རིམ་གྱི་ཞལ་གདམས་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(ཤོད། ཅ་ཤིང་བར། ཤོག་གངས་༤༤༤-༤༤༥)
- ༧༥ བྱང་རྩལ་ལམ་རིམ་ལས་བརྒྱམས་བཤེ་བྱིས་ལན། ལུང་སྐྱོག་ངག་དབང་བྱམས་བསམ་མཛད།
(ཤོད། ད་ཤིང་བར། ཤོག་གངས་༤༧༤-༤༧༥)
- ༧༦ དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ལེན་ཚུལ་དང་། ལམ་རིམ་རྩལ་བཤེ་བརྒྱུད་འདེབས་ཁ་སྐོང་། ལྷོང་
དོལ་ངག་དབང་སྐོ་བཟང་གིས་མཛད། (ཤོད། ལ་ཤིང་བར། ཤོག་གངས་༡༤༣༡-༡༤༣༢)
- ༧༧ ལྷོ་སྐྱོང་ལམ་རིམ་གྱི་སྐོར། བཏེ་ཚེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད།
(ཤོད། གསུམ་བཤ། བཏེ་སྐྱོང་བར་མ། ཤོག་གངས་༣༤༥-༣༤༦)

- ༧༩ རི་ཁྲོད་འགའ་ལ་ལམ་འཁྲིད་ཟེན་སྐྱོན་དུ་ཕོག་པ། འར་སྐྱལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
 (པོད། གཉིས་པ། ཀའ་སྐྱུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་གངས་ཅན་སྐྱལ་བཟང་དཔེ་
 ཚོགས་གནའ་ཚོམ་སྤྱི་དེབ་གཉིས་པ། འོག་གངས་༣༧-༣༨)
- ༨༠ རི་ཅེ་དགོ་བཤེས་དགོན་མཚོག་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་མདོར་བསྐྱུས། བཏ་ཚེན་
 ཚོས་གྱི་ཉི་མ་དགོ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད།
 (པོད། གཉིས་པ། བཏ་སྐྱུ་ལྡན་པར་མ། འོག་གངས་༡༨༠-༡༨༡)
- ༨༡ ལམ་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཁྲིད་དམིགས་བསྐྱུས་དོན་སྐྱལ་ལྡན་འཇུག་དོགས། ཡོངས་
 འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད། (པོད། ཆ འིང་པར། འོག་གངས་༤༣-༡༧)
- ༨༢ ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཟེན་མོ། དཔལ་མང་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
 (པོད། ཅ འིང་པར། འོག་གངས་༡༩༡-༡༩༢)
- ༨༣ ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་བཤེས་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ལམ་བཟང་གསལ་པའི་སློན་མེ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད། (པོད། ཆ འིང་པར། འོག་གངས་༥-༨)
- ༨༤ ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་དོན་འགྲེལ་གསལ་པའི་སློན་མེ། ཅོ་ཞེ་གྲགས་པ་བཤེས་སྐྱུབ་གྱིས་
 མཛད། (པོད། རྩ་པ། མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་གོ་གཉིས་པ། དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་
 ཁང་གིས་བསྐྱིགས། འོག་གངས་༡༧-༡༨)
- ༨༥ ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམིགས་ཁྲིད་ཟབ་མོ། འར་སྐྱལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (པོད། གཉིས་པ། ཀའ་
 སྐྱུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་གངས་ཅན་སྐྱལ་བཟང་དཔེ་ཚོགས་གནའ་ཚོམ་སྤྱི་
 དེབ་གཉིས་པ། འོག་གངས་༣༨-༣༩)
- ༨༦ ལམ་གཙོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་མཚོད་པའི་ཟེན་གྲིས། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
 (པོད། ཅ འིང་པར། འོག་གངས་༤༣-༤༤)

- 16 ལམ་གཙོའི་གདམས་ངག་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་ཞལ་ལུང་། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(ཤོད། 3 ཤིང་པར། ཤོག་གངས་604-627)
- 17 ལམ་རིམ་སྐྱེས་བུ་རྩེད་དུའི་དམིགས་སྐྱོར་ཟེན་གྱིས། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད།
(ཤོད། 5 ཤིང་པར། ཤོག་གངས་ ༧36-༧46)
- 18 བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཀུན་མཁྱེན་བདེ་ལམ། བྱང་རྒྱ་ངག་
དབང་སྣོ་བཟང་ཚོས་ལྷན་གྱིས་མཛད། (ཤོད་དང་ཤོ། ཤིང་པར། ཤོག་གངས་737-744)
- 19 ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་རྩལ་བསྐྱེས་པ་གནད་དོན་གསལ་བ། གུ་གོ་ཡོངས་
འཛིན་སྣོ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་གྱིས་མཛད། (ཤོད། 12 ཞོལ་པར། ཤོག་གངས་ 353-353)
- 20 ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཚོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ། ཤར་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(ཤོད། གཉིས་པ། ཀན་སྐུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱེད་པའི་གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་
ཚོགས་གནའ་ཚོམ་སྤྱི་དེབ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་376-377)
- 21 ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་རྗེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ལ་བསྐྱེད་པ། ཤར་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(ཤོད། གཉིས་པ། ཀན་སྐུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱེད་པའི་གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་
ཚོགས་གནའ་ཚོམ་སྤྱི་དེབ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་378-379)
- 22 བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་ལུང་རིགས་གཉེར་མཛོད། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་དབང་
བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད། (ཤོད། 2 ཤིང་པར། 332-332)
- 23 ལམ་རིམ་གྱི་དམར་ཁྲིད་སྣོ་གསལ་བསྐྱེད་ཁ་འབྲེད། ཤར་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (ཤོད། གཉིས་
པ། ཀན་སྐུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱེད་པའི་གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚོགས་གནའ་
ཚོམ་སྤྱི་དེབ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་331-332)
- 24 ལམ་རིམ་གྱི་གསལ་བྱེད་འཇམ་མགོན་བསྐྱེད་པའི་ཞབས་འདེགས། ཞང་སྟོན་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚོས་
མཛད། (ཤོད། 7 ཤིང་པར། ཤོག་གངས་607-623)

- ༩༥ ལམ་རིམ་གྱི་ཆེ་བ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ་གནད་དོན་གསལ་བྱེད། ཚ་ཉར་དགེ་བཤེས་སྣོ་
བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་མཛད། (པོད། དང་པོ། ཤིང་པར། ཤོག་གངས་༡༡-༡༩༩)
- ༩༦ ལམ་རིམ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྲུང་གི་དམིགས་རྣམ་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་བཀོད་བ་དངོས་གྲུབ་སྣོ་
མ། གསེར་ཉོག་སྣོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(པོད། ༧ ཤིང་པར། ཤོག་གངས་༣༩༡-༣༩༨)
- ༩༧ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཚོགས་འདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ། ཚ་ཉར་དགེ་བཤེས་སྣོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་མཛད།
(པོད། དང་པོ། ཤིང་པར། ཤོག་གངས་༤༤༩-༤༤༤)
- ༩༨ ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱུ་ལན་ཞོར་བུའི་སྲིང་བ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་བ་དག་དབང་བཅོམ་འགྲུས་
གྱིས་མཛད། (པོད། ༧ ཤིང་པར། ཤོག་གངས་༡༤༦-༡༥༩)
- ༩༩ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཤར་སློམ་བྱ་ཚུལ་གྱི་མན་དག་སྐོང་དོལ་དག་དབང་སྣོ་བཟང་གིས་མཛད། (པོད།
༧ ཤིང་པར། ཤོག་གངས་༤-༤༠)
- ༡༠༠ ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཟང་བཤོལ། དཔལ་མང་དཀོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(པོད། ༥ ཤིང་པར། ཤོག་གངས་༡༣༡-༡༣༨བཅ)
- ༡༠༡ ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་མཚོན་བཛྲིད་གྱི་འགྲེལ་བསྐྱིགས། བྱ་གེ་ཡོངས་འཛིན་སྣོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་
གྱིས་མཛད། (པོད། ༧ ཞོལ་པར། ཤོག་གངས་༡༣༡-༣༣༣)
- ༡༠༢ ལམ་རིམ་ཁྲིད་དམིགས་མདོར་བསྐྱུས་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ། བྱ་གེ་ཡོངས་འཛིན་སྣོ་བཟང་བསྟན་
འཛིན་གྱིས་མཛད། (པོད། ༧ ཞོལ་པར། ཤོག་གངས་༡༣༣༣-༡༣༣༩)
- ༡༠༣ ལམ་རིམ་སྣོན་འགྲོ་སྣོར་བའི་ཚོས་དུག་བྱ་ཚུལ་འཇུག་བ་བདེ་བྱིར་ཚོགས་སྲུ་བཅད་བ།
(པོད། ༧ ཞོལ་པར། ཤོག་གངས་༡༤༡༡-༡༤༣༣)
- ༡༠༤ ལམ་རིམ་འཇམ་དབང་ཞལ་ལུང་གི་ཟེན་བྲིས་འགྲོ་ཅན། ཆེ་ཤོས་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པའི་སྣོན་མེས་
མཛད། (པོད། གསུམ་པ། ཤིང་པར། ཤོག་གངས་༤༡-༡༩༠)

- 104 ལམ་རིམ་སྣང་པོ་བསྟན་འཛིན་གྱི་བའི་འབྲུང་གནས། འཛིགས་མེད་དམ་ཚོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(ཐོད། 8 འཁོར་བར། འོག་གངས་3-102)
- 106 ལམ་རིམ་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་བདེ་ལེགས་འབྲུང་གནས། ཞང་སྟོན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(ཐོད། 7 འཁོར་བར། འོག་གངས་202-229)
- 107 ལམ་རིམ་བསྟན་དོན་གྱི་ཟེན་གྱིས་བདུད་ཅིའི་སྣང་པོ། ཅེ་ཉོར་ཁང་གསར་སྒོ་བཟང་ཚུལ་གྲིམས་
གྱིས་མཛད། (ཐོད། 7 འཁོར་བར། འོག་གངས་202-229)
- 108 ལམ་རིམ་དམར་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་སྟོན་འགྲོ་སྟོར་བའི་ཚོས་དུག་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ།
ཀུན་མཁུན་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད། (ཐོད། 9 འཁོར་བར། འོག་གངས་222-247)
- 109 ལམ་རིམ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྟོར་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་པ། དཀྱིལ་རྒྱུར་ཡོངས་འཛིན་སྒོ་བཟང་
སྟོན་པས་མཛད། (ཐོད། 10 འཁོར་བར། འོག་གངས་229-249)
- 110 ལམ་རིམ་རྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་ཟེན་གྱིས་འཁོར་ཏུ་ཟབ་པ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྲུང་། དཔེན་ས་བ་སྒོ་བཟང་
དོན་གྲུབ་གྱིས་མཛད། (ཐོད། 7 འཁོར་བར། འོག་གངས་243-276)
- 111 ལམ་རིམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད།
(ཐོད། 9 འཁོར་བར། འོག་གངས་276-284)
- 112 ཤེར་བྱིན་སྟོར་ཐུག་བརྒྱུད་པ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྦྲུང་ཉེ་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་གྱི་གནད་རྣམས་
གསལ་བར་སྟོན་པའི་སྟོན་མེ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(ཐོད། 13 འཁོར་བར། འོག་གངས་3-163)
- 113 ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནས་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྦྱང་བའི་སྟོན་མེ། ལྷ་
དམར་དགེ་འདུན་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (ཐོད། 13 འཁོར་བར། འོག་གངས་1-111)

བྱུང་རྒྱུན་གཉིས་པ།

པཎ་ཆེན་སློབ་ཐབས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ ཤིང་དཔལ།

ཐོད། །།

- ༡ ཆོས་སློབ་འདི་དགོས་སློབ་སློབ་ཐབས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སློབ་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལོར་བུའི་
ཐོད་པ། (༧-༧༧༦)
- ༢ ཐུབ་དབང་ཞལ་བད་མ། (༧༧༧-༧༧༧)
- ༣ མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟུན་པའི་སློབ་ནས་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་མཁས་པའི་
ཡིད་འཕྲོག་གྲུབ་པའི་རྒྱལ། (༧༧༩-༧༧༧)
- ༤ དགོས་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་ཟབ་ལམ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོར་བསྟུན་གཉེར་གྱི་
ཁ་བུང་། (༧༧༧-༧༧༧)
- ༥ འཕགས་པའི་གནས་བཏུན་ཆེན་པོ་རབ་འབྱོར་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཚངས་པའི་སློབ་དབྱུངས།
(༧༧༧-༧༧༩)
- ༦ རིགས་ལྡན་གྲགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་མེད་འོད་དཀར་འབྲིལ་པའི་སྐྱབ་པ། (༧༧༧-༧༧༩)
- ༧ སློབ་དཔོན་ཨ་མུ་ལཱ་ཀ་འདི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཚངས་པའི་དབྱུངས་སྟུན། (༧༧༩-༧༧༩)
- ༨ ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སློབ་བརྗེ་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཟེའི་སློབ་དབྱུངས། (༧༧༩-༧༧༧)
- ༩ གཡུང་སྟོན་རི་ཁྲོད་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་འོ་མཚན་རྒྱ་མཚོའི་བླ་མཁས་ཀྱི་རང་སློ། (༧༧༧-༧༧༧)

- 10 བྱང་རྩུབ་སེམས་དབའ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་བསྐྱོད་དཀར་པོའི་སྤྱིང་བ་
བྱིན་རྒྱལ་གྱི་དེ་བསུང་འཕྲོ་བྱེད། (634-635)
- 11 ལྷེ་དགའའི་བདག་མའི་རྟོགས་བརྗོད་འོ་མཚར་འདབ་བརྒྱ་གོད་པའི་བརྗོད། (644-645)
- 12 མཁྱེན་རབ་དབང་ལྷུག་གྲགས་པ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས། (652-653)
- 13 ས་གསུམ་མའི་རྗེ་ཆོག་དོན་གསལ་བ། (207-224)
- 14 ལྷུབ་པའི་དབང་ལྷུག་མིད་ལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣམ་ཐར་དུ་མ་རྩུད་པའི་གསུང་
མཁུར་རྣམས། (237-266)
- 15 རྗེ་བཙུན་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཉང་གི་ཁོང་སྐྱན་འདོན་པའི་སྐྱུག་སྐྱུག། (262-262)
- 16 སྐྱ་མ་མཚོད་པའི་ཆོག། (262-263)
- 17 རྒྱལ་སྐས་ཤེས་རབ་འཕེལ་གྱི་སྐྱལ་སྐྱའི་གསོལ་འདེབས་དང་དགོ་སྤོང་མཁར་སྐྱ་པའི་བཀའ་ལན།
(137-138)
- 18 བཀའ་ཚུ་མེད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྫོང་བཟང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ཉེ་བར་མཁོ་
བ་འགའ་ཞིག། (134-147)

ཕོད། །ཁ།

- 1 རྗོ་རྗེ་སྤྱིང་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཞི་བཅུ་ཅ་གཉིས་གྱི་སྐྱུབ་ཐབས་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་
སྤྱིང་བ། (2-234)
- 2 མཁོན་པོ་སྐྱ་སྐྱུབ་གྱིས་མཚན་པའི་རིམ་པ་ལྷའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྩུང་འཇུག་འོར་བུའི་བང་མཚོད།
(232-244)
- 3 རྩུད་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་གྱི་

- ཀྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ། (307-343)
- ༤ ལྷན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམ་ངག་རིམ་ལྔ་གསལ་སློན་གྱི་སྤྱིང་པོའི་གནད་ཀྱན་བསྐྱས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། (344-383)
- ༥ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མདོར་བསྐྱས། (384-393)
- ༦ བཙུག་ལྷན་འདས་དབལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། (393-423)
- ༧ ཡི་དམ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། (424-433)
- ༨ དབལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་མ། (434-443)
- ༩ བཏུ་ཆེན་སྐོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ཐོར་བུ་འགའ། (443-476)
- 10 །ལྷན་པོ་དག་སྐོང་སྐོང་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དབལ་བཟང་པོས་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྐྱོན་ཚུལ་གྱི་རིམ་བཤེས་གསལ་བྱེད་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་། (477-484)
- 11 ལྷན་པོ་དག་ཅུ་པའི་རྩ་ཚིག་ཞུ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པ། (485-493)

ཐོད། རྒྱུ་ལྡན།

- 1 ལྷན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུག་ལྷན་འདས་དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ལས་སྤྱང་བ་བསྐྱས་པའི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱས་འགྲེལ་གྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ། (494-503)
- 2 དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱོན་ལམ་ཤེས་བརྗོད། (503-511)
- 3 བཙུག་ལྷན་འདས་དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཟབ་ལམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར། (512-521)

- ༤ དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐབས་ཐབས་མདོར་བསྐྱུས་འཇམ་དབལ་དགོངས་རྒྱན། (༤༠༩-༤༣༦)
- ༥ དབལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དབའ་པོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་བདུད་དབྱང་འཛོམས་པ།
(༤༣༧-༤༤༤)
- ༦ འཇིགས་བྱེད་དབའ་པོ་གཅིག་པ་རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐྱོར་ཞེ་དགུ་མ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཐབས། (༤༤༥-༤༤༩)
- ༧ དབལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཚོག་དང་བུམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཟུར་འདེབས། (༤༤༩-༤༥༦)
- ༨ དབལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་བཟུལ་གྱི་སྐྱོན་སྲེག་བྱ་ཚུལ་ལག་ལེན་དུ་བྱིལ་བ་རྣམ་བཤད་
དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྲུང་བ། (༤༥༧-༤༥༩)
- ༩ ཡི་དམ་གྱི་ཚོགས་འཁོར་དང་སྐྱོན་སྲེག་སོགས། (༤༥༩-༤༦༠)
- ༡༠ ཚོ་ཚོག་འཆི་མེད་འདོད་འཛོ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ། (༤༦༡-༤༦༣)
- ༡༡ ཚོ་དབང་བསྐྱུར་ཚུལ་འཆི་མེད་ཆེའི་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བའི་གདམས་པ། (༤༦༣-༤༧༡)
- ༡༢ བཙམ་ལྡན་འདས་ཀུན་རིག་གི་ཚོ་ག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བའི་སྟོང་པོ་བསྐྱུས་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ།
(༤༧༣-༤༧༥)
- ༡༣ ཀུན་རིག་བུམ་བསྐྱེད་བསྐྱུས་པ། (༤༧༥-༤༧༧)
- ༡༤ ཀུན་རིག་གི་སྐོ་ནས་ཚོ་འདས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཚུལ། (༤༧༧-༥༡༣)
- ༡༥ རྒྱུད་སྟེ་གཉིས་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་དག་
འདོན་དུ་བསྐྱིགས་པ། (༥༡༣-༥༡༥)
- ༡༦ བཙམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་སྐབས་དཀྱིལ་འཆི་མེད་དབལ་སྐྱོན། (༥༡༥-༥༡༧)
- ༡༧ བཙམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་མི་འབྲུགས་པའི་སྐབས་དཀྱིལ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་ཚོ་ག་མདོན་བར་དགའ་

- བའི་སྐོ་འབྲེད། (༧༩༩-༧༩༩)
- ༡༧ བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱབ་ལྷའི་མདོ་ཚོགས་སྣོད་པོ་བསྐྱུས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ། (༧༩༩-༧༩༩)
- ༡༨ འཇམ་དཀར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཤེས་རབ་མཚོགས་སྤྱོད། (༧༩༩-༧༩༩)
- ༡༩ འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་སྣོད་བར་གནས་པའི་ཚོ་གཞོན་བུའི་འབྲེང་བ། (༧༩༩-༧༩༩)
- ༢༠ སྣོད་གནས་གྱི་ཚོ་ག་དང་འབྲེལ་བ་འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་དབང་ཚོགས། (༧༩༩-༧༩༩)
- ༢༡ ཡེ་ཤེས་བྱུང་བའི་སྐྱབ་ཐབས་སྣོད་འོག་གི་ནད་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བའི་རྒྱ་ཤེལ། (༨༠༩-༨༠༩)
- ༢༢ རྗེ་བཅུན་སེང་གའི་སྐྱ་དང་ལྷག་དོར་ལ་བརྟེན་པའི་གདོན་གྲོལ་བྱེད་ཚུལ་གདུང་སེལ་ནོར་བུའི་
རྒྱ་བ། (༨༠༩-༨༩༩)
- ༢༣ རོ་པོ་རྗེའི་ལུགས་གྱི་སྐོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཚོགས་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་གྱི་
བང་མཛོད། (༨༩༩-༨༩༩)
- ༢༤ སྐོལ་མ་གཡུལ་བརྒྱུག་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚོ་ག་དག་ལས་རྣམ་རྒྱལ། (༨༩༩-༨༩༩)
- ༢༥ དཔལ་དོ་རྗེ་རྣམ་བར་འཛོམས་པའི་ཚོ་ག་པན་བདེའི་འབྲུང་གནས། (༨༩༩-༨༩༩)
- ༢༦ ཁྲི་པོ་སྐེ་བ་བཅེགས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་བདུན་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན། (༨༩༩-༨༩༩)
- ༢༧ ཚོས་རྒྱལ་གྱི་བཞགས་པ་བསྐྱང་བརྒྱུག་མངའ་གསོལ་ཚོས་གཅིག་གཞོན་ཉེན་འཇུགས་རྣམས།
(༨༩༩-༩༠༩)

ཐོད། ཉང་།

- ༡ བསྐྱབ་པ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པ། (༩-༩)
- ༢ དགོ་ལྷན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཚེའི་ལྷག་ཚེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ། (༩-༩)

- 3 དགོ་ལྷན་བཀའ་བརྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྲོལ་སྤྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཙ་བ་རྒྱས་བར་བཤད་བ་ཡང་
གསལ་སྒྲོན་མེ། (༢༥-༡༥༦)
- ༤ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་རྣམ་བཤད་ལུལ་བྱང་བཞད་པའི་དགའ་སྟོན། (༡༥༧-༡༦༩)
- ༥ ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྲིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྦྱང་
པོའི་སྦྱང་པོ་གསལ་བར་ལེགས་བར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་བར་བཤད་པ།
(༡༦༥-༡༯༥)
- ༦ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཚིགས་སུ་བཅད་བ་ཁྲེར་བདེ་བ། (༡༯༧-༡༩༨)
- ༧ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པར་བཟོད་པའི་བདེ་ལམ། (༡༩༧-༢༠༡)
- ༨ དགོ་སྒོང་གི་བསྐབ་བྱ་སོགས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་འགའ་ཞིག། (༢༠༣-༢༠༧)
- ༩ ལྷལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྤྱང་བའི་མན་ངག། (༢༠༩-༢༡༤)
- ༡༠ ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རི་ཁྲོད་བ་རྣམས་ལ་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ་སྐྱབས་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་
འཛེག་བ་བེ་རྒྱུའི་ཐེམ་སྐྱས། (༢༠༡-༢༡༦)
- ༡༡ ལྷོ་སྦྱང་དམར་ཁྲིད་ཤར་ཅེ་ཆོས་རྗེ་ལ་གནང་བ། (༢༡༧-༢༡༩)
- ༡༢ ལྷོ་བས་བཞིའི་བཤགས་བསྟོམས་བྱ་རྒྱལ། (༢༡༧-༢༢༡)
- ༡༣ ལྷིག་ལྷན་སེལ་བྱེད་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེང། (༢༢༣-༢༢༧)
- ༡༤ འི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་འིས་ལན་ལོ་བཟང་བཞད་པའི་སྐྱ་དབྱངས། (༢༢༩-༢༤༠)
- ༡༥ ལྷ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་པའི་རྩོད་ལན་ལུང་རིགས་སེང་གའི་ང་རོ། (༢༤༡-༢༥༠)
- ༡༦ ལྷ་རོ་ཆོས་དུག་གི་ཟབ་ཁྲིད་གསེར་གྱི་ལྷེ་མིག། (༢༥༡-༢༥༦)

- ༡༧ ལྷིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལ་བརྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག
(༤༤༧-༤༧༥)
- ༡༨ བམ་མཁའ་སློའ་འབྲེད་གྱི་དབང་བྲེད་ཚུལ།
(༤༧༧-༤༩༩)
- ༡༩ གཙུང་གྱི་གདམས་པ་ཐར་འདོད་གྱི་དེད་དཔོན།
(༤༩༥-༥༡༩)
- ༢༠ ཞལ་གཟིགས་དང་རྗེ་རྗེ་གདན་གྱི་རི་ཁྲོད་ཡོལ་དཀར་རྣམས་གྱི་གནས་བསྟོད།
(༥༡༩-༥༢༤)
- ༢༡ བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བསྐྱོད་པའི་སྐྱུར་ལམ།
(༥༢༡-༥༢༤)
- ༢༢ བཟླ་ཤིས་སྐྱུན་པོའི་རིན་པོ་ཆའི་མཚོད་རྟེན་མཐོང་བས་དོན་དང་ལྡན་ཅིང་ཐོས་པས་རྣམ་བར་གྲོལ་
 བའི་དཀར་ཆག
(༥༢༥-༥༣༥)
- ༢༣ བཟླ་ཤིས་སྐྱུན་པོའི་ཕྱིའི་མཚོད་རྟེན་དང་ར་སྐྱེད་དུ་མཚོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་དཀར་ཆག
(༥༣༧-༥༤༥)
- ༢༤ རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འཕོ་བ་ལེགས་པ་ཞིག
(༥༤༧-༥༥༩)
- ༢༥ ཁྲོ་མོ་སྐྱེ་བ་བརྟེགས་པའི་སྐྱུབ་ཐབས་བཟུ་བྱུབ་བསྐྱེད་གསུམ་བྱ་ཚུལ་དང་བཅས་པ།
(༥༥༥-༥༦༩)
- ༢༦ དཔལ་མགོན་ཉལ་ལ་མཚོད་གཏོར་མདོར་བསྐྱུས་འབྲུལ་ཚུལ།
(༥༦༥-༥༧༤)
- ༢༧ རྗེ་པོ་འབྲིང་དཀར་བའི་བསངས་མཚོད་བྱུང།
(༥༧༥-༦༠༠)
- ༢༨ གཟུངས་གཞུག་གཞོད་སྐྱུན་འཁོར་ལོ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་གསལ་བྲེད་ལོར་བྱའི་མེ་ལོང།
(༦༠༡-༦༡༩)
- ༢༩ རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚོ་ག་ལག་ལེན་དུ་རྗེལ་བ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབབས།
(༦༡༥-༦༢༤)
- ༣༠ གཙུང་གཏོར་བསྐྱོད་ཆེན་གྱི་ལག་ལེན་སྐྱེད་པོར་རྗེལ་བའི་ཚོ་ག་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་བར་
 ཆད་ཀུན་སེལ།
(༦༢༧-༦༤༤)
- ༣༡ ཁ་འབར་གཏོར་ཆེན་གྱི་ཚོ་ག་འདོད་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ།
(༦༤༧-༦༥༤)

- 32 བརྒྱ་བཞིའི་ཚོ་གཞི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ལྟ་བུ་བདེའི་འབྲུང་གནས། (༤༡༡-༤༡༤)
- 33 གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅུ་ཆ་ལག་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དབེན་ས་བས་མཛད་པ། (༤༡༤-༤༣༠)
- 34 གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅུ་ལོན་ཏུ་བསྐྱས་པ། (༤༣༡-༤༣༦)
- 35 བྱལ་གཏོར་དཀོར་སྐྱིབ་དག་བྱེད་ལྷ་ཤེལ་ཚུ་རྒྱན། (༤༣༧-༤༤༤)
- 36 གཏོར་མ་ཆ་བཞི། (༤༤༥-༤༤༥)
- 37 དག་སྐོང་ཚོས་སྐྱ་བ་སྐོ་བཟང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དག་ཐོར་བྱ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ་
ལས་ལྷ་གཏོར་གྱི་རིམ་པ། (༤༤༧-༤༤༧)
- 38 དག་སྐོང་ཚོས་སྐྱ་བ་སྐོ་བཟང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དག་ཐོར་བྱ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ་
ལས་ཆ་བསྐྱར་ཡིད་ལ་འདོད་འཇོ། (༤༤༨-༤༤༨)
- 39 དག་སྐོང་ཚོས་སྐྱ་བ་སྐོ་བཟང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དག་ཐོར་བྱ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ་
ལས་འབྲུང་བཞི་གཏོར་མ་ཆབ་གཏོར་སྐྱ་རྩལ་བ་བཅས། (༤༤༩-༤༥༦)

ཐོད། རྩེ།

- 1 བཀའ་ཚིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ཐོར་བྱ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེབས་པ། (༡༧-༤༣༤)

བྱུང་རྒྱུན་གསུམ་པ།

པཎ་ཆེན་ལྷོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ ཤིང་དཔར།

ཐོད། ཏྲ།

- ༡ རྒྱུའི་དགེ་སློང་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སློད་རྩལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་འོད་དཀར་ཅན་གྱི་ཐོང་བ།
(༥-༡༠༩)

ཐོད། ཏྲ།

- ༡ ལྷན་ངག་མེ་ལོང་ལས་ལེའུ་གཉིས་པའི་དཔེར་བཅོལ་མཚོ་བྱང་དགུམ་པའི་མེ་ཏོག། (༥-༡༣༡)
- ༢ རྒྱུའི་བཅུན་པ་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁས་དབང་དཀྲིའི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་རྩེད་ཐད་བགྱིས་
སྐབས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པའི་གཟུགས་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཡན་གྱི་དཔེར་བཅོལ། (༡༣༩-༡༣༩)
- ༣ མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོའི་ཚོས་ཀྱི་ལུང་རྗེས་གནང་དབང་ཁྱིད་ཐོབ་ཡིག་གཞན་མན་རིན་ཆེན་དབང་རྒྱལ་
ལྷག་བསམ་བྱུང་རྗེ་ཀའི་འཕྲེང་བས་སྦྱང་བ། (༡༣༥-༡༣༥)

ཐོད། ཏྲ།

- ༡ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སློ་བཟང་རྒྱུད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྐྱོད་དཀར་པོའི་འཕྲེང་བ། (༥-༡༣༥)
- ༢ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྱིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཤོད་པའི་སྦྱར་ལམ། (༡༣༧-༡༣༧)
- ༣ ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཤད་གསུང་རབ་ཀྱུན་གྱི་གནད་བསྐྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྦྱང་བོ།
(༡༣༩-༣༠༧)

- ༤ ལྷིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྟོན་པའི་ཉེ་ལམ། (༤༠༩-༤༡༩)
- ༥ བཀ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བའི་སྒྲུང་ཆ། (༤༡༩-༤༤༡)
- ༦ རྗེ་བྱང་སྐུལ་སྐུ་དགེ་འདུན་ཆོས་རྒྱལ་དབང་བླུག་གི་རྣམ་ཐར་ཐར་བ་གྲུབ་དབང་དགེ་སེལ་པའི་རོལ་མཚོ། (༤༤༩-༤༥༢)
- ༧ ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་འགྲེལ་བ་དང་བཀའ་རྒྱུན་གསོལ་འདེབས། (༤༥༩-༤༧༤)
- ༨ རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བླུག་པ་ཆེན་པོའི་འབྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ཞབས་བརྟན་དང་བཅས་པ། (༤༧༤-༤༧༩)
- ༩ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་པ་རྗེ་གསལ་པའི་འོག་ཏུ། རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ལ་གཏང་རག་གི་མཚོན་པ་སོགས་བྲུ་ཚུལ། (༤༩༡-༤༩༢)
- ༡༠ རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་དགུའི་སྒྲོ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་དང་དང་གིས་བརྗོད། (༤༩༤-༤༩༦)
- ༡༡ རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་དགུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག། (༤༩༩-༥༡༤)
- ༡༢ རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་དགུའི་ཞེ་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཚོ་ག། (༥༡༤-༥༡༩)
- ༡༣ རྗེ་ལན་ཡི་གེར་བཀོད་གསལ་འགྲུབ་ཞེས། (༥༡༤-༥༡༥)
- ༡༤ ཆེ་སྐུབ་འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་ཚུ་རྒྱུན། (༥༡༥-༥༡༦)
- ༡༥ འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་ཅན་གྱི་སྐུབ་ཐབས་མཚོགས་སྦྱོར་དངོས་གྲུབ་ཚར་འབེབས། (༥༡༦-༥༡༧)
- ༡༦ གཤམ་པོ་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཚོ་ག་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན། (༥༡༧-༥༡༩)

- ༡༧ མགོན་དཀར་ཡིད་བཞིན་ལོ་རྒྱུ་གཏོར་ཚོགས་དགེ་ལེགས་ཀྱི་འབྲུང་། (༡༦༥-༡༧༠)
- ༡༨ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་གྱི་གྲག་དང་འཆོར་གསེབ་ཚོས་སྐྱོང་བསྟན་མ་གསུམ་གྱི་གཏོར་ཚོགས། (༡༧༡-༢༠༡)
- ༡༩ ལམ་ཁྲིད་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་དམིགས་སྐྱོར་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། (༢༠༣-༢༡༤)

ཐོད། ཉང་།

- ༡ ཚོས་སྐྱོབ་བཅུན་བ་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མན་ངག་ཐོར་བྱ་བ་རྣམས་ཚབས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ། (༥-༦༡༣)
- ༢ རྡོ་རྗེ་འཆང་ཚེན་པོ་བཤུ་ཚེན་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་བ་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་སྐྱུ་གསུང་གྲགས་ཀྱི་མཛད་བ་མ་ལུས་བ་གསལ་བར་བྱེད་བ་རྣམ་པར་ཐར་བ་འོད་དཀར་ཅན་གྱི་འཕྲེང་བའི་སྲོལ་ཆ། (༦༡༥-༦༥༩)

༥ རྒྱུན་རྒྱུན་བཞི་ལ།

དཔར་བྱང་སློན་ཚིག།

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།།
 ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
 ཇི་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་རྣམ་དཀར་སྤང་བའི་མཐུས།།
 ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སློ་མོ་སྤྱང་སྤྱུག་བརྒྱ།།
 གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེ་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།།
 རེས་ལེགས་འོར་བུའི་མཚོ་དལ་དཔར་འགྱུར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་སྤྱིང་ཡངས་བའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སློན་རྣམ་འབྲེན་ཤུག་སེང་གཤེའི་རིང་
 ལུགས་སློ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྟན་གྲུབ་
 མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྟོན་
 སློན་ཚིག་ཏུ་ཤུག་ཤེས་སྤྱིང་ཚོས་སྤྱོད་པ་དག་དཔར་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །།

